

KNOWLEDGE IS POWER

ESTD. 1945

खान्देश कॉलेज एज्युकेशन सोसायटीचे

मूळजी जेठा महाविद्यालय, जळगाव

(क. ब. चौ. उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाशी संलग्नित स्वायत्त महाविद्यालय)

नॅक पुर्नमानांकित श्रेणी 'ए' (सी.जी.पी.ए. ३.१५ - तिसरी फेरी)

विद्यापीठ अनुदान आयोगाद्वारा घोषित 'कॉलेज ऑफ एक्सलन्स' । डी.एस.टी. (फीस्ट) अंतर्गत अर्थसहाय्यक प्राप्त.

नियतकालिक
२०१९-२०

अजिंठा

वर्ष ७५ वे

'बौली'

मानव संवर्धनाच्या जीवन वाहिन्या

खानदेश कॉलेज एज्युकेशन सोसायटीच्या अमृत महोत्सवी प्रकट कार्यक्रमात प्रास्ताविक सादर करतांना संस्थेचे अध्यक्ष मा. प्रज्ञावंत नंदकुमारजी बेंडाळे

खानदेश कॉलेज एज्युकेशन सोसायटीच्या अमृत महोत्सवी प्रकट कार्यक्रमाचे उद्घाटन करतांना मान्यवर

आमचे प्रेरणास्थान

आनंदयात्री कै. अण्णासाहेब बेंडाळे

संस्थापक अध्यक्ष, के.सी.ई. सोसायटी, जळगाव

॥ के.सी.ई. सोसायटीची अमृतमहोत्सवी वाटचाल...॥

अजिंठा

के.सी.ई. सोसायटीचे
मूळजी जेठा महाविद्यालय (स्वायत्त), जळगाव

अजिंठा

नियतकालिक
२०१९-२०

संपादक मंडळ

संपादक - प्रा. अनिल क्षीरसागर

सदस्य

प्राचार्य प्रा. डॉ. सं.ना. भारंबे

डॉ. विद्या पाटील

प्रा. सुरेखा पालवे

डॉ. योगिनी राजपूत

डॉ. कल्पना नंदनवार

डॉ. पी.एम. चव्हाण

प्रा. विजय लोहार

डॉ. अखिलेश शर्मा

प्रा. नम्रता महाजन

डॉ. योगेश महाले

डॉ. मनोज महाजन

प्रा. गोपीचंद धनगर

प्रा. गायत्री खडके

डॉ. मुनाफ शेख

श्री. सुभाष तळेले

डॉ. संगीता चंद्रात्रे

डॉ. जयेश पाडवी

अंतरंग

* संपादकीय	- 0३
* प्राचार्यांचे मनोगत	- 0५
* व्यवस्थापन समिती	- 0७
* विद्यार्थ्यांचे विविध बोली भाषेतील साहित्य	- 0८
* महाविद्यालयीन वार्ता	- ४३
* प्राध्यापकांचे विशेष कार्य	- ११२

सदर नियतकालिकातील मते व विचार प्रत्येक लेखकाचे व्यक्तिगत असून
प्रकाशक, महाविद्यालय, संस्था त्यांच्याशी सहमत असतीलच असे नाही.

संपादकीय...

‘अजिंठा’... सर्जनशिलतेचे अंकुरण

मूळजी जेठा महाविद्यालयाचे वार्षिक नियतकालिक ‘अजिंठा’ हे केवळ महाविद्यालयाने वर्तमान शैक्षणिक वर्षात केलेली कामगिरी प्रतिबिंबित करणारे नियतकालिक नसून हे नियतकालिक महाविद्यालयातील प्रत्येक घटकासाठी महत्वाचा दस्तऐवज म्हणून कार्य करीत आले आहे. शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० हे महाविद्यालयाकरिता अनेक अर्थानी चैतन्यमय, कार्यमग्न ठेवणारे, तसेच आव्हानात्मक देखील राहिले आहे. मातृसंस्था ‘खानदेश कॉलेज एज्युकेशन सोसायटी’चे अमृत महोत्सवी वर्ष महाविद्यालयाने अनेक चैतन्यमय कार्यक्रमांचे आयोजन करीत साजरे केले. याच महत्त्वपूर्ण वर्षाचे औचित्य साधत मू. जे. महाविद्यालयाने स्वायत्त महाविद्यालय म्हणून वाटचाल सुरु केली, सोबतच नवीन शैक्षणिक धोरण, तसेच अनेक राष्ट्रीय, आंतरराष्ट्रीय, घटनांच्या हिंदोळ्यांचा साक्षीदार राहत महाविद्यालयाने सदर वर्षातून प्रवास केला. या सर्व बाबींचा लेखा-जोखा मांडण्याचा एक प्रामाणिक प्रयत्न म्हणजे ‘अजिंठा २०१९-२०’.

विद्यार्थ्यांची महाविद्यालयीन जडण-घडण अधिक सशक्त व्हावी या करिता मूळजी जेठा महाविद्यालय वर्षभर अनेक उपक्रम राबवित असते. विविध विषयांवरील स्पर्धांमधून विद्यार्थ्यांचा साहित्यिक, सांस्कृतिक, सामाजिक तसेच वैचारिक पाया रचण्याची परंपरा या महाविद्यालयाने नेहमीच जपली आहे. सदर परंपरेतील एक महत्वाचा भाग म्हणजे महाविद्यालयाच्या वार्षिक नियतकालिकांचा विषय. वार्षिक नियतकालिकासाठी महाविद्यालयाने आजतागायत जे विषय निवडून नियतकालिक साकार केले ते सर्व विषय कायमच दिशादर्शक राहिले आहेत. शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० चा विषय देखील असाच तात्कालिक प्रश्नाभोवती फिरणारा आहे. युनाइटेड नेशन्स ऑर्गनायझेशन (UNO) ने सन २०१९ हे वर्ष बोलीभाषांच्या महत्त्व प्रसाराकरिता घोषित केले होते. या आवाहनाला प्रतिसाद देत मूळजी जेठा महाविद्यालयाच्या वार्षिक नियतकालिक समितीने सर्वानुमते ‘बोली: मानवसंवर्धनाच्या जीवन वाहिन्या’ हा विषय निश्चित केला व सप्टेंबर २०१९ पासूनच विद्यार्थ्यांमध्ये या विषयाबाबतची जागृती वेगवेगळ्या माध्यमातून केली.

भाषा ही केवळ शब्द, वाक्य वा व्याकरण नसून ती त्या-त्या प्रदेशातील आणि तेथील समुदायाची सांस्कृतिक, सामाजिक, ऐतिहासिक, धार्मिक, तत्वज्ञान विषयकबाबींचे प्रतिबिंब असते. नदी सारखी प्रवाही राहत भाषा हा समृद्ध वारसा एका पिढीकडून दुसऱ्या पिढीकडे निरंतर संक्रमित करत, अनंत पिढ्यांचे एकत्रित संचित येणाऱ्या पिढ्यांना देत असते. जागतिक भाषा व देशी ‘प्रमाणभाषा’ यांच्या आधी येते ती मायबोली. या बोलींमध्ये मातृ-गुणांचा भरणा असतो; भावनिक ओलावा, एकमेकांना समजून घेण्याची क्षमता, जगण्यातील समृद्धता, उस्फूर्त आविष्कार या सारख्या गुणांची खाण मायबोलीत असते. सर्जनशील लेखन निर्मिती, व स्वतःला व्यक्त करण्याकरिता उपलब्ध अवकाश या सारखी संधी देखील यातून निर्माण होते.

मानवी जीवनव्यवहारात केवळ प्रमाणभाषा महत्वाची नसते. तर बोलीभाषा देखील तितक्याच महत्वाच्या असतात. खरंतर बोली ह्याच प्रमाण भाषेच्या जीवनवाहिन्या असतात. बोलींमुळे कुठलीही प्रमाण भाषा अधिक समृद्ध आणि विकसित होत असते. मराठी ही अहिराणी, वऱ्हाडी, कोकणी, भिल्ली, पावरा, लेवागणबोली, खानदेशी, कोल्हापुरी, मराठवाडी यांसोबतच अनेक बोली भाषांनी नटलेली आहे, हिंदी देखील, ब्रज, खडीबोली, हरियाणवी, बिहारी, बुंदेली, अवधी, बघेली, कनौजी आदी बोलीभाषांमधून विस्तार पावली आहे. अनंत समुदाय हे त्यांच्या एतद्देशीय बोली भाषांमधून आपले जीवन जगत आयुष्य, विश्व, मानवी उत्पत्ती व भाविष्यात साध्य करावयाचा प्रवास इ. बाबी समजून घेण्याचे तत्वज्ञान मांडत असतात. जीवन जगण्याचे आणि समजून घेण्याचे अनंत पर्याय जिवंत राहणे खूप महत्वाचे आहे. बोली

भाषा मृत पावल्या तर मानवी समुदाय आपली ओळख हरवून बसतील. आजच्या, जागतिकीकरण आणि शहरीकरणाच्या रेट्यात आपल्या मायबोली हरवत चालल्या आहेत. बोली हरवणे म्हणजे आपला वारसा, ओळख, आणि सांस्कृतिक संचित हरवणे आहे. बोलींचे संवर्धन करणे म्हणजे स्वतःच्या अस्तित्वाचे आणि पर्यायाने मानवी संस्कृतीचे संवर्धन करणे होय, अशी भूमिका ठेवत 'अजिंठा २०१९-२०' चा विषय, 'बोली: मानव संवर्धनाच्या जीवन वाहिन्या' हा निश्चित करण्यात आला.

या अंकासाठी विद्यार्थ्यांकडून महाराष्ट्रात बोलल्या जाणाऱ्या अनेक बोली भाषांमधून कथा, कविता, लेख, म्हणी असे साहित्य मागविण्यात आले. विद्यार्थ्यांनीही त्यास भर भरून प्रतिसाद दिला, त्याबद्दल त्यांचे मनापासून अभिनंदन. संपूर्ण जगाकरिता आव्हान ठरलेल्या 'कोरोना-काळात' देखील या वर्षाचा 'अजिंठा' अंक आकाराला यावा याकरिता अनेकांचे प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष सहकार्य लाभले. संस्थेचे अध्यक्ष, आम्हां सर्वांचे मार्गदर्शक प्रज्ञावंत मा. नंदकुमारजी बेंडाळे, महाविद्यालयाचे प्राचार्य मा. डॉ. सं. ना. भारंबे, माजी प्राचार्य मा. डॉ. उदय कुलकर्णी, कला, वाणिज्य आणि विज्ञान विद्याशाखांचे प्रशाळा संचालक, समन्वयक, शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचारी, नियतकालिकाच्या जडणघडणीत महत्वाची भूमिका असणारे संपादक मंडळ, मुद्रण कलेची बाजू ज्यांनी समर्थपणे सांभाळली त्या के.सी.ई. सोसायटी संचलित, स्पार्क डिझाईन अँड प्रिंट सर्व्हिसेसचे श्री. संतोषभारु चौधरी, श्री. अभयसिंग राजपूत व श्री. समाधान पाटील व ज्यांच्या साहित्य आणि वैचारिक लेखनाने सदर अंकाचा सुगंध दरवळतोय त्या महाविद्यालयातील युवा लेखक या सर्वांच्या एकत्रित प्रयत्नातून हा अंक साकार झाला आहे. अशा सर्वांचेच मनस्वी आभार मानतो.

प्रा. अनिल क्षीरसागर

प्राचार्यांचे मनोगत

सर्व प्रथम तर मूळजी जेठा महाविद्यालयाच्या वैभवशाली आणि उज्वल शिक्षण परंपरेची जबाबदारी माझ्याकडे सोपविण्यात आली, त्याबद्दल मी खान्देश कॉलेज एज्युकेशन सोसायटीचे अध्यक्ष प्रज्ञावंत मा श्री. नंदकुमारजी बेंडाळे आणि संस्थेच्या समस्त पदाधिकाऱ्यांचे मनापासून आभार व्यक्त करतो.

‘हेची मागने आता,
जागृत राहो कार्य भान
सोबत मिळूनी पुढेच जाणे आता,
वाढवू अपुल्या ध्येय मंदिराची शान.....

महाविद्यालयाला २०१८-१९ मध्ये विद्यापीठ अनुदान आयोगाकडून स्वायत्त दर्जा प्राप्त झाल्यावर शैक्षणिक वर्ष २०१९-२०२० पासून प्रथम वर्षाच्या विषयांचे यु.जी.सी.च्या निर्देशाप्रमाणे नवीन अभ्यासक्रम तयार करून त्याची प्रत्यक्ष अंमलबजावणी देखील सुरु केली. त्यानुसार सर्व पदाधिकारी, अभ्यासमंडळे, विभाग आणि परीक्षा व्यवस्था याची रचना महाविद्यालयाच्या वतीने करण्यात आली. प्रथम वर्ष पदवी व पदव्युत्तर वर्गाच्या सत्र परीक्षा आणि त्याचे निकाल, हे काम देखील आपण सुनियोजितपणे आणि व्यवस्थित पार पाडले.

मू.जे.महाविद्यालयाची कीर्ती पताका ही सतत विविध क्षेत्रांमध्ये उंचावर शोभायमान राहिली आहे. हे तर निश्चित आहे की ध्येय प्राप्तीसाठी आपल्याला सतत कार्यरत व आशावादी रहावे लागते. त्याचाच परिपाक म्हणजे आपण शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० मध्ये प्राप्त केलेलं यश होय. आपल्या महाविद्यालयातील विद्यार्थी आणि प्राध्यापकांनी कर्तबगारीच्या बळावर वेगवेगळ्या ठिकाणी आपली चुणूक दाखविली. विद्यापीठाच्या विविध परीक्षांमध्ये आपल्या महाविद्यालयाच्या विद्यार्थ्यांच्या प्रगतीचा आलेख यावेळेस सुद्धा उंचच राहिला. एकूण ६६ विद्यार्थी गुणवत्ता यादीमध्ये झळकले. खेळामध्ये तर आपण सतत अग्रेसर राहिलो आहोत. विविध ठिकाणी झालेल्या आंतर महाविद्यालयीन स्पर्धेत एकूण ४५० मुले-मुली सहभागी झालेत.त्यापैकी विभागीय स्पर्धेत १५० खेळाडूंची निवड झाली. त्यातून विद्यापीठस्तरीय स्पर्धासाठी ६९ खेळाडू आणि अश्वमेध स्पर्धेसाठी १६ खेळाडू निवडले गेले. तसेच आंतरराष्ट्रीय फ्लोअरबॉल स्पर्धेत आपल्या दोन विद्यार्थ्यांनी भारतीय संघात स्थान मिळवले. योग व निसर्गोपचार विभागाच्या विद्यार्थ्यांनी Rajeev Gandhi University of Knowledge & Technology, Nuzwid, Andhra Pradesh येथे आयोजित आंतर विद्यापीठस्तरीय योगा स्पर्धा २०१९-२० मध्ये सहभाग घेतला आणि आपल्या

महिला गटाने भारतातून ७ वा क्रमांक तसेच महाराष्ट्रातून पहिला क्रमांक मिळविला. त्याचप्रमाणे वनस्पतीशास्त्र व प्राणीशास्त्र पदव्युत्तर विभागाने राष्ट्रीय परिषद आयोजित केली. भौतिक शास्त्र प्रशाळेच्या वतीने, आयोजित केलेली राष्ट्रीय परिषद सुद्धा विद्यार्थी, प्राध्यापक आणि एकूण महाविद्यालयाच्या दृष्टीने महत्वाची ठरली. वाणिज्य आणि व्यवस्थापन प्रशाळेच्या वतीने आयोजित MAESTRO 2019-20 स्पर्धेची रंगत व यशस्विता ही नेहमीप्रमाणेच होती. क.ब.चौ.उ.म.वि व मू.जे. महाविद्यालयाच्या वतीने महाविद्यालयात पहिले विद्यार्थी साहित्य संमेलन आयोजित करण्यात आले. दिल्ली येथे आयोजित प्रजाकसत्ताक दिन परेड समारोहात NCC च्या ज्युनिअर अंडर ऑफिसर तेजेश उमेश पाटील व ज्युनिअर अंडर ऑफिसर सुनिता खिलेरी यांनी सांस्कृतिक कार्यक्रमात आणि पी.एम. रॅली समारोहात सहभाग नोंदविला. अजून एक अभिमानास्पद बाब म्हणजे कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उ.म.विद्यापीठ आयोजित 'युवारंग २०२० युथ फेस्टिवल' मध्ये विविध साहित्य व कला प्रकारातील सर्वाधिक पारितोषिके मिळवून आपल्या विद्यार्थ्यांनी पुन्हा एकदा आपल्या महाविद्यालयाला सर्वसाधारण विजेतेपद मिळवून दिले. सर्वांचे मनापासून अभिनंदन...

मार्च २०२० पासून कोविड १९, अर्थात कोरोनाच्या वाढत्या प्रादुर्भावामुळे शासनाला काही कठोर परंतु आवश्यक असे निर्णय घ्यावे लागले. महाविद्यालयाला सुद्धा या काळात काही अत्यावश्यक बाबी सोडल्या तर बंद ठेवण्यात आले. रासेयो व NCC युनिटच्या माध्यमातून महाविद्यालयाच्या सेंटरमध्ये ३५ दिवस सतत असेनिक अल्बम गोळ्या बाटल्यांमध्ये भरल्या आणि जळगाव जिल्हा प्रशासनाला सहकार्य केले. या काळात प्राध्यापकांनी वेगवेगळ्या विषयांवरील ONLINE FDP, CONFERNCE, WEBINAR मध्ये आपला सक्रीय सहभाग नोंदवून आपल्या ज्ञानात आणि कौशल्यात भर पाडली. त्याचप्रमाणे आपल्या महाविद्यालयातील काही विभागांनी राष्ट्रीय तसेच आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील WEBINAR आयोजित करून महाविद्यालयाचा गौरव वाढविला.

'सावध ऐका पुढल्या हाका' उक्तीप्रमाणे पुढच्या काळात शिक्षण क्षेत्रात नवनवीन आव्हाने येतील, त्याचप्रमाणे काही नवीन संधी सुद्धा निर्माण होतील. ICT अथवा LMS वर आधारित शिक्षण घेण्याची प्रक्रिया जास्तीत जास्त गतिमान होईल. त्यासाठी शिक्षकांना आपल्या ज्ञानाला व कौशल्याला अधिक अद्ययावत करावे लागेल. नवनवीन साधनांचा वापर कसा करावा हे शिकून घ्यावे लागेल. जग हे खूप गतिमान आणि स्पर्धात्मक होत आहे. शिक्षण, करीयर, जीवन याच्याशी निगडीत संकल्पना नित्याने बदलत आहेत. अशा वेळी विद्यार्थ्यांना सुद्धा नवीन काळाशी सुसंगत असे निर्णय घ्यावे लागतील. युवापिढी याचा गांभीर्याने विचार करेल, असे मला प्रामाणिकपणे वाटते.

विद्यार्थी मित्रहो, आपले महाविद्यालय व येथील प्राध्यापक, शिक्षण क्षेत्रात निर्माण झालेल्या नव्या प्रवाहाला साद देवून आपल्याला नित्य अद्ययावत करत आले आहेत. महाविद्यालयात विद्यार्थी केंद्रस्थानी ठेवून त्यानुरूप विविध उपक्रम मू.जे.महाविद्यालय राबवीत आले आहे आणि पुढेही हा वसा असाच सुरु राहणार आहे. कदाचित शै.व.२०२०-२१ हे अधिक आव्हानात्मक असेल परंतु आपल्या सर्वांच्या महत् साधनेने आणि सहकार्याने आपण येणारी सर्व आव्हाने समर्थपणे पेलू अशी मला पूर्ण खात्री आहे.

प्राचार्य डॉ. सं. ना. भारंबे
मू.जे. महाविद्यालय, जळगाव

खान्देश कॉलेज एज्युकेशन सोसायटी, जळगाव

द्वयस्थापन समिती

१. श्री. नंदकुमार जी. बेंडाळे	अध्यक्ष
२. अॅड. प्रकाश बी. पाटील	उपाध्यक्ष
३. श्री. सुरेश आर. चिरमाडे	कोषाध्यक्ष
४. अॅड. सिताराम. एस. फालक	सचिव
५. अॅड. प्रमोद निनू पाटील	सहसचिव
६. श्री. हरिष एस. मिलवाणी	सदस्य
७. श्री. सुधीर जी. बेंडाळे	सदस्य
८. प्रा. चारुदत्त एस. गोखले	सदस्य
९. श्री. लक्ष्मीकांत टी. चौधरी	सदस्य
१०. श्री. डी. टी. पाटील	सदस्य
११. डॉ. सौ. मिनाक्षी व्ही. वायकोळे	सदस्य
१२. डॉ. हर्षवर्धन ए. जावळे	सदस्य
१३. श्री. श्रीकांत एस. मणियार	सदस्य
१४. प्राचार्य प्रा. स.ना. भारंबे	पदसिध्द सदस्य

बोली भाषेतील साहित्य

अनुक्रम

१. गोंधळातील गाणं	- तेजल काशिनाथ पाटील	११
२. अहिराणी लोकगीत	- तेजल सुनिल पाटील	१२
३. अशी मनी शे व्हू	- अभिषेक बालमुकुंद पाटील	१२
४. सरावन साकई नि सात भाऊ (संकलित लोककथा)	- सपना विठ्ठल भोई	१४
५. मनक्या पेरेन लागा.....!!! (बंजारा बोली कविता)	- कोमल ताराचंद चव्हाण	१५
६. आपली जिदगी (राठवी बोली - कविता)	- स्वाती देसाराम पावरा	१६
७. आपू आदिवासी लोकू में गुजराती साडी (रोडाली)	- गंगा पावरा	१७
८. आदिवासी (गीत)	- बारेला कमेश सिताराम	१७
९. सातेपुरा दुगो में, देव मोगरा गावू में (रोडाली)	- गंगा पावरा	१८
१०. वियावन गीत (पावरा बोली गीत)	- पवार रोशना दिनेश	१९
११. एक महाराज (कथा)	- बारेला सुनिल नेमसिंग	२०
१२. उवी (होळी) लेख	- सचिन कन्हैयालाल भंडारी	२१
१३. ते हं माही माँ प्यारी माँ (तडवी बोली - कविता)	- पाकिजा मेहमुद तडवी	२३
१४. बंजारा समाजेर इतिहास (वैचारिक लेख)	- श्रीराम गरमक राठोड	२४
१५. बंजारा समाजातील होळी गीत	- अजय परसराम जाधव	२५
१६. भिल्ली म्हणी आणि वाक्प्रचार	- सुजाता उत्तमराव हिरे	२६
१७. भिल्ली वाक्प्रचार : स्वरूप आणि आशय	- सुजाता उत्तमराव हिरे	२७
१८. अज्ञान (कविता)	- रुचिता संजय पाटील	२८
१९. दहशतवाद (कविता)	- हेमंत सुनिल गोसावी	२९
२०. मनोप्रेरणा (कविता)	- मनोज बावस्कर	२९
२१. आई म्हणजे काय ? (कविता)	- चैताली अशोक बारी	२९
२२. लग्नाच्या या बेडींतून स्वच्छंद विहरू दे तिला (कविता)	- रूची दीपक बाविस्कर	३०
२३. का गं तू अशी वागतेस ? (कविता)	- ममता संभाजी ठाकरे	३०
२४. आजचा तरुण कसा असावा ? (वैचारिक लेख)	- कमेश सिताराम बारेला	३१
२५. मोठे होण्याची आचारसंहिता (वैचारिक लेख)	- यश भास्कर नारखेडे	३२
२६. माझा बाप कळतोय का कुणाला ? (ललित लेख)	- प्रतिक्षा संजय बोंडे	३४
२७. The History of Urdu Language	- शिफा नजिर बागवान	३५
२८. श्लोकः श्लोकत्वमागतः (लेख)	- जान्हवी गोविंद देऊळगावकर	३६
२९. महाकवि-कालिदासः (संकलित लेख)	- वनिता दीपक पाटील	३७
३०. चैतन्य-वैद्यक-आयुर्वेदः। (लेख)	- महेशकुमार एन. चौधरी	३८
३१. वसुधैव कुटुम्बकम् (लेख)	- दिपक आधार पाटील	३९
३२. रचमेय संस्कृतभवनम् (कविता)	- रूपाली सुभाष कुलकर्णी	४०
३३. संस्कृतस्य सेवनम्	- रूपाली सुभाष कुलकर्णी	४०
३४. जयतात् संस्कृतवाणी (संकलित कविता)	- उन्नती वसंतराव राठोड	४१

2019 | INTERNATIONAL YEAR OF
Indigenous Languages

“A language is not just words.
It’s a culture, a tradition, a unification
of a community, a whole history
that creates what a community is.
It’s all embodied in a language.”

Noam Chomsky

गोंधळातील गाणं

तेजल काशिनाथ पाटील

एफ.वाय.बी.कॉम.

ऊना दिवाईना सण, भाऊ गया बहिनले लेवाले ॥२॥
बहिनना हसरा मुखरा, गई सासुले सांगाले
“देखा बाईजी भाऊ उना लेवाले,
धाडतीस का नई माले माहेर ले?”

“आवरीलेना तुना कामधंदा मंग जायजो नागदिवाईले”
“बई जायजो तथा तुमना कामधंदा, सव महिनानी भेट नई
मन धनगोद ले”.

सपरी झाडनी लाई... उचली घागर गई पानिले
तठे व्हता तिना भरतार उभा:
“देखाजी राया मना भाऊ उना लेवाले धाडतंस का नई माले
माहेर ले?”

“आवरी लेना तुना कामधंदा, मंग जायजो नागदिवाईले”.

घर ईसन बहिनोईनी रामराम घालानी भलती गोडी...
हिमंती खाल दिनी गाडी सोडी.
“ली जाय बा तुन बहिनले, करले दिवाई साजरी”.

बहिण मोठी हुशार, कई स्वयंपाकनी तातडी
पाणी आंघोयले लयनी, “भाऊ कर आंघोयनी तयारी,
येलगट नवरा घडी मां बदली पडी”.

बहिण बडी हुशार, पाट दिना पाडी
लयनी पाची पकवान ताट वाढी:
“भाऊ कर जेवण नी तयारी,
येलगट नवरा घडी मा बदली पडी”.
“माहेर जावानी बडी गाडी
तरून लयशीका लुगडानी जोडी”

“सव महिनाझाईन कामधंदा करीराईनु यडी...
अन लुगड तुमलेच (नवराले) लेन पडीन”.
नवरान हातमा व्हती बेदनी सडी, दिन्या दोन-तीन सोडी.

गहिळनी बहिण, लीनी वरनी झावर वढी,
बहिननी लीन दुखन काढी
म्हणे बहिणोई “ली जाय बा तुन बहिणले, करले दिवाई
साजरी”.

दोन तीन महिना झायात, भाऊ (नवरा) गया सासरवाडी,
बहिननी दुरभाईन देखी गाडी, वढी झावर लीन दुखन काढी

“देखा जावई बापू, आंडेर दुखनी पडी,
लेवाले धाडेल शे वैद ले गाडी”.

लया मामी हातपाय धुवाले तांब्याभरी...
लया चुलानी राख काडी, देखस मी आज हुनी नाडी”.

हात मा व्हती बेदनी सडी दिन्यात दोन तीन वढी.

“माय माले आते सर्वा धंगडा सोडना पडी,
मनघर खुशीखाल जान पडी”.
माय म्हणे “मनी बाई ती,
घर जाईसन हाऊ मन आंडेरले आणखी झोडी”.

युनेस्कोने तयार केलेल्या यादीनुसार जगात
२४६५ भाषा मृत पावण्याच्या सिमा रेषेवर आहेत
त्यातील १९७ भाषा भारतातील आहेत.

अहिराणी लोकगीत

तेजल सुनिल पाटील

एफ.वाय.बी.ए.

लेकीना कटाया नको मानूरे गवार
लेकीना बिगर तुन उमरठं कुवार.
हिरा-हिरा करू आम्ही हिरकणी जायी
असू देरे देवा माले पाठ बहिण व्हयी.

बाप कसा म्हणे लेकी मरी तरी जाती
माय कशी म्हणे, सुख दुखले काम येती.
देवाजीवा मांगू हिरा-हिरकणी कसाले
हिरा देई पाणी, लेकी जवळ बसाले.
हिरा-हिरा करू, हिरा ईष्टनना धनी
लेकीना बिगर, गाव गर्जायना कोणी

राघो मयनाना लेऊ पिंजरा मी मले
राघो करे, बोल्या मयना जीवले कौतिक
लेकी-लेकी करू, लेकी साखरबत्तीसा
लेकीना बिगर कोण करेना अंदिसा

शेजारीना बाई तिथे सुख सबदनी
लेकीना बिगर ईर्ध उकलेना कोणी
चैत्र वैशाख ऊन चैत्र वैशाखन
लेकीना बिगर पिरत लागे सून सून
आखाजी दिवायीना गाड्या वाहतीस खय खय
जिले नही लेख तीथे रडस हाय हाय

अशी मनी शे व्हू

अभिषेक बालमुकंद पाटील

एस.वाय.बी.एस्सी.

ईनी करी टाक आते बहू ।
अशी मनी शे व्हू ॥धृ॥

सकाय उठीसन खराटा मारा
आंगनले मारा मी सडा
अहो कसकाय लागणी मना मांगे
हाई व्हू नावनी पिडा
ईना उठाना टाईम शे नऊ
अशी मनी शे व्हू ॥१॥

मोटारसाईकल आंगनमा शे तरी
मांगस चारचाकी गाडी
नविन प्रकार मार्केटमा ऊना की
पाहिजे तशीच साडी
ईले नवराणी नई शे किवू
अशी मनी शे व्हू ॥२॥

जीभ ईनी भलती चटोरी
खावाले मांगस पाणीपुरी
थोडीशी खुशी व्हईनी ते
बनावस घरमा बासुंदी पुरी
पण
ईना स्वयंपाकले नई शे चऊ
अशी मनी शे व्हू ॥३॥

अन् सांगा मंडळी आमना प्रेम मा
काय पडणं ईले कमी
सासरा ऊना का पदरले
सांगीसांगी जीव ग्या मना दमी
आते हे ना
ईले माहेरलेचं धाडी देऊ
अशी मनी शे व्हू... ॥५॥

नवल कर मी, कसकाय आज
पोऱ्यानी तयारी तीनी करी,
अहो नंतर समजन मोबाईलना
तिना रिचार्ज जायेल शे सरी
जीव करसं ना ईले २, ३ वाजाडी देऊ
अशी मनी शे व्हू ॥४॥

सरावन साकई
नि सात भाऊ (संकलित कथा)

सपना विठ्ठल भोई

एम.ए. द्वितीय वर्ष

येक गाव व्हंत त्या गावमा सात भाऊ न्हायेत, तेस्ले एकच बहीण होती, तिनं नाव सरावन साकई व्हतं. एक दिन काय व्हस, तेस्ना माय बाप काशी जातस अन सरावन साकईले भाऊस्ना हावाले लाई जातस. हाई पोर तेस्ना घरमा गच्ची लाडकी. एक दिन तिना साती भाऊसले दुर देसमा कामले जान पडस. त्या ठरावतस का बहिणले त्यास्ना बायकांसना आंगे लाईसन त्या दुर देस जातीन. त्या बड्डा त्यास्ना बायकास्कडे जातस अन म्हणतंस "आमी कामले जाई न्हाईनुत, आमनी बईनले तरास न्हावाले नको. आमी सम्दा रातले यी जासूत". आंस सांगीसन त्या दूर देससाठे रवाना हुई जातस.

साती भाऊस्ना बाईकास्ले सरावन साकईनं भलतं दूक लागस. घरमा सम्दास्नी ती लाडकी न्हास म्हणीसन तिस्न पोट दुखस. त्या सातीबी आपसमा खलबत करतीस का, आपण इले भलता तरास देवानं, इले गच्ची काम सागांन. मंग त्या तिले सांगतस, "हाऊ पाणीना राजंन शे, तो भरी टाक", सरावन साकई पाणी ल्हेवाले जास तवय त्या रांजनले भोस्का पाडी ठेवतीस. सरावन साकई पाणी ल्हेवाले जास तवय रडत जास अन गाण म्हणत जास.

"मी सरावन साकई

साती भाऊस्तीन धाकली

माय बाप गयात काशीले

भाऊ गयात दूर देसले"

ती रडत जास, गाणं म्हणत जास अन पाणी आणत जास भवजाया तिनी दूर हुभ्या न्हाइसन गंमत देखतीस आन हासतीस ती पाणी आनी आनी थकी जास, नदीना थडीवर बठीसनं ती इचार करस का, आपण इतक्या खेपा मान्यात, पाणीना राजंन काबर भरी न्हायना नई, ती रडत बठस, मग तिना रडाना आवाज आयकीसन तठे काही बेंडकोया येतीस अनि इचारतीस "काव बईन तू काबर रडी न्हायनी तव्हय ती

सगळी हाकीगत त्यास्ले सांगस. त्यास्ले तिनी किव येस. तिनी मदत करान ठराईसन त्या सरावन साकईना पाणीना गुंडामा उड्या मारतीस. त्या तठे जाई बठतीस. ती घर येस नी गुंडान पाणी राजंन मा टाकस. सगळ्या बेंडकूया राजंनमा जातीस, देखतीस ते रांजनले भोस्का पडेल न्हातस. त्या सम्दया त्या भोस्कास्मा जाई बठतीस. तवय एकच गुंडामा रांजन भराई जास.

भावजया तिले आणखीन एक काम सांगतस. घरमादला सगळा धव्या कपडास्ले त्या वंगनन तेल लाईसन कायाकूट करतीस नी तिपा धोवाले देतीस आनी म्हणतंस, "ह्या एवढा कपडा धोई लय". ती बिचारी त्या कपडास्नं गाठोड उचलस नी नदीवर जास तठे गाठोड खोली दखस ते बड्डा धव्या कपडा कायाकूट बिन निरमाना, नि बिन साबूनना या कपडा कशा निघंतीन आसा इचार करत ती नदीना काठवर बठस अन रडत जास रडत जास अन गाण म्हणत जास.

"मी सरावन साकई

साती भाऊस्तीन धाकली

माय बाप गयात काशीले

भाऊ गयात दूर देसले"

तवय तिना रडाना आवाज आयकीसन तडे धव्या धव्या बगळा येतस. त्या तीले इचारतस "काव बईन तू काबर रडी न्हाईनी" ती त्यास्ले समदी कहानी सांगस. त्या बगळा तिले समजावतस "बईन रडू नको, तू फक्त कपडा निपाइसन खडकवर टाक" ती तस करस तव्हय बड्डा बगळा त्या कपडासवर लोई जातस. थोडा येळमा ती दखस ते, कपडा धव्या त बगळा, काया बनी जातस. ती घर जास. त्या कपडा देखीसन भवजाईस्ना डोया फाटेल ना फाटेल न्हाई जातस. तिस्नी तिनावर आखो जिव्हर येस. त्या तिले आजू दुसरं काम देतीस.

त्या तिले बिन दोरीन, अन बिन चोमायनं बयतन

आनाले सांगतीस. फक्त कुराड लीसन ती बयतन आणाले जास. ती रडत जास नी काड्या तोडत जास रडत जास आनि गाण म्हणत जास.

“मी सरावन साकई
साती भाऊस्तीन धाकली
माय बाप गयात काशीले
भाऊ गयात दूर देसले”

तिना आवाज आयकीसन तडे एक साप येस तो तिले इचारस “काव बईन तू काबर रडी न्हाईनी” तवय ती त्या सापले सम्दी हाकिगत सांगस, त्याले तिनी किव येस. तो तेना आंगवर त्या काड्या रचाले लावस नी तिना घरलॉंग काड्या सोडीदेस. तिना भवजाईस्ले आणखीनच नवल वाटस. मंग त्या तिले दाना समायानं काम लावतीस, आणि सांगतीस “येनामादला येकबी दाना कमी नको व्हावले”. त्या दूर जाईसन तिनी गंमत देखतीस आनि हासतीस. तेवडामा तडे एक चिडी येस सरावन साकई तिले हाकलाना परयत्न करस पण तरीबी चिडी दाणा लई जास. भवजाईस्नी हाई दखेल न्हास. त्या तिले तो दाना आणाले सांगतीस, अन तिले घरमाईन हाकली देतीस.

बिचारी सरावन साकई इचारमा पडी जास. आते आपण त्या चिडीले कठे देखानं? तिले भलत दूखं वाटस ती रडत जास अनि तेच पहिलेन गाण म्हणत जास.

तेव्हनमा आंधार पडी जास. ती रडत जास अनि गाण म्हणत जास. दुसरा बाजुताईनं तिना भाऊ परत येस न्हातस. त्यास्ले रडाना अनि गाण म्हणाना आवाज येस. त्या देखतस ते त्यास्नी बहिण त्यास्ले दिखस तिनी हालत देखीसन त्यास्ले गहिर रडाले येस तिना भाऊ तिले घर लई जातस. त्यासन्या बायका मस्त बंगई वर झोका खाई न्हाईन्त्या. साती भाऊ दारमा येतस. बहिणले पाठमागे दपाले सांगतास.

बायका येतीस नी गोड-गोड बोलतीस तेव्हामा मोठा भाऊ तेना बाईले इचारस, “आमनी बईन कथी ये?”. ती सांगस “आमी तिले बंगई वर बसाडी ठेल शे” हाई आयकताच तिना नवरा तिना कानफट्टीमा ठेवस. त्या समदा भाऊ त्यास्नी बायास्ले बमकाईन मारतस त्यास्ना तोडंले काळ लाईन बठा गावमाईन फिरावतंस. मंग त्यानंतर त्या बड्डया रोज सरावन साकईल बंगईवर बसाडीसन तिले झोका देतस, गाणा म्हणतंस, चांगली सेवा करतस. काही दिनमा

मायबाप काशीतीन परत येतस. भाई बहिनन प्रेम देखीसन त्यास्ले गर्ईरा आनन न्हस.

सरनी मनी गोट
भरनं तुमनं पोट...

मनक्या पेरेन
लागा.....!!!
(बंजारा गीत)

कोमल ताराचंद चव्हाण
एफ.वाय.बी.ए.

एक बीजवई जमीनेय गडचं
जमीनेशी ओरो नातो जुडचं
मट्टी दोन लगावचं जीव
आसो कई घडचं...
पाणी - पावस
उदाळा - वरसाळो
आंधी - आंधोळ्या
दुष्काळेती लडचं
एक दन झाड करनंच छोडचं
चालो आपणबी
मनक्या पेरेन लग जावा.

रूपांतर (मराठी) माणसं पेरायला लागू

एक बी मातीत पडतं
मातीशी त्याच घट्ट
नातं जुळतं
माती त्याला लावते जीव
मग असं काय घडतं
ऊन - वारा
पाणी - पाऊस
वारा - वादळ
दुष्काळाशी लढते
एक दिवस त्याला झाड
करूनच सोडते
चला आपणही
माणसं पेरायला लागू...

आपली जिंदगी
(राठवी बोली)

स्वाती देसाराम पावरा

एस.वाय.बी.ए.

आपली जिंदगी

जिंदगी आपु ऐकठा रोयतला
पुन साथ-साथ कभी बटतला नी
एका घरमा रोहीन भी आपुहू
ऐका-मेका देखायतला नी.
खुवाय गयलुचु आपणा मायलुजिव
ऐका-मेका समजाळता-समजाळता
जाईन कुणीही काजे कोयनी
सकलता कुणी साथे लढाई नी.
तावनी-तावनी मा जातला
पुन का जाने बाजरोया
अने काहानी वाटे जातला
आपणु काजे समझतलो नी.
ओतरो जिवीन होयगोयो पुन
हजु भी जिवने टेम नी होय,
जिवतला कोरीन जिवतला
पुन कहा जिवतला कसो
जिवने यु भी मेव खातलु नी.
असु एक दाहडु आवसे
ती लिनजासे आपलु
दम की जिंदगी जी
आर्धामा रोयजासे जिवने रोहसे.
हजु भी टेम से आनुणु,
कसो जिवने कसो रोयनो
आपली जिंदगी ओतरी वार.
सेकी कोरीन जिवलेनो
कोरीन देखलेवु डुवा
उगाडीन जिंदगी मा वार
शेयुवार बुलु ओतरी वार
से जिवनो आपणो ती जिवलेवू...

भाषांतर

आयुष्य

आयुष्यभर सोबत असून
जवळ कधी बसत नाही
एकाच घरात राहूनही आपण
एकमेकांस दिसत नाही...
हरवला तो आपसातला
जिव्हाळ्याचा संवाद
एकमेकांस दोष देवून
नित्य चाले वादविवाद...
धाव-धाव धावतो आहे
दिशा मात्र कळत नाही
कोणत्या वाटेला चाललो आपण
काहीही समजत नाही...
इतकं जगून झालं की,
पुन्हा जगायलाच वेळ नाही
जगतो आहोत कशासाठी ?
काहीच कसला मेळ नाही
क्षण एक येईल असा
घेवून जाईल हा श्वास
अर्ध्याविरच थांबलेला
असेल जीवन प्रवास...
अजूनही वेळ आहे
थोडंतरी जगून घ्या
सुंदर अशा जगण्याला
डोळे भरून बघून घ्या
आपलं जीवन जगून घ्या...

आपू आदिवासी लोकू में -
गुजराती साडी
(पावरी बोलीतील रोडाली)

आदिवासी

गंगा पावरा
एस.वाय.बी.ए.

बारेला कमेश सिताराम
एस.वाय. बी.ए.

आपू आदिवासी लोकू में
जाती-पाती काये लोके हाय
गुजराती साडी नेसो वा
तेभी आदिवासी देखाहो ।

आपू आदिवासी लोकू मे
जाती-पाती काये लोके हाय
चेहरे पे सरने पोहू वा
तेबी पूरी आदिवासी देखाहो ।

आपू आदिवासी लोकू में
जाती-पाती काये लोके हाय
आथो में बंगडी पोहे वा
तेभी आदिवासी देखाहो ।

आपू आदिवासी लोकू में
जाती-पाती काये लोके हाय
नाको मे नथनी पोहे वा
तेभी आदिवासी देखा हो ।

आपू आदिवासी लोकू में
जाती-पाती काये लोके हाय
गुजराती साडी नेसो वा
तेभी पूरी आदिवासी देखाहो

सारांश

आपल्या आदिवासी लोकांमध्ये गुजराती साडी

आपल्या आदिवासी लोकांमध्ये किती तरी जाती-
पाती चे लोक आहेत. गुजराती साडी घातली तरी आदिवासी
दिसणार आहेत. चेहऱ्यावर कितीही मेकअप केला तरी
आदिवासी दिसणार आपल्यात कितीही बदल झाला तरी
आपण शेवटी आदिवासी आहोत. आपल्या व्यक्तिमत्त्व व
जातीबद्दल अभिमान बाळगा.

आदिवासी रे आमु, आदिवासी ॥धृ॥

आमु मुलनिवासी,
आमु आदिवासी

ईना देश मा आमु निवास करते रे

आदिवासी रे आमु, निसर्गपुजक
धरती आमरी माता,
सूर्य आमरू देव

ईना धरती माता काजे आमु पुजेरे

आदिवासी रे आमु, संस्कृती जपणारा

उवी आमरू त्यौहार
नवाय आमरू त्यौहार

ईनु त्यौहार काजे आमु मनावले रे

आदिवासी रे आमु, शुरविर योद्धा

बिरसु मुंडू लडायु
तंट्यु मामू लडायु

ईना देश ने करता आमु लडायु रे

आदिवासी रे आमु, साथमा रयते

झगडा गावमा मिटाळजे
व्यवहार साथमा करजे

ईना देश मा आमु सब साथमा रयजे रे

भाषा मृत पावणे, हे मानव जातीचे मोठे नुकसान आहे,
ते कशानेही भरून निघू शकत नाही.

डॉ. गणेश देवी

सातेपुरा दुगो में,
देव मोगरा गावू मे
(पावरी बोलीतील कुलदैवत रोडाली)

गंगा पावरा

एस.वाय.बी.ए.

सातेपुरा दुगो मे, देव मोगरा राजू मे
सातेपुरा दुगो मे, देव मोगरा राजू मे
नाचते-नाचते जाहूलो, देव मोगरा गावू मे ।

महाशिवरात्री आरती तियारी करी ले
होना मार्गे जाहूलो, देव मोगरा राजू मे
नाचते-नाचते जाहूलो, देव मोगरा गावू मे ।

आपू आदिवासी वनवी दुगो पोयरी
देवी बने गहेली, देव मोगरा राजू मे
नाचते-नाचते जाहूलो, देव मोगरा गावू मे ।

यहा मोगी माता तू, कुणी रूपे लेदेली
खेतीवाडी उभेली, देव मोगरा राजू मे
नाचते-नाचते जाहूलो, देव मोगरा गावू मे ।

हेलो दाबे गमेलो जातेरा जा उभी रहेली
हाथो मे होना आरती, मुकडो होना हिजाली
नाचते-नाचते जाहूलो, देव मोगरा गावू मे ।

हाथो मे कुकड, हाथो मे भुकडो लेता जाहूलो
सुगने सुटा जाहूलो, देव मोगरा राजू मे
नाचते-नाचते जाहूलो, देव मोगरा गावू मे ।

उचा-उचा पाहडू में, सातपुरा दुगो मे
महाशिवरातरी जातेरे जाहूलो, देव मोगरा राजू मे
नाचते-नाचते जाहूलो, देव मोगरा गावू मे ।
नाचते-नाचते जाहूलो, देव मोगरा गावू मे ।

सारांश -

सातपुडा पर्वतामध्ये देवमोगरा देवीचे एक गाव वसलेले आहे. तिथे आपण सगळे नाचत-नाचत त्या देवीचे दर्शन घ्यायला जाऊ. तिथे महाशिवरात्रीची मोठी यात्रा भरते ती आपण बघायला जाऊ. सातपुड्यातील आदिवासी समाजाची एक मुलगी देवीचे रूप धारण केलेले आहे. हाता मध्ये सोन्यांची आरती व डोक्यावर सोन्याचे मुकुट घालून सजलेली आहे. तिच्यामुळे त्या सातपुडा पर्वतामध्ये शेतीवाडी निर्माण झाली, म्हणून देव मोगरा देवीला आदिवासी लोकांची कुलदेवी मानलेली आहे. म्हणून त्या देवीची पुजा केली जाते.

वियावन गीत
(पावरी बोली गीत)

पवार रोशना दिनेश

एस.वाय.बी.ए.

एक पाली मुंग वा बेना
खेते जाहु वा आरसु
लेहू कंगवू लेहु उगन्या
पैसा वा बेना पान खाहू

सोना मुंदी हिरा मांडवे
सगाय लेदी निवा बेना
सासन्यो दारुळ्यो सासु दमारी
नंनदेह चालाक निवा बेना

आथमा दातवू नी धरने
खेतन हेडू नी देख्यरा
वेवाय हनी रा लेजीने
वेवानी पालवी वा लेजी

दादू भी मेरालू भाभी भी मेराली
आथे पुस्तके कॉलेज मुकले मा बेना
सासन्य भी दारुळ्यो सासु भी दमारी
आथे पावडी ने मजुर मुकले मा बेना
जहल तहल दादाने घर ने वा बेना

सोना आरती सोना दिवो
सोनाने हिंदवो मा बेनाने
आवता जाता रा दादा
हिंदेवी देजी रा मा बेनाले

शब्दार्थ

पाली – पायली / चंपं
बेना – बहिण/बाई
मुंग – मूग
उगन्या – उरलेले
मुंदी – रिंग/अंगठी
हिरा मुंडवे – बघायला मागणे
सगाय – मागणी/साखरपुडा
लेदी – घेतली
दमारी – दमदेणारी
आथमा दानवू – हातात विळा
खेतन – शेत
हेडु – बांधा
पालवा – सांभाळून घेणे
मेरालू – प्रेमाळू
जहल-तहल – जसं-तसं/कसंही असो
हिंदनो – झुला

भाषांतर

एक पायलं (चंपं) मंगू आहे गं बाई
बाजार जाऊ गं
आरसा घेवू कंगवा घेवू
उरलेल्या पैशांचे पान खाऊ गं बाई

सोन्याची अंगठी बघायला मागते
सगाय (मागणी) ठरली गं बाई
सासरा दारुड्या, सासू त्रास देते, नणंद चलाख गं बाई

हातात विळा कधी धरला नाही
शेताचा बांधही बघितला नाही
सासूबाई, सांभाळून घेशील गं लेकीला

दादा प्रेमळ आहे, वहिनी देखील प्रेमळ आहे
हाती पुस्तक घेवून महाविद्यालयात पाठवत गं बाई

सासरे दारूडे, सासू दम देवून
हाती फावडी देवून मजूरीला पाठवता गं बाई
म्हणूनच कसंही असो, दादांचंच घर बरं ग बाई

सोन्याची आरती, सोन्याचा दिवा, सोन्याचा झोका गं बाई
येता जाता बाईला झोका देशील रे दादा !

एक महाराज (कथा)

बारेला सुनिल नेमसिंग
एस.वाय.बी.ए.

एक गावमा एक महाराज रहतेलू. चू दाहडी गावमान्य माणसकाजे वारू वात कहतेलू. बाकी चू महाराज बिनाकापडान रहतेलू.

एक दाहडू माणसे तिना काजे कया कि, आमरा बायरा दाहाडी आमरे साते लडाई करे आमू तिनु काजे ज्या लावसू ति तू तिनु काजे वारू शिकाळजी. करीन तुखे काजे आमू ढाटी भेट आपजे., करीन ढाटी आप्या. चू महाराज तिनु बायरा एने माणसक शिकांने सुरू करी देदू. एक दाहडू महाराज तूनी माणस काजे जान्य कयू की मारी ते ढाटी उंदिरा काटी देदा हिमी मे काय करू? माणसे तिने महाराज काजे उंदिराक मारणे मांजरी लाविन आपी देदा. अवते मांजरी काजे दूध पिणे जुवसे करिन तिना महाराज वाटू हिमी गाय जुवसे करीन गाय लाविन आपी देदा. हिमी तिनी गाय वाटू चारू लावणे, तेरू गुबर नाखणे, तिनीक बांधाणे अस काम तिना महाराजन दाहडी चालू हयज्य. माणसे एक दाहडू तिना महाराजन घर गया ति चू गुबर नाखणे बाजी रहलू तिनाख देखिन महाराज काजे लाडी जुई रय करीन लाडी लाई देदा. अवते महाराज संसार करणे लागीजू.

बोध : ईनी दुनियामा माणसे घुंलापर बी नी बसणे देय ऐने पायी बी नी चालणे देय. करीन मराठीमा कहतला कि, 'ऐकावे जनाचे करावे मनाचे'

सारांश - एक साधू

बारेला सुनिल नेमसिंग

एस.वाय.बी.ए.

एका गावात एक साधू राहत होता, तो दररोज गावातील लोकांना चांगली शिकवण सांगत बसे. परंतु तो साधू नग्न स्वरूपात राहायचा. एके दिवशी काही लोक त्याच्याकडे जाऊन आपल्या पत्नींची तक्रार करू लागले. त्यांच्या बायका त्यांच्याशी खूप भांडत असत. " आम्ही त्यांना तुमच्याकडे घेऊन येतो, त्यांना काहीतरी सांगा" असं ते साधू महाराजांना म्हणाले. त्याकरीता त्यांनी महाराजांना धोतर भेट दिले व त्यांच्या बायकांना तेथे घेऊन गेले साधूने उपदेश केला.

नंतर एके दिवशी साधू त्या लोकांना म्हटला की, त्याचे धोतर उंदरानी फाडले. मग लोकांनी त्याला एक मांजर

आणून दिली. नंतर मांजरीसाठी दुध हवे म्हणून गाय आणून दिली. आता त्या गायीला चारा-पाणी करणे, तिचे शेण साफ करणे इ. कामे साधूला दररोजची झाली लोकांनी हे करतांना त्यांना पाहिले, त्यांना वाटले आता महाराजांना एका पत्नीची गरज आहे. त्यांनी एक लग्नायोग्य मुलगी शोधून त्यांचे लग्न लावून दिले.

बोध : उपभोगाच्या गोष्टींची आसक्ती न थांबणारी आहे. एकानंतर दुसरी असा प्रपंच वाढतच जातो म्हणून तुम्हाला पटेल तेच करावे, लोकतर काहीही सांगतील.

उवी (होळी)

सचिन कन्हैयालाल भंडारी

एफ.वाय.बी.ए.

नमस्कार, आमच्या पावरी भाषेत होळी या सणाला खुप मोठे महत्त्व आहे, माझ्या परीने मी आमच्या भाषेत आमच्या होळीमाताबद्दल थोडीशी माहिती पुढीलप्रमाणे देत आहे. आमरा समाजमा उवी यु आखादखु मटलु तिवार रयतलु, उवीफचव एक गोष्ट से ची ये की पोरब नावान राजू अयतु तिना एक सुरी असती तेर नाव उवी असत ची देखायने वार आहीजज वर वार गुणी सुरी असती. ची एक भोंगडा नावान वाहीणीदखा वस्तु बळावतला तेर प्रेममा पड जातली, पण तेर बाबा यह मान्य नी रयतल, की एक राजान सुरी एखदा

कामकन्नाताराहा आहतली, च्यु तिधरु विरोध करतलु मार प्रेम खर से कयने (समजावणे) अवी हलगतला आड्डामा कुद जातली तेर प्रेम खरं रयतल तिमामची आड्डामादखी चालीन, या देखीन तेर बाबाह पश्चाताप आवतलु, मग च्यु तेर हायकरीन तीन दुयन वियाव करावतलु.

उवी पुनवेन दोह रयतली. एक मयन पेल उवीन दांडू मेकायतलु, उवीन दांडू मेकाइजाए ते उवी हरे लगन आमरामा वियावे नी अयतला. उवीन, जंगलम जाईन नामबुलु दांडू लावतला. दांडू मेकायतलु तीव्हीदखु ज्या माणहे गेन्या,

रिसडा, बाबावुध्या, सु-या कालीच्या माणहे जिदरू वियाव अयरतला च्या तिदरा बायराहाते नी जाणु उडदीन, चनान दावनी खाणु, गुव, खुपर अयसहल नी खाणु उवीपाच दिह लगन एक थेंब भी पाणी आपणे शरीरपर नी पवणे देणु, म्हणजेच पाच दिह लगुन उगवणु नी, ज्या पेल्हा बनला से च्या अगले चार साललगन उवीमा भाग लेणु पडतलं. यह व्रते तुडजुनी जुवे करुन च्या धरन भारथे खवामा रयतला.

उवीन पेल्हे दिह आमरा परिसरमा एक मटलु बाजार तिन्हा भोंग्यु बाजार कयतला, तिन बाजारामा आमरू पारंपारिक डुल, मांदव, थावी, पाहवीवाआळीन खुडीकरोन नाचतला, इन बाजारमा उवीन आख्खा सामान जुळतलु तिनाम मुरमुरा, हारकंगण, गुव, खुबरान वाटी, नव्यह अयसहल अनेक सामान माणहे लेतला.

उवीन दिह गाम्मायला आख्खा टुवाईन कुकू, अगरबत्ती, एक पिच्छह, केहवडा, एक इंड, एक आण अतर मेकीन गावन पुजारू मंत्र पूजीन उवीन दांडाह दुरु बांधतलु. आखु दिह ज्या माणहे कायकाय बनण्यासे से च्या तिंदरीतयारी करतला. उवीमाता एक स्त्री अयती करीन, तिनामा आखा बायरान रूपलीन नाचतला.

बावबुध्या बणराणारा एक दाथी, पागडी, पावथा, पावठा पायमागुगच्या कमरमा गुगरा, कानमा बिझला, हाथमा कादवन गुंडवळा मुंडामर वाहीनदखु नाम्बलु टुपु रयतलु, तिन्हा मोर पिस करीन एणे रंगबेरंगी पिसाराकडीन सजावळा रयतला, कमरमा तुंबडभी रयतला. गेच्याबनने वाला इणुहू तलवार, नाटी, पागडी, पायमा गुग-या, डुवामा काजवी, कानमा बिझला, हाथमा बाटया, वावा, बाक्या, गवामा रंगबेरंगी किडया, कमरमा पावठा, एने नामली चेन उजु शरीरवर बायरान डगली पेरतला, कालीबनने एक आख माहित जुवे अहलु माणहू जुवतुलु, कालीयु उवी मा आखादखु महत्वान रयतलु, काली तेर आख्ख शरीर चुलापल्ल खापरान, तापलान, तवलान इन्दरू मह काडीने आखे शरीरह लागाहतलु. काली एक हाथमा ह्यूड, एने दिहरा हाथमा चाटूली ली रयतलु, हाथमा बांगडा, पायमा गुंगच्या कालीभी

बायरान डगली पेरतलु, जु काहीजण रिसडा, सुन्या, वेगवेगळ्या जानवरन पेहराव करीन तिन्दरे गस करतला

उवीपाच दिहन रयतली. इन पाच दिहनमा जाहनी उवी से चे जाईन आखुरात नाचीन अहन्दारे आख्खा गाम्मानाचताजाईन दाणा ने हुरू मागतला. बारा मयनामा एक वार सण आवतलु करीन गेच्याकीन, डुलनेहे घरमा लिजाईन नाचतला, तिनाम घर भी पुजाय जातल, अने घरमा सुखशांती रयतली ऐहेहे आमरा डायडाय कयतला.

उवीनदोह आख्खा घरमा गवन लुटमा गुव घालीन गुव्वा हिता राधायतला तिनाम हिता वार खावायतला. पेल्हू रूतु उवीमातान नावाने रयतलु. उवीन पूजा उयजाईन घरमायला डायला माणहे उपवास सुडतला आणि मग खातला.

उवी सात वाजेदखा उवीमाता पुजनेण सुरुवात अयतली. गावान पुजारू, पटेल, गावान डायलु, एने इतर गाम्मायला डायला जमुन अगली पुजा-अर्चा करतला.

आमरे गावान शेवटले दिह उवी रयतली तिनाम आजुबाजुन गावान गेर, डुल वाजणारा, माणहे, घरमायला आख्खा आवरयतला, च्या आखुरात मांदव ताव एने डूलताव पर नाचतला तिनामा गावान लहान पुन्यादख ते डायलामाणह लगन आख्खाच नाचतला. आख्ख गाव खुशी आख्खूरात नाचतला.

मग पहाटेन वेळे गावन डायला, पाच, डायडाय, बारटी अने आख्खा माणह तरफ से गावान पटील अवी हलगाळतलु मग आख्खा माणहे आयळने भाज जातला. मग गाम्मायला आणि गेर बनला च्या उवीमाता चौफेर नाचताजाईन, दाळवा, हारकंगण, दाव्या, गुव, नाखतला अर्पण करतला एहे पाच कावा करतला मग एक खेर जाईन अगरबत्ती, कूक सुडीन, नव्यह फूडीन आभाव उवीमाता आपीन दर्शन लेतला.

हलगतलु तेतार उवीनदांडू न्यु हलगीन उगवणे दिशेपडतलु तेतार आख्खा गावान माणहे तिनदांडा नेचानी पवणे देतला मग पाच कावा तिन दांडा फिरवतला, फिरीन मग तिन दांडा हलगतली उवीमाच फचा नाख देतला, व दर्शन

करतला.

उवी यू आख्खादखु मटलु तिवार तिनाम ज्या कत्ता कामधंदे जायरईतला च्या उवीपर आवतला, गल्लाइनू मिवाईन उवीमातान दर्शन लेतला.

असा हा होळीचा सण खुप उत्सुकतेने, उत्साहाने, आनंदमय वातावरणाने हा सण साजरा होतो

शब्दार्थ :

राजु- राजा, सुरी- मुलगी, वाहिणीदखा- बांबू, बासपासून हलगतला- जळता, आठ्ठामा- विस्तवात, मयन- महिना, पेल- आधी, हरे लगन- छान वाटते, मेकायतलु-

रोपण/ठेवणं, भोंगडया- लाकुडतोडया, दांडा- बांबू, गेर- वेगवेगळ्या वेष परिधान करून होळीच्या ठिकाणी तसेच गावभर नाचणारा पुरुषांचा समुह, रिसडा- विनोद करणारा (आस्वलाची उपमा) बावबुडया- गोल करून नाचणारे, काली- गेर सांभाळणारे एक पात्र, मांदव- लहान ढोल, थावी- ताट, पावी- बासरी, खुडी- विविधप्रकारे समुहनृत्य करणे, कूक- लाल शेंदूर, पिचो- कोंबडीचं मोठं पिल्लू, तुंबडा- दूधी भोपळा(सुकलेला), नाटी- नववारी लुगडं/पातळ, गुव्वा हिता- गोळ दशमी, गुट- प्रसाद

**ते हं माही माँ प्यारी माँ
(तडवी बोली)**

पाकिजा मेहमुद तडवी
एम.ए. द्वितीय वर्ष

माही सर्वस्व हं वयखत
आपली आँचल ची देईन सावली
ममता ची ते लोरी मनत
माही सपनाल ते सजावत
गाण मनत राहत अन हसत राहत जो
ते हं माही माँ प्यारी हं माँ.....
प्यार मिलावत दिल मनार जो
सगा पुरी अशको मजार जो
ळर सावलित ते मुड येत जो
ते हं माही माँ प्यारी हं माँ.....
दुखात माही जो जवळ जात
कुशीची खुशबू मजार भिधळी जात
ममता ची रस भेकत जो
ते हं माही माँ प्यारी हं माँ.....

There are plenty of people in Europe who can't talk to their grandmother because they talk a different language."

Noam Chomsky

बंजारा समाजेर इतिहास
(गोरमाही बोलीतील लेख)

श्रीराम गरमक राठोड

एफ.वाय. बी.ए.

भारतेर सारीती सभ्य अज प्राचीन संस्कृती सिंधू संस्कृतीन मानं छ. येन संस्कृतीती बंजारा संस्कृती जुडी ही छ. ये गोर बंजारा समाजेर वास्तव सारी दूनिया मालम छ. अज वनून वेगवगळे प्रांतेम अलग अलग नामेती जाजो नाव छ.

झसो महाराष्ट्रम बंजारा, कर्नाटके मईर लमाणी, आंध्रे म लंबाडा पंजाब बाजीगर, उत्तर प्रदेशम नायक, समाज अन भारेर दुनिया मई राणर नामेती जाणो जाव छ. ई समाजेर इ.स. पूर्व काळेम बौद्ध अर महावीरेर भी पेयळे पीठागौर जामेर गौरधर्मेर संस्थापक हेते. येर बाहेम ग्यारवी शताब्दीम दागुरु नामेर द्वितीय धर्मगुरु हेज गे छ. द्वितीय धर्मगुरु शिक्षणेज महत्व अज मंत्र समाजेज दिनो तो. मंत्र गोरबोलीम शिकच शिकावच शिके राज घडावच, शिके जेरी साजपोळी, घीयाजपोळी ई हेतो. इज पीठागौर चंद्रगुप्त मौर्य, हर्षवर्धन जसे महान विराट राजानं जन्म दिनो. वरज जसो दागुऊर विचार हेन आला उदला, राजा गोपीचंद जसे महान योद्धान निर्माण किदो, येज १२ वी शताब्दी ती लेन १७ वी शताब्दी लंग गौर बंजारा समाजेम मोटे मोटे योद्धा हेन गे. झसे महाराजा प्रतापेर सेनापती जयमल फंतिहा अज राजा रमनसिंगेर सर सेनापती अन राणी उपमतीर संगो मई गोर बंजारा गौर बादला।

१६ वी अन १७ वी शताब्दीर गोर बंजारा समाजेर मोटे अज महाज व्यापारी, उत्तरेम काकीशों बंजारा अन दक्षिणेम जंगी, भंगी (भुकीया) अन मध्यभारतेम भगवानदास वडतीया हेते. ये सारी व्यापारी भारतेर मोटे राजा- महाराजा हेनून अनाज देर काम करते ते. फा आम जनतार फिकर ये गोर बंजारा समाजेर संत सेवालाल महाराजेन हेती. येसाऊ वू आम जनतार सेवा अन भलाईर साऊ अपणे विचारेर संघटन

निर्माण किदो अन वनूर नेतृत्व भी किदो, वुज महान सदगुरु, समाजसुधारक, क्रांतीकारी, अर्थतज्ञ, आयुर्वेदाचारी अन बहुजनेर (कोर-गोर) रेर धर्मगुरु संत सेवालालेर जन्म १५ फेब्रुवारी १७३९ सेन आंध्रप्रदेशेर अनंतपुर जिलार गुथ्थी तालुकास्थित गोलाल डोडी जामेम हेव तो. अब वू गाम सेवागडेर नामेती जाणो जाव छ. भौगोलिक अन ऐतिहासिक माहिती हेर कारण गोर बंजारा समाजेर वास्तव प्रदेशेर सीमाप जास्ती करन हेतो तो. थे स्थितीर फायदो वनून व्यापारेम मळतो तो अन संघटनेर दृष्टीती भी लाभदायक हेतो. इज वातेती वनून मुंडांग आयवाळे सुख दूक दिकातेते.

सेवालाल महाराजेर बाप रामजी नायकेर सुपुत्र भिमा नायक खुप मोटे व्यापारी हेते. वनून तरी सारी भाषा आती ती. वनूर एकुण संपती मई ४००० ती ५००० लांग गावडी अन बळद हेते. नेर वापर अनाजेर देणोलेणो करता हेतो तो. अन वू ५२ तांडेर नापक हेते. एक गामर जनसंख्या ५०० र आसपस हेती ती. प्रत्येक तांडे सू एक मनक्या अन एक बई गोर धर्मेर प्रचार करते थे. उनून बावन्न भेऊ अन ६४ जोगणी बोलते ते. ये ५२ भेऊ अन ६४ जोगणीर एक संघ हेतो तो. ई साऊ संत सेवालालोर दादान रामसंघ कहते ते. भिमा नायक भी ५२ तांडेर संघप्रमुख हेते. ऐतिहासिक दस्ताएवजेसी मालम पडो च कई, भिमा नायक अंग्रेजर साथ दि लाख रुप्यार (२ लाख रु) व्यापारी करार किदो तो. (अनान वनून देर करार) ये वातेसी मालक हेवछ की, सेवालालेर जन्म अमिर घराणेम हेव तो.

बडतियार (सुवर्ण कप्पा, कर्नाटक) छोरी हेती. भिमा जायकेर वायार बाद १२ सालोलांग वनून छोरा-छोरी कोई हेते. बादेम मरी याडीर पुजा-आरती करेर बाद संत

सेवालालोर जन्म हेव तो, संघेर पारंपारीक नितीअनुसार स्वरक्षा अन अनाज जेर रक्षा साऊ यौद्धाहेनुर निर्माण करो जातो तो. वनज ध्यानेम रकाडेन सेवालाला ७ संघटनायकेर एक संघटन बनायो जिमई सेवालाला खुद, वनुर तीन भई, हापा बटू, पुरा अन धर्मी, ढाका, रामसंग साथ भीया हेते. येज संघटेन बादेम ६ संघ नायक हेन लिदे, जना १३ मनक्यार एक महासंघ बनो. जो ७०० तांडेर नेतृत्व करतो तो नेमी मध्यभारत, दक्षिणभारतेर समावेश हेतो. मध्यभारतेर व्यापारी भगवानदासराम वडतियार कुल संपत्ती २ लाख बळदा अन दक्षिणभारतेर व्यापारी जंगी, भंगी भूकीया सेवालालेर संघेम समाविष्ट हेते.

१७ वी शताब्दीर राजकीय स्थितीर अनुसार आपण ई के सकाचा की, अंग्रेजी सत्तार प्रभाव अन ताकद दन बदन

वाढ रो तो अन भारतीयेर राजा हेनूर व्यवस्था कमजोर हेती जा री ती. अंग्रेजी हेनुर हुकूमन तेर गोर बंजारा व्यापारी हेनुप राजाओं हेनून अनान अन कर मेलेर विरुद्ध दबाव बढतो जा रो तो. अन अंग्रेन ज्यादा अच्छे भारोमईर गोर बंजारा हेनूती कर ले रते. जे गोर बंजारा हेनुर नियमेर विरुद्ध हेतो ये कर वसुलीर विरुद्ध सेवालाल अपने भाई हेनुर साथ अन संघेर नायके हेनूर साथ निनामेती भेटेन गे. गौरे हेनुर डरेती निजाम सेवालालोर प्रस्ताव स्वीकारो कोनी इ देखनं सेवालाल निजामेर विरुद्ध युद्धेर ऐलाज किदो. (बंजारा हिल) हैद्राबादेम युद्ध हेव येकारणेती निजाम सेवालालेर सारी वात मान लिदो. वर सातेम सेवालालेज निजाम ताम्रपत्र, तलवार अन भेटवस्तू दिनो तो, अब वो वस्तु हेन पोहरागढ मंदीर (महाराष्ट्र राज्य) मई आब बी च.

बंजारा समाजातील होळी गीत

अजय परसराम जाधव

टी.वाय.बी.ए.

आब चलोगे पेलारो राज नवो नवो देख रे आज ॥
आब बुडगो पेनारो राज नवो नवो देख रे आज ॥

कलीयोवन बगाडो नानक्या मोठेन बिगाडो
बुडो मनक्या बनो घोडो, धोळे लटा काळे पाडो.

बाई चार वासता उठी, उंदो फेरलिदी घटी,
भुले टोफ लेन आती खासन, मळी कोती बाटी.
सते लोकुरो खुट गो विलाज.

आब चलगो पेनारो राज नवो नवो देख रे आज ॥
आब बुडगो पेनारो राज नवो नवो देख रे आज ॥

भुले बलीया काच फोडी, पामळी पेरतीती चुडी,
घुंघटे वाळ हेती लोबडी, आंब पेरा दिने साडी.
वाना वाना रो डिलेप घळो साज
न वो नवो देख रे आज.....

आब चलगो पेनारो राज नवो नवो देख रे आज ॥
आब बुडगो पेनारो राज नवो नवो देख रे आज ॥

छोरा खुरा गुटखा खाव, बाप बलदेम जाव
बोडी पलंगेपरीया सोव सासू भार धाळे धोव.
पतीवर्ता न दाबरी छ, वात नवो नवो देख रे आज.
पेना बलदेरी खळो कर, जना गोलीया घामळा जार,

आब मनी येन तर घडी भरेम खणी भर,
पगे पगेम बदलगे समाज नवो नवो देख रे आज.....

आब बुडगो पेनारो राज नवो नवो देख रे आज ॥
असो कसो इ जमानो बापेर बेटा कोनी मानो,
कली मोगेम धिंगानो घरेन, लगा नाके चुनो.....
शार्डर मणी केगो आतर नवो नवो देख रे आज.

आब बुडगो पेनारो राज नवो नवो देख रे आज ॥

आब बुडगो पेनारो राज नवो नवो देख रे आज ॥
आब बुडगो पेनारो रिवाज नवो नवो देख रे आज ॥

अजय परसराम जाधव
वर्ग- टी.वाय.बी.ए. अर्थशात्र

शब्दसुची-

पेनारो राज- समाज नायकाचा राज
चलेगो- गेला

भिल्ली म्हणी आणि वाक्प्रचार

कु. सुजाता उत्तमराव हिरे

एम.ए. प्रथम वर्ष

१) हातम ना स कवडी वनी बजार भवडी.

एखाद्या स्त्रिला सतत कारण नसताना बाहेर भटकण्याची सवय असते. रिकामटेकडे फिरणाऱ्या स्त्रिचा येथे उपहास केलेला आहे.

२) पाव्हनी पनी भेटणा, बठनी समार पाटाला.

कुटुंबात इतकी कामे असतात की, कुणीही समोर आले की, त्याला कामाला लावले जाते. त्यातून पाहुणे मंडळी ही सुटत नाहीत.

३) बजारम् गय ता कानीबानी, घरम रहय ता शानी.

बाहेर कामाला जाणा-या व्यक्तीने केलेल्या कामात, घरी राहाणारी व्यक्ती चुका दाखविते. जसे भाजी-बाजार करून आणला असेल तर भाजी खराब आणली महाग आणली असे बोलले जाते. बोलताना बाहेर जाऊन काम करून आणणाऱ्याचै कष्ट लक्षात घेतले जात नाहीत.

४) तवलीम दाना, भिल उताणा.

भिल्ल आदिवासींचे जातिगत वैशिष्ट्ये दर्शविणारी ही म्हण सर्व जातीजमातीत वापरली जाते. भिल्ल माणूस फक्त आजचे पाहाणा-या वृत्तीचा आहे. दुसऱ्या दिवसाची त्याला चिंता नसते.

म्हणूनच भिल्ल प्रवृत्तीची लोकतत्वीय धारणा दर्शविणारी ही म्हण त्यांचे नैसर्गिक स्वभाव दर्शक आहे.

५) तुना खाय्, न मना ना देव्

तुझे खायचे पण माझे नाही द्यायचे. अशी अप्पलपोटी प्रवृत्ती समाजात दिसते. 'माणूस' मग तो कोणत्याही स्तरातील असो 'स्वार्थीपणा' हा त्याचा स्थायीभाव आहे. हेच या भिल्ल म्हणीच्या माध्यमातून दिसून येते.

६) नाळ नयी धड, म्हण तपकीर वढ.

स्वतःमध्ये उणीव असताना, आपल्या मर्यादा न ओळखता

निर्णय घेण्याच्या मानवी प्रवृत्तीचे येथे वर्णन आहे. तसेच या भिल्ल स्त्री-पुरुषात दोहोत ही तपकीर ओढण्याचे व्यसन आहे. रोजच्या वापरण्यातील वस्तुचा दाखला देते ही म्हण वापरात आलेली आहे.

७) यष्टीना मत, घुबडाना चाळा.

सर्व परिस्थितीची जाणीव असून ही वेड्याचे मत घेणे व विशिष्ट परिस्थितीत विपरीत वागणे. भिल्ल समाजात घुबड हा पक्षी अशुभ समजला जातो. म्हणूनच अशा वागणा-या व्यक्तींची तुलना घुबडाशी केलेली आहे.

८) ऊस गोड स, ता मुळीपासुन ना खाव.

जी वस्तु गोड आहे म्हणून मुळासकट खाऊ नये. एखादी व्यक्ती स्वभावाने खुप चांगली असेल तर तिचा पुरेपुर फायदा घेऊ नये. मानवी नात्यातील स्नेह संबंधाचे प्रत्यंतर देणारी ही म्हण आहे.

९) खावात कट्टा, कामात चोट्टा.

खायला भक्कम परंतु कामचोर, खाण्यासाठी, घेण्यासाठी सतत पुढे असणा-या काही व्यक्ती कामाची वेळ आली की मागे सरतात. त्याचेच वर्णन भिल्ली बोली भाषेतील कट्टा व चोट्टा या दोन शब्दांनी या म्हणीत येते.

१०) सोड बासिंग, मी ना व्हय नवरी.

सोड बासिंग मी नाही होत नवरी. उतावळ्या स्वभावाच्या व्यक्तींना प्रसंगाचेही गांभीर्य कळत नाही. अशा व्यक्ती कुठेही आपल्या विसंगत वर्तनाचे प्रदर्शन करीत असतात. अशा वागण्याने बरेच पेच प्रसंग निर्माण होऊ शकतात.

११) आज माल सकाळ तुल.

आज मला उद्या तुला. निसर्गनियमाने सुखाच्या मागे दुःख हे येतेच. प्रत्येकाच्या जीवनात वेगवेगळ्या वेळी ते येते पण ते चुकत नाही. म्हणून प्रत्येकाला प्रत्येक अनुभवातून जावेच लागते.

भिल्ली वाक्प्रचार : स्वरूप आणि आशय

कु. सुजाता उत्तमराव हिरे

एम.ए. प्रथम वर्ष

१. लना रहना- एखाद्या गोष्टीचे वरदान असणे. बायचीत बक-यांस्ना लना सय.	४. तांदूळ दिना- आमंत्रण देणे. आंकोसनी लगनना तांदूळ देवाला मामा वना स.
२. घाम सुटना- घाबरणे, भीती वाटणे. भल्ला जनावरला तय दखना नी भावडयाला घाम सुटना.	५. गुरुगुरु कर- रागावणे, डाफरणे. मालकीन येडा बागडाव गुरुगुरु कर.
३. झुमकी गयल- जोरात भांडण होणे. मिरी नी गिरीना रेबीनवरीन झुमकी गयाल.	६. दुनादुबारा- पुन्हा-पुन्हा. बाजरीना दुनादुबारा ठहयी गया.

अजिंठा

७. **राजी नव्हताल**– मान्य न करणे. सुमीत तय देवाला तीन बा राजी नव्हताल.
८. **पाय पडना**– विनंती करणे. मालकीन मना पाय पडना तव मय यहरव गया.
९. **हेलपाट करना** – येरझारा घालणे. मय वावरम कामनी करता हेलपाटा कर.
१०. **कान टोचना**– समजावून सांगणे. बयनी वावरम सुमीना कान टोचना.
११. **दात विचकना**– विनाकारण हसणे. सु-यालस पवलीस लयी गयाम ता रम्या दात निचकात लाग्या.
१२. **काटा काढना**– सूड घेणे. सु-याला रम्याना काटा काढना.
१३. **खुसीना गाजर**– आनंद, मोठा आनंद. बाप्याला जत्राम जावाला मिलंगी ता खुसीम गाजर खाय.
१४. **लल रेच**– मर्यादा. सीतामाय रामनीकरता लाल रेघम रहयनी.
१५. **गुडघात बासिंग**– उतावळा, आतुर. कयल्या कधळना गुडघात बासिंग बांधी बठना स.
१६. **डोला उचलना**– दृष्टी टाकणे. राजानी महादेवनी मंदिरव डोला उचलना.
१७. **ठक पडी गयल**– आश्चर्यचकीत होणे. झेंडूना गोंडाल पाटीसी देवांगीस्त ठक पडी गयाल.

अज्ञान

रुचिता संजय पाटील
एस.वाय.बी.एस्सी

‘अज्ञान’ शब्द हा अवघा तीन अक्षरी
मात्र पडण्यास यातुन बाहेर, दवडतो आपण वेळ भारी.

येता ती एक अमावस्येची रात्र,
लिंबू आणि मिरच्या दिसती सर्वत्र,
बदलले असते जर भाग्य एकाचेही याने,
विकली असती तोळयाने ही दुकानावर सोनाराने.

मुलगी येता पदरात कोसतो पत्नीला असुनही सज्ञान,
बाष्प झाले की काय डोक्यातील ते, म्हणती ज्याला ज्ञान.
चंद्र हा केवळ ग्रहराक, झाले संशोधन अपार,
मात्र ग्रहण पाहण्या पश्चात गुरफटतो हा फार.

शुभाशुभ, गंडे दोरे झाले खुप करुन,
सारुनी अंधार मार्गही, लावू दारी ज्ञानाचे तोरण.
खोडूनी पहिले अक्षर ‘अज्ञान’ या शब्दातून घेऊनी येऊ
या आर्शिवचनपर ज्ञान प्रकाश तो दाहीदिशांतून.

दहशतवाद

हेमंत सुनिल गोसावी
एस.वाय.बी.एस्सी

चौकाचौकात रक्तपात
मानवतेचा प्राण घात
तुझे गडी बाद की,
माझे गडी बाद
तुझ्या हातात दगड
माझ्या हातात मशाल
माझा क्रांतीचा लाल कंदिल
तुझी अधर्माची तलवार ताट

चौका चौकात रक्तपात
मानवतेचा प्राण घात
तुझे गडी बाद की
माझे गडी बाद

धर्म नाही शिकवत तुला
धर्मासाठी मानवतेचा प्राण घ्यावा
धर्म रक्षक म्हणून
धर्म भक्षक का व्हा
धर्म वेडा तू
धर्मराज म्हणुनी का जगावा

चौका चौकात रक्तपात
मानवतेचा प्राण घात
तुझे गडी बाद की
माझे गडी बाद

अधर्म जपुनी धर्माचा तू
पुरस्कार का करावा
मानवता जपुनीया
मानवात तू वावरावा.....

मनोप्रेरणा

मनोज बावस्कर
एस.वाय.बी.कॉम.

शब्दांत मांडू तुला
की भावनात व्यक्त करू,
हृदयात साठवून ठेवू
की श्वासात रोखून धरू...

आसवांतून वाहू देऊ तुला
की नजरेत कैद करू,
वाटे तुला भेटण्या
बनून येवू पाखरू...

प्रेमात सखे तुझ्या
मन झाले तुझे बावरे,
तुझ्या भेटीचा मोह आता
क्षणभर ही न आवरे...

आई म्हणजे काय ?

चैताली अशोक बारी
एम.ए. प्रथम वर्ष

आई माझी मायेचा सागर
दिला तिने जीवनाला आधार
तळपत्या उन्हात अन् रखरखत्या रानात
राहिलीस माझ्यासाठी कष्ट्याच्या घामात
ओल्या मातीतून चालतांना, तुडविले काट्याचे फास

आई माई मायेचा सागर.....

नभाची चांदनी, तु चंद्राची कोर
शितल तुझी छाया मला हवी जीवनभर
तुझ्या शितल छायेमधी उभं आयुष्य जगेन
आई देवापाशी मी तुलाच मागेन
आई माझी मायेचा सागर.....

आई वडील माझे थोर काय सांगू
त्यांचे उपकार जीवनाच्या वाटेवरती
मला त्यांचाच आधार
आई माझी मायेचा सागर

लग्नाच्या या बेडीतून,
"स्वच्छंद विहरू दे तिला"

रुची दीपक बाविस्कर
एस.वाय.बी.ए.

लग्नाच्या या बेडीतून, "स्वच्छंद विहरू दे तिला."
उंच अशा आकाशात झेप घेऊ दे तिला,
प्रश्नांच्या या विळख्यातून सुचू दे एक कल्पना
या कल्पनेतून निर्माण होईल उद्याची नव चेतना
माहेरातुनी जातांना सासरी नव कल्पना,
आव्हानांतून निर्माण होत असे ती नव आव्हाना
न मिळता साथ साजणाची तरी ती प्रयत्नशील राहते,
रोज नव्या आव्हानांना एकटीनेच ते स्विकारावे,
संसाराच्या या भाराला एकटीनेच का वहावे
म्हणुन वाटते मला.....
लग्नाचा या बेडीतून स्वच्छंद विहरू दे तिला
उंच अशा आकाशात झेप घेऊ दे तिला.

का गं तू अशी वागतेस ?

ममता संभाजी ठाकरे
एस.वाय.बी.ए.

तुला पाहिलं, की हृदयाची घंटा वाजते
तुझी उपस्थिती अख्या जगाचं सुख देऊन
तुझ्याबरोबर जगलेले दिवस आयुष्याला
खुप आठवणी देऊन जातात
मग अलगद विचारावंस वाटतं
का गं तू अशी वागतेस...
तुला पाहिलं की स्वतःला विसरतो
तुला पाहिलं की जगचं वेगळे वाटते
तू प्रत्येक गोष्ट किती सहजतेने
विचारावेसे वाटते
का गं तू अशी वागतेस...
तुला खुप जाणावसं वाटतं
सारख तुझ्या सानिध्यात राहावसं वाटतं
सर्वात मिसळून जगण्याची तुझी ती अदा
मग, अलगद विचारावंस वाटतं,
का गं तू अशी वागतेस...
तुझा तो अबोलपणा, निरागसतेचा
प्रीतीपणा, तुझे वेड लावून जाते...वेड
आनंद व्यक्त करणारी तुझी ती अदा
जगण्याला महत्त्व देऊन जाते.
मग अलगद विचारावंस वाटतं
का गं तू अशी वागतेस...
तुझं हसणं, तुझं रूसणं
माझ्या आयुष्याला जणू तुझी गरज होती,
अस वाटायला लागतं
तुझा विचार जरी मनात आला लागतं न तर,
गालावर एक गोडसं हसू देऊन जातं
मग पुन्हा-पुन्हा विचारावंस वाटतं
का गं तू अशी वागतेस...

आजचा तरुण कसा असावा ?

कमेश सिताराम बारेला

एस .वाय. बी. ए.

—थॉमस टफसेल

खरं आहे, आजच्या जगाला विकसित करणारा एकमेव सक्षम घटक म्हणून तरुणाकडे पाहिले जाते. सामाजिक उत्थानाची जबाबदारी असलेल्या या तरुणांपुढे काय आदर्श व आव्हाने आहेत? हा प्रश्न एखाद्या वयस्कर माणसाला विचारला तर त्याचे उत्तर कदाचित असे असेल: आजच्या तरुणांना आदर्श बनवत नाहीत आणि आव्हाने पेलत नाहीत. खरंच अशी परिस्थिती आहे का? आजची तरुण पिढी ही उद्याची मार्गदर्शक पिढी असेल. त्यामुळे या तरुणांनी दुरदृष्टीने विचार करून काही मुलभूत आव्हाने पेलणे आवश्यक आहेत.

मित्रांनो, आजच्या या तरुणावर देशाचा विकास, येणारा काळ आणि निर्माण होणाऱ्या अडचणी अवलंबून आहे. म्हणूनच आजचा तरुण हा सरळ आणि ज्ञानी असावा. तरुणाला, सुरु असलेल्या काळ कसा आहे आणि गेलेला काळ कसा होता. तसेच येणारा काळ कसा असेल यांची जाणीव असावी.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर म्हणतात, आत्मविश्वास ही यशाची गुरुकिल्ली आहे. तरुणांनी आपला आत्मविश्वास जागृत करायला हवा. ज्यांचा आत्मविश्वास जागृत झाला तो जीवनात यश मिळवू शकतो. म्हणूनच स्वामी विवेकानंद म्हणतात, या देशाचा इतिहास म्हणजे मुठभर आत्मविश्वास असणाऱ्या लोकांचा इतिहास आहे. ज्यांचा आत्मविश्वास खचला त्याचे सर्व काही व्यर्थ आहे. म्हणूनच ते म्हणतात, मुठभर आत्मविश्वास असणारे मला मिळाले तर मी या

देशाचा विकास घडवून आणेन.

मित्रांनो, जे जाते पण परत काही येत नाही ते आहे तारुण्य! म्हणूनच सर्व संधीचा फायदा सर्व तरुणांनी घेतला पाहिजे. आपल्यापुढील आव्हाने स्वीकारली पाहिजेत. तरुण हा शारीरिक, मानसिक, बौद्धिक व नैतिकदृष्ट्या समर्थ व संपन्न असला पाहिजे. चांगली माणसे आयात करता येत नाहीत ती घडवावी लागतात. म्हणूनच घडलेल्या तरुणाशिवाय या देशाला तरणोपाय नाही. हात उगारण्यासाठी आहेत.

समाजातील ढोंग, रूढी, भ्रष्टाचार आणि वाईट सवयी यांवर आळा घालून नवे जग निर्माण करण्यासाठी तरुणांनी एकत्र यावे. ज्याला जगावे कशासाठी आणि मरावे कशासाठी हे समजले तोच तरुण. तरुणांच्या जीवनाला ध्येय असलेच पाहिजे त्यामुळे आपत्ती-विपत्तीचा त्रास होतच नाही. त्यांनी ध्येय साध्य करण्यासाठी कष्ट घेतलेच पाहिजे.

'If you cannot win, make the one ahead of you break the record'

असे त्याचे प्रयत्न असले पाहिजे. तरुण हा नेहमी दृढनिश्चयी असला पाहिजे. बाबा आमटे म्हणतात, तरुणांच्या ठिकाणी तेजस्विता, तपस्विता आणि तत्परता हे तीन 'त' कार असलेच पाहिजेत. तेजस्विता म्हणजे वीर. भीती व नीति कधीही एकत्र नांदू शकत नाही. भीती म्हणजे नकारात्मक बाबींची अंधार कोठडी असते. तपस्विता म्हणजे चारित्र्याचे तेज तर तत्परता म्हणजे तदाकार होण्याची वृत्ती, समाजाशी बांधिलकी समाजाबद्दल समभाव त्याच्यामध्ये असावा. स्वामी विवेकानंद म्हणतात, "ज्यांचे स्नायू पोलादी

आहेत, ज्यांची छाती सिंहाची आहे आणि ज्यांच्या मांसपेशी लोखंडी आहेत. आणि सागराचा तळ असो किंवा अवकाश असो, तो भेदून जाण्याची प्रबळ इच्छा त्यांच्या जवळ आहे. असे नाचिकेतासारखे शंभर तरुण मला द्या, म्हणजे मी या देशात आवश्यक ती क्रांती करून त्याचा कायाकल्प घडवून आणीन.”

तरुणांशी तरुणांसारखे असले पाहिजे. तरुणांसारखे वागले आणि दिसले पाहिजे. विद्रुप वेशभूषा त्यांनी करायला नको. तरुणाला इंग्रजीमध्ये म्हणतात 'Youth' या शब्दातच तरुणांची लक्षणे आहेत.

Y = Yearing for Learning
O = Obedience
U = Usefulness to society
T = Truth
H = Healthy

तरुणांमध्ये नेहमी सदगुणांची चाड, दुर्गुणांची चिड, व्यायामाची आवड व अभ्यासाची निवड नि आवड झाली पाहिजे.

त्यांचे हात हरकामी, बुद्धी सर्वव्यापी तर हृदय

सर्वप्रेमी असले पाहिजे. आजचा या तरुणाने तन-मन स्वस्थ, निर्मळ राहण्यासाठी योग्य आहार घेतला पाहिजे. जे घडावं असे वाटते ते घडवून आणण्याचे सामर्थ्य हे तरुणांमध्ये असते परंतु,

‘जवानी मस्तानी होती है ।

ये बडी खतरनाक चीज होती है ।

अकल होती है, होश भी होता है ।

लेकीन जोश उससे भी ज्यादा ।

इतना ज्यादा की वो अकल को मार देता है ।’

त्याला वळण लावण्याचे काम हे स्वतः युवकांचे आहे. तरुणाने व्यसनाच्या आहारी जावू नये. व्यसन हा मनुष्याचा महान शत्रू आहे. आपल्या इंद्रियांना ताब्यात ठेवावे. तरुणांमध्ये, विद्यार्थ्यांमध्ये गुणसंपदा असायला हवी.

“There is no such thing as an ugly accent, like there's no such thing as an ugly flower.”

David Crystal

मोठे होण्याची आचारसंहिता

यश भास्कर नारखेडे

एस.वाय.बी.एस्सी.

मोठं होण म्हणजे नेमकं काय? वयाने तर सगळेच मोठे होतात परंतु मोठं होण्यासाठी ही काही नियम आहेत आणि ते नियम म्हणजेच आचारसंहिता. आपल्याला आतापर्यंत आचारसंहिता म्हणजे निवडणुक आयोगाने लागू केलेले काही ठाराविक नियम असतात. जे प्रत्येक राजकीय पक्ष आणि उमेदवारांना पाळावेच लागतात. निवडणुकीच्या काळात लागू केलेले निर्देश आणि नियम यालाच

‘आचारसंहिता’ असे म्हणतात. पण जर एखाद्या व्यक्तीने किंवा उमेदवाराने याचे उल्लंघन केले तर आचारसंहितेचा भंग असे म्हणतात. पण आचारसंहिता म्हणजे एवढेच असे म्हणता येणार नाही. तर मी एक उदाहरण सांगतो, एक शरद व एक वरद असतो. दोन्ही बरोबरीनेच सर्व गुणांमध्ये, तर शरद हा खरं बोलणारा व कधी कुणाला दुखवत नाही व कोणत्याच नियमाच उल्लंघन करत नाही तर वरद हा त्याला वाटेल ते

करत असे. दुसऱ्यांना काय फरक पडेल हे तो बघत नसे. असचं काही म्हणजे "आचारसंहिता". नियमांमध्ये राहून व इतरांना न दुखवता जो मोठा होतो त्याचं जग नेहमीच कौतुक करतं व इतरांचं मन दुखवून किंवा नियमांचं उल्लंघन करून वागले तर त्याचं समाज कधी चांगलं नाव घेत नाही. म्हणून आपण काय विचार करतो व त्यामधून काय आचरण घेतो ते आपल्यावर अवलंबून असते. नियमांनी बांधील असलेला व नेहमी योग्य मार्गाने जाणारा तोच यशस्वी मनुष्य.

तसेच एकदा स्वामी परमहंस यांनी आपल्या शिष्याला थोडे हटके काम सांगितले. त्यांनी आपल्या सर्व शिष्यांना बोलवून घेतले व सांगितले की तुम्ही घरातून तांदूळ चोरून आणा आणि त्यासाठी तुम्हाला चोरी करतांना कोणी पाहता कामा नये अशी अट घातली. सर्वांना हे थोडं विचित्रच वाटलं. पण गुरुच्या आज्ञेचे पालन करणे हे सर्व शिष्यांनी आपले कर्तव्यच समजले आणि आपापल्या घरी निघून गेले. बऱ्याच दिवसांच्या प्रयत्नांनंतर सर्व शिष्य आपल्या शिदोरीमध्ये थोडे थोडे तांदूळ घेऊन आले. प्रत्येक शिष्याच्या चेहऱ्यावर स्मित हास्य होते की त्यांनी गुरुच्या आज्ञेचं पालन केलं परंतु त्यामध्ये एक शिष्य होता की, त्याची शिदोरी खाली होती, हे स्वामी परमहंस यांना समजले तेव्हा त्यांनी त्या शिष्याला विचारलं तेव्हा त्या शिष्यांनी उत्तर दिलं की. मी तांदूळ चोरण्याचा खुप प्रयत्न केला. पण मला प्रत्येक वेळेस असे जाणवले की, माझ्या आतमधून मला कोणीतरी बघत आहे. त्यामुळे मला अशी संधीच मिळाली नाही, की मला कोणी बघत नसेल, मी जेव्हापण प्रयत्न करायचो तेव्हा माझ्या आत मधला मी मला बघत आहे असे, हे ऐकून स्वामी परमहंस यांना समाधान वाटले तेव्हा ते सगळ्यांना सांगतात, जेव्हा तुम्ही तुमच्या हातून वाईट काम होत असेल तेव्हा तुम्ही जगाला फसवू शकता, स्वतःला फसवू शकत नाही, आणि ते शिष्य म्हणजे स्वामी विवेकानंद...

मोठं होताना प्रत्येकाला आपल्या आयुष्यामध्ये काही ना काही नियम असतात परंतु सगळेच ते पाळतात असं नाही. माणसाला मोठं होताना खुप परिश्रम घ्यावे लागतात

म्हणून तो मोठं होण्यासाठी किंवा पैसे कमविण्यासाठी धडपड करित असतो. परंतु फक्त पैसे कमविणेच एवढंच उद्दिष्ट नसतं, तर तो पैसा कशाप्रकारे कमविला ? काही चुकीचा वापर केला का ? असे प्रश्न उभे राहतात. पण तो योग्यरीतीने म्हणजेच नियमात राहून व चुकीच्या मार्गाने न जाता, कोणाला त्रास न होता, कोणाचं मन दुखणार नाही हे लक्षात घेता केलेलं कार्य अर्थात आचारसंहिता. आचार-विचारांचे पालन माणसाकडे पैसा आहे पण, त्याचे विचार इतर लोकांना समजत नाही किंवा चार चौघात लोक त्याच्याबद्दल वाईट बोलतात तर ते त्या मनुष्यावर अवलंबून असतं की त्याची प्रतिमा समाजासमोर कशी आहे. पण जर माणसाकडे पैसा नसेल, त्याच नाव चार चौघात आहे तर त्याला चांगले वाटेल की आपली प्रतिमा समाजासमोर कशी आहे. म्हणून प्रत्येकावर काहीना काही नियम लादले आहेत. आणि आपण तो नियम न तोडता यशस्वी होण्याचा प्रयत्न करावा. माणूस वाईट संगतीने न जाता चांगल्या संगतीतून बांधलेला आहे. त्याचे आचार, विचार हे तो दुसऱ्यांचं भलं व्हाव म्हणून तो यशस्वी होत आहे. आता त्याच्याकडे फक्त "जीवनात नितीमूल्यांचे जोपासना करणे, नियमांमध्ये राहून मोठं होणं, चुकीच्या मार्गाला न जाता प्रगती साधणे" अशाच वागणुकीला "आचारसंहिता" म्हणतात.

तर अशाप्रकारची आचारसंहिता म्हणजेच "यशस्वी जीवनाचे रहस्य" याचप्रमाणे आचारसंहितेतून माणूस यशस्वी होऊ शकतो. माणूस फक्त वागणुकीवर किंवा वयाने मोठा होत नसतो तर तो आचारसंहितेतून मोठा होतो, त्याला चांगलं, वाईट यातील फरक समजतो. तोच या काळातील यशस्वी पुरुष, मनुष्य...

माझा बाप कळतोय का कुणाला ?

प्रतिक्षा संजय बोंडे

एस.वाय.बी.एस्सी

वडिल, पप्पा, डॅडी बोलायला किती छान वाटतं ना, पण आपण कधी कधी मुद्दाम, जानून-बुजून म्हणतो बाप! आज अशाच एका बापाची कहानी....!

आई घरातील मांगल्य तर वडिल घरातील अस्तित्व असतं. पण अस्तित्वाला खरचं आमही कधी समजून घेतलं का ? आईकडे अश्रूंचे पाट असतात ; ती रडून मोकळी होते, पण साठवण तर वडिलांनाचं करावी लागते. आणि रडणाऱ्या पेक्षा साठवण करणाऱ्या वर जास्त ताण पडतो. कारण ज्योतीपेक्षा समईचं जास्त तापते नां ! पण श्रेय तर नेहमी ज्योतीलाच मिळत राहतं. रोजच्या जेवणाची सोय करणारी आई बाप कुणाच्याच लक्षात राहतं नाही !

राजमाता जिजाऊंनी शिवबांना घडवले हे अवश्य म्हणावं, पण त्याचवेळी शहाजीराजांची ओढाताण लक्षात घ्यावी. देवकी, यशोदेचे कौतुक अवश्य करावे पण त्याचवेळी भर पूरात पोराला डोक्यावरून घेऊन जाणारा वासुदेव पण लक्षात घ्यावा !

वडिलांच्या टाचा, झिजलेल्या चप्पला, त्यांची फाटकी बनीयण पाहिली की, कळतं आमच्या नशिबाची भोक त्यांच्या बनीयणला पडली आहेत. मुलाला कपडे, मुलीला कपडे घेतील पण, स्वतः मात्र जुनीच पॅन्ट वापरतील !

मुलांना सुलनमध्ये शंभर रुपये खर्च करतो. मुलगी पार्लरमध्ये पाचशे रुपये खर्च करते पण त्याच घरातला बाप मात्र दाढीचा ट्यूब संपला म्हणून अंघोळीच्या साबणाने दाढी करतो. एवढंच नाही कधी-कधी नुसतं दवाखान्यात जात नाहीत. तो आजाराला मुळीच घाबरत नाही. पण डॉक्टर मात्र घरी आराम करायला लावणार याची त्यांना भीती वाटते.

कारण मुलीचं लग्न, मुलाचं शिक्षण बाकी असतं. घरात उत्पन्नाचं साधन नसतं. ऐपत नसते, तरीही मुलाला इंजिनियरींग कॉलेजमध्ये प्रवेश मिळवून देतो....!

सतत ओढाताण सहन करत मुलाला दर महिन्याला पैसे पाठवले जातात. सगळीचं नसली तरी काही मुले महिन्याला पैसे मिळताच मित्रांना पार्टी देतात. एकमेकांच्या वडिलांच्या नावाने एकमेकांना हाका मारतात. आणि ज्या वडिलांनी पैसे पाठविले त्या वडिलांची टिंगल उडवतात. ज्या घरात वडील आहेत, त्या घराकडे कोणीच वाईट नररेने बघू शकत नाही. कारण घरातला कर्ता जिवंत असतो. घरच्यांचं कर्म भोगत असतो. त्यांना सांभाळत असतो. कोणत्याही परीक्षेचा निकाल लागला की आई जवळची वाटते कारण ती जवळ घेते, कवटाळते, कौतुक करते. पण गुपचुप जाऊन पेढ्यांचा बॉक्स आणणारा बाप कुणाच्याच लक्षात राहत नाही. ठसका बसला, ठेच लागली, फटका बसला तर लगेच आई गं हाच शब्द बाहेर पडतो. पण हायवेचा रस्ता ओलांडतांना एका मोठ्या ट्रक ने धडक दिली तर बाप रे ! हाच शब्द बाहेर पडतो, कारण छोट्या-छोट्या संकटांना आईचं आठवते हो पण मोठी-मोठी वादळ पेलतांना बापचं आठवतो काय पटतंय का.....!

मंगल प्रसंगी अख्ख कुंटूंब जातं पण मृत्युप्रसंगी बापालाच जावे लागते. मुलाच्या नोकरीसाठी साहेबांपुढे लाचार होणारा बाप, मुलीच्या स्थळासाठी उंबरठे झिजवणारा बाप, घरच्यांसाठी स्वतःच्या विचार न करणारा बाप खरचं किती ग्रेट असतो.....!

वडिलांचं महत्त्व कुणाला कळतं ज्यांचे लहानपणीच

वडील गेल्यावर अनेक जबाबदाऱ्या लवकर पेलाव्या लागतात. त्यांना एक-एक गोष्टीसाठी झगडावं लागतं. बापाला पूर्णपणे समजून घेणारी एकमेव व्यक्ती म्हणजे त्यांची मुलगी...! मुलगी सासरी गेल्यावर अथवा घरापासून दूर असतांना वडिलांशी

फोनवर बोलत असतांना त्यांचा बदललेला आवाज ती एका क्षणांत ओळखते आणि लगेच सतरा प्रश्न विचारायला लागते. इतरांनी आपल्याला एवढंच जपावं हिच अपेक्षा असते त्या बापाची.

Urdu Language The History of the Urdu Language

Shifaafnan Nazeer Bagwan
F.Y.B.A.

Urdu and Hindi share an Indo-Aryan base, but Urdu is associated with the Nastaliq script style of Persian calligraphy and reads right-to-left, whereas Hindi resembles Sanskrit and reads left-to-right. The earliest linguistic influences in the development of Urdu probably began with the Muslim conquest of Sindh in 711. The language started evolving from Farsi and Arabic continent during the invasions of the Indian sub-continent by Persian and Turik forces from the 11th century onward. Urdu developed more decisively during the Delhi Sultanate (1206-1526). When the Delhi Sultanate expanded South to the Deccan Plateau, the languages spoken in the south, by Punjabi and Haryanvi, by sufi and court usage. The earliest verse dates to the 15th century, the golden period of Urdu religious prose goes back several centuries, While secular writing flourished from the 19th century onward. Modern Urdu is the National Language of Pakistan and is also spoken by many Millions of people in India.

Importance of Urdu Language

The Urdu language is an Indo-Aryan language that is spoken by over 100 million people, which makes it another important language to study. This language is dominant in India and Pakistan; spoken by large communities in the United States, the United Kingdom, and the United Arab Emirates.

Urdu's grammar is easy and almost the same as the English grammar, as it contains all of the English language & grammatical concepts, which is one of the reasons why students find the concepts easy to grasp.

Neurologists say that the graphic structure and sound system that are unique to the Urdu Language activates the front part of the brain. This helps improve your analytical skills and heighten your capacity for making decisions.

“The discovery of speech marked the beginning of man.”

Sir G. Elliot Smith

श्लोकः श्लोकत्वमागतः ।

जान्हवी गोविंद देऊळगावकर

(स्नातकोत्तर प्रथम वर्ष – एम.ए. प्रथम)

कवीनां काव्यानि नाम तेषां भावनायाः आविष्कारः एव । तस्यां (भावनायाम्) हर्षः विषादः, आर्तता, विविधानां भावनानां समावेशः अस्ति । किन्तु तासु शोकभावना तु प्रभावशालिनी इति मन्यते । शोकभावनायाः प्रकटीकरणाय कविभिः उत्कटशब्दानां । योजना क्रियते । कोशसाधानान् शब्दान् अधिकृत्य कवयः गंभीरविषयान् अंगीकृत्य सुमधुरकाव्यानि लिखन्ति । कवयः शोकभावनायै तेषु काव्येषु चारुरूपं ददति । 'प्रियजनविरहः' इति तु कवीनां काव्यानां प्रधानविषयः । तत्र ते करुणरसस्य परिपोषं कृत्वा शोकभावनायाः अत्युत्तमप्रदर्शनं कुर्वन्ति ।

एतस्य उत्तमम् उदाहरणं नाम कविकुलगुरु कालिदासेन रचिते रघुवंशे महाकाव्ये वर्णितः अजविलापः । तत्र स्थिताः शोकपूर्णाः श्लोकाः अपि वाचकानां मनांसि रंजयन्ति । 'रतिविलापः' अपि एतस्य अन्यद् उदाहरणम् ।

शोकभावनायाः । काव्येषु आविष्करणं नाम शोकपरिहारस्य उत्तमः उपायः इति मे मतिः । शोकमग्नकवयः तेषां कलाकृतिषु स्वभावनायाः आविष्करणं कृत्वा महत् सुखमनुभवन्ति । तेषां दुःखकारणं दूरं भवति ।

कदाचित् शोकभावना एव कविवरान् काव्यलेखनार्थम् अथवा साहित्यलेखनार्थम् उद्युक्तं करोति । यथा वयं सर्वे कालिदासस्य प्रसिद्धं – कथां जानीमः ।

तथा च केचन् जनाः तेषां जीवनेषु बहवः शोकमग्नाः घटनाः अनुभवन्ति । किन्तु तेषां सम्पूर्णं जीवनं जनानां रंजनार्थम् ।

चार्ली चॅप्लिनमहोदयः एतस्य उत्तमम् उदाहरणम् तस्य व्यक्तिगतजीवने सः अतीव कठिनप्रसङ्गान् अनुभवन्ति । किन्तु स्वस्थ करुणावस्थायाः नाट्ये तथा च चित्रपटे प्रदर्शनं कुर्वाणं सः जनान् केवलं रञ्जयति । यद् तस्य चित्रपटेषु दीनजनानां करुणावस्थायाः वास्तवदर्शनं विद्यते । एवं शोकभावनायाः । विशेषप्रकटीकरणस्य उदाहरणं तु विरलम् ।

अस्माकं मराठीकवयः अपि शोकभावनाप्रधानानि बहूनि सुरसगीतानि लिखन्ति । तेषां श्रवणेन जनाः स्वदुःखानि विस्मृत्य महानन्दम् अनुभवन्ति । एवं शोकभावनायाः साहित्यरूपं रमणीयमेव किन्तु न वेदनादायकम् ।

महाकवि-कालिदासः

वनिता दिपक पाटील

(प्रथम वर्ष बी.ए. - संकलितः)

को न जानाति कालिदासस्य नाम? न केवलं भारतवर्षे अपितु विदेशे महाकवि कालिदासस्य संस्कृतसाहित्यं सुप्रसिद्धमस्ति । कविकुलगुरुः कालिदासः संस्कृत - साहित्यनभे इन्दुरिव प्रकाशते । अयं महाकविः 'कविशिरोमणिः कविप्रसाद' इतिपदाभ्यामलंकरोति । यथा आंग्ल साहित्ये शेक्सपीयरस्य स्थानं, तथैव संस्कृत साहित्ये महाकवे कालिदासस्य स्थानमस्ति । अयं प्राचीनकालस्य राष्ट्रकविरुच्यते । अस्य प्रतिभा नाट्यकलायां काव्ये तथा गीतकाव्ये दृश्यते । कालिदासस्य एते ग्रंथाः प्रसिद्धाः सन्ति- रघुवंशः, ऋतुसंहारः, मेघदूतम्, कुमारसम्भवः, मालविकाग्निमित्रम्, विक्रमोर्वशीयम्, नाटकः अभिज्ञान शाकुन्तलम् । एताः सर्वाः अद्वितीयाः कृतयः संस्कृतसाहित्ये अमूल्य निधि रूपेण वर्तन्ते इव ।

अस्य महाकवेः स्वजीवनविषये कोऽपि संकेतः नास्ति किन्तु अयं चन्द्रगुप्तद्वितीयस्य राज्यकाले अवस्थितः अभूत् इति विदुषां मतम् । चन्द्रगुप्तद्वितीयः विक्रमादित्य-इत्युपाधि धारयामास । कालिदासः अस्य सभापण्डितः आसीदिति जनश्रुतिः । अस्य जीवनस्य विषये एका अन्या जनश्रुतिः

प्रचलिता यत् प्रारंभे असौ जडबुद्धिरासीत् अस्य पत्नी विदुषी च आसीत् । पत्नीकृतापमानात् सः गृहात् निरगच्छत् । अनन्तर कालिस्वरूपायाः सरस्वत्याः उपासनया, वाक्यात् अनवरतप्रयासैश्च सः विद्वान् संजातः । अनेन कालिस्वरूपायाः देव्याः उपासना कृता अतः 'कालिदासः' विषये उच्यते "अस्ति कश्चित् वाक्विशेषः" एतत् विद्योत्तमायाः वचनं श्रुत्वा कुमारसंभवं, मेघदूतं, रघुवंशं अरचयत् ।

संस्कृतसाहित्ये कालिदासः उपमायै प्रख्यातः अस्ति । 'उपमा कालिदासस्य' सत्यमेव अस्य उपमाः अनुरूपाः, रमणीयाः च वर्तन्ते । अस्य 'रघुवंश' नाम महाकाव्यं उपमालंकार प्रयोगेनैव प्रारभ्यते । अस्य महाकवेः अन्यः विशिष्टः गुणः 'भाषासरन्त' अस्ति । अस्य नाटकान्यपि अतीव उत्कृष्टानि । अस्य 'अभिज्ञानशाकुन्तलं' नाटकं विश्वविख्यातमस्ति । इदं नाटकं कालिदासस्य सर्वस्य मन्यते। अनेकासु भारतीयभाषासु अस्य नाटकस्य अनुवादाः जाताः। अनेन नाटकेन कालिदासस्य कीर्तिः विदेशेषु अपि प्रसारिता। रमणीयाः काव्यरचनाः रसिकैः जनैः आस्वाद्यन्ते ।

चैतन्य-वैद्यक-आयुर्वेदः ।

वैद्य महेशकुमार एन. चौधरी

(एम.ए. प्रथम)

आयुर्वेदसमं नान्यत् शास्त्रं चैतन्यं-वैद्यकम् । ब्रह्मणा संस्मृतं तद् हि सम्प्राप्तं भूतले खलु । पवित्रं मंगलं चैतन्यं वैद्यकं प्रथमं आयुषे ज्ञानविज्ञानराशिस्तन्नात्र संशयः ॥

चैतन्यं व्यापि नित्यं यत् यदा भूतेषु संश्रितम् ।

जगतादिषु जीवत्वं तदा दृग्गोचरं भवेत् ।

“वृक्ष-गुल्माः बहुविधाः तथैव तृणजातयः । अनंतः संज्ञाः भवन्त्येते सुख-दुःख-समन्विताः ॥” खनिज-स्थावर-यद् यद्-चेतनारहितं च यत् । औषधीभावना स्तेषु संस्काराश्चग्निना यदा भस्मीभवन्ति दोषास्तु चैतन्यचोपजायते सजीवं भेषजं तेन, देहिनां सालयतां ब्रजेत् । एवं विनिर्मितं द्रव्यं भेषजत्वेन योजितम् । नोपद्रवकरं किञ्चित् विधिना सुप्रयोजितम् ॥ शीतोष्णौ द्वौ गुणौ चाद्यौ जगदेतच्च तद्गुणम् तयोरेव प्रभावस्तु भुवि सर्वत्र दृश्यते ॥ ग्रीष्मकाले यदा हयोष्ण्यं प्रकर्षणं प्रवर्धते सर्वं चराचरं तेन परिदाहैः प्रतप्यते । शीतभावं तदा सर्वे प्राणिनः संश्रयन्ति हि ॥ शीतकाले तथा शैत्यं प्रकृष्य जायते । उष्णभाव तदा सर्वे प्राणिनः संश्रयन्ति हि ॥ तत्त्वमेतत् पुरा काले सिद्धमद्यापि भूतले । समानगुणसंयोगात् समानगुणवर्धने ॥ हानिर्वा विनाशो वा विरुद्धगुणसंगमात् । जगत्येवं तु यद्दृष्टं शरीरेऽपि च तत्तथा ॥

रक्तहानिः शरीरे तु न्यूनत्वं वा प्रजयायते । क्रियते रक्तदानं तु तदाऽद्यापि च भूतले ॥ मांसाहारपुरा ये तु मांसं देहे प्रवर्धते । शीतकाले चोष्णवस्त्रं तथा चोष्णं तु भोजनम् ॥ ग्रीष्मकाले शीतवस्त्रं शीतं सर्वं च संखते ॥ प्रवृत्तिः स्वाभाविकी चैषा भुवि सर्वत्र दृश्यते चिकित्साऽपि च सर्वऽ तत्त्वेनानेन संगता ॥ क्रियते, तेन सिद्धीः स्यात्

सिद्धान्ताठडयं तु स्वास्था स्वास्थ्येषु सर्वत्र तत्त्वमेतत् शाश्वतः प्रत्युजतो ॥

गुणाः स्वाभाविका ये हि पंचभूतेषु संस्थिताः देहेऽपि सर्व एवैते तथा सन्तिप्रतिष्ठिताः “प्राणो लाभ्यन्तरी नृणां बाह्यप्राणगुणान्वितः धारयत्यविरोधेन शरीरं तु देहिनाम् ॥ आहार-पान-भैषज्यं शरीरं सेव्यते च यत् सर्वं तद् पच्यते देहे तदा तद् सात्म्यतां ब्रजेत् ।

शरीरगुणभावत्वमापन्नं पचनं तु तद् ।

चैतन्य प्रथमाशक्तिः द्वितीया चाग्निरुच्यते विष्णुमूत्रक्षुधादीनां वेगाः प्रोताः त्रयोदश प्रवृत्तिः स्वाभाविकी याच तृतीया शक्तिरुच्यते शरीरं रक्षयन्त्येताः शक्तयोनात्र संशयः तासां संरक्षणार्थं तु दत्तचित्तः सदाभवेत् वायुः पित्तं कफश्रोता स्त्रयो दोषाः शरीरजाः शरीरमनसोः विचारः नित्यमेव हि शास्त्रेऽस्मिन्न पृथक् तत्तु नैवदन्यत्र वैद्यके प्रकृतिच स्वभावं च निसर्गनियमांस्तथा । दृष्टा प्रदीर्घकालं तत् तपोबलगुणैस्तथा यद्ज्ञातं च विज्ञातं शास्त्रेऽस्मिन्वर्तते च तत्

३. “विसर्गादानविक्षेपैः सोम-सूर्य-अनिला यथा । धारयन्ति जगत्, देहं कफ-पित्त-अनिला-तथा ॥ “परस्परं विरुद्धोऽपि मियो यद्धत् गुणत्रयम् प्रेरयन्ति जगत्, तद्गत सत्त्वाद्या देहसंस्थिताः व्याधीनां तु यौ प्रोक्तोः शरीरमानसौ । मुख्यत्वेन स्थिता तत्र चिकित्सापि च तद्विधा ॥ कर्मजोऽपि प्रकारस्तु तृतीयः शास्त्रसम्मतः ऐहिको हेतुरेकोऽपि नास्त्यस्मिन् कर्मजे खलु ॥ अतः शास्त्रवर्णितो सौ “कर्मजो हेतुभिर्विना ।” दैव उच्यते शब्देन कर्म यत् पौर्व देहिकम् ॥ कर्मजो कर्म हि मतो जन्तुः कर्मजास्तस्य चामयाः अतस्थ

कर्मजे व्याधौ नालं भवति भेषजेषु ॥ जप-होम-व्रतादीनां
चिकित्सा च प्रशस्यते प्रत्यक्षं दृश्यते यद् हि विश्व तद् यदक्ष्णोः
परतरं खलु प्रत्यक्षतो हि यद् दृष्टं, विज्ञान विषयं तु तत् ॥ ज्ञानं
त्वज्ञातविरश्चस्य तदन्वैज्ञानसाधनैः । आप्तानुमानयुक्त्यादि
विज्ञान - विषयो न हि ॥ अतो न निकषा ग्राहया विज्ञानार्थे
प्रतिष्ठिताः आयुर्वेदवचः सिद्धौ युक्त्यादीश्वं प्रयोजयेत् ॥
जीवानां दुःख तज्ज्ञानां सर्वेषोमत्र चिन्तनम्
सत्वमात्माशरीररणमेकत्रैवात्र चिन्तनम् ॥ पठणं

चाकबोधश्च तथानुष्ठानमेव च आयुर्वेदस्य कर्तेव्यमायुरारोग्य
प्राप्तये ॥ भद्रं भवतु भूतानामायुर्वेदसुप्रार्थितम् कल्याणं
चिन्तितं नास्ति जीवानामन्यवैद्यके

॥ ग्रन्थं न सम्यक् गुरुतोऽवगच्छेत्
निगूढमर्थं न च वेत्ति सम्यक् ।
दोषान् त्वदेत् शास्त्रगतांस्तथा पि
स निन्दको नित्यमुपेक्षणीयः ॥

वसुधैव कुटुम्बकम्

दिपक आधार पाटील
(एम.ए. प्रथम)

केनचित् कविना उक्तम् 'अयं निजो परोवेति गणना
लघुचेतसाम् । उदारचरितानान्तु वसुधैव कुटुम्बकम् ।'

अस्मिन् जगति जनाः द्विविधाः सन्ति । येषां चेतः
विशालं भवति ते कोऽपि भेदः न मानयन्ति । किन्तु
लघुचेतमानवा, भेदभावं कुर्वन्ति । यदि वयं सर्वे एकस्य
परमात्मानः पुत्रा तर्हि भेदभावस्य किं कारणम् ? इदं मम् इदं
परस्य इति भावना एवं दुःखाय, क्लेशाय भवति । सर्वेषां हृदये
यदि एकत्व भावना स्यात् तर्हि सर्वे परस्परस्नेहेन वसन्ति ।

यदि मनुष्य हृदये स्वार्थभावना भवति तर्हि सः श्रेष्ठकार्यं
कर्तुं कदापि न शक्नोति । ये स्वार्थं परित्यज्य परोपकाराय
स्वजीवनं यापयन्ति तेषां जीवनं सफलं भवति ।

यथा परिवारे माता सर्वेषु पुत्रेषु स्निहयति तथा समाने
अपि सर्वेषां प्रति स्नेहभावः आचरितव्यः । उदारपुरुषाः सर्वं
विश्वं स्वपरिवारवत् मानयन्ति । तेषां जीवनं नित्यं परहिताय,
परकल्याणाय भवति । सर्वविश्वं स्वकुटुम्बं मन्यमानाः ते
कदापि उन्मार्ग सेविनः न भवन्ति । नीतिमार्गं न परित्यजन्ति ।

ते स्वार्थं परित्यज्य सततं लोकसेवां कुर्वन्ति । परदुःखेन
दुःखिताः भवन्ति तथा परदुःख निवारणाय नित्यं प्रयत्नशीलाः
भवन्ति । अस्माकम् प्राचीनेषु एतदेव कथितं यत् संसारे
भेदभावः न कर्तव्यः स्वार्थभावना विनाशं प्रति गच्छति ।

विश्वकल्याणभावनया मानवः गौरवं लभते । वसुधैव
कुटुम्बकम् इति विशालभावनाम् आश्रित्य अस्माकं जीवनं
सफलं करणीयम् । सर्वकल्याणभावना, सर्वहित कामना
सुभाषितेषु अपि कथितं यत्

“सर्वेऽपि सुखिनः सन्तु सर्वे सन्तु निरामयाः । सर्वे
भद्राणि पश्यन्तु मा कश्चित् दुःखं भागभवेत्” ॥ अतः उच्यते
गौरवप्राप्त्यर्थं, सम्मानप्राप्त्यर्थं स्वार्थभावना त्याज्या, तथा
वसुधैव कुटुम्बकम् इयं भावना स्वीकरणीया ।

रचयेम संस्कृतभवनम्

रूपाली सुभाष कुलकर्णी
(एम.ए. द्वितीय – संकलितः)

ग्रामे नगरे समस्तराष्ट्रे
रचयेम संस्कृतभवनम्
इष्टिकां विना मृत्तिकां विना
केवलसम्भाषणविधया
संस्कृतसम्भाषणकलया ॥

शिशुबालानां स्मितमृदुवचने
युवयुवतीनां मञ्जुभाषणे
वृद्धगुरुणां वत्सलहृदये
रचयेम संस्कृतभवनम् ॥१॥

अरुणोदयतः सुप्रभातम्
शुभरात्रिं निशि संवदेम
दिवानिशं संस्कृतवचनेन
रचयेम संस्कृतभवनम् ॥२॥

सोदर-सोदरी-भाव-बन्धुरं
मातृप्रेमतो बहुजनरुचिरं
वचनललित श्रवणमधुरं
रचयेम संस्कृतभवनम् ॥३॥

मूलशिला सम्भाषणमस्य
हिन्दुजनैक्य शिखरमुन्नतम्
सोपानं श्रवणादिविधानम्
रचयेम संस्कृतभवनम् ॥४॥

संस्कृतस्य सेवनम्

रूपाली सुभाष कुलकर्णी
(एम.ए. द्वितीय – संकलितः)

संस्कृतस्य सेवनं, संस्कृताय जीवनम् ।
लोकहितसमुद्देशे भवतु तनुसमर्पणम् ॥

कार्यगौरवस्मरन्
विघ्नवारिधिं रतन्
लक्ष्यसिद्धिमक्षिसात करोमि सोद्यमः स्वयम् ।
यःवदति संस्कृत, प्रतिजनं गृहं गृहम्
तावदविरता गतिस्तावदनुपदं पदम् ॥१॥

कामये न सम्पदं
भोगसाधनं सुखम्
किञ्चिदन्यदाद्रिये विना न संस्कृतोन्नतिम् ।
गौरवास्पदं पदं, नेतुमद्य संस्कृतम्
बद्धकटिरयं जनो निधानं जीवनं पणम् ॥२॥

भाषिता च वागियं
भाषिता भवेद्द्रुवम्
भाष्यमाणतां समेत्य राजतां पुनश्चिरम् ॥
भरतभूमिभूषणं सर्ववाग्विभूषणम्
संस्कृतिप्रवाहकं संस्कृत विराजताम् ॥३॥

जयतात् संस्कृतवाणी
मधुरा

राठोड उन्नती वसंतराव
(टी.वाय.बी.ए. - संकलितः)

जयतात् संस्कृतवाणी मधुरा
भवतात् विश्वजनादरणीया
मञ्जुलभाषिणी,
चारुविलासिनी
कलरवरम्यधुनी ॥

पावन-मुनिजय-कुञ्ज-विहारणी
सुमनोमन्दिर-लास्य-विधायिनी
अनुपमसुन्दरी ललितकुलावनी
वाल्मीकभवादि-कवीन्द्रखनी
ज्ञानप्रदायिनी
धनविपदुपशमनी ॥

सत्य-शान्ति-शम-दमोपदेशिनी
धर्मकर्मसु धैर्यप्रचेदिनी
नीरसभूवने नवरसपुरिणी
सपदि जनाना तपनिवारणी
कलिमलहारिणी
भवजलतारिणी
सरसिजभवरमणी ॥

महाविद्यालयीन
वार्ता

विभागीय अहवाल

मराठी विभाग

डॉ. विद्या पाटील
(विभागप्रमुख)

*** केसीई सोसायटीच्या अमृत महोत्सवी वर्षानिमित्त भव्य ग्रंथप्रदर्शन**

दि. १ ते ६ ऑक्टोबर २०१९ रोजी अखिल भारतीय मराठी प्रकाशक संघ पुणे, महाराष्ट्र साहित्य परिषद शाखा-जळगाव व मू. जे. महाविद्यालयाच्या मराठी विभागाच्या संयुक्त विद्यमाने के.सी.ई. सोसायटीच्या अमृत महोत्सवी वर्षानिमित्त आयोजित भव्य पुस्तक प्रदर्शनाचे आयोजन मू. जे. महाविद्यालयात करण्यात आलेले होते. या पुस्तक प्रदर्शनाचे उद्घाटन कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या भाषा अभ्यास प्रशाळेतील डॉ. आशुतोष पाटील यांच्या हस्ते करण्यात आले. या कार्यक्रमासाठी जिल्हा ग्रंथालय अधिकारी सुहास रोकडे, प्राचार्य डॉ. उदय कुलकर्णी, मराठी विभागप्रमुख डॉ. विद्या पाटील, सांस्कृतिक समन्वयक मा. शशिकांतजी वडोदकर, अथर्व पब्लिकेशन्सचे संचालक युवराज माळी उपस्थित होते. या प्रदर्शनादरम्यान 'सोशल मिडिया: वाचनाचे नवे आयाम' या सत्रात दैनिक लोकमतचे निवासी संपादक मिलिंद कुलकर्णी, डॉ. पंडित चव्हाण यांनी विचार मांडले. तसेच ग्रंथसखा चळवळ ठाणे येथील मा. श्याम जोशी, सुप्रसिद्ध लेखक, अनुवादक मा. रवींद्र गुर्जर आणि मानसोपचार तज्ञ डॉ. प्रदीप जोशी यांनी 'वाचनसंस्कार: संवाद पालकांशी' या विषयावर पालक आणि विद्यार्थ्यांशी संवाद साधला. या पुस्तक प्रदर्शनात महाराष्ट्रातील कॉन्टिनेंटल, डायमंड, दिलीपराज, मनोविकास, मौज, नवचैतन्य, साकेत, माय मिरर, विजय, साहित्य प्रसार, इंद्रायणी साहित्य, अशा एकूण ७५ नामवंत प्रकाशकांची पुस्तके लावण्यात आलेली होती. यामध्ये

शंकरराव खरात, प्रविण दवणे, पु. ल. देशपांडे, गौरी देशपांडे, मिलिंद बोकील, अनिल अवचट, चेतन भगत, वि. स. कानेटकर इ. जुन्या व नव्या अशा अनेक नामवंत साहित्यिकांची पुस्तकेही प्रदर्शनात ठेवलेली होती.

*** कबचौउमवि स्तरीय पहिले विद्यार्थी साहित्य संमेलन**

दि. ३ व ४ ऑक्टोबर २०१९ रोजी मूळजी जेठा महाविद्यालयात पहिले विद्यार्थी साहित्य संमेलन आयोजित करण्यात आले. विद्यापीठाला कवयित्री बहिणाबाई चौधरी यांचे नाव दिल्यानंतर हे पहिलेच संमेलन होते. खान्देश कॉलेज एज्युकेशन सोसायटी अमृत महोत्सवी वर्षात वाटचाल करणाऱ्या संस्थेच्या मूळजी जेठा महाविद्यालयातील 'बहिणाबाई साहित्य नगरी'त साहित्यिक डॉ. प्रतिमा इंगोले यांच्या हस्ते उद्घाटन झाले. अध्यक्षस्थानी कुलगुरू प्रा. पी. पी. पाटील होते. प्रमुख अतिथी म्हणून प्रसिद्ध सिनेअभिनेते राहूल सोलापूरकर, केसीईचे अध्यक्ष मा. प्रज्ञावंत नंदकुमार बेंडाळे, केसीई व्यवस्थापक मंडळाचे सदस्य प्रा. चारुदत्त गोखले उपस्थित होते. या दोन दिवसीय संमेलनात विद्यापीठ परिक्षेत्रातील विविध महाविद्यालयातील १२० विद्यार्थी सहभागी झाले होते. या संमेलनात विद्यार्थ्यांनी खान्देशची लोकधारा, काव्यवाचन, मुलाखत तंत्र, कथाकथन, परिसंवाद, कार्यक्रमाचे निवेदन या प्रकारात सहभाग घेतला. युवा कादंबरीकार नवनाथ गोरे आणि कवीवर्य अशोक कोतवाल या प्रथितयश लेखकांची मुलाखत विद्यार्थ्यांनी घेतली. समारोप प्रसंगी विचारवंत मा. जयंत कुलकर्णी, प्र.कुलगुरू डॉ. पी.पी. माहुलीकर, के.सी.ई.संस्थेचे सांस्कृतिक समन्वयक शशिकांत वडोदकर, संमेलनाच्या

संयोजन समितीचे अध्यक्ष दिलीप रामू पाटील, मू.जे.महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. उदय कुलकर्णी, विद्यार्थी विकास अधिकारी डॉ. सत्यजित साळवे उपस्थित होते.

*** साने गुरुजी जयंती**

दि. २०/१२/२०१९ रोजी पूज्य साने गुरुजींच्या जयंतीनिमित्त 'साने गुरुजी आणि आजचा युवक' या विषयावर डॉ. किसन पाटील यांचे व्याख्यान आयोजित करण्यात आले होते. यावेळी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. उदय कुलकर्णी यांची प्रमुख उपस्थिती होती. तसेच महाविद्यालयातील ५० विद्यार्थी व विभागातील प्राध्यापक उपस्थित होते.

*** आंतरमहाविद्यालयीन सूत्रसंचालन कार्यशाळा (मराठी भाषा संवर्धन पंधरवाडा)**

दि.०६/०१/२०२० रोजी विभागाच्या वतीने आंतरमहाविद्यालयीन एकदिवसीय सूत्रसंचालन कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. महाराष्ट्रातील सुप्रसिद्ध सुसंवादिनी मा. मंगला खाडीलकर यांनी या कार्यशाळेत विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. कार्यशाळेच्या उदघाटनप्रसंगी के. सी. ई सोसायटीच्या व्यवस्थापन मंडळाचे सदस्य प्रा. चारुदत्त गोखले, के. सी. ई सोसायटीचे सांस्कृतिक समन्वयक शशिकांत वडोदकर, महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. उदय कुलकर्णी, मराठी विभागप्रमुख डॉ. विद्या पाटील उपस्थित होते. कार्यशाळेचे समन्वयक डॉ. योगेश महाले यांनी प्रास्ताविक केले. सदर कार्यशाळेसाठी जळगाव जिल्ह्यातील विविध शाळा व महाविद्यालयातील ८० विद्यार्थी, १५ प्राध्यापक, शिक्षक सहभागी झाले होते. सर्व सहभागी प्राध्यापक, शिक्षक, विद्यार्थ्यांना प्रशस्तीपत्रक देण्यात आले. कार्यशाळेच्या यशस्वीतेसाठी मराठी विभागातील डॉ. विलास धनवे, प्रा. गोपीचंद धनगर, डॉ. अतुल पाटील, प्रा. अजित पाटील यांनी परिश्रम घेतले.

*** व्याख्यान : 'संगम : तुलनात्मक साहित्य आणि संस्कृती अभ्यास' – डॉ. आनंद पाटील, कोल्हापूर**

दि. ३०/०१/२०२० रोजी भाषा अभ्यास प्रशाळेच्या वतीने ज्येष्ठ अभ्यासक डॉ. आनंद पाटील यांचे 'तुलनात्मक साहित्य आणि संस्कृती अभ्यास' या विषयावरील व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. यावेळी डॉ. मनीषा आनंद पाटील यांनी संपादित केलेल्या 'संगम : तुलनात्मक साहित्य आणि संस्कृती अभ्यास' या ग्रंथाचे प्रकाशन मान्यवरांच्या हस्ते करण्यात आले. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी डॉ. किसन पाटील होते. यावेळी डॉ. आनंद पाटील आपल्या व्याख्यानात म्हटले की, कोणतेही साहित्य अधिक परिपूर्ण होण्यासाठी जागतिक पातळीवरील संस्कृती नीटपणे समजून घेतली पाहिजे असे मत डॉ. आनंद पाटील यांनी व्यक्त केले. तुलनात्मक साहित्याभ्यासात भिन्न भिन्न संस्कृती आणि घटकांची तुलना क्रमप्राप्त ठरते. 'तौलनिक' हा शब्दप्रयोग पोकळ आहे. 'तुलना' हाच शब्द योग्य आहे. असेही ते म्हणाले. जगभरातील सर्व साहित्य संकरित स्वरूपाचे आहे. त्याचा अभ्यास करतांना व्यापक भान असणे आवश्यक आहे हे मत त्यांनी अनेक जागतिक उदाहरणे देऊन सांगितले. वसाहतवाद्यांना आणि सत्ताधीशांना देश, प्रदेश, समूह यांना मुठीत ठेवायचे असेल तर अज्ञानाचे उत्पादन करावे लागते. असे उत्पादन आपल्या देशात मोठ्या प्रमाणात झालेले आहे. त्याचा नव्याने विचार आणि अभ्यास करण्याची गरज आहे असेही ते म्हणाले. राजकारण, इतिहास, मानववंशास्त्र या सर्व विषयांचा अभ्यास हा तुलनात्मक अभ्यासासाठी गरजेचा आहे. भाषेच्या आणि साहित्याच्या अभ्यासकांनी परकीय भाषांमधील नवे सिद्धांत आणि संकल्पना अभ्यासून आपल्या ज्ञानाच्या कक्षा विस्तारीत केल्या पाहिजेत असे मत त्यांनी व्यक्त केले.

*** कविवर्य कुसुमाग्रज ता वि.वा.शिरवाडकर यांचा जन्म दिवस 'मराठी भाषा गौरव दिन'**

दि. २७/०२/२०२० रोजी मराठी विभाग आणि कान्ह ललित कला केंद्र यांच्या संयुक्त विद्यमाने महाविद्यालयात कविवर्य कुसुमाग्रज ता वि.वा.शिरवाडकर यांचा जन्म दिवस 'मराठी भाषा गौरव दिन' म्हणून साजरा करण्यात आला.

वि.वा.शिरवाडकर यांच्या प्रतिमेचे पूजन व दीपप्रज्वलन प्राचार्य डॉ. सं.ना.भारंबे यांच्या हस्ते झाले. यावेळी के. सी. ई सोसायटीचे सांस्कृतिक समन्वयक शशिकांत वडोदकर, भाषा प्रशाळेचे संचालक डॉ. भूपेंद्र केसुर उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक मराठी विभागप्रमुख डॉ. विद्या पाटील यांनी केले. याप्रसंगी अभिवाचन, नृत्य, नाट्य, संगीत अशा विद्यार्थ्यांच्या सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. यामध्ये १. गणेश वंदना २.मराठी अभिमान गीत ३. अभिवाचन ४. अभंग : 'अवघे गर्जे पंढरपूर' ५. अभिवाचन ६. छक्कड ७. स्वगत ८. भारुड ९. गवळण १०. पोवाडा ११. विडंबननाट्य ११. गवळण १३. मराठी मिक्स १४. नृत्य १५. लावणी या प्रकारांचा समावेश होता. कार्यक्रमाचे निवेदन प्रा. गोपीचंद धनगर यांनी केले. यावेळी महाविद्यालयातील विद्यार्थी, प्राध्यापक उपस्थित होते.

※ पीएच.डी पदवी प्राप्त

विभागातील प्रा. योगेश महाले यांनी 'विद्यावाचस्पती' ही पदवी संपादन केली.

※ नेट परीक्षा उत्तीर्ण

विभागातील प्रा. गोपीचंद धनगर हे 'नेट' (डिसेंबर-२०१९) परीक्षा उत्तीर्ण झाले.

※ कबचौउमवि जळगाव- विद्यापीठ गुणवत्ता यादी व सुवर्णपदक (एप्रिल-२०१९)

विभागातील माजी विद्यार्थी प्रमोद मनोहर राऊत हा एम.ए ला मराठी विषयात विद्यापीठ गुणवत्ता यादीत सर्वप्रथम आला. तसेच त्याला विद्यापीठाच्या पदवी प्रदान समारंभात मान्यवरांच्या हस्ते सुवर्णपदक देण्यात आले.

मराठी विभागातील माजी विद्यार्थी नेट, सेट उत्तीर्ण

अ.क्र	नाव	परीक्षा
१.	रत्नाकर खंडू कोळी	सेट (जून २०१९)
२.	स्वप्नील सुनील चव्हाण	सेट (जून २०१९)
३.	विनोद सुभाष भालेराव	नेट (डिसेंबर २०१९)
४.	प्रमोद मनोहर राऊत	नेट (डिसेंबर २०१९)

विभागातील सर्व यशस्वितांचे मनःपूर्वक अभिनंदन तसेच विविध उपक्रमांसाठी महाविद्यालयातील व विभागातील सहका-यांचे सहकार्य लाभले, त्यांचे मनःपूर्वक धन्यवाद!

हिंदी विभाग

डॉ. रोशनी पवार

१. हिंदी दिवस कार्यक्रम

हिंदी विभागाने १४ सप्टेंबर २०१९ ला हिंदी दिनानिमित्त आयोजित केलेल्या कार्यक्रमात मू.जे.च्या भाषा प्रशाळेचे संचालक डॉ.भूपेंद्र केसुर प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित होते. डॉ.भूपेंद्र केसुर यांनी विद्यार्थ्यांना सांगितले की हिंदी भाषा हे रोजगाराचे साधन म्हणून किती सक्षम आहे याची कल्पना विद्यार्थ्यांना द्यावी लागेल आणि संवाद माध्यम, संचार माध्यम, प्रशासन, व्यापार जगत, चित्रपट जगत, टेलिव्हिजन मालिका, अनुवाद, इंटरनेट या क्षेत्रातील वेगवेगळ्या संधीविषयी तयार करावे लागेल.

या कार्यक्रमात हिंदी विभागातील विद्यार्थ्यांनी हिंदी भाषेचे महत्व प्रकट करणाऱ्या कविता सांगितल्या आणि आपले विचार व्यक्त केलेत. प्रा. विजय लोहार आणि डॉ.मनोज महाजन यांनी हिंदी भाषेतील नव-नवीन संधी आणि साहित्य कौशल्य यावर आपले विचार मांडले. या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी डॉ. रोशनी पवार होत्या, तर सूत्रसंचालन अक्षय घुमरे या विद्यार्थ्यांनी केले.

२. सामान्य ज्ञान प्रतियोगिता

हिंदी सप्ताहानिमित्त १६ सप्टेंबर २०१९ रोजी महाविद्यालयात हिंदी विभाग आणि बँक ऑफ बडोदा च्या संयुक्त विद्यमाने सामान्य ज्ञान प्रतियोगिता आयोजित करण्यात आली. सदर स्पर्धा हिंदी आणि साहित्य या विषयावर आधारलेली होती. विजयी आणि सर्व सहभागी विद्यार्थ्यांना एकलव्य क्रीडा संकुलच्या मैदानावर आयोजित बँक ऑफ बडोदाच्या वार्षिक पारितोषिक समारंभात सन्मानित करण्यात आले.

३. अतिथी व्याख्यान

०७ जानेवारी २०२० ला हिंदी विभागामध्ये विभागाचे माजी विद्यार्थी आणि पूना कॉलेजच्या हिंदी विभागाचे विभाग प्रमुख डॉ.शकीर शेख यांचे व्याख्यान आयोजित करण्यात आले. 'हिंदी आणि रोजगार संधी' या संबंधी त्यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.

४. विश्व हिंदी दिन कार्यक्रम

हिंदी विभागाने १० जानेवारी २०२० ला विश्व हिंदी दिनानिमित्त आयोजित केलेल्या कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला. या कार्यक्रमात हिंदी विभागातील विद्यार्थ्यांनी विश्व हिंदी भाषेचे हिंदी दिनावर आपले विचार व्यक्त केले. प्रा.विजय लोहार आणि डॉ.मनोज महाजन यांनी संपूर्ण जगात हिंदी भाषेचे वाढते महत्व आणि त्या संबंधी झालेले कार्य या विषयी विचार मांडले.

५. उत्स्फूर्त भाषण स्पर्धा -

१६ जानेवारी २०२० रोजी हिंदी विभाग आणि बँक ऑफ बडोदा च्या संयुक्त विद्यमाने उत्स्फूर्त भाषण स्पर्धा आयोजित करण्यात आली. १० वेगवेगळे विषय या स्पर्धेसाठी निश्चित करण्यात आले होते. यावेळी बँक ऑफ बडोदाचे क्षेत्रीय प्रबंधक ए. डी. शर्मा उपस्थित होते. त्यांनी मानवी जीवनात भाषेच्या प्रयोगाचे महत्व, साहित्यामधील मूल्ये आणि समाज जीवन याविषयी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. या कार्यक्रमाला वार्षिक पारितोषिक समारंभात सन्मानित करण्यात आले. भाषा प्रशाळेचे संचालक डॉ.भूपेंद्र केसुर प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित होते. या कार्यक्रमाला बँक ऑफ बडोदाच्या राजभाषा अधिकारी सुकन्या देवी ह्या सुद्धा

उपस्थित होत्या.

६. एक दिवसीय कार्यशाळा

महात्मा गांधी यांच्या १५० जयंती वर्षा व केसीई सोसायटीच्या अमृत महोत्सवी वर्षानिमित्त १२ मार्च २०२० रोजी हिंदी विभाग, मू. जे. महाविद्यालय व गांधी रिसर्च फाउंडेशन, जळगाव च्या संयुक्त विद्यमानाने 'महात्मा गांधी आणि हिंदी प्रचार-प्रसार'या विषयावर एक दिवसीय कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली.'

या कार्यशाळेदरम्यान सर्व सहभागी विद्यार्थ्यांना गांधी जीवनावर आधारित म्युझियम दाखविण्यात आले. तत्पश्चात गांधी गांधी रिसर्च फाउंडेशनचे समन्वयक श्री. अश्विन झाला यांनी विद्यार्थ्यांना गांधी जीवन आणि त्यांचे कार्य, महात्मा गांधी यांच्या राष्ट्रभाषा प्रचार व प्रसार कार्य याविषयी अनमोल मार्गदर्शन केले.

७. निरोप समारंभ

१३ मार्च २०२० रोजी हिंदी विभागातील एम.ए.द्वितीय वर्षाच्या आणि तृतीय वर्ष कला वर्गातील विद्यार्थ्यांचा निरोप समारंभ पार पडला. या समारंभात एम.ए.द्वितीय वर्षाच्या विद्यार्थ्यांनी आपापली मनोगते प्रकट केली आणि महाविद्यालयाच्या आणि प्राध्यापकांच्या सहकार्याबद्दल आभार मानले. या कार्यक्रमाचे नियोजन एम.ए.प्रथम वर्षाच्या विद्यार्थ्यांनी केले.

* सेवा निवृत्ती : डॉ.सुरेश तायडे

* सेट परीक्षा : १. कु. मुक्ती प्रभात जैन

२. कोमल सुरेशकुमार चुघ

संस्कृत विभाग

प्रा. डॉ. भाग्यश्री भलवतकर
(विभागप्रमुख)

संस्कृत विभागाच्या वतीने शै.वर्ष २०१९-२० मध्ये खालील उपक्रम घेण्यात आले.

* संस्कृत विभागाच्या वतीने संस्कृत सप्ताह १९ ते २६ ऑगस्ट २०१९ या दरम्यान घेण्यात आला. या दरम्यान स्तोत्रस्मरण स्पर्धा- महाविद्यालयीन विद्यार्थी, जिल्हास्तरीय संस्कृत लघुनाटिका स्पर्धा - शालेय विद्यार्थी, भगवद्गीता स्मरणस्पर्धा-महाविद्यालयीन विद्यार्थी, शोधनिबंधस्पर्धा - महाविद्यालयीन विद्यार्थी, सुभाषित स्मरणस्पर्धा ११,१२वी च्या विद्यार्थ्यांसाठी, इ. स्पर्धा घेण्यात आल्या. संस्कृत दिनाचे

औचित्य साधून दि. २६ ऑगस्ट २०१९ रोजी डॉ. वसंत भट (संस्कृत विभाग प्रमुख, अहमदाबाद विद्यापीठ, अहमदाबाद) यांचे अभिज्ञान शाकुंतलातील प्रतिमासने या विषयावर व्याख्यान आयोजित करण्यात आले होते.

* विश्व संस्कृत भारती कार्यकर्ता सम्मेलन दिल्ली येथे दिनांक ९-११ नोव्हेंबर २०१९ प्रा.डॉ. अखिलेश शर्मा यांच्या सोबत ३ विद्यार्थी सहभागी झाले. त्यात संस्कृत विभागातील एम. ए. भाग १ चा पावन गणेश सोनार आणि २ माजी विद्यार्थ्यांचा शुभांगी पांडरे, जागृती कोल्हे सहभाग होता.

* AIOC चे ५० वे अधिवेशन ककासवि.रामटेक, नागपूर येथे दि.१० ते १२ जानेवारी २०२० रोजी संपन्न झाले. या अधिवेशनात संस्कृत विभागातील पदव्युत्तर विभागातून जान्हवी गोविंद देऊळगावकर, पवन सोनार याने, व पदवी विभागातून उन्नती राठोड या तीन विद्यार्थ्यांनी शोधनिबंध सादर केले. तर डॉ. अखिलेश शर्मा व प्रा. प्रीती शुक्ल यांनी शोधनिबंध सादर केले. आणि त्यानंतर बुट्टीबोरी येथील कान्हा आर्ष गुरुकुल महाविद्यालयास विद्यार्थ्यांसह भेट दिली.

* स्व. मदनलाल मुंदडा महाविद्यालय, चादुर, जि. अमरावती आणि शासकीय ज्ञान विज्ञान महाविद्यालय, औरंगाबाद यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित राज्यस्तरीय शोधनिबंध स्पर्धेत संस्कृत विभागातील पदव्युत्तर विभागातून दोन व पदवी विभागातून चार विद्यार्थी सहभागी झाले होते; त्यात पदव्युत्तर विभागातून कु. जान्हवी देऊळगावकर हिला १०००/-रु., स्मृतिचिन्ह व प्रमाणपत्र या स्वरूपात पारितोषिक मिळाले व पदवी विभागातून. गौरव आराध्ये याला ७००/रु. स्मृतिचिन्ह व प्रमाणपत्र या स्वरूपात द्वितीय पारितोषिक मिळाले.

* विद्यापीठ स्तरीय अविष्कार स्पर्धेत... गौरव आराध्य आणि यश कुवर हे विद्यार्थी सहभागी झाले होते.

* उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या गुणवत्ता यादीत २०१९ - २० शै. व वर्षात संस्कृत विभागातील पदवी विभागातून जान्हवी गोविंद देऊळगावकर गुणवत्ता यादीत पहिली असून सुवर्ण पदकाची मानकरी ठरली; तर भारवी ओक गुणवत्ता यादीत तिसरी आली. पदव्युत्तर विभागात कोशोरी संतोष गव्हाले विद्यापीठाच्या गुणवत्ता यादीत पहिली असून सुवर्ण पदकाची मानकरी ठरली. तर दुसरी अपेक्षा राजेन्द्र घाटे व तिसरी प्रियंका गोपाळ सोनवणे आली.

पाचदिवसीय-शिक्षणकौशल-संवर्धन-कार्यशाळा उद्घाटन अहवाल:

* कविकुलगुरु कावलदास संस्कृत विश्वविद्यालय, रामटेक, नागपूर. कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव संलग्नित मू. जे. महाविद्यालय, जळगाव. यांच्या शैक्षणिक करारांतर्गत माध्यमिक शिक्षण विभाग, व जिल्हापरिषद, जळगाव आणि संस्कृतभारती जळगाव यांच्या संयुक्तविद्यमाने आयोजित, पाचदिवसीय शिक्षणकौशल संवर्धन कार्यशाळा दि. ०३-०२-२०२० रोजी संपन्न झाली. या कार्यशाळेचे उद्घाटन डॉ. विजयकुमार, प्रभारी कुलसचिव (अधिष्ठाता, व्याकरण विभाग, संचालक नियंत्रण विकास मंडल क.का.स.वि.रामटेक, नागपूर) यांच्या हस्ते संपन्न झाले. दि.७-०२-२०२० रोजी या कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थान महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. सं. ना. भारंबे यांनी भूषविले. या कार्यशाळेचा समारोप विवेकानंद प्रतिष्ठानचे व्यवस्थापन मंडळाचे सदस्य श्री. धनंजय जकातदार यांच्या हस्ते झाले. भाषा प्रशाळेचे संचालक डॉ. भूपेंद्र कसूर अध्यक्ष स्थानी होते. या वेळी संस्कृत विभागप्रमुख प्रा. डॉ. भाग्यश्री भलवतकर, डॉ. अखिलेश शर्मा, प्रा. प्रीती शुक्ल उपस्थित होते. या कार्यशाळेत श्री चिपलोगकर, आशीष सैतवाल, सौ. सीमा भारंबे यांच्याद्वारे पाच दिवसात प्रशिक्षण देण्यात आले. या प्रशिक्षणासाठी जिल्ह्यातील २० संस्कृत शिक्षक सहभागी झालेत. या कार्यशाळेचे संयोजन प्रा. डॉ. भाग्यश्री भलवतकर यांनी केले.

**Department
of English**

**Lt. Dr. Bhupendra Kesur
(Head)**

The Department of English has shown its active participation in curricular and extra-curricular activities. Throughout the year, the students and the faculty members actively participated in the various activities.

Achievements of the Students:

- Parth Yadav Chandrakant is the Third Rank Holder in University Examination of B.A 2019-20.
- Pragati Madan Jambhulkar (M.A. I) won the Second Rank with cash prize of Rs.1,500 in the State Level Debate Competition on “Effects of Social Media” held at R. K. Mishra Senior College, Bhadrapur.
- Five students of S.Y.B.A participated in the ‘Heartfulness Essay Competition’. The students are Aishwarya, Komal Raisinghani, Nutan Suryawanshi, Nilofar Tadvi and Pradnya Birhade.
- Patharvat Rajendra Ratan (M.A. II) won Third prize in Poetry Competition organized by ‘Akhil Bhartiya Vidyarthi Parishad Yuvak Saptah’ (12 Jan - 23 Jan 2020), Jalgaon.
- Two students from the Department were the winners in ‘North Maharashtra University English Teachers Association’

District Level Elocution Competition jointly organized with D. S. Patil Arts, Science and Commerce College, Erandol. Komal Raisinghani (S.Y.B.A.) stood First while, Shifa Nazir Bagwan (F.Y.B.A.) stood Second. The same students were the winners at the University level round of the same competition.

- Komal Raisinghani (S.Y.B.A.) and Shifa Nazir Bagwan (F.Y.B.A.) won consolation prize in ‘Drishti – Essay Writing Competition’ (University level) organized by G.T. Patil Arts, Science and Commerce College, Nandurbar.
- Md. Tanvir R. Shaikh and Akshay Ravindra Patil (M.A. II) were selected at University Level Avishkar Poster Presentation Competition. The title of the presentation was ‘Use of Social Media - A Survey’.
- Akshay Ravindra Patil (M.A. II) participated in the “Largest Youth Festival” of 2020 in the event of essay competition organized by Student Olympic Association, Jalgaon on 8th Feb 2020.
- The students of M.A II Tanvir R. Shaikh, Akshay Ravindra Patil, Pravin Shinde and Raj Patharvat were the winners at the

University Level G.K. Quiz Competition held by K.C.E.S' Engineering College Jalgaon.

- Md. Tanvir R. Shaikh won the First prize for story in Urdu and Third prize for story in English for his contribution (writing two short stories) to the college magazine 'Ajinta'.
- The Postgraduate students of the Department contributed to research by participating in Budding Research. One Budding Research Project was completed by Md. Tanvir R. Shaikh and Akshay Ravindra Patil (M.A. II). The title of the project was 'The Concept of Vasudhaiva Kutumbakam in the Select Stories of Ruskin Bond'.

Activities organized:

- The Department of English organized NETSET Workshop on Paper-I and Paper-II from 15th Oct - 19th Oct 2019. Total 26 participants were benefited from this workshop.
- A novel activity of vocabulary improvement program – 'V.I.P – World through Words' which was an online activity, was conducted by the Department. The purpose of the activity was to improve the word power of the students. It consisted

of 500 words to enrich vocabulary. Total 123 participants of UG level participated in this VIP. After the online competition of the same activity, certificates and a book *Word Power Made Easy* were distributed to the 11 winners.

- Considering the importance of English communication, Listening Comprehension Activity was conducted in the language laboratory from 24th Feb – 29th Feb 2020. Total 28 participants were benefited.
- In order to improve the accuracy of English language an online activity 'Grammar Improvement Program' (GIP) was conducted by the Department. An online competition on the same was conducted on 18th March 2020 in which 70 participants actively participated. The students participated in this online activity by staying at their homes. All the members of the Department Dr. P. M. Chavan, Dr. Y. S. Rajput, Mr. A. F. Kshirsagar, Dr. S. P. Nandanwar, Mr. Chetan Patil, Miss Pooja Tak, Mr. Chetan Sonawane, Miss. Savita Sapakale and Miss Mohini Mahale sincerely contributed to the smooth working of the Department. I am thankful to my colleagues for their support.

इतिहास विभाग

प्रा. देवेन्द्र इंगळे
(विभागप्रमुख)

शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० इतिहास विभागाच्या वतीने ०४ प्रमुख कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले. दि. ०३ ऑक्टोबर २०१९ रोजी विभागाने 'भगतसिंग और गांधी' या विषयावर व्याख्यानाचे आयोजन केले होते. त्यात जवाहरलाल नेहरू विश्वविद्यालय, दिल्ली येथील इतिहासाचे प्राध्यापक प्रोफेसर चमनलाल यांनी या विषयावर मार्गदर्शन केले. सदर व्याख्यानास ५८ विद्यार्थी तसेच मानव्य विद्याशाखेतील इतर प्राध्यापक उपस्थित होते. प्रा.डॉ.उज्वला भिरूड यांनी दि.१३ ते १८ फेब्रुवारी २०२० दरम्यान मोडी लिपी कार्यशाळेचे आयोजन केले होते त्यात महाविद्यालयातील व इतर असे एकूण ३२ लाभार्थी सहभागी होते. दि.२४ फेब्रुवारी २०२० रोजी राष्ट्रपिता महात्मा गांधी यांच्या १५० व्या जयंतीवर्षानिमित्त म. गांधी विचार, कर्तृत्व आणि प्रासंगिकता या एकदिवसीय चर्चासत्राचे आयोजन करण्यात

आले होते. त्यात हैडलबर्ग युनिव्हर्सिटी, जर्मनी येथील प्रोफेसर गीता धरमपाल यांनी बीजभाषण केले. सदर कार्यक्रमाच्या अन्य सत्रांमध्ये या विषयावर परीसंवादाचे आयोजन करण्यात आले, त्यात महाविद्यालयातील प्राध्यापक व सुमारे ७९ विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला.

दि.०४ मार्च २०२० रोजी इतिहास व राज्यशास्त्र यांच्या संयुक्त विद्यामानाने 'डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर' विचार व कार्य या विषयावर एकदिवसीय परीसंवादाचे आयोजन करण्यात आले होते, त्यात क.ब.चौ. उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव येथील डॉ.अनिल डोंगरे, प्रा. विजय घोरपडे आणि प्रा.हर्षल पाटील यांनी मार्गदर्शनपर व्याख्यान दिले. सदर कार्यक्रमात सुमारे ५० विद्यार्थी सहभागी होते. वरील दोन्ही कार्यक्रम महाविद्यालयातर्गत आंतरविद्याशाखीय उपक्रमातर्गत घेण्यात आले.

राज्यशास्त्र
विभाग

प्रा. संजय हिंगोणेकर
(विभागप्रमुख)

शैक्षणिक वर्ष २०१९ -२० या कालावधीत राज्यशास्त्र विभागा तर्फे खालील कार्यक्रम आयोजित करण्यात आले होते.

- १) ३० जुलै २०१९ एम.ए.च्या विद्यार्थ्यांचा स्वागत समारंभ.
प्रमुख मार्गदर्शक प्रा. देवेंद्र इंगळे.
- २) सप्टेंबर महिन्यात निवडणूक प्रक्रिया या मुद्यावर गटचर्चा.
- ३) ऑक्टोबर महिन्यात कलम ३७० या विषयावर गटचर्चा.
- ४) नोव्हेंबर महिन्यात भारतातील विकासाचे राजकारण या विषयावर गटचर्चा.
- ५) ६ डिसेंबर २०१९ या दिवशी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या जीवन चरित्र आणि विचारांवर आधारित बहुपर्यायी वस्तुनिष्ठ प्रश्नांची एक परीक्षा घेण्यात आली. सदर परीक्षा BN-E (Babasaheb mbedkar National ssociation of Engineers) नागपूर या संस्थेमार्फत घेण्यात आली होती. विभागप्रमुख यांनी समन्वयक म्हणून कार्यभार सांभाळला तर डॉ. जयेश पाडवी, प्रा. राजीव पवार आणि प्रा. जितेंद्र पेंढारकर यांनी पर्यवेक्षक म्हणून कार्य केले.
- ६) जानेवारी महिन्यात प्रकल्प अहवाल आणि सादरीकरण या विषयावर एकदिवसीय कार्यशाळा घेण्यात आली.
- ७) विभाग प्रमुख प्रा. संजय भाऊराव हिंगोणेकर यांचा दिनांक २ फेब्रुवारी २०२० रोजी 'सिक्रेट अजेंडा' या काव्यसंग्रहाचे प्रकाशन झाले. प्रकाशन सोहळ्यास नागपूर येथील सुप्रसिद्ध कवी लोकनाथ यशवंत, कवी डॉ. शशिकांत हिंगोणेकर, कवी डॉ. किसन पाटील उपस्थित होते.
- ८) ३ मार्च २०२० रोजी राज्यशास्त्र विभाग आणि इतिहास

विभाग मू. जे. महाविद्यालय यांच्या संयुक्त विद्यमाने 'डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर: विचार आणि कार्य' या विषयावर एकदिवसीय चर्चा सत्राचे आयोजन करण्यात आले होते. या प्रसंगी प्रमुख वक्ते प्रा.डॉ. अनिल डोंगरे (विभागप्रमुख डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर विचार विभाग क.ब.चौ.उ.म.वि.) हे उपस्थित होते. चर्चासत्रात विद्यार्थ्यांची उपस्थिती आणि सहभाग स्तुत्य होता.

९) राज्यशास्त्र विभागातील प्रा. जयेश पाडवी यांना ९ मार्च २०२० रोजी कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठातर्फे विद्यावाचस्पती (PH.D.) पदवी प्रदान करण्यात आली. महाराष्ट्रातील अनुसूचित जमातींच्या विकास योजनांत जिल्हा परिषदेची भूमिका- विशेष संदर्भ: धुळे व नंदुरबार जिल्ह्यांचे तौलनिक अध्ययन (१९९८ ते २०१४)' याविषयावर प्रा. जयेश पाडवी यांचे संशोधन होते.

१०) विभागातील प्रा. हर्षल पाटील यांनी विद्यापीठ अनुदान आयोगामार्फत घेतल्या जाणाऱ्या नेट परीक्षेत ज्युनिअर रिसर्च फेलोशिप प्राप्त केली. त्यांच्या या यशाबद्दल महाविद्यालय प्रशासनातर्फे त्यांचा सत्कार करण्यात आला.

अर्थशास्त्र
विभाग

प्रा. डॉ. एन. एस. बोरसे
(विभागप्रमुख)

शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० च्या प्रारंभी दरवर्षीप्रमाणे या वर्षीसुद्धा विभागातील विद्यार्थ्यांसाठी Welcome चे आयोजन करण्यात आले. तसेच खान्देश कॉलेज एज्युकेशन सोसायटीच्या अमृतमहोत्सवी वर्षनिमित्ताने मु.जे. महाविद्यालय आणि मराठी अर्थशास्त्र परिषद यांच्या संयुक्त विद्यमाने डॉ. शंकर मोडक पुरस्कृत व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले. विभागातील विद्यार्थ्यांची शैक्षणिक सहल चिखलदरा जि. अमरावती येथे आयोजित केली होती. या सहलीत एकूण ५२ विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला. विभागात डॉ. एन. जी. सुर्यवंशी आणि प्रा. जी. पी. पवार या प्राध्यापकांची नियुक्ती झाली. समाजकार्य महाविद्यालय जळगाव येे प्रा. डॉ. एन. एस. बोरसे यांचा राष्ट्रीय पातळीवरील परिषदमध्ये शोध निबंध प्रकाशित झाला. फेब्रु. २०२० मध्ये पी. ओ. नाहाटा महाविद्यालय भुसावळ येथे आयोजित आंतरराष्ट्रीय एकदिवसीय चर्चा सत्रात महात्मा गांधी या नावाने शोधनिबंध प्रकाशित झाला. तसेच पी. ओ. नाहाटा महाविद्यालय भुसावळ येथे अभ्यासक्रम कार्यशाळेत सहभाग घेतला. प्रा. डी. आर. वसावे यांचा पी. ओ. नाहाटा महाविद्यालय भुसावळ येे अर्थशास्त्र अभ्यासक्रम कार्यशाळेत सहभाग. प्रा. डॉ. नासिकेत सुर्यवंशी यांचा 'सर्वसमावेशक विकास आणि ग्रामीण भारत' या नावाने लोकसेवक मधुकरराव चौधरी समाजकार्य महाविद्यालय जळगाव येथे शोधनिबंध प्रकाशित झाला. पी. ओ. नाहाटा महाविद्यालय भुसावळ येथे आंतरराष्ट्रीय परिषदेमध्ये 'महात्मा गांधी यांचे आर्थिक विचार या नावाने शोध निबंध प्रकाशित झाला. तसेच स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ नांदेड आयोजित राष्ट्रीय परिषदेत

सहभाग आणि पी. ओ. नाहाटा महाविद्यालय भुसावळ येे अभ्यासक्रम कार्यशाळेत सहभाग घेतला. प्रा. जी. पी. पवार यांचा पी. ओ. नाहाटा महाविद्यालय भुसावळ येथे राष्ट्रीय परिषदेत 'महात्मा गांधी आणि आर्थिक कल्पना' या नावाने शोधनिबंध प्रकाशित झाला. तसेच पी. ओ. नाहाटा महाविद्यालय भुसावळ येथे अभ्यासक्रम कार्यशाळेत सहभाग घेतला. प्रा. अमोल बावस्कर यांचा मू. जे. महाविद्यालय व शासकीय महिला समिती नवी दिल्ली ओयोजित कायदेविषयक जागृती या एकदिवसीय कार्यशाळेत सहभाग. तसेच धनाजी नाना चौधरी महाविद्यालय, जळगाव आयोजित एकदिवसीय चर्चासत्रात 'ग्रामीण विकासात पशुपालनाचे महत्त्व' या नावाने शोधनिबंध प्रकाशित झाला. पी. ओ. नाहाटा महाविद्यालय भुसावळ येथे राष्ट्रीय परिषदेत 'महात्मा गांधीच्या विचारातील ग्रामीण अर्थव्यवस्थेत पशुपालन' या नावाने शोधनिबंध प्रकाशित झाला. मू. जे. महाविद्यालय जळगाव आयोजित (समाजशास्त्र व मानसशास्त्र विभाग) research methodology and statistics या दोन दिवसीय कार्यशाळेत सहभाग. तसेच पी. ओ. नाहाटा महाविद्यालय भुसावळ येथे अभ्यासक्रम कार्यशाळेत सहभाग घेतला. प्रा. निलेश चौधरी सावित्रीबाई फुले विद्यापीठ पुणे, तर्फे जुन २०१९ मध्ये घेण्यात आलेल्या सेट परीक्षेत आणि कवियित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ तर्फे घेण्यात आलेल्या Ph.D. प्रवेश परीक्षेत उत्तीर्ण झाले. तसेच यांचा 'ग्रामीण भारतातील शाश्वत विकास विकासासाठी रणनीती' या नावाने लोकसेवक मधुकरराव चौधरी समाजकार्य महाविद्यालय जळगाव येथे शोधनिबंध प्रकाशित झाला. तसेच आर्दस आणि वाणिज्य

महाविद्यालय खापर ता. अक्कलकुवा जि. नंदुरबार ये आयोजित swayam वर आधारित एकदिवसीय कार्यशाळे मध्ये उपस्थिती दिली. तसेच कला वाणिज्य आणि शास्त्र महाविद्यालय चोपडा येथे Evolving Trends in ccounting, Auditing, Taxation, Management and Social Science. या राष्ट्रीय परिषदेत 'वित्तीय प्रणालीचा आर्थिक विकासातील भूमिका' या नावाने शोधनिबंध प्रकाशित झाला. मू. जे. महाविद्यालय जळगाव आयोजित (समाजशास्त्र व मानसशास्त्र विभाग) research methodology and statistics या दोन दिवसीय कार्यशाळेत सहभाग. कला वाणिज्य आणि शास्त्र महाविद्यालय चंद्रपूर येथे आयोजित एक दिवसीय राष्ट्रीय परिषदेत 'कृषी क्षेत्र आणि ग्रामीण विकास या नावाने शोधनिबंध प्रकाशित झाला. तसेच यांचा मू. जे.

महाविद्यालय व शासकीय महिला समिती नवी दिल्ली आयोजित कायदेविषयक जागृती या एकदिवसीय कार्यशाळेत सहभाग. प्रा. जे. पी. पाटील यांचा 'सर्वसमावेशक विकास आणि ग्रामीण भारत' या नावाने लोकसेवक मधुकरराव चौधरी समाजकार्य महाविद्यालय जळगाव येथे शोधनिबंध प्रकाशित झाला. पी. ओ. नाहाटा महाविद्यालय भुसावळ येथे राष्ट्रीय परिषदेत शोधनिबंध प्रकाशित झाला. मू. जे. महाविद्यालय जळगाव आयोजित (समाजशास्त्र व मानसशास्त्र विभाग) research methodology and statistics या दोन दिवसीय कार्यशाळेत सहभाग. तसेच यांचा मू. जे. महाविद्यालय व शासकीय महिला समिती नवी दिल्ली आयोजित कायदेविषयक जागृती या एकदिवसीय कार्यशाळेत सहभाग होता.

समाजशास्त्र विभाग

प्रा. डॉ. जयश्री महाजन
(विभागप्रमुख)

* दि. २८/०८/२०१९ रोजी समाजशास्त्र विभागात प्रथम वर्ष बी.ए. आणि एम.ए. च्या विद्यार्थ्यांसाठी स्वागत कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यक्रमात ४० विद्यार्थी आणि ५ प्राध्यापक सहभागी होते. त्यामध्ये नवीन प्रवेशित विद्यार्थ्यांनी आपला परिचय करून दिला.

* दि. ०५ सप्टेंबर २०१९ रोजी 'शिक्षक दिन' समाजशास्त्र विभागाद्वारे आयोजित करण्यात आला होता. विद्यार्थी-विद्यार्थिनींनी प्राध्यापकांना गुलाब पुष्प देऊन शुभेच्छा दिल्या.

* दिनांक ४ व ५ ऑक्टोबर २०१९ रोजी समाजशास्त्र विभागाने नेट+सेट मार्गदर्शन कार्यशाळेचे आयोजन केले होते. त्यामध्ये प्रा. साहेबराव वी. पडलवार, समाजशास्त्र

विभाग, नूतन मराठा महाविद्यालय, जळगाव यांनी समाजशास्त्राच्या मुलभूत संकल्पना या विषयावर मार्गदर्शन केले. व प्रा.सागर बडगे, समाजशास्त्र विभाग मू. जे. महाविद्यालय, जळगाव यांनी संशोधन पद्धती व मुलभूत समाजशास्त्रीय विचारवंत या विषयावर विचार मांडले या कार्यशाळेत २५ विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला

* दि. १९ डिसेंबर २०१९ राष्ट्रीय महिला आयोग, दिल्ली व समाजशास्त्र विभाग, मू. जे. महाविद्यालय, जळगाव आयोजित एकदिवसीय राष्ट्रीय कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. कार्यशाळेचा विषय 'महिला कायदेविषयक जाणीव-जागृती कार्यशाळा' सदर कार्यशाळेत एकूण १६ महाविद्यालयाचे एकूण १०६ विद्यार्थी व असंघटीत

शेत्रातील ३० महिला सहभागी झाल्या होत्या. कार्यक्रमाचे उदघाटन व बिजभाषण जळगावच्या अप्पर पोलीस निरीक्षक भाग्यश्री नवटके यांनी केले. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष प्राचार्य मीनाक्षी वायकोळे, (के.सी.ई. व्यवस्थापन परिषदेच्या सदस्य) उपस्थित होत्या. व्याख्याते व मार्गदर्शक म्हणून सहायक पोलीस अधीक्षक नीता कायटे, मणियार विधी महाविद्यालयाच्या डॉ. विजेता सिंग, निवृत्त न्यायाधीश आणि राष्ट्रीय महिला आयोगाच्या सदस्या मीरा खडकर, शेवटच्या सत्रात महिला सुरक्षा : सामाजिक जबाबदारी या विषयावर गटचर्चा आयोजित करण्यात आली होती. ज्यामध्ये मंगला ठोंबरे सेवानिवृत्त सहसचिव, मंत्रालय मुंबई, ह्या अध्यक्षा होत्या. तर प्रा. शेखर सोनाळकर, प्रा. ज्योती भोळे, रोहिदास ठोंबरे (पोलीस इन्स्पेक्टर, महाबळ जळगाव) इत्यादी गटचर्चेत सहभागी झाले. सदर कार्यक्रमाच्या उपस्थित मान्यवरांना विद्यार्थ्यांनी प्रश्न विचारून त्यांच्या मनातील शंका दूर केल्या. यावेळी पथनाट्य सादर करण्यात आले. त्यातून हुंडाबळी, सुरक्षितता आणि इतर कायदेविषयक माहिती देण्यात आली. या पथनाट्यात चंद्रकांत इंगळे व त्याच्या सहकाऱ्यांची मोलाची मदत झाली.

* दि. २७ व २८ जानेवारी २०२० रोजी समाजशास्त्र विभागातर्फे 'लिंगभाव आणि पर्यावरण' या विषयावर पोस्टर प्रेझेंटेशन आयोजित करण्यात आले होते. जवळपास एकूण ५० विद्यार्थी सहभागी झाले होते. स्पर्धेचे परीक्षण जिल्हा महिला व बालविकास अधिकारी, जळगाव. श्री. विजयसिंग परदेशी, प्रा. साहेबराव वी. पडलवार, समाजशास्त्र विभाग, नुतन मराठा महाविद्यालय, जळगाव यांनी केले. यामध्ये पहिला, दुसरा व तिसरा क्रमांक काढण्यात आले तसेच दोन उत्तेजनार्थ बक्षीस देण्यात आले होते.

* दि. १३ मार्च २०२० रोजी 'युवक आणि प्रसारमाध्यमे' या विषयावर व्याख्यान आयोजित केले होते. व्याख्यानासाठी डॉ. संदीप चौधरी, एस. बी. कॉलेज, औरंगाबाद हे व्याख्याते म्हणून लाभले होते. या व्याख्यानामध्ये ३० विद्यार्थी उपस्थित होते.

* दि. २४ व २५ फेब्रुवारी २०२० रोजी मानसशास्त्र व समाजशास्त्र विभाग, मू. जे. महाविद्यालय, जळगाव यांच्या संयुक्त विद्यमाने 'संशोधन पद्धती व सांख्यिकीय' या विषयावर दोन दिवसीय कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर कार्यशाळेमध्ये सेवानिवृत्त मानसशास्त्राचे प्राध्यापक डॉ. जनबंधू यांनी मार्गदर्शन केले. जवळपास ३३ विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदवला होता.

* दि. ०८ मार्च २०२० रोजी समाजशास्त्र विभागातर्फे TYBA व M.A.II च्या विद्यार्थ्यांसाठी निरोप समारंभाचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर कार्यक्रमात विद्यार्थ्यांनी मनोगते मांडली आणि नेहमी विभागासोबत जोडलेले राहू असे ही सांगितले.

* मू. जे. महाविद्यालयातील बडींग रिसर्च योजनेत विभागातील टी.वाय.बी.ए. चे ४ विद्यार्थी सहभागी झाले होते. 'कलम ३७० बदल महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांचे मत जाणून घेणे' या विषयावर, प्रा सागर बडगे यांनी मार्गदर्शन केले.

१. रोहन रविंद्र शर्मा.

२. अस्मिता श्रीराम कुलकर्णी या विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. तर सोशल मीडियामुळे मू. जे. महाविद्यालयातील तरुणांवर होणारे परिणाम या विषयावर डॉ. जयश्री महाजन यांनी

१. क्रांती राजू बाविस्कर २. दुर्गेश राजेश जोशी या विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.

पुस्तक पेढी योजना
२०१९-२०२०

प्रा. डॉ. जयश्री महाजन
(समन्वयक)

२०१९-२०२० या शैक्षणिक वर्षात आपल्या महाविद्यालयातील एफ. वाय., एस. वाय. व टी. वाय बी.ए. च्या (FY,SY.TYBA) गरीब व होतकरू विद्यार्थ्यांना पुस्तक पेढी योजनाच्या माध्यमातून वर्षभराकरीता पुस्तके देण्यात

येतात. ५ ऑक्टोबर २०१९ ला पुस्तक पेढी योजनेमार्फत पुस्तकाचे वाटप करण्यात आले. सदर वर्षात एकूण ४१ विद्यार्थ्यांना १११ पुस्तके वाटप करण्यात आली आहेत.

या योजनेअंतर्गत लाभार्थी संख्या आणि वितरीत केलेल्या पुस्तकांची संख्या पुढीलप्रमाणे आहे.

Sr. No.		FYBA	SYBA	TYBA	TOTAL
1	STUDENTS	07	22	12	41
2	BOOKS	21	57	33	111

मानसशास्त्र
विभाग

प्रा. डॉ. सी. पी. लभाणे
(विभागप्रमुख)

विशेष व्याख्यान -

१) डॉ. जे. एन. चौबे यांचे ३१ ऑगस्ट २०१९ रोजी महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांसाठी दैनंदिन जीवनातील मानसशास्त्राचे महत्त्व आणि नैतिकमूल्य या विषयावर व्याख्यान आयोजित केले होते. सदर व्याख्यानात डॉ. जे. एन. चौबे यांनी मार्गदर्शन करतांना २१ व्या शतकात मानवाची बदलेली जीवनशैली, वाढलेल्या समस्यांचे स्वरूप या विषयांवर प्रकाश टाकला तसेच २१ व्या शतकात समायोजन

करतांना नैतिक मूल्यांचे महत्त्व विशद केले. व्याख्यानात मू. जे. महाविद्यालयातील एकूण ३८ विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदवला.

२) मानसशास्त्र विभागामार्फत मानसपुष्प व्याख्यानमालेचे ०७ व ०८ जानेवारी २०२० रोजी आयोजित करण्यात आले होते. सदर मानसपुष्प व्याख्यानमालेत महाविद्यालयातील व मानसशास्त्र विभागातील बी.ए. व एम. ए. या वर्गातील विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला. या व्याख्यानमालेत

व्यावसायिक समुपदेशक श्रीमती शुभदा प्रसाद कर्णिक (पूणे) व डॉ. सुबोधी देशपांडे प्राध्यापक, समाजकार्य महाविद्यालय, चोपडा हे साधनव्यक्ती लाभले.

१) दिनांक ७ जानेवारी २०२० रोजी व्याख्यानमालेचे उद्घाटन सत्रात महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. यु. डी. कुलकर्णी अध्यक्ष म्हणून तसेच उद्घाटक म्हणून प्रसिद्ध मानसोपचारतज्ज्ञ डॉ. मयूर मुठे उपस्थित होते.

२) दिनांक ८ जानेवारी २०२० रोजी मू. जे. महाविद्यालयातील मानसशास्त्र विभाग आणि मानससंरंग समुपदेशन केंद्र आयोजित मानसपुष्प व्याख्यानमालेच्या दुसऱ्या दिवशी डॉ. संबोधी देशपांडे समाजकार्य महाविद्यालय, चोपडा यांचे युवतींचे मानसिक सक्षमीकरण या विषयावर व्याख्यान आयोजित केले.

३) डॉ. डी. एस. जनबंधू (नागपुर) दोनदिवसीय

आंतरविद्याशाखीय कार्यशाळा - २४-२५ फेब्रुवारी २०२० रोजी संशोधन पध्दती व संख्याशास्त्र या विषयावर दोन दिवसीय कार्यशाळेचे आयोजित करण्यात आले. सदर कार्यशाळेस डॉ. डी. एस. जनबंधू (नागपुर) यांनी मार्गदर्शन केले. मू. जे. महाविद्यालयातील मानसशास्त्र, अर्थशास्त्र, समाजशास्त्र, संरक्षणशास्त्र या विभागातील एकुण ४८ विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदवला.

४) डॉ. शहा आलम (अलिगढ मुस्लीम युनिव्हर्सिटी, अलीगढ) मानसशास्त्र विभागामार्फत दि. २९ फेब्रुवारी २०२० रोजी महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांसाठी सकारात्मक मानसिक आरोग्य या विषयावर डॉ. शहा आलम यांचे व्याख्यान आयोजित केले होते. व्याख्यानात मू. जे. महाविद्यालयातील एकुण २८ विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदवला.

**School of Human
Values**

**Dr. Rajni Sinha
Director**

School of Human Values was formed in the Academic Year 2019-20 at Moolji Jaitha College (Autonomus), Jalgaon, after recognition of the institution as an autonomous college at undergraduate level by UGC. Following three Departments have been brought under the "School of Human Values".

1. Department of Philosophy
2. Department of Yogic Science

3. Department of Journalism

The underlying vision of the School of Human Values is to bring common focus on faculties of "holistic human development". Students will benefit with inter-disciplinary activities and associations within the school in developing following integrated capabilities.

- Human Thought Process: Developing high level of intellectual thinking and

capability of analysis of philosophical thoughts with qualitative values guiding humans.

- Human Body Capabilities: Developing qualitative aspects of yogic knowledge and practices in enhancing spiritual and human body capability for healthy living.
- Human Social Communications: Developing and instilling human value aspects in the art and craft of effective social communication.

OBJECTIVES:

1. Enable to identify, appreciate and practice the elements of human values in academics and activities in life.
2. Develop capability of critical analysis of

the subjects studied and exploration of knowledge in developing human society with right values.

3. Gainfully apply their academic knowledge in creating productive livelihood.

4. Develop excellence in pursuits of life.

ACADEMIC EVENTS (2019-20):

WORKSHOP:

One day workshop was organized on Feb 22, 2020 in which all faculties and students of the three departments under the school (Philosophy, Yoga and Journalism) participated. Dr. Yashwant Welankar of Mumbai was the guest speaker and guide.

**Department of
Philosophy**

**Dr Rajni Sinha,
Head of Department**

The department of Philosophy, has progressively seen growth in student intake and also in student academic performance. Two students of UG Philosophy have achieved top merit rank First (Omkar Pote) and Second (Jay Mahale) in the university merit list of annual exam held March 2019.

The department has been regularly organizing guest lectures and other academic events such as group discussion and paper presentations by students. The

following events were organized in the academic year 2019-20.

- Dr. Vilas Chauhan , Professor M.D, Palesha vanijya Mahavidyalay, Dhule, delivered a guest lecture on “Scientific views of Gautam Buddha” on 18th May, 2019. This guest lecture was conducted in collaboration with M.J College, Jalgaon Philosophy Department and Annasaheb bendale Pratishtan, Jalgaon on the occasion of Buddha Poornima and

Annasaheb Dr. G D Bendale punyatithi.

- Dr. Rajeev Ranjan Singh, Rtd.Head, Dept. of Philosophy, Sampurnanad Sanskrit Vishwavidyalaya, delivered a lecture on 6th September 2019, which was sponsored by ICPR New Delhi. The topic of the lecture was, "Adwait Vedanta of Shankaracharya".
- Dr Sunil Dutt Gaware, Head, Dept. of Philosophy, Santaram Bhau Gholap

College, Thane, delivered a guest lecture on "Inductive Logic" on 28th Dec. 2019.

- Shri Jayant Shahastrabuddhe, National Organising Secretary, Vigyan Bharati, New Delhi, delivered a guest lecture on "Scientific Views Of Swami Vivekananda" on 9th Jan. 2020 to commemorate "Vivekanada Jayanti".

जनसंवाद व
पत्रकारिता
विभाग

प्रा. संदीप केदार
(विभागप्रमुख)

* मूळजी जेठा महाविद्यालयातील जनसंवाद व पत्रकारिता विभागाची सुरुवात साधारण १९९८ ते १९ या वर्षी झाली. या विभागांतर्गत जनसंवाद व पत्रकारिता हा दोन वर्षांचा पदव्युत्तर अभ्यासक्रम चालविला जात आहे. पत्रकारिता समाजातील प्रत्येक घटकाशी निगडित असून दैनंदिन व्यवहारात अनेक मुद्द्यांना आपला स्पर्श होतो. या हेतूने विद्यार्थ्यांना दोन वर्षांच्या अभ्यासक्रमास जनसंपर्क, जाहिरात, बातमी लेखन, लघुपट निर्मिती तसेच पत्रकारितेच्या विविध पैलूंचा आढावा घेतला जातो. विभाग प्रमुख प्रा. संदीप केदार यांच्या मार्गदर्शनाखाली प्रा. केतकी सोनार, अभय सोनवणे व टेक्निकल इंचारज संजय जूमनाके कार्यरत आहेत. पत्रकारितेचा अभ्यासक्रम रोजगाराभिमुख असून यात करिअरच्या असंख्य संधी उपलब्ध आहेत. सध्या दोन वर्षांचा पदव्युत्तर अभ्यासक्रम, रेडिओ व फोटोग्राफी सर्टिफिकेट्स कोर्स राबविला जात आहे.

* विभागातर्फे राबविण्यात आलेले वार्षिक उपक्रम:

दिनांक ०८ जुलै २०१९ रोजी विभागातर्फे प्रवेशपूर्व परीक्षा घेण्यात आली. यावेळी दै. सकाळचे निवासी संपादक मा. राहुल रनाळकर यांनी माध्यमातील करियरच्या संधी याविषयावर विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.

* २० जुलै २०१९: माजी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांचे जनसंपर्क अधिकारी श्री. हेमराज बागुल यांचे जनसंपर्कातील विविध आयाम व संधी याविषयी मार्गदर्शन व विशेष व्याख्यान झाले.

१९ ऑगस्ट २०१९: जागतिक फोटोग्राफी दिनानिमित्त माध्यमात कार्यरत असणाऱ्या तसेच व्यावसायिक छायाचित्रकार यांचा सपत्निक विविध प्रकारची वनस्पतीचे रोप व स्मृती चिन्ह देऊन सत्कार करण्यात आला.

२९ ऑगस्ट २०१९: मेजर ध्यानचंद यांच्या जयंतीनिमित्त क्रीडा दिन साजरा करण्यात आला.

५ सप्टेंबर २०१९: डॉ. सर्वपल्ली राधाकृष्णन यांच्या जयंतीनिमित्त शिक्षक दिन साजरा करण्यात आला.

१५ सप्टेंबर २०१९: संस्थेच्या अमृतमहोत्सवी वर्षानिमित्त 'ज्ञानजगत' या विशेष त्रैमासिकाची संपादनाची जबाबदारी यशस्वीरित्या पार पाडली.

१० ऑक्टोबर २०१९: शहरातील विविध माध्यमांची कार्यालये यात दिव्य मराठी, माय.एफ.एम., मल्टिमिडीया फिचर्स येथे प्रथम वर्ष विद्यार्थ्यांसाठी स्थानिक अभ्यास दौऱ्याचे आयोजन करण्यात आले.

१२ ऑक्टोबर २०१९: आदिवासी बांधवांचे जीवनमान, व त्यांच्या विविध सामाजिक पद्धती जाणून घेता याव्यात याकरिता चोपडा तालुक्यातील गोऱ्यापाडा येथे प्रथम वर्षाच्या विद्यार्थ्यांसाठी बाह्य अभ्यास दौऱ्याचे आयोजन केले होते.

१७ ऑक्टोबर २०१९: मतदान जनजागृती साठी मतदार राजा जागा हो पहिले मतदान या विषयावर आधारित दोन लघुपटाची निर्मिती केली.

१५ ऑक्टोबर २०१९: डॉ.ए.पी.जे. अब्दुल कलाम यांच्या जयंतीनिमित्त वाचन प्रेरणा दिनानिमित्त विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन तसेच विभागीय ग्रंथालय सुरु करण्यात आले...

२३ ऑक्टोबर २०१९: सामाजिक संशोधन पद्धती या विषयावर विद्यार्थ्यांसाठी प्रा.निलेश जोशी यांची एकदिवसीय कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली.

६ डिसेंबर २०१९: डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या महापरिनिर्वाण दिनानिमित्त मूकनायक मधील अग्रलेखाचे प्रा.संदीप केदार यांनी वाचन करित विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले...

५ डिसेंबर २०१९: प्रात्यक्षिकाचा अनिवार्य भाग म्हणून पेजीनेशन या विषयावर योगेश शुक्ल यांची एकदिवसीय कार्यशाळा आयोजित केली.

१४ डिसेंबर २०१९: तृतीयपंथी यांच्या जीवनावर आधारित

कोती हा चित्रपट विद्यार्थ्यांना दाखविण्यात आला तसेच चित्रपटाचे दिग्दर्शक सुहास भोसले यांची प्रकट मुलाखत घेतली.

२८ डिसेंबर २०१९: शासकीय क्षेत्रातील करियरच्या संधी यावर चीफ कोरस्पॉन्डंट ए. आय.आर. गुजरात येथील अपर्णा देसाई यांचे व्याख्यान आयोजित केले.

७ जानेवारी २०२०: दर्पण दिन म्हणजे पत्रकार दिनाचे औचित्य साधून विद्यार्थ्यांना प्रात्यक्षिकाचा भाग असलेल्या जनसंवाद अंकाचे प्रकाशन तसेच दिल्ली येथील ऑपेरा हाऊस मराठी टीमचे हेड प्रशांत शिरसाळे यांचे सोशल मीडियातील संधी यावर विशेष व्याख्यान आयोजित केले.

३१ जानेवारी २०२०: जनसंवाद आणि पत्रकारिता विभाग व शिक्षणशास्त्र व शारीरिक शिक्षणशास्त्र यांच्या संयुक्त विद्यमाने डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या पत्रकारितेला म्हणजे 'मूकनायक' या पाक्षिकाच्या प्रकाशनाला शंभर वर्ष पूर्ण झाल्यानिमित्त एका विशेष कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले.

२२ फेब्रुवारी २०२०: के.सी.ई. सोसायटीच्या अमृत महोत्सवी वर्षानिमित्त मानवी मूल्ये प्रशाळा अंतर्गत जनसंवाद व पत्रकारिता विभाग व योग विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने 'ध्यान आणि मेंदूविज्ञान' या एकदिवशीय कार्यशाळेचे आयोजन जुना कॉन्फरन्स हॉल येथे करणात आले होते. ध्यानयोग व मेंदू विज्ञान यावर मुंबई येथील मानसोपचार तज्ज्ञ डॉ.यश वेलणकर यांचे विशेष व्याख्यान आयोजित करण्यात आले.

७ मार्च २०२०: द्वितीय वर्षाच्या विद्यार्थ्यांचा औरंगाबाद येथे बाह्य अभ्यास दौरा आयोजित करण्यात आला.

सोहम् डिपार्टमेंट ऑफ
योग अँड नॅचरोपॅथी

प्रा. आरती वि. गोरे
(विभागप्रमुख)

१) क. ब. चौ. विद्यापीठात आयोजित कार्यशाळेतील
विद्यार्थ्यांना योग प्रशिक्षण(१ ते १० जून):

क. ब. चौ. विद्यापीठात दि. १ ते १० जून या कालावधीत आयोजित कार्यशाळेतील ५० विद्यार्थ्यांना योग प्रशिक्षण देण्यासाठी विभागातील प्रा. पंकज खाजबागे यांची नियुक्ती करण्यात आली होती. या कार्यशाळेतील विद्यार्थ्यांना प्रा. पंकज खाजबागे यांनी शरीर व मन स्वास्थ्यासाठी उपयुक्त योगिक प्रक्रियांचे प्रशिक्षण दिले.

२) हॅपी स्ट्रीट योगा (१६ जून):

आयुष मंत्रालयाद्वारे हॅपी योगा स्ट्रीट कार्यक्रमाचे योग दिनानिमित्त जनाजागृती करण्याच्या उद्देशाने देशभरात आयोजन करण्यात आले होते त्या अंतर्गत रविवार दि. १६ जून हॅपी योगा स्ट्रीट कार्यक्रमाचे आयोजन जळगाव शहरातील विविध ठिकाणी करण्यात आले होते. त्यामध्ये १) शुभारंभ रेसीडन्सी, रूक्मीणी नगर, वाघ नगर स्टॉप जवळ २) रामानंद नगर, श्रीराम पार्क जवळ, भूसावळ रोड, जळगाव ३) गाजरे हॉस्पिटल, नविन बस स्टॅंड जवळ ४) मायादेवी नगर, महाबळ ५) विजय कॉलनी, अशोक बेकरी रोड, ६) मू. जे. महाविद्यालय चौक, ७) क.ब.चौ.उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ परिसर ८) बहिणाबाई चौधरी उद्यान याठिकाणी हॅपी योगा स्ट्रीट कार्यक्रम यशस्वीरित्या संपन्न झाला. आयुष मंत्रालयाच्या फेसबुक पेजवर सुद्धा या कार्यक्रमाची दखल घेण्यात आली. शहरातील जवळपास ८० ते १०० योग प्रेमी नागरीकांनी विविध ठिकाणी आयोजित हॅपी योग स्ट्रीट कार्यक्रमात सहभागी होवून योग विषयक माहिती प्रात्यक्षिकासहीत जाणून घेतली.

३) आंतरराष्ट्रीय योग दिन योगाभ्यास प्रात्यक्षिक कार्यक्रम
(२१ जून) :

आंतरराष्ट्रीय योग दिन योगाभ्यास प्रात्यक्षिक कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. याप्रसंगी व्यासपीठावर श्री. डी. टी. पाटील (सदस्य, के.सी.ई.सोसायटी), श्री.शशीकांत वडोदकर (प्रशासकीय अधिकारी, के.सी.ई. सोसायटी), डॉ. उदय कुलकर्णी (प्राचार्य, मू. जे. महाविद्यालय), डॉ. डी. जी. हुंडीवाले (शिक्षण संचालक, के.सी.ई.सोसायटी), श्री.के.जी.फेगडे (शालेय शिक्षण समन्वयक, के. सी. ई. सोसायटी) इत्यादी मान्यवर उपस्थित होते. ४५० विद्यार्थ्यांकडून सामुहिक योगसाधना प्रा. देवानंद सोनार यांनी शासकीय प्रोटोकॉलनुसार करवून घेतली. त्याचबरोबर इतर कार्यक्रमांचेही आयोजन योग दिनानिमित्त करण्यात आले

१) भुसावळ येथील तुरुंगातील कैदी आणि अधिकाऱ्यांनाही दिले योग प्रशिक्षण.

२) दूरदर्शनच्या सह्याद्री वाहिनीवर प्रा. आरती गोरे यांची मुलाखत. (२१ जून)

३) यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाच्या योगासन चॅम्पीयनशिपमध्ये सहभाग आणि तन्मय नितीन गायकवाड याने प्रथम क्रमांकाचे पारितोषिक पटकविले..

४) रोटरी हॉलमध्ये बँक ऑफ बडोदाच्या वतीने व्याख्यान
(२०/०७/२०१९) :

बँक ऑफ बडोदाच्या वतीने रोटरी हॉल मायादेवी नगर जळगाव येथे बँकेच्या ११२ व्या स्थापना दिनानिमित्त विविध कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यक्रमांतर्गत २० जुलै रोजी सकाळी ७ ते ८:३० या वेळात योग प्रात्यक्षिक व व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात

आले होते. यामध्ये निसर्गोपचार तज्ञ सौ. सोनल महाजन यांनी प्रात्यक्षिकासहीत योगाची माहिती दिली. सदर कार्यक्रमाला एकूण ८३ साधकांनी उपस्थिती दर्शविली. कार्यक्रमासाठी सायली पाटील आणि किरण माळी या विद्यार्थ्यांचे सहकार्य लाभले.

५) क. ब. चौ. उ.म.विद्यापीठात योग कार्यशाळा (दि. ६ ते २३ ऑगस्ट): क.ब.चौ.उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठात तंत्रनिकेतन या विद्यार्थ्यांसाठी आयोजित Induction Program मध्ये दि.६ ते २३ ऑगस्ट २०१९ या कालावधीत योग कार्यशाळा राबविण्यात आली. या कार्यशाळेत प्रा.पंकज खाजबागे यांनी मार्गदर्शन केले. विकास खैरनार यांचे सहशिक्षक म्हणून सहाकार्य लाभले. सदर कार्यशाळेमध्ये ६० मुले आणि ३० मुली अशा एकूण- ९० विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदविला.

६) १८ नोव्हेंबर निसर्गोपचार दिन (दि. १७ नोव्हेंबर) : १८ नोव्हेंबर या राष्ट्रीय निसर्गोपचार दिनानिमित्त निसर्गोपचार विभागाद्वारे दि. १७ नोव्हेंबर रोजी पंचमहाभूत उत्सवाचे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यक्रमाचा शुभारंभ महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. उदय कुलकर्णी यांचे शुभहस्ते करण्यात आला. यावेळी व्यासपीठावर संचालिका प्रा. आरती वि. गोरे, निसर्गोपचार तज्ञ समन्वयक प्रा. अनंत महाजन, समन्वयिका प्रा. सोनाल महाजन, डॉ. देवानंद सोनार हे उपस्थित होते. पंचमहाभूत उत्सवामध्ये मृत्तिका स्नान, नैसर्गिक आहाराचा आनंद मेळावा, नैसर्गिक आहार घंटकाचे पोस्टर प्रदर्शन, मुद्रा विज्ञान प्रदर्शनी, क्रोमो थेरपी, चुंबक चिकित्सा, दाबबिंदू चिकित्सा, इत्यादीचा लाभ उत्सवामध्ये उपस्थित अंदाजे ४० सहभागी साधक आणि विद्यार्थ्यांनी घेतला. फळ आणि पालेभाज्यांनी सुंदर रांगोळी, तोरण आणि सजावट हे या उत्सवाचे विशेष आकर्षण ठरले. निसर्गोपचार दिनानिमित्त नैसर्गिक चिकित्सेने विविध पॅकेजेस निसर्गोपचार विभागाद्वारे जाहीर करण्यात आले.

७) हृदयरोग निदान निःशुल्क कार्यशाळा (दि. ३०/

११/२०१९) - निसर्गोपचार विभाग आणि माधवबाग कार्डियाक क्लिनिक, जळगाव यांचे संयुक्त विद्यमाने के. सी. ई. सोसायटीच्या अमृत महोत्सवानिमित्त निःशुल्क हृदयरोग निदान कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यशाळेमध्ये माधवबाग चे श्री. मिलिंद सरदार आणि डॉ. प्रशांत याकुडी (मुंबई) यांनी उपस्थितांना हृदयरोग विषयक माहिती पीपीटी सादरीकरणाच्या माध्यमातून मार्गदर्शन केले. या कार्यशाळेत एकूण ३८ साधकांनी सहभाग नोंदविला.

८) आयुष द्वारा आयोजित आंतरराष्ट्रीय परिषदेत प्रा. आरती गोरे यांचा सहभाग : (दि. २८ ते ३० /११/१९): दि. २८ ते ३० नोव्हेंबर २०१९ या कालावधीत सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे येथे AYUSH Center of Excellence, Ramkumar Rathi Patanjali Yoga Chair & Savitribai Fule Pune University, Pune यांचे संयुक्त विद्यमाने तीन दिवसीय आंतरराष्ट्रीय परिषदेचे आयोजन AYUSH for Future Health Challenges या थीम अंतर्गत करण्यात आले होते. सदर परिषदेत सोहम डिपार्टमेंट ऑफ योग अँड नॅचरोपॅथीच्या संचालिका प्रा. आरती वि. गोरे यांनी सहभाग नोंदविला.

९) आंतर विभागीय योग स्पर्धा (दि. १२/१२/१९) :

क.ब.चौ.उ.म.विद्यापीठकार्यक्षेत्रातील चार विभागांची आंतर विभागीय योग स्पर्धा दि. १२/१२/१९ रोजी योग विभागात आयोजित करण्यात आली होती. या स्पर्धेत जळगाव, धुळे, नंदुरबार आणि एरंडोल या चार विभागातील स्पर्धकांनी सहभाग नोंदविला. सदर स्पर्धेच्या उद्घाटनासाठी शशिकांत वडोदकर (प्रशासकीय अधिकारी, मू. जे. महाविद्यालय), डॉ.सी.पी.लभाने (जिमखाना समिती प्रमुख), प्रा. आरती गोरे (संचालिका योग विभाग), डॉ. श्रीकृष्ण बेलोरकर (संचालक एकलव्य क्रीडा संकुल) डॉ. देवानंद सोनार आणि क्रीडा क्षेत्रातील विविध मान्यवर उपस्थित होते.

१०)भुसावळ येथील जेष्ठ नागरिकांना विविध ठिकाणी योग निसर्गोपचाराचे मार्गदर्शन :

दि. २५/१२/१९ बडिंग प्रोजेक्ट च्या योग

शिविरांतर्गत योग निसर्गोपचार आणि आरोग्य या विषयांतर्गत योगाचे महत्व सोहम् डिपार्टमेंट ऑफ योग अँड नॅचरोपॅथी च्या संचालिका प्रा. आरती गोरे यांनी मार्गदर्शन केले. निसर्गोपचार आणि आहाराचे वृद्धापकाळातील आरोग्यासाठी महत्व याविषयी व्याख्यान आणि प्रश्नोत्तर सत्राद्वारे उपस्थित जेष्ठ नागरिकांना निसर्गोपचाराचे समन्वयक प्रा. सोनल महाजन यांनी मार्गदर्शन केले. तसे नैसर्गिक उपचारा प्रात्यक्षिक दाखवुन त्याबद्दलची माहिती आणि महत्व प्रा. अनंत महाजन यांनी जेष्ठ नागरिकांना समजावून सांगितले साधारण १०० ते १२५ जेष्ठ स्त्री - पुरुष नागरिकांची उपस्थिती होती.

दि. ३१/१२/१९ रोजी भुसावळ येथील जैन मंदिर आयोजित निःशुक्र रुग्ण तपासणी शिविरात प्रा. अनंत महाजन यांनी रुग्णांना वैयक्तिकरित्या योग निसर्गोपचाराचे मार्गदर्शन केले. या शिविरात एकूण १२२ जेष्ठ नागरिक रुग्ण उपस्थित होते.

दि. ५/१/२०२० भुसावळ येथील दिगंबर जैन मंदिर येथे योगाचे जीवनात महत्व या विषयावर प्रा. सौ. आरती गोरे यांनी मार्गदर्शन केले. तसेच निर्गोपचार व आहाराचे आरोग्यासाठी महत्व या विषयावर प्रा. सौ. सोनल महाजन यांनी मार्गदर्शन केले. त्यानंतर निसर्गोपचारातील बाह्य प्रात्यक्षिकासाहित उपचार संपूर्ण मार्गदर्शन प्रा. अनंत महाजन सर यांनी केले. या कार्यक्रमांमध्ये २००-२५० स्त्री-पुरुष संख्या यांची उपस्थिती होती.

दि. ७/१/२०२० रोजी भुसावळ येथील मातृभूमी चौकात आयोजित संत चरित्र का व अखंड हरिनाम सप्ताहा मध्ये योग व निसर्गोपचार कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. यावेळी मंचावर श्री. किरण कोलते (नगरसेवक, भुसावळ) ह. भ. प. बाविस्कर महाराज हे मान्यवर उपस्थित होते. सदर कार्यशाळेत डॉ. देवानंद सोनार यांनी योग साधनेची आवश्यकता याविषयावर मार्गदर्शन केले तर प्रा. अनंत महाजन (निसर्गोपचार तज्ञ) यांनी पंचभौतिक चिकित्सेविषयी प्रात्यक्षिकासाहित मार्गदर्शन केले. कार्यशाळेत

अंदाजे २५० महिला व पुरुषांनी सहभाग नोंदविला.

११) All India Inter University Yoga Championship २०१९-२० मध्ये सहभाग -

दि. ६ ते १० जानेवारी, आंतर विद्यापीठस्तरीय योगा स्पर्धा २०१९-२० या स्पर्धेचे आयोजन Rajeev Gandhi University of Knowledge Technology Nuzwid, ndhrapradesh ये करण्यात आले. या स्पर्धेत भारतातून १५७ विद्यापीठ सहभागी झाले होते. या स्पर्धेत अक्कल कामगिरी करत क.ब.चौ.उ.म.वि. महिला गटाने भारतातून ७ वा क्रमांक तसेच तसेच महाराष्ट्रातून पहिला क्रमांक मिळविला. या सर्व उत्तम कामगिरीत विद्यापीठ प्रशिक्षक म्हणून प्रा. पंकज खाजबागे यांचे मार्गदर्शन लाभले तसेच मू. जे. च्या योग विभागाचे सहकार्य लाभले.

१२) दिल्ली येथे स्वामी विवेकानंद योग अनुसंधान बॅंगलोर तर्फे आयोजित परिषदेमध्ये सहभाग :

दि. २३/०१/२०२० रोजी दिल्ली येथे स्वामी विवेकानंद योग अनुसंधान बॅंगलोर तर्फे Inter University centre for yoga Science (IUC - YS) वर्कशॉप दिल्ली येथे झाला. ह्यावेळी माननीय HRD Minister डॉ. रमेश पोखरीयाल जी, UGCचे अध्यक्ष डॉ. डी. पी. सिंग, UGCचे सचिव डॉ. रजनिश जैन, स्वामी विवेकानंद प्रतिष्ठान बॅंगलोर चे कुलगुरू डॉ. एच. आर. नागेंद्र उपस्थित होते. सदर वर्कशॉप मध्ये विविध विद्यापीठाचे कुलगुरू, प्र-कुलगुरू आणि योगविषयक विद्यापीठ प्रतिनिधी आणि योगविषयातील विविध तज्ञ उपस्थित होते. सदर परिषदेमध्ये प्रा. आरती गोरे आणि प्रा. अनंत महाजन यांनी सहभाग घेतला.

१३) रसप्तमी (सूर्यनमस्कार दिन) निमित्त सूर्योदय ते सूर्यास्त सूर्यनमस्कार कार्यक्रम (१/०२/२०२०) :

चला सुदृढ व निरोगी आयुष्यप्राप्ती साठी सूर्यनमस्कार घालू या'. या संकल्पने अंतर्गत सूर्यनमस्कार दिनानिमित्त मू.जे. महाविद्यालयाच्या मानवी मूल्य प्रशाळेअंतर्गत सोहम् डिपार्टमेंट ऑफ योग अँड नॅचरोपॅथी, आणि वेद इव्हेंट्स

यांच्या संयुक्त विद्यमाने सूर्योदय ते सूर्यास्त सूर्यनमस्कार' ह्या संकल्पनेनुसार सूर्यनमस्कार दिनाचा कार्यक्रम उत्कृष्टरित्या संपन्न झाला. या कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थानी डॉ. श्रीकृष्ण बेलोरकर (संचालक, एकलव्य क्रीडा संकुल), प्रमुख वक्ते ग्रंथापाल प्रा. डॉ. व्ही. एस. कंची, विशेष उपस्थिती श्री. गिरीधर नेमाडे (कॅबिनेट सेक्रेटरी) उपस्थित होते. सूर्योदय ते सूर्यास्त योग विभागात आलेल्या साधकांकडून सूर्य नमस्कार शास्त्रशुद्ध पद्धतीने करून घेण्यात आले.

१४) ध्यान आणि मेंदू विज्ञान एक दिवसीय कार्यशाळा (२२/२/२०२०)

दि. २२/२/२० रोजी मू. जे. महाविद्यालय (स्वायत्त) जुना कॉन्फरन्स हॉल येथे मानवी मूल्ये प्रशाळा अंतर्गत एक दिवसीय कार्यशाळा ध्यान आणि मेंदू विज्ञान कार्यक्रम घेण्यात आला. या कार्यक्रमाचे प्रमुख वक्ते डॉ. यशवंत वेलणकर यांनी 'ध्यान आणि मेंदू विज्ञान' या विषयावर प्रात्यक्षिकासह मार्गदर्शन केले.

१५) हरिद्वार येथे आयोजित आंतरराष्ट्रीय योग परिषदेत सहभाग (दि. १८ ते २५ फेब्रु. २०२०) :

इंडियन योग असोसिएशन च्या वतीने, उत्तराखंड संस्कृत विश्वविद्यालय हरिद्वार येथे सहाव्या आंतरराष्ट्रीय योग परिषदेचे आयोजन दि. २२ आणि २३ फेब्रुवारी रोजी करण्यात आले होते. या परिषदेत विभागातील प्राध्यापकांसह ३२ विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदविला. या परिषदेत विभागातील डॉ. देवानंद सोनार, प्रा. अनंत महाजन, प्रा. सोनल महाजन, प्रा. पंकज खाजबागे, प्रा. जास्मिन गांजरे यांनी शोध निबंध सादर केलेत. प्रा. ज्योती वाघ, प्रा. गीतांजली भंगाळे, योगशिक्षिका सौ. रत्नप्रभा चौधरी, सौ. डिम्पल रडे यांनी सहभाग नोंदविला.

१६) महिला दिनानिमित्त महिला आरोग्य या विषयावर व्याख्यान :

दि. ११/३/२०२०, शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांसाठी महिला दिनानिमित्त महिला आरोग्य या विषयावर डॉ. रुपाली बेंडाळे (स्त्री रोग तज्ञ) यांचे व्याख्यान आयोजित करण्यात आले होते. कार्यक्रमासाठी प्रा. आरती गोरे उपस्थित होत्या.

नाट्यशास्त्र
विभाग

प्रा. हेमंत पाटील
(विभागप्रमुख)

पुरुषोत्तम करंडक आंतरमहाविद्यालयीन एकांकिका स्पर्धा:

खान्देश कॉलेज एज्युकेशन सोसायटी आपल्या अमृत महोत्सवाकडे वाटचाल करीत आहे. याच महोत्सवाचे औचित्य साधून खान्देश कॉलेज एज्युकेशन सोसायटी

जळगाव पुरस्कृत आणि मूळजी जेठा महाविद्यालय, जळगाव संचलित कान्ह ललित कला केंद्र आणि महाराष्ट्र कलोपासक, पुणे यांच्या संयुक्त विद्यमाने क.ब.चौ. उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव व डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद आणि स्वामी रामानंद तीर्थ विद्यापीठ,

नांदेड या तीन विद्यापीठांच्या स्तरावर "पुरुषोत्तम करंडक आंतर महाविद्यालयीन स्पर्धा २०१९-२०" चे आयोजन दि. ७ व ८ डिसेंबर २०२० रोजी करण्यात आले होते. या स्पर्धेत एकूण ८ संघांनी आपला सहभाग नोंदविला. या स्पर्धेत शासकिय अभियांत्रिकी या महाविद्यालयाची मॅट्रीक ह्या एकांकिकेने प्रथम क्रमांक मिळविला तर एम.जी.एम. संचलित कला, शास्त्र आणि वाणिज्य महाविद्यालयाच्या 'रंगबावरी' या एकांकिकेने द्वितीय क्रमांक प्राप्त केला. तृतीय क्रमांकावर जळगाव येथील मू. जे. (स्वायत्त) महाविद्यालयाची ईदी ही एकांकिका होती. ईदी या एकांकिकेत नाट्यशास्त्र विभागातील प्रज्ञा बिन्हाडे, तेजस निंबाळकर, शुभांगी वाडीले, अभिषेक सोनार, अपूर्वा थत्ते उमेश चव्हाण, अजय जोशी, दिशा ढगे, मनोज पाटील यांनी भूमिका केल्या तर अविनाश इंगळे आणि आकाश पाटील यांनी प्रकाश योजना आणि नेपथ्याची जबाबदारी पार पाडली. या एकांकिकेचे दिग्दर्शन विद्यार्थी सिद्धांत सोनवणे याने केले. या एकांकिकेची निवड पुणे येथे होणाऱ्या महाअंतिम फेरीसाठी झाली. या स्पर्धेसाठी म्हणून नितीन धंधुके, प्रदीप वैद्य पुणे आणि नाशिकचे प्राजक्त देशमुख परिक्षक लाभले. स्पर्धेच्या पुरस्कार वितरण समारंभाला विख्यात सिने-नाट्य अभिनेते संदीप मेहता यांनी आपली उपस्थिती देऊन कार्यक्रमाला वेगळी उंची दिली.

महाराष्ट्र राज्य नाट्य स्पर्धा २०१९-२० (प्राथमिक फेरी)

जळगाव केंद्र :-

महाराष्ट्र शासनाच्या सांस्कृतिक कार्य संचालनालयाद्वारे आयोजित ५९ व्या महाराष्ट्र राज्य नाट्य हौशी स्पर्धेत महाविद्यालयाच्या वतीने श्रीपाद देशपांडे लिखित व हेमंत पाटील दिग्दर्शित 'ईस्टमन कलर' ही दोन अंकी नाट्यकृती सादर करण्यात आली. या नाट्यकृतीला सांघिक द्वितीय पारितोषिक मिळाले आणि ही नाट्यकृतीची अंतिम फेरीसाठी निवड करण्यात आली. यासह तंत्र सहाय्यक दिनेश माळी

यांचे नेपथ्य प्रथम क्रमांक, अविनाश इंगळे आणि आकाश पाटील यांची प्रकाश योजना प्रथम, प्रज्ञा बिन्हाडे यांची रंगभूषा द्वितीय क्रमांक अशी पारितोषिके प्राप्त झालीत. यासोबत मनोज पाटील आणि हर्षल भोकरे यांचे पार्श्वसंगीत तर आणि वेशभूषा शुभांगी वाडीले यांची होती. रंगमंचावरील नाट्यकृतीमध्ये डॉ. सौ. श्रद्धा पाटील आणि प्रा. श्री. हेमंत पाटील यांची प्रमुख भूमिका साकारल्या. यासाठी आपल्या संस्थेचे विवेकानंद कनिष्ठ महाविद्यालयातील प्रा. डॉ. श्रद्धा पाटील यांना अभिनयाचे रौप्य पदक प्राप्त झाले तर प्रा. श्री. हेमंत पाटील यांना अभिनयाचे गुणवत्ता प्रमाणपत्र प्राप्त झाले. या सोबत महेश चव्हाण, सिद्धांत सोनवणे, तेजस निंबाळकर, अभिषेक सोनार, शुभांगी वाडीले, प्रज्ञा बिन्हाडे, अजय जोशी हे सहाय्यक कलाकारांच्या भूमिकेत होते.

युवारंग युवक महोत्सव (अंतिम फेरी), उ.म.वि, जळगाव :२०१९-२०

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या विद्यार्थी कल्याण विभागाद्वारे आयोजित युवारंग युवक महोत्सव २०१९-२० चे आयोजन साने गुरुजी महाविद्यालय, शहादा. येथे दि.१६ ते २० जानेवारी २०२० या पाच दिवसात करण्यात आले. या महोत्सवात विडंबनाट्य, मूकनाट्य, मिमिक्री या तिनही कलाप्रकारात सहभाग नोंदविला गेला. यात विडंबन नाट्यात सिद्धांत सोनवणे, तेजस निंबाळकर, प्रज्ञा बिन्हाडे, शुभांगी वाडीले, अभिषेक सोनार, महेश चव्हाण यांनी कांस्य पदक व प्रमाणपत्र मिळवत तृतीय क्रमांक पटकाविला आणि मूकनाट्य कलाप्रकारात शुभांगी वाडीले, अभिषेक सोनार, महेश चव्हाण, तेजस निंबाळकर, अपूर्वा थत्ते, सागर मराठे यांनी रजत पदक व प्रमाणपत्र मिळवत द्वितीय क्रमांक पटकावून यश प्राप्त केले.

स्वरदा संगीत
विभाग

प्रा. कपिल शिंगाणे
(विभागप्रमुख)

९४.३ MY FM स्पर्धा-२०१९''

९४.३ एफ एम हि स्पर्धा दिनांक-०९-०९-२०१९ रोजी मू.जे.महाविद्यालय, जळगाव येथे घेण्यात आली.या स्पर्धेचे परीक्षक म्हणून ९४.३ एफ एम चे आर.जे.देवा. व आर.जे.हरिता हे होते.या स्पर्धेमध्ये आपल्या मू.जे.महाविद्यालयातील कु.शुभम बागुल या विद्यार्थ्याची स्वर वाद्य (बासरी) या प्रकारामध्ये निवड झाली. व कु.आरती धाडी या विद्यार्थिनीची गायन या प्रकारासाठी निवड झाली. या स्पर्धेमध्ये एकूण ८० विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदवला होता.

दादर माटुंगा सुगम संगीत स्पर्धा - २०१९

दादर माटुंगा सांस्कृतिक केंद्र व चांदोरकर प्रतिष्ठान आयोजित सुगम संगीत स्पर्धा २०१९. दिनांक.२२/०९/२०१९ रोजी झालेल्या आंतर महाविद्यालयीन सुगम संगीत स्पर्धा,पहिल्या फेरीत पाच विद्यार्थ्यांची निवड करण्यात आली आहे यामध्ये मूळजी जेठा महाविद्यालय जळगाव येथील कु.स्वरमयी देशमुख या विद्यार्थिनीची निवड झाली आहे.

सुरभी बहुउद्देशीय जिल्हा स्तरीय भावगीत स्पर्धा-२०१९'' (२२/०९/२०१९) मध्ये मू. जे. महाविद्यालयातील कु. मयुरी हरिमकर या विद्यार्थिनीस उत्तेजनार्थ पारितोषिक मिळाले.

अभ्यंकर भावगीत व नाट्यगीत स्पर्धा - २०१९

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ व पी.ओ.नाहटा महाविद्यालय भुसावळ यांच्या विद्यमाने कै.ग.वि.अभ्यंकर नाट्यगीत व शांताबाई अभ्यंकर मराठी भावगीत स्पर्धेचे आयोजन दिनांक २६/०९/२०१९ रोजी पी.ओ.नाहटा महाविद्यालय भुसावळ आयोजित करण्यात आले. स्पर्धेत मराठी भावगीत प्रकारात मूळजी जेठा

महाविद्यालय, जळगाव. येथील स्वरमयी देशमुख प्रमथ क्रमांक व नाट्यगीत प्रकारात. प्रथम क्रमांक कु.मयुरी हरीमकर व द्वितीय क्रमांक कु.स्वानंद देशमुख या विद्यार्थ्यांनी पटकावले.

गोदावरी भावगीत स्पर्धा-२०१९

मध्ये मूळजी जेठा महाविद्यालयातील कु.आरती धाडी या विद्यार्थिनीस उत्तेजनार्थ पारितोषिक मिळाले. गोदावरी संगीत महाविद्यालयाचे संचालक मा.डॉ.श्री.उल्हास पाटील व परीक्षकांचा हस्ते पारितोषिक देण्यात आले.

स्व.कु. तेजस नाईक शास्त्रीय गायन स्पर्धा

विभागातील माजी विद्यार्थी स्व.कु. तेजस नाईक यांच्या स्मृती दिनानिमित्त मू.जे. महाविद्यालयात दिनांक: २०/१०/२०१९ रोजी शास्त्रीय गायन स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते. कार्यक्रमाच्या सुरुवातीला मू.जे.महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.उदय कुलकर्णी, स्व. कु.तेजस नाईक चे आई-सुवर्णा नाईक, वडील-नितीन नाईक यांच्या उपस्थितीत तेजसला आदरांजली वाहण्यात आली, या स्पर्धेचे परीक्षण नाशिक येथील प्रसिद्ध गायक श्री. ज्ञानेश्वर कासार, आणि श्री. आशिष रानडे यांनी केले. या स्पर्धेत एकूण लहान गटात १९ व मोठ्या गटात ११ विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदविला.

'' इंद्रधनुष्य २०१९-२० ''

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली आयोजित राज्यस्तरीय आंतर-विद्यापीठ स्पर्धा 'इंद्रधनुष्य' आयोजित केली होती. ०२ ते ०६ डिसेंबर, २०१९ दरम्यान हि स्पर्धा होती. कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाचा विद्यार्थी विकास विभाग, जळगाव. यांचा विद्यमानाने आपल्या मूळजी जेठा महाविद्यालयातील स्वरदा संगीत विभाग व नृत्य विभाग

अजिंठा

या विभागातील विद्यार्थ्यांचा सहभाग हा स्पर्धेत होता. मू.जे.महाविद्यालय, स्वरदा संगीत विभाग, जळगाव. येथील संगीत विभाग प्रमुख प्रा. कपिल शिंगाणे व प्रा. देवेंद्र गुरव यांनी

स्पर्धा 'इंद्रधनुष्य' २०१९-२० या मधील सर्व कलाप्रकार विद्यार्थ्यांकडून बसवून घेतले व त्या कलाप्रकारांना साथसंगत केली.

विद्यार्थी

क्र.	कलाप्रकार	नाव	वर्ग
१	शास्त्रीय गायन Classical Vocal	१. मयुरी सुनील हरीमकर	टी.वाय.बी.ए.
३	शास्त्रीय सुरवाद्य Classical Non-Percussion	१. शुभम सुनील बागुल	एफ.वाय.बी.ए.
४	सुगम गायन भारतीय Light Vocal-Indian	१. रितेश कैलास भोई	एफ.वाय.बी.ए.
९	लोकसंगीत Folk Orchestra	१. शुभम अनिल जोशी	एम.ए. - I
		२. कौस्तुभ किरण वाघ	एस.वाय.बी.कॉम.
		३. तन्मय नितीन गायकवाड	एम.ए. - I
		४. शुभम सुनील बागुल	एम.एस.सी. I
		५. मयूर दिलीप पाटील	एस.वाय.बी.ए.
		६. कुलदीप राजेंद्र भालेराव	एम.ए. - II
		७. राकेश दीपक निकुम	एस.वाय.बी.ए.
		८. आरती संतोष धाडी	टी.वाय.बी.ए.
		९. वैभव एकनाथ इंगळे	एफ.वाय.बी.कॉम.
		१०. नचिकेत प्रकाश वाणी	एस.वाय.बी.ए.
लोकसंगीत Folk Orchestra साथीदार ACCOMPANIST	१. देवेंद्र जयवंत गुरव	प्राध्यापक	
	२. कपिल नामदेव शिंगाणे	प्राध्यापक	
	२. कृष्णा रमेश सोनवणे	----	

"West Zone Youth Festival 2019-20"

"३५" वा अंतर विद्यापीठ पश्चिम विभाग युवा महोत्सव २०१९-२०. भारतीय विद्यापीठाची संघटना (नवी दिल्ली) यांच्या सहकार्याने व यूटीफेस्ट द्वारा आयोजित: - उका तर्सडिया विद्यापीठ बारडोली, (गुजरात) येथे ही स्पर्धा आयोजित केली होती.

२७ ते ३१ डिसेंबर, २०१९ दरम्यान हि स्पर्धा होती. कवियत्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाचा विद्यार्थी विकास विभाग, जळगाव यांच्या संयुक्त विद्यमाने आपल्या मूळजी जेठा महाविद्यालयातील स्वरदा संगीत विभाग व नृत्य या विभागातील विद्यार्थ्यांचा सहभाग या स्पर्धेत होता.

स्वर जुळुनी आले

के.सी.ई.सोसायटीच्या अमृत महोत्सवी वर्षा निमित्त

स्वरदा संगीत विभाग व कान्ह ललित कला केंद्र आयोजित 'स्वर आले जुळुनी' या संगीतमय कार्यक्रमाचे आयोजन दिनांक २३/०१/२०२० रोजी मूळजी जेठा महाविद्यालयात करण्यात आले. तबला वादक दिपेश पटेल (बडोदा), बासरी वादक करण भंडारी (अहमदाबाद), सासंगी वादक कौशल कुमार (मुंबई), ऑक्टोपॅड वादक नारायण प्रधान (अहमदाबाद), कीबोर्ड वादक पालाश जयस्वाल(मुंबई), पखवाज वादक स्वानंद देशमुख (जळगाव), गायक म्हणून लाभलेले कु. प्रिया सायखेडे (जळगाव) व यश देवले (ग्वाल्हेर) यांचे स्वागत केसीई सोसायटीचे सांस्कृतिक समन्वयक श्री. शशिकांत वडोदकर यांनी केले.

युवारंग २०१९-२०

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाचा विद्यार्थी विकास विभाग, जळगाव आणि पूज्य सानेगुरुजी विद्याप्रसारक मंडळाचे कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, शहादा यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित युवक महोत्सव

दिनांक: १६ जानेवारी ते २० जानेवारी २०१९ या कालावधीत होता. या मध्ये मूळजी जेठा महाविद्यालय, जळगाव ने सर्वसाधारण विजेते पद प्राप्त केले. तर प्रताप महाविद्यालय उपविजेते ठरले.

विद्यार्थी/कलाप्रकार पारितोषिक यादी

क्र.	कलाप्रकार	नाव	वर्ग	संख्या	पारितोषिक
१	शास्त्रीय गायन (Classical Vocal)	१. मयुरी सुनील हरीमकर	टी.वाय.बी.ए.	०१	प्रथम - गोल्ड मेडल
२	शास्त्रीय तालवाद्य (Classical Percussion)	१. स्वानंद मिलिंद देशमुख	एफ.वाय.बी.ए.	०१	द्वितीय - सिल्वर मेडल
३	शास्त्रीय सुरवाद्य (Classical Non-Percussion)	१. गणेश सुभाष देसले	एफ.वाय.बी.ए.	०१	तृतीय - ब्रॉन्झ मेडल
४	सुगम गायन भारतीय (Light Vocal-Indian)	१. रितेश कैलास भोई	एफ.वाय.बी.ए.	०१	नाही
५	सुगम गायन (पाश्चिमात्य)(Light Vocal- Western)	१. आरती संतोष धाडी	टी.वाय.बी.ए.	०१	द्वितीय - सिल्वर मेडल
६	लोकगीत Folk Song	१. ज्ञानेश्वर नवनाथ पाथरवट	एफ.वाय.बी.ए.	०१	द्वितीय - सिल्वर मेडल
७	समुह गायन (भारतीय) (Group Song - Indian)	१. रितेश कैलास भोई	एफ.वाय.बी.ए.	०६	द्वितीय - सिल्वर मेडल
		२. सुमित दशरथ माचरे	एफ.ए. - I		द्वितीय - सिल्वर मेडल
		३. विशाखा शिवचरण पाटील	एफ.वाय.बी.ए.		द्वितीय - सिल्वर मेडल
		४. आरती संतोष धाडी	टी.वाय.बी.ए.		द्वितीय - सिल्वर मेडल
		५. स्वरमयी मिलिंद देशमुख	एफ.वाय.बी.एस.सी.		द्वितीय - सिल्वर मेडल
		६. मयुरी सुनील हरीमकर	टी.वाय.बी.ए.		द्वितीय - सिल्वर मेडल
८	समुह गायन (पाश्चिमात्य) Group Song - Western	१. रितेश कैलास भोई	एफ.वाय.बी.ए.	०६	तृतीय - ब्रॉन्झ मेडल
		२. विशाखा शिवचरण पाटील	एस.वाय.बी.ए.		तृतीय - ब्रॉन्झ मेडल
		३. सुमित दशरथ माचरे	एम.ए. - I		तृतीय - ब्रॉन्झ मेडल
		४. निकिता प्रवीण पाटील	एस.वाय.बी.एस.सी.		तृतीय - ब्रॉन्झ मेडल
		५. स्वरमयी मिलिंद देशमुख	एफ.वाय.बी.ए.		तृतीय - ब्रॉन्झ मेडल
		६. आरती संतोष धाडी	टी.वाय.बी.ए.		तृतीय - ब्रॉन्झ मेडल
९	लोकसंगीत Folk Orchestra	१. तन्मय नितीन गायकवाड	एम.ए. - I	०६	द्वितीय - सिल्वर मेडल
		२. कौस्तुभ किरण वाघ	एस.वाय.बी. कॉम		द्वितीय - सिल्वर मेडल
		३. स्वानंद मिलिंद देशमुख	एफ.वाय.बी.ए.		द्वितीय - सिल्वर मेडल
		४. शुभम अनिल जोशी	एफ.वाय.बी.ए.		द्वितीय - सिल्वर मेडल
		५. मयूर दिलीप पाटील	एस.वाय.बी.ए.		द्वितीय - सिल्वर मेडल
		६. कुलदीप राजेंद्र भालेराव	एम.ए. - II		द्वितीय - सिल्वर मेडल

**School of Commerce
and Management**

Ca Y. A. Saindane
Director
Faculty of Commerce & Management

Dr. A. P. Sarode
Incharge
Faculty of Commerce

Ca A. N. Arsiwala
Incharge
Faculty of Management

• **INTROZIA 2019 –**

Welcome function Introzia was organized for the first year students of School of Commerce and Management on 27th July 2019. Dr. U.D. Kulkarni , Principal, Ca. Y.A. Saindane, Director - School of Commerce and Management Dr. A. P. Sarode, Incharge, Faculty of Commerce and Ca. A.N. Arsiwala, Incharge - Faculty of Management guided students.

• **Rotaract Club-**

“Installation Ceremony” of Rotaract Club, School of Commerce and Management, 2019-20 was held on 27th July, 2019 at 10.00 am, at “Old Conference Hall”, Main Building, M. J. College, Jalgaon. Former President Rtr. Zainab Arsiwala and former Secretary Rtr. Gaurav Chauhan handed over their positions to newly elected President Rtr. Nikita Lund and Secretary Rtr. Komal Kumavat in the presence of Prof .Dr Uday Kulkarni as ‘Chief Guest’ for the program. This was followed by giving out positions to new BOD members. Newly elected President Rtr. Nikita Lund gave a short presentation on proposed activities for the

year 2019-20

• **Rotaract Club-Quiz Competition-**

Rotaract Club (Commerce) M.J. College organized a quiz competition and Debate Competition on 10/08/2019. The event was organized by students of Rotaract Club of Commerce, Rtr Nikita Lund (President), Rtr Komal Kumavat (Secretary), 81 students participated in the quiz competition

• **Digital Marketing Seminar**

A Seminar on “Digital Marketing” was organized for students of Commerce and Management, on 22nd August 2019 at Old Conference Hall. The session was guided by Mr.Pratik Patil, Amit Chaudhari and Tushar Pardesi of Mudra Solutions, Jalgaon. 121 Students from School of Commerce & Management Attended the Seminar.

• **Career Development Seminar**

A seminar on "Career Development" was organized for students of School of Commerce and Management on 27th August 2019 at Old Conference Hall . Prin. Dr. U.D.Kulkarni guided the students on “Personality Development and Role of Personality Development in Placements”

and “Career Opportunities in Digital Media”.

- **Soft Skills For Employment**

A Student Development Program on “Soft Skills for Employment” was organized in Collaboration with IBS (ICFAI University, Hyderabad) on 27th Sept 2019. Dr. Rita Ranganekar (Dean IBS, Mumbai) was resource person for the program. The program was attended by 175 students.

- **Faculty Development Program**

A guest lecture of Dr. Rita Ranganekar, Mumbai was organized on the topic “Experimental Learning Methods” on 27th Sept 2019. 25 faculty members attended the program.

- **Seminar on Software Testing in Industry**

A guest lecture of Mrs. Divya Premkumar Patil of Libity Infotech, Jalgaon was organized on the topic “Software Testing in Industry” on 4th Oct 2019. Mrs. Divya Patil Guided students on Software Testing.

- **Startup Beyond Corporate:**

A guest lecture of Dr. Ranjan Upadhyay, Director, Takshshila Business School, Rajasthan was organized on the topic “Startup Beyond Corporate” on 11th December 2019.

- **Student Development Program:**

“Student Development Program” was organized on 17th December 2019. The session was guided by Dr. Pawan Garg, H.P. University Shimla.

- **City Mantra:**

“Entrepreneurial Meet” was organized for students of Commerce and Management in collaboration with City Mantra, on 21st December 2019. The session was guided by Dr. J.A. Usmani (KBCNMU Jalgaon), Mr. Ajinkya Totala (City Mantra), CA. Nachiket Zakhetya, Miss. Bhagyashri Sharma (DMKV Multi Solutions).

Career Counseling: A guest lecture of CA. Smita Bafna, Jalgaon was organized for students of Commerce and Management on the topic “Career Counseling” on 30th December 2019.

- **Financial Awareness & Career Counseling:**

A guest lecture on “Financial Awareness & Career Counseling” was organized for students of Commerce and Management, on 4th January 2020. Mr. Pratyush Bansal of Bombay Stock Exchange Guided the students on importance of Investing from an early point. He also discussed the career opportunities in stock markets and how completing short term courses offered by NSE can boost the career prospects of students in financial sector.

- **Maestro 2019-2020**

Faculty of Commerce and Management organized state level competition MAESTRO 2019-20 on 10th Jan 2020. The program was inaugurated by Mr. Kishor Dhake, Proprietor of Soyo Systems, Principal Dr. U. D. Kulkarni, Dr. S.N. Bharambe, Incharge Autonomy, Ca. Y.A.

Saindane, Director School of Commerce & Management, Dr. A.P. Sarode, Incharge Faculty of Commerce, Ca. A.N. Arsiwala, Incharge Faculty of Management were present.

Total 168 students participated from different colleges and Institutes in 4 events namely Online Stock Market (27 students), Quiz (52 students), Advertisement Development (32 students), and PowerPoint Competitions (57 students).

Chief Guest of Valedictory was Mr. Sagar Mandhan, Proprietor of Swami Polytech.

• **Career Opportunities in Commerce:**

A seminar on "Career Opportunities" was organized for students of School of Commerce and Management on 04th Feb 2020 . Mr.Rahul Nikam, Mrs.Anuja Nikam (ICA Edu Skills Pvt. Ltd.) & Mr.Mahesh Mandore Guided students. The program was attended by 150 students.

• **Workshop on Android development**

"Workshop on Android development" was organized for TYBCA students on 14th Feb 2020 at Room No.16 in Swami Vivekanand Bhavan. The session was guided by Mr.Yogesh Chaudhari IMR, Jalgaon. The program was attended by 50 students of Commerce and Management.

• **PARTICIPATION OF STUDENTS IN VARIOUS EVENTS**

• Students of M.Com Ketki Sawant, Mugdha Kulkarni, Harita Fegade, Hemangi Bharate participated in AIMA's 23rd SMG-2019 simulation business game regional

competition held at G.H. Raison Institute of Management on 24th October 2019. The students were awarded first prize in the competition.

• **In MAESTRO 2018, the following students of M. J. College got the prizes in various events-**

1. Power Point Presentation - First Prize – Jayesh R.Shimpi
2. Online Stock Market – First Prize – Gaurav R.Chavan and Devendra S.Lathi
3. Quiz – First Prize – Komal Wadhvani, Prajakta N.Gandhi, Sweta C.Jain
4. Advertisement Competition - First Prize – Nikita Sharma, Rashmi Choubey, Khushbu Thakre, Rutuja Sulkashane

• BCA Students of School of Commerce & Management participated in "Techno Case C/C++ programming competition" organized by IICMR, Pune, 1st round of State level, was conducted on 13th January 2020. Students were selected for next round which will be held at IICMR, Pune.

First Three Rankers are-

1. Vijay Mahajan - Gold Medal
2. Zainab Arsiwala - Silver Medal
3. Kajal Talele - Bronze Medal

• SEED InfoTech, Jalgaon organized a SEED-Idol Quiz Competition on 14st February 2020 for BCA students and 44 students participated in the event.

• Nikita Sharma, Rashmi Choubey, Khushbu Thakre, Rutuja Sulkashane Students of FYBBA got 2nd prize in Advertisement Development Competition

at SSBT College Jalgaon.

- Sadhana Prajapat Student of TYBBA got 1st prize in Dance Competition at P.O. Nahata College, Bhusawal.

- **Memorandum of Understanding**

- The School of Commerce & Management has entered into a MOU with Maharashtra Center for Entrepreneurship Development (MCED), Aurangabad to Provide Entrepreneurial training to students and to motivate them to become entrepreneurs. The MOU was signed on 27th September 2019. The duration for MOU is one year.

- The School of Commerce & Management has entered into an MOU with Bajaj Finserv. The objective of MOU is to provide Training and Placement to Students of Commerce & Management in Banking and Insurance Sector. The first batch of 40 students will be provided training of 105 hrs in the month of June 2020.

- **Study Tours**

On 27th February 2020, students and faculty members visited Mahindra Swaraj Division, Chandigarh, The Swaraj Tractor Manufacturing plant. In this plant the Executives of Mahindra Swaraj introduces about the various models of Swaraj Tractors which are manufactured at Chandigarh. Students visited the various unit of manufacturing of Swaraj Tractor and got the valuable information about the manufacturing process of Swaraj Tractors from the executives of Mahindra Swaraj.

On 27th February 2020, Students and Faculty members visited University Business School of Panjab University, Chandigarh Where the seminar on “Importance of Customer Relationship Management” was held and was addressed by Prof. Dipak Kapoor, Chairperson, University Business School, Panjab University, Chandigarh. Mr. Vikas Agrawal and Miss. Bhavana also gave inspirational words to the students.

- **Placement Activities**

Sadhana Prajapat and Anuja Mahajan Students of TYBBA were selected in Open Campus Interview of Infosys Limited, The interviews were held at R.C. Patel Institute of Management, Shirpur.

**School of Chemical
Sciences**

**Dr. R. M. Rathod
(Head)**

• Faculty information:

In this year 2 faculty members (Dr. Mrs. Devyani S. Bendale and Prof. S. D. Mahajan) retired from School of Chemical Sciences and 7 faculty members are newly recruited on permanent basis. At present total 15 faculty members (2019-2020) are working in School of Chemical Sciences:

Sr. No. Name

1. Dr. Mrs. Jayashri D. Bhirud
2. Mrs. Sonal B. Uplapwar
3. Dr. Vasim R. Shaikh
4. Dr. Rahul R. Mahire
5. Mr. Sandip N. Padvi
6. Dr. Rajendra D. Patil
7. Dr. Manoj A. Pande

• Activities conducted by the School of Chemical Sciences:

• Guest Lectures:

- 1) School of Chemical Sciences has organized guest lecture of Dr. B. B. Idage, Former Scientist, NCL Pune, on topic "Biodegradable Polymer" on 15th January 2020. 120 students attended the lecture.
- 2) A guest lecture of Prof. L. J. Paliwal, Ex.

Head, Department of Chemistry, Nagpur university, was organized on "Inorganic Chemistry topic related to NET/SET exam", for P.G. students. 30 students actively participated in this event on 12th March 2020.

• Food Adulteration awareness campaign:

Food Adulteration awareness campaign was organized by School of Chemical Sciences at M. J. College and Giranataki area for identification of food adulteration in daily essential things on 21st December 2020. 100 students and 120 peoples benefited from this campaign.

Chemistry Talent Search Examination:

State Level Chemistry Talent Search Examination was conducted for F. Y. B. Sc. students offering chemistry subject on 6th January 2020. 400 students from 8 colleges and 6 universities of Maharashtra participated in this examination.

• "Workshop on Training and Safety in Chemical, Clinical and Industrial

Laboratories 2020 (TSCCIL-2020)” was organized on 11th January 2020 for students and Faculty. 06 faculty members, 99 (U.G.) and 41 (P.G.) students from various colleges affiliated to K.B.C.N.M.U. Jalgaon benefited from this workshop. Also, faculty from University Departments and from Shri. Gulabrao Deokar college of Engineering Jalgaon participated in this workshop.

• **Industrial Study Tour:**

Industrial Study tour at Mapro Food Private Limited, Panchagani, Mahabaleshwar on 17-21th January 2020 (M. Sc Part-II of Organic and Analytical chemistry) and 25-29th January 2020 (T. Y. B.Sc.). Around 90 students were present for the industrial visit in which students were exposed to various technical and chemical methodologies. Students got an opportunity to avail the knowledge of processing units like cleaning, crushing chopping, Pasturizing fruit pulp, Preparing jam and jelly, Packing etc.

• **Seminar on Challenges in Intellectual Property Rights and Patent System-2020 (CIPRPS-2020):** The event was organised on 26th February 2020 for Undergraduate and Postgraduate students. 91 students benefited from this workshop.

• **Power point Presentation Competition:**

Power point Presentation Competition was organized in U.G. and P.G. category on 5th March 2020. Students from School of Chemical Sciences, N. M. U. and various colleges affiliated to North Maharashtra University participated in this activity. 24 students participated in this competition. Winners were awarded by cash prizes and certificates.

Rank	Name of the student	Name of college
UG-1	Pranita Patil	M. J. College, Jalgaon
UG-2	Priyanka Patil	M. J. College, Jalgaon
PG-1	Lalitkumar Patil	P.G.C.S.T.R.Jalgaon
PG-2	Madhuri Patil	P.G.C.S.T.R Jalgaon.

• **Advanced Instrumentation Training Workshop:**

“Advance Instrumentation Training Workshop” was organized on 06th March 2020 for T. Y. B.Sc. and M. Sc. students. 130 students actively participated in this workshop. Consultancy Services: Consultancy was given for I.R. analyses of chemical samples received from the students from various Colleges and University, 210 samples were analyzed procuring revenue of Rs. 20,100. Dr. Jayashri. D. Bhirud worked as the consultant.

• **Budding Researchers’ Schemes:**

03 Research Projects were completed by 05 students from undergraduate in summer vacation under Budding Researchers’ Scheme under the guidance of 3 staff members.

Sr No	Name	Class	Title of project	Supervisor
1	Pranita Sukram Jawale Priyanka Deelip Chaudhari	T.Y.B.Sc. Chemistry T.Y.B.Sc.	“An efficient alternative approach to the synthesis of azo dyes and their solvatochromism study”	Dr. Jayashri D. Bhirud
2	Hemangi Janardan Patil Priyanka Rajendra Patil Rajashri K. Chaudhari	T. Y. B.Sc. Chemistry T. Y. B. Sc.	Plant leaves extract as an excellent natural biocatalyst : for One pot MCR synthesis of Xanthene derivative	Mrs. Dipali C. Chaudhari
3	Dipak Vijay Suryawanshi Akshay Janardhan Bhusare Rahul Rajesh Bhusare	T.Y.B. Sc. Chemistry	Phytochemical analysis of moringa oleifera leaves	Mrs. Sonal B. Uplapwar

Certificate and Diploma Courses in Analytical Chemistry:

School of Chemical Sciences conducted two Add-on courses. This year 17 students appeared for “Certificate Course in Analytical Chemistry” and 05 students for “Diploma Course in Analytical Chemistry”. The activity was successfully conducted by Mrs. J. U. Shinde .

• **Participation of Students:**

1) 04 students participated in PPT presentation competition at P.G.C.S.T.R.

college, Jalgaon on 10th January 2020.

2) 10 students of T Y. B. Sc. and M.Sc. participated in District Level Avishkar Exhibition held in Nutan Maratha College, Jalgaon.

3) 04 students participated in National Conference on Innovative Ideas in Chemical Sciences and Environmental Science For Sustainable Development-2020 organized by Iqra Education Society’s H. J. Thim College of Arts and Science, Mehrun, Jalgaon on 21st January 2020.

**The school of Mathematical
Sciences**

Dr. K. G. Khadse
Director

The school of Mathematics and Statistics in the year 2019-20 organized some student centric events, among them a ‘**Guest Lecture Series**’ was held on 15th February 2020. The department of Mathematics in collaboration with P. G. college of Science, Research and Technology, Jalgaon successfully organized the event. In the said event in morning session Dr. Dhanjoy Dey (DRDO, New Delhi), guided the students on the topic ‘Coding Theory and Cryptography’. In the afternoon session Senior Professor Dr. D. P. Patil, Indian Institute of Science, Bangluru, delivered a lecture on ‘Field Theory’. The students of the school and of P. G. College of Science attended the event. On 22 August 2019 A ‘Personality Development workshop’ was organized for the students of T.Y.B.Sc., in which Prof. Bharati Khadse (MJC) guided the students. A guest lecture by Dr. Pandit Chavan (MJC) was organized for the students on ‘Communication Skills’ on 29th August 2019. The dept. of Mathematics did a commendable job by inviting a guest lecturer Dr. Piyush Chandra (Retired Prof. IIT Kanpur) to deliver a talk on ‘**Biomathematics**’ on 20th January 2020.

Student’s Academic Achievement:

- On the occasion of National Mathematics Day on 22nd December 2019, Twelve students of M.Sc. and Four students of T.Y.B.Sc. from the dept. of Mathematics had been shortlisted for a Quiz competition held at KBC NMU. Out of them Manish Ashok Sapkal (M. Sc. II) and Mayuri Sanjay Badgajar (M.Sc. I) obtained **FIRST PRIZE** at university level.
- 5 students of the department Statistics participated in ‘Poster Competition and Statistics Quiz’ organized by Z. B. Patil College, Dhule. In the said competition the students secured 6 prizes. The details are as given ahead: Mayur Patil (F.Y.B.Sc.)- **FIRST PRIZE**, Kalyani Zambre & Dipmala Thakare-**SECOND PRIZE**, Adipkumar Vishwakarma-**THIRD PRIZE**, and Shweta Jadhav-**CONSOLATION PRIZE**. Asstt. Prof. Dr. Yogita Wagh and Asstt. Prof. Kavita Dahake accompanied the students as Team Managers.

**Department of
Microbiology**

**Dr. Ketan Narkhede
(Head)**

The department has organized introductory session for new students in the month of August 2019. First year students interacted with the second and final year students, shared their views and experiences. A short presentation regarding department and college was given by the faculty.

Guest Lecture by Alumni

The department has continued the tradition of organizing the visits of alumni throughout the year. In the academic year 2019-20, department has been visited by alumni, who shared their views, experience and guided students on different topics. This year an alumnus from 2008 batch Mr. Hitendra S. Patil, Senior SAP consultant, SAP GMBH Dusseldorf, Germany visited on 27.11.19, Mrs. Rina Patil Thyrocare lab, Mumbai visited on 9th Sept 2019. They interacted with the students on the opportunities aboard and woman's Career in Pharmaceutical industry respectively.

Study Tours

An Industrial visit of T.Y.B.Sc students was arranged to Mapro Food Pvt. Wai, Satara near Mahabaleshwar on 03rd February to 7th Feb 2020. 45 students along with 4 staff

members participated in the tour. The students visited the food manufactures unit involved in production of fruit jams, fruit beverages/concentrates (crushes & squashes), fruit bars etc. The company is well known for its quality and innovation. The students have updated their theoretical knowledge to practical and commercialization process.

Another study tour was organized at Red-cross Blood Bank; 87 students visited to observe the blood collection, storage, clinical diagnostics etc.

Award Ceremony

The Department of Microbiology had organized the Felicitation Ceremony of Meritorious students for the academic year 2019-20 dated on 20.9.2019. Students who had achieved first, second and third positions in their respective academic years from the UG and PG sections were felicitated along with their parents. The students with highest at HSC marks who have taken admission to the department of Microbiology were also felicitated along with their parents. The chief guests, Dr. V S. Zope, Principal, KCES's PG College,

Jalgaon, had graced the occasion with his presence. The Principal, Dr. U. D. Kulkarni and Dr. K. P. Narkhede, Head Dept. of Microbiology also guided students during the event. The program was followed by the departmental visit for interaction between the students, parents, the teaching as well as the non-teaching staff members.

Microbiome Food Festival: 2020

The department participated in National level event 'Microbiome Food Festival: 2020' in association with Microbiologist Society, India on 24th January 2020. Seventy one students actively participated in this event by organizing food stall of microbial fermented products. The department has received 'Award for Motivation' to organize this event.

National Science Day

The department organized competitions on occasion of National Science Day (28th Feb.) on 27th February, 2020: More than 70 students have participated in this event. On National Science Day the following events were held.

1. Rangoli competition on '*Microbes for Better Tomorrow*'
2. Elocution Competition on '*Women in Science/Microbiology*'
3. Logo designing Competition on '*Alumni Association of Mooljian Microbiologists*'
4. Awareness Programme against "*COVID-19*"

Participation in 19th State Level

Microbiological Contest- Microbi Olympiad

The 55 students from UG have participated in 19th State Level Microbiological Contest- Microbi Olympiad held on 25th January, 2020. The event was organized by Government Institute of Science, Aurangabad.

Louis Pasteur day

The students and the faculty of the department celebrated the Birth Anniversary of Microbiologist Louis Pasteur on 17th December, 2019.

Student's participation

- 18 students participated and completed their 6 research projects under 'Research Promotion Scheme for Budding Researchers.'
- Students actively participated in two days National Conference on "Recent Trends in Bioscience and Environmental Science (RTBES 2020)" organized by Department of Botany & Zoology, Moolji Jaitha College, Jalgaon on 16th-17th January, 2020.
- 14 students participated in the 'Avishkar: Research Convention' (District Level) organized on 27th December 2019 by K.B.C. North Maharashtra University, Jalgaon. The students were selected for University level Avishkar.
- 50 students of UG and PG have registered as Annual Members to Microbiologist Society, India for A.Y. 2019-20.

**Department of
Botany**

Prof. Mrs. G. M. Rane
(Head)

Departmental Activities:

Ph. D. Awarded:

Dr. Bhushan Ramesh Joshi is awarded with the Ph. D. degree in Feb.2020 from the department under the guidance of Dr. G. M. Rane

Guest Lecture:

1. Prof. Suresh Kamble from Shivaji University Kolhapur has delivered a talk on 8 Feb. 2020.
2. Dr. Prakash Baviaskar, from B. P. Arts K. K. C. Commerce and S. M. A. Science college, Chalisgaon has delivered a lecture on “Global Warming” on 29/08/2019
3. Prof . J. S. S. Mohan From Dept of Biosciences, Sardar Patel University, Anand has delivered a lecture on “Reproductive Biology of Flowering Plants” on 28/08/2019.

Department has organized Aids Awareness Programme for students in collaboration with NSS unit of Moolji Jaitha College, Jalgaon on 18th Dec. 2019, On this occasion Rangoli competition and Poster competition has been organized.

Organization of National Conference

(RTBES2020): A Two days national conference on “ Recent Trends in Biosciences and Environmental Sciences” has been jointly organized by Dept of Botany and Zoology on 15 and 16th January 2020. More than 100 research papers have been received from participants across the India.

Biological Rangoli Competition: Department has organized the “ Biological Rangoli Competition” on 14th January 2020 based on theme of Biology. 32 Students have participated and drawn Rangolis of different theme .These were evaluated by Dr. Smita S. Chuadhari of A. G. D. Bendale Mahila Mahavidyalaya. Best Rangoli winner is awarded during conference RTBES 2020.

Student’s participation in various activities:

Budding Research Project Scheme:

The undergraduate and post graduate students of the department have participated in Budding research project scheme run by college.

Sr. No.	Title of the Project	Name of the Supervisor (s)	Name of the Student	Students Class
1.	Cultivation of Oyster Mushroom on different agricultural waste substrates	Prof. G.M. Rane	Priti J. Solankhi Sonam B. Bhoi	S.Y. B.Sc. S.Y. B.Sc.
2.	Critical Survey of Dominant Herbs and Shrubs of Family Fabaceae in Jalgaon District	Dr. P.O. Pandey	Revan Yogesh Chaudhari	T.Y. B.Sc.
3.	Carbon stock and biomass estimation amongst different tree species of Moolji Jaitha College campus, Jalgaon (M.S.)	Dr. O.R. Salunkhe	Saurabhsing P. Rajput Rahul R. Mali Saish V. Patil	M.Sc. M.Sc.
4.	Phytochemical evaluation of plants of Solanaceae Family	Dr. T.V. Kotasthane	Sushma S. Jain Gayatri I. Randhir	T.Y. B.Sc. T.Y. B.Sc.
5.	Preparation of nutritional quality Assessment of edible spoon-Future of ecofriendly utensil	Miss. R.K. Tambat	Aishwarya Wani Dhanashri Sonawane	T.Y. B.Sc. T.Y. B.Sc.

These are as follows:

Girls of Undergraduate and Post graduate classes have participated in workshop of Personality Development for girls organized by “Yuvatisabha” from 16/09/2019- 25/09/2019

Bari Gayatri presented paper on “ Study of anatomical variations in Piper betle varieties” at National Conference at Bodwad College, Jamner:

Participation in Aavishkar:

- “ Study of anatomical variations in Piper leaf” presented poster by Jamadar Yasmin and Bari Gayatri (M. Sc. II)
- “ Harmfull effects of exotic vegetation on the grass lands of Muktai Bhavani conservation reserve” by Revan Chaudhari and RandhirGayatri (T. Y. B. Sc.)

- “ Nutricereal edible cutlery: Future of ecofriendly utensils” Aishwarya Wani and DhanashriSonawane (T. Y. B. Sc.)

Participation in National conference RTBES 2020:

- “ Flora and fauna of Jalgaon district” oral presentation by Revan Chaudhari (T. Y. B. Sc.) got first prize
 - “ Occurrence of hazardous fungi associated with indian currency: a case study” oral presentation by SupriyaGavhare (M. Sc. I)
 - “ Most important although undiscussed topic sex that lead to rape” Poster presentation by Gaurav chaudhari (M. Sc. I)
- M. Sc. Students filed visit to Oil seed research station on Thursday 6th Feb. 2020**

**Department of
Zoology**

**Prof. M. P. Rathod
(Head)**

Department initiate various activities for teachers and Student's by organizing different activities as under,

Students involvement and activities:

National Conference organized

Two-day National conference entitled, "Recent Trends in Biological and Environmental Sciences (RTBES-2020)" on 16th – 17th January 2020; in association with Botany Department.

Guest lecture organized by Zoology Department

- On 18th December 2019 guest lecture delivered by Dr. Pradeep Mankodi, Department of Zoology, Sayajirao Gaykavadi University, Badoda, Gujarat, for B.Sc. and M.Sc. students, on "Applied Zoology".
- Guest lecture on "Vishwa Shanti" by PrajapitaBramhakumari on 7th October 2019.
- "Paleontology through Philately" by Dr. AjitVartak on 21st January 2020.
- Guest Lecture of Dr. R. T. Mahajan on "Research Methodology" at Budding research Scheme Programme for new Incumbents on 13th February 2020.

Extra-curricular activities January

- Celebrated "Wild Life Week" on 1st October 2019, by organizing Rally about animal conservation in collaboration with Jalgaon District Forest Department. Also organized lecture of Mr. Pagar, DCF – Jalgaon District.
 - Students of Zoology Department celebrated **ZOOMANIA**, a programme conducted by students for the students, on 20th September 2019, inauguration by District Chief Forest Officer Mr. Pagar, of Jalgaon district. Also organized "Bio-Mehandi" competition for UG and PG students.
 - A tribute to great Indian philosopher and former President of India Dr. Sarvapalli Radhakrishnan, who believed that "teachers should be the best minds in the country". On occasion of teacher's day students of T. Y. B. Sc. and M. Sc. celebrated "Teachers Day" on 5th September 2019.
 - The students owe to the female faculty members and girl students on occasion of **Women's Day**.
- Tour**
- Industrial Visit to "**Vikas Doodh Federation**" at Jalgaon with M. Sc. Part I

students; to study the handling, milk processing, packaging of Milk products, Quality control of Milk and Milk Products.

- Visit of UG students to Ecological spot “Langada Amba – Forest”, to study the ecology and animal and plant diversity on 6th – 7th October 2019.

- Thirty-six students of T. Y. B. Sc., M.Sc. I and II and four faculty members and one non-teaching member were visit to National Institute “Indian institute of Science” and its department “Biological Sciences” at Bangalore, on 3rd January 2020; under the guidance of Dr. Manojkumar Chopda and Dr. Namrata Mahajan.

- Thirty-six students of T. Y. B. Sc., M.Sc. I and II and four faculty members and one non-teaching member were visit to National Wildlife Park “Bangalore Bannerghatta National Park” near Bangalore, on 5th January 2020; under the guidance of Dr. Manojkumar Chopda and Dr. Namrata Mahajan.

- On the occasion of “International Science Day”, visit to National Research Laboratory – “**National Center for Cell Science**” were organized for students of certificate course “Animal Tissue Culture” and UG, PG, on 28th February 2020.

Budding Research Projects

About five students of UG from the department of Zoology completed projects under the Scheme of Budding Researchers.

Participation of Students in International and National Conferences:

1. Thirty-six students of T. Y. B. Sc., M.Sc. I and II and four faculty members and one non-teaching members were actively participated and presented their research work at 107th Indian Science Congress, held at Bangalore, organized by Agricultural University, Bangalore on 3rd to 7th January 2020; under the guidance of Dr. Manojkumar Chopda and Dr. Namrata Mahajan.

2. Student, of UG and PG were presented a posters and Oral Presentation at National Conference on “Recent trends in Biological and Environmental Sciences (RTBES-2020)”, sponsored by NMU, Jalgaon, Organized by Department of Zoology and Botany, M. J. college, Jalgaon, held on 16th -17th January 2020, under the guidance of Departmental faculty members.

AVISHKAR-2019

- Around Ten students of UG and PG and Ph D Scholar actively participated in District Level Research Festival “AVISHKAR-2019” held on 27th December 2019, organized by Nutan Maratha College, Jalgaon.

Awards and Achievements

- Around Five students of UG and PG were selected for University Level Research Festival “AVISHKAR-2019” held on 5th January 2019, organized by Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon.

- Two students, Miss Maheshwari Behere and Miss Namrata Gulabrao Patil, qualified SET examination.

**Department of
Biotechnology**

**Dr. Leena Dhake
(Head)**

Departmental programs/guest lectures

- Dr. R.T. Mahajan, Research Director, M.J. College, Jalgaon delivered lecture on “Research methodology“ at Biotechnology department on 22nd August 2019 to B.Sc&M.Sc students.
- Department alumni Ms. Priti Ahire who is currently perusing her post-graduation in Medical Microbiology visited to the department on 28 August 2019. She delivered lecture on “Preparation strategy for Medical Microbiology entrance exams.”

Achievements of Students

- Mr. Vishal Dandge and Mr. Vishal Badgajar (T.Y.BSc) participated in Avishkar and achieved 1st prize at University level Phase II and were also selected to present at State level.
- Ms. Shivani Rajesh Singh (S.Y.BSc) participated in Science quiz competition

organized by S.M.A. Science Junior college, Chalisgaon.

- Ms. Shivani Rajesh Singh (S.Y.BSc) participated and received 3rd prize at “BHASKARACHARYA” Intercollegiate Science Quiz Competition held at Y.C.S.P College, Erandol.
- Priyanka Kasar and Shaikh Mohammad Danish (M.Sc I) participated in poster presentation in “National conference on Recent Trends in Bioscience and Environmental Science” held at M.J College, Jalgaon.

Budding Research program

Three groups of Undergraduates and two Postgraduate groups were participated and successfully completed the budding research program. Department faculty members guided student compendiums.

भूगोल विभाग

प्रा. डॉ. पी. पी. जंगले.
(विभागप्रमुख)

शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० मध्ये भूगोल विभागातर्फे राबवण्यात आलेले विविध उपक्रम खालीलप्रमाणे :

- * २७ जुलै २०१९ रोजी महाविद्यालयाच्या आवारात 'नदीचे संवर्धन' या विषयावर विद्यार्थ्यांकरिता पथनाट्य आयोजित करण्यात आले होते.
- * ३० सप्टेंबर २०१९ रोजी पिधानयुती निमित्ताने आकाश दर्शनाचा कार्यक्रम तसेच २४ डिसेंबर २०१९ रोजी सूर्यग्रहणाच्या निमित्ताने कार्यक्रम घेण्यात आले व ते सर्वांसाठी खुले होते.
- * १८ जानेवारी २०२० रोजी भूगोल सप्ताह निमित्त प्रा. डॉ. एस. टी. इंगळे, क. ब. चौ. उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव यांचे Environmental Issues and Challenges या विषयावर विद्यार्थ्यांकरिता व्याख्यान अयोजित केले होते.
- * ४ फेब्रुवारी २०२० रोजी टी.वाय.बी.एस्सी. अभ्यासक्रम पुनर्रचना कार्यशाळेचे आयोजन केले होते. यासाठी क.ब.चौ.उ.म.विद्यापीठ कार्या क्षेत्रातील ६५ प्राधापकांनी हजेरी लावून अभ्यासक्रम पुनर्रचनेचे काम अतिशय उत्तम प्रकारे पूर्ण करण्यास मदत केली.
- * या वर्षातील एक दिवसाची शैक्षणिक सहल B.A.,

B.Sc., M.A., M.Sc. वर्गाच्या विद्यार्थ्यांसाठी पितळखोरे-कालीमठ-पाटणादेवी या ठिकाणी दिनांक १७ फेब्रुवारी २०२० रोजी आयोजित करण्यात आली होती.

- * टी.वाय.बी.ए. च्या विद्यार्थ्यांनी नशिराबाद व कोरपावली या गावात जाऊन प्रश्नावलीद्वारे सर्वेक्षण करून अभ्यासक्रमानुसार अहवाल तयार केले.
- * श्रद्धा पाटील, एम.एस्सी. द्वितीय हिने प्रा. डॉ. चेतन महाजन यांच्या मार्गदर्शनाखाली Budding Research Scheme साठी प्रकल्प पूर्ण केला व क. ब. चौ. उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव यांच्या मार्फत आयोजित अविष्कार-२०२० या संशोधन सोहळ्यात देखील प्रकल्प सादर केला.
- * Indian Institute of Remote Sensing, Dehardun यांच्या मार्फत चालविण्यात येणाऱ्या ऑनलाइन अभ्यासक्रमांकरिता भूगोल विभागाची केंद्र म्हणून नोंदणी करून वेगवेगळ्या १० अभ्यासक्रमांमध्ये प्राध्यापकांनी व विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदविला, व ऑनलाइनपरीक्षा देऊन प्रमाणपत्र ही मिळवले. प्रा. डॉ. चेतन महाजन यांनी समन्वयक म्हणून काम पाहत आहेत.

**Department of
Environmental Sciences**

**Dr. S. N. Bharambe
(Head)**

Activities done till date

1) Celebration of “Eco-friendly Guru-Poornima”

Students of SYBSc. and T. Y. B. Sc. Environmental Science arranged “**Eco-friendly Guru-Poornima**” program for the all faculties of Env. Sci department on 16th July 2019. The program started by a small speech was given by Mr. Kiran P. Pawar (Faculty Member) regarding the importance of the day. The guest lecture by Mr. Mahesh Gosavi (Lecturer, P. O. Nahata College, Bhusawal) was arranged on the topic “Importance of Environment”. 15 students were present for the guest lecture.

2) Celebration of “World Ozone Day 2018”

The Department of Environment Sciences

celebrated “World Ozone Day 2019” on 20th August 2019. The department arranged PPT presentation competition on various topic like; Ozone Layer Depletion, Ozone Protection, Ozone Hole, Impacts of UV Rays etc. In this activity 12 students participated who were evaluated by Mr. K. P. Dandge (Assistant Professor, School of Environment & Earth Science, NMU, Jalgaon).

3) Industrial Visits

Short Industrial visits were to the following destinations were organized for the students of Certificate Course in Industrial Safety and ISO 14000 Series.

- **Jain Irrigation System Ltd. Plastic Park, Bambhori, Jalgaon.**
- **Jain Valley, Shiroli, Jalgaon.**

**School of Physical
Sciences**

Dr. K. B. Mahajan
(Director)

Dr. K. B. Mahajan Head -
Department of Physics

Dr. V. R. Khadse Head-
Department of Electronics

01. Departmental Activity:

• **One day Students Solar Ambassador Workshop:** On the occasion of the 75th anniversary of Khandesh College Education Society Jalgaon and 150th birth anniversary of father of the nation, Mahatma Gandhi, School of Physical sciences have organized a one day Students Solar Ambassador Workshop on 2nd October 2019 with an aim to sensitize the young generations who will be bearing the maximum burden of climate change. The workshop is conducted by Indian Institute of Technology (IIT) Mumbai with an objective to spread the theme of non-violence towards environment. Department of physics and electronics has successfully planned and organized Students Solar Ambassador Workshop in the college premises. 100 students were registered and benefited for the same and were sensitized towards use of clean energy and importance of solar energy.

• **National Conference on**

Nanostructured and Amorphous Materials: Synthesis, Characterization and Application (NAM-RAMAN:2020) : On the occasion of the 75th anniversary of Khandesh College Education Society Jalgaon and Moolji Jaitha College Jalgaon, School of Physical Sciences organized a National Conference on Nanostructured and Amorphous Materials: Synthesis, Characterization and Application (NAM-RAMAN:2020) on 28th – 29th February 2020. The aim of the conference was to create research awareness among the students. Also it was a platform for budding researchers to discuss and share the research ideas among themselves using oral and poster presentations. In all more than 100 researchers have participated for the conference. 60 researchers have presented their research work orally and 20 researchers have presented their research work by using posters. In this conference, reputed six eminent personalities have been invited for delivering lectures on nano

technology and its applications. Prof. Ashok Joshi, Microlin L.L.C., USA who has given a keynote address on invention, innovation and success. Dr. D. P. Amalnerkar, Former Director General, C-MET, Pune has given a lecture on Silk-fibroin-noble metal based bio nano composite. Prof. Dr. M. A. More, Department of Physics, Savitribai Phule Pune University Pune was delivered a talk on Characterization techniques. Prof. Dr. Rajaram Mane, Swami Ramanand Tirth Marathwada University Nanded discussed a topic on Nanotechnology of high energy and high power storage devices. Prof. Dr. Sanjay Dhole, Department of Physics, Savitribai Phule University Pune has delivered a lecture on Nuclear batteries and Prof. Dr. B. L. Chaudhari, School of Life Sciences, Kavayitri Bhahinabai Chaudhari North Maharashtra University Jalgaon delivered a talk on a Positive interaction of nanoparticles on probiotic culture. It was a feast of knowledge for the students and budding researchers.

• **RAMAN: 2020 poster competition:** We celebrate 28th February of every year as “National Science Day” to commemorate the discovery of famous Raman Effect in

1928. On the occasion of National science day celebration a poster competition '**RAMAN: 2020**' have been organized on 28th February 2020 for the students to explorer their research talent. The competition was open for all the students of M. J. College Jalgaon. The theme of the poster competition was the importance of science used in the daily life of the people and the work done by Prof. Sir. C. V. Raman. In all more than 50 students presented posters on applications of the work done by Prof. Sir. C. V. Raman used in day to day life of human being. To encourage the presentation skill among the students, college offers, three best presentation awards with prizes, Rs. 3000, 2000 and 1000 respectively.

• **Study Tour:** School of Physical Sciences was organized a study tour at Vikram Sarabhai Space Exhibition Centre, ISRO and Science City Ahmadabad during 24th – 26th December 2019. Student got an information regarding the process of satellite launching at ISRO. At science city they got a practical knowledge of some science experiments also. In all, 29 students and 04 teachers involved the same.

**School of Vocational Sciences
(B.Voc Green House Technology,
Agriculture)**

**Dr. Swati Samvatsar
(Head)**

The school of vocational sciences is executing three B.Voc courses viz., B.Voc in Green House Technology, Agriculture and Printing Technology. These are skill based program .

Activities taken in B.Voc Green House Technology and Agriculture

Nursery Raising:

Students have been learning nursery techniques as well as management of nursery. The nursery has over 10000 saplings of different wild and ornamental plants. The dept. also participated in agriculture fair and many saplings and vermicompost were sold out.

Soil and water testing Laboratory:

Students are well aware about the different protocol for soil testing and in our lab percentage or part of N P K and OC can be detected and many farmers also availing this facilities. We also prepared biofertilizers and other organic or botanic inputs. Vermi compost pit is functional and compost is being used

Training and exposure visits:

• Students participated in five days training program at Centre of excellence for vegetable cultivation Krushi Vigyan Kendra

Baramati from 20 to 24 August 2019

• Students participated in five days training program at NIPHT, Talegaon Dabhade, Pune from 16/12/2019 to 20/12/2019

Science Day celebration :

We are executing one project ““Awareness on Natural Resources with Special Mention to Water and Biodiversity to Community” with financial support by Department of Science & Technology New Delhi. In this context we have celebrated Science day by organizing bird fair, drawing competition and stamp exhibition for students and in all over 1000 students participated in it. Dr. Satya Prakash Mehra, Dr. Sarita Mehra, Mr. Mukesh Panwar, Mr. Ravi Khamesra, Mrs. Pushpa Khamesra. Mr. Ganesh Sonar, Mr. Vivek Desai and other biodiversity experts were present to guide the students.

• Students also performed well in assessment by Agriculture Skill Council of India.

12 students qualified for advanced diploma in green house technology and 11 students qualified for diploma with agriculture skill council of India. Most of the students got excellent or outstanding category.

**Department of Printing Technology
Exhibition Visit**

Students of F.Y. & S.Y. B Voc. (Printing Technology) visited the exhibition Print innovation 2019 on 13th December 2019. The exhibition was held at Regal Hall, Hotel Royal Palace, Jalgaon. The exhibition was organised by SCREENTEX and Screen Printers Association of India. Students got knowledge from various live demos on the latest technologies of Screen, Offset, Digital and Textile printing.

Industrial Training

T. Y. B. Voc. students have undergone 45 days industrial training as a part of academic project work. Mr. Pratik Hole completed his industrial training on Flex Printing at Right Multimedia Pvt. Ltd., Jalgaon. Ms. Gayatri

More completed her industrial training on offset printing at Manoj Printer, Ahmednagar. Ms. Snehal Patil completed her industrial training on print finishing process at Darpan Publication, Jalgaon.

Summer training

F.Y.B.Voc. students have undergone one month summer training at Subhash Printing Press, Jalgaon. In this training, they gained hands on experience on printing on offset machine and print finishing operations.

Mr. Tushar Chaudhari, assistant professor of our department has qualified NET (Economics) conducted by NTA, New Delhi and SET (Economics) examination conducted by Savitribai Phule University of Pune, Pune.

**Budding Researchers
Scheme**

**Dr. K. G. Khadse
Chairman**

The goal of this practice is to acquaint the students of undergraduate and postgraduate courses with the fundamentals of research and to inculcate research methods, ethics, and culture in them by motivating them to undertake small research projects under the supervision of their respective teachers. The aim of the

practice is to make students realize that research is not a far removed field where only privileged or talented people take part. It is also present for an average student also. The need is to identify, unleash, and cultivate that potential that is hidden in a common student.

Since 2009-10 college has initiated this

scheme viz. "Research Promotion Scheme for Budding Researchers". For the first two years, it was funded by UGC, New Delhi under the scheme of "College with Potential for Excellence". After that, the college has been making provisions for continuation of the scheme.

In the academic year 2019-20 total 101 students of Arts, Commerce & Science faculty from 16 departments completed 46 research projects under the guidance of 42 supervisors. All their projects and presentations were evaluated by senior faculty from college. The best performers were felicitated with cash prizes. The research papers based on their projects were published in a separate e-volume as "Compendium of Research Articles by Budding Researchers – Vol. 11".

An expert lecture on "How to write Research Paper, a Project Report and prepare a Presentation" for students under the Research Promotion Scheme for Budding Researchers 2019-2020 was organized on 13 Feb 2020. Dr R. T. Mahajan, Director of Research Cell and Dr M. Z. Chopada from Department of Zoology were the resource persons for the expert lecture.

For this scheme, Dr. M. Z. Chopda, Prof. Mrs. G. M. Rane, Dr. Ms. K. P. Nandanwar, Dr. Mrs. P. P. Jangale, Dr. Mrs. B. S. Bhalwatkar, Dr. K. J. Ingale and Dr. Mrs. Yogita Jadhav were the committee members.

एन. सी. सी. युनिट

लेफ्ट. डॉ. बी. एन. केसुर
लेफ्ट. डॉ. वाय. एस. बोरसे
लेफ्ट. डॉ. एन. डी. राठोड

शैक्षणिक वर्ष २०१९ -२० या वर्षासाठी मूळजी जेठा महाविद्यालयाच्या राष्ट्रीय छात्र सेना (एन. सी. सी.) युनिट मध्ये महाविद्यालयातील एकूण २३५ (१८०+५५) विद्यार्थ्यांनी प्रथम, द्वितीय आणि तृतीय वर्षात प्रवेश घेतला. १८ महाराष्ट्र बटालिअन, एन सी सी चे कमांडिंग ऑफिसर कर्नल सत्यशील बाबर आणि अँडम ऑफिसर मेजर सुशील कुमार यांच्या मार्गदर्शनाखाली ९५ (८०+१५) विद्यार्थ्यांची

प्रथम वर्षासाठी निवड केली. सुभेदार अनिल कुमार यांनी निवड झालेल्या छात्र सैनिकांना शारीरिक आणि बौद्धिक चाचण्यातून पात्रता तपासून घेतल्या.

वर्षभरात महाविद्यालयाच्या छात्र सैनिकांनी राष्ट्रीय स्तरावर उत्तुंग यश, सामाजिक जनजागृती मोहिमा आणि कार्यात भाग घेऊन राष्ट्र विकासात छात्र सेना अग्रेसर असल्याचे सिद्ध केले. यात विशेष म्हणजे प्रजासत्ताक दिवस

परेड, थळ सेना शिबीर, जी. व्ही. मावळणकर शूटिंग स्पर्धा, बेसिक लीडरशिप कॅम्प, ट्रेकिंग कॅम्प, वार्षिक प्रशिक्षण शिबीर, पार पडले. तसेच सामाजिक योगादानात स्वच्छता पखवाडा, रक्तदान शिबीर, प्लोम्बिंग राष्ट्रीय छात्रसेनेद्वारे विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी घेण्यात आले. यात जवळपास सर्व छात्र सैनिकांनी सहभाग नोंदविला. महाविद्यालयाच्या छात्र सैनिकांनी या शिबिरामध्ये विशेष प्राविण्य मिळविले.

राष्ट्रीय शिबिरातील यश :

* यावर्षी राष्ट्रीय स्तरावरील दिल्ली येथे होणाऱ्या प्रजाकसत्ताक दिवस परेड समारोहात महाविद्यालयाच्या ज्युनिअर अंडर ऑफिसर तेजेश उमेश पाटील, ज्युनिअर अंडर ऑफिसर सुनिता खिलेरी यांनी २६ जानेवारी २०२० रोजी दिल्ली येथे सांस्कृतिक कार्यक्रमात आणि पी.एम. रॅली परेड समारोहात सहभाग नोंदविला.

* सप्टेंबर २०१९ मध्ये दिल्ली येथे झालेल्या थळ सेना शिबिरात सिनिअर अंडर ऑफिसर मोहित सपकाळे यास (मेप रीडिंग - सुवर्ण), ज्युनिअर अंडर ऑफिसर विजय पोस्टे या (हेल्थ अॅण्ड हायजीन- रजत), ज्युनिअर अंडर ऑफिसर दर्शना काकडे (शूटिंग) च्या माध्यमातून यशस्वी सहभाग नोंदविला.

* जी. व्ही. मावळणकर शूटिंग स्पर्धा- २०१९ दरम्यान देखील कॅडेट श्रुती भावसार (सुवर्णपदक) मिळविले तर सार्जंट रोहित माळी यांने या स्पर्धेत सहाव्या स्थानावर येऊन राष्ट्रीय स्तर शूटिंग स्पर्धेत आपले स्थान कायम करून महाविद्यालयाचे नाव राष्ट्रीय पातळीवर नेले.

* दरवर्षी राष्ट्रीय पातळीवर एक भारत -श्रेष्ठ भारत शिबीर विविध ठिकाणी आयोजित होतात. नागपूर ग्रुपने डिसेंबर २०१९ दरम्यान आयोजित केले होते.

* राष्ट्रीय स्तरावर ट्रेकिंग कॅम्प आयोजन झाले होते. या जेयुओ हिमांशू तायडे याने उत्तरांचल राज्यात डिसेंबर २०१९ दरम्यान यशस्वीरित्या पूर्ण केला.

* नाशिक ये १३ एस.डी. छात्र सैनिकांनी नाशिक येथे अडव्हांस लीडरशिप कॅम्प मध्ये सहभागी झाले.

* एस.एस. बी. निवड शिबीर - कामठी येथे ज्युनिअर अंडर ऑफिसर पवन भड आणि कॅडेट माधुरी चंद्रे हिने नागपूर ये जानेवारी २०२० दरम्यान बेसिक लीडरशिप कॅम्प मध्ये सहभागी झाली.

सी-एटीसी शिबीर २०१९ दरम्यान अमरावती ये आयोजित झालेत यात छात्र सैनिकांनी यशस्वी सहभाग नोंदविला.

एन सी सी युनिट द्वारे घेण्यात आलेले कार्यक्रम :

प्रदूषण जनजागृती रॅली: मूळजी जेठा महाविद्यालयातील एन सी सी युनिटद्वारे प्रदूषण जनजागृती अभियान पंधरवाडा दरम्यान दि. ५ जुलै २०१९ रोजी सकाळी ९:०० वाजता जनजागृती रॅली काढण्यात आली. या वेळी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. यु. डी. कुलकर्णी यांच्या हस्ते हिरवा झेंडा दाखून रॅलीला सुरवात करण्यात आली. यावेळी एन.सी.सी. कॅडेट्स, एन.सी.सी. अधिकारी लेफ्ट. डॉ. बी. एन. केसुर, लेफ्ट. डॉ. योगेश बोरसे, लेफ्ट. डॉ. एन. डी. राठोड, उपस्थित होते. या रॅलीत ११२ छात्र सैनिक उपस्थित होते.

“वन कॅडेट - वन ट्री” मोहीम :

दि. ६ जुलै २०१९ रोजी सकाळी ८ ते १२:३० दरम्यान राष्ट्रीय छत्र सैनिक, नवी दिल्ली मुख्यालयाकडून या वर्षी “वन कॅडेट - वन ट्री” ही मोहीम राबवीत असून या नुसार मूळजी जेठा महाविद्यालयाचे एन.सी.सी. युनिट तसेच राष्ट्रीय सेवा योजना महाविद्यालय शाखा यांच्या संयुक्त विद्यमाने महाविद्यालय परिसरात वृक्षारोपण करण्यात आलेत. या प्रसंगी सामाजिक शास्त्र प्रशाळेचे संचालक प्रा. देवेंद्र इंगळे, भाषा विभागाचे संचालक आणि एन.सी.सी. अधिकारी लेफ्ट. डॉ. बी. एन. केसुर, लेफ्ट. डॉ. योगेश बोरसे, लेफ्ट. डॉ. एन. डी. राठोड, एन. एस. एस. अधिकारी प्रा. डॉ. योगेश महाले, प्रा. डी. आर. वसावे, प्रा. डॉ. पूजा पांडे, प्रा. संजय हिंणोणकर, उपस्थित होते. तसेच जलश्री विभागाचे डायरेक्टर प्रा. मिलिंद

पंडित यांचे विशेष मार्गदर्शन लाभले.

स्वच्छ भारत अभियान पंधरवाडा

कॅडेट्सनी स्वच्छ भारत समर इंटरनशिप मध्ये नोंदणी करून महाविद्यालय परिसरात स्वच्छता अभियान मोहीम यशस्वी करण्याची शपथ घेतली. तसेच प्रत्येक आठवड्यात परिसराची स्वच्छता ठेवली. दि. १९ जुलै रोजी सार्वजनिक ठिकाणी जाऊन स्वच्छता राखण्याचा संदेशही दिला. www.mahagov.in या संकेत स्थळावर ८० छात्रसैनिकांनी नोंदणी केली.

लष्करातील संधी : प्रा. प्रमोद पाटील, ज्ञानज्योत विभाग यांचे दि. २७ जुलै २०१९ रोजी एच - ११ ह्युमॅनिटी बिल्डींग, सकाळी ९:०० वा. एन सी सी छात्र सैनिकांनी मार्गदर्शन केले. या वेळी तीन एन.सी. सी अधिकारी उपस्थित होते. ११५ छात्र सैनिक उपस्थित होते.

व्यसनमुक्ती जागृती अभियान : मूळजी जेठा महाविद्यालयातील राष्ट्रीय छात्र सेनेच्या ११५ छात्र सैनिकांनी आणि ३ एन.सी.सी. अधिकाऱ्यांनी सामान्य जनतेत जाऊन व्यसनमुक्ती जनजागृती केली.

जी. व्ही. मावळणकर शूटिंग स्पर्धेत विशेष प्रावीण्य : कॅडेट श्रुती भावसार हिला सुवर्ण तर कॅडेट रोहित माळी यास पहिल्या दहात स्थान मिळाले. या उत्तुंग यशाबद्दल महाविद्यालयाचे प्राचार्यांनी विशेष सत्कार केला. तीन ए.एन.ओ. उपस्थित होते.

थळ सेना शिबिर, दिल्ली येथे विशेष सहभाग :

दि. ७ डिसेंबर २०१९ रोजी के.सी. ई. संस्थेचे अध्यक्ष श्री. प्रज्ञावंत नंदकुमार बेंडाळे, यांच्या हस्ते सिनिअर अंडर ऑफिसर सपकाळे मोहित यास सुवर्ण पदक (ओबस्टॅकल) रजत पदक (फायरिंग) मध्ये आणि ज्युनिअर अंडर ऑफिसर विजय पोस्टे यास रजत पदक (मॅप रीडिंग) या दोघांना नवी दिल्ली येथे झालेल्या शेवटच्या शिबिरात १६ सप्टें. २०१९ ते २७ सप्टें. २०१९, दरम्यान विशेष प्रावीण्याबद्दल पुष्पगुच्छ देऊन सत्कार करण्यात आला. दरम्यान मा. अध्यक्षांनी

कॅडेट्स ना भविष्यात लष्करी अधिकारी होण्यासाठी देखील प्रेरित केले. यावेळी प्रभारी प्राचार्य डॉ. एस. एन. भारंबे, लेफ्ट. डॉ. बी.एन. केसुर, लेफ्ट डॉ. योगेश बोरसे, सी.टी. ओ. जी. डी. खडके उपस्थित होते.

भारतीय नौसेना दिवस साजरा :

महाविद्यालयातील एन सी सी युनिटद्वारे भारतीय नौसेना दिवस दि. ४ डिसेंबर २०१९ रोजी साजरा करण्यात आला. या वेळी त्यांना लेफ्ट. डॉ. बी. एन. केसुर यांनी भारतीय नौ-सेनेबाबत विशेष मार्गदर्शन केले. दरम्यान १३५ कॅडेट्स उपस्थित होते. लेफ्ट डॉ. वाय. एस. बोरसे, सी.टी.ओ. खडके, सेकंड ऑफिसर तृष्णा तळेले उपस्थित होते.

रक्तदान शिबीर :

महाविद्यालयातील एन.सी.सी. युनिट आणि एन एस एस युनिट यांच्या संयुक्त विद्यमाने दि. ६ डिसेंबर २०१९ रोजी प्रभारी प्राचार्य डॉ. एस. एन. भारंबे यांच्या हस्ते रक्तदान शिबिराचे उद्घाटन झाले. एच.डी.एफ.सी. जळगाव शाखा यांच्या सहयोगाने हे शिबीर घेण्यात आले. या वेळी एन.एस.एस. आणि एन. सी. सी. चे एकूण ३२ छात्र सैनिक, १ एन. सी. सी. ऑफिसर, लष्करातील १ प्रशिक्षक एन.सी.ओ. २ महाविद्यालयीन प्राध्यापक यांनी यांनी देखील रक्तदान केले. एकूण ३६ जणांनी रक्तदान केले.

प्लोगिंग : जनजागृती

महाविद्यालयातील एन सी सी युनिटद्वारे दि ७ डिसेंबर २०१९ रोजी सकाळी ७:०० वाजता, महाविद्यालय परिसरात सकाळच्या फेरीत प्लास्टिक जमा करण्याच्या निमित्ताने जन जागृती देखील केली. या वेळी लेफ्ट. डॉ. बी.एन. केसुर, लेफ्ट डॉ. वाय. एस. बोरसे, सी.टी.ओ. खडके, सेकंड ऑफिसर तृष्णा तळेले, १८ महा बटा. एन सी सी चे जे.सी.ओ. पुरुषोत्तम, हवालदार नारायण पाटील उपस्थित होते. तर १८९ छात्र सैनिक उपस्थित होते.

एच आय व्ही. जनजागृती अभियान :

छात्र सैनिकांनी एड्स जन जागृती सप्ताह १ ते ७ डिसेंबर २०१९ दरम्यान शहरातील बस स्थानक, टपाल कार्यालया

जवळ पथनाट्य सदर केले. यात एस.यू.ओ. जयश्री बेंडाळे, एस.यू. ओ. मोहित सपकाळे यांनी नेतृत्व करून हा जनजागृती सप्ताह साजरा केला.

रस्ता सुरक्षा अभियान:

केंद्र सरकारच्या अनेक अभियानांपैकी रस्ता सुरक्षा अभियान हा एक विशेष प्रयत्न मानला जातो. दि. २४ जानेवारी २०२० रोजी महाविद्यालयात पथनाट्या, जनजागृती रॅलीदेखील काढली. या वेळी लेफ्ट. डॉ. बी. एन. केसुर, लेफ्ट डॉ. वाय एस. बोरसे, १८ महा बटा. एन.सी.सी. चे जे.सी.ओ. पुरुषोत्तम, हवालदार नारायण पाटील उपस्थित होते. तर १२९ छात्र सैनिक उपस्थित होते. याचाच एक भाग म्हणून जळगाव शहरातील ट्रॅफिक विभागाच्या वतीने रस्ता सुरक्षा अभियान राबविले गेले. यात एन.सी.सी. आणि एन.एस.एस. यांच्या संयुक्त विद्यमाने जनजागृती अभियानाचे आयोजन करण्यात आले. यात स्थानिक रस्ता वाहतूक विभागाचे अधिकारी उपस्थित होते.

२६ जानेवारी २०२० रोजी महाविद्यालय मैदानावर प्राचार्य डॉ. यु. डी. कुळकर्णी यांच्या हस्ते छात्र सैनिकांना वर्षभर केलेल्या विशेष कामगिरीसाठी पदक देऊन ५९ छात्र सैनिकांना गौरविण्यात आले. तसेच महाविद्यालयाच्या वार्षिक रत्नेसंमेलनात राष्ट्रीय पातळीवर उच्चतम कामगिरी करणाऱ्या एकूण १७ छात्र सैनिकांचा विशेष गौरव करण्यात आला.

बी आणि सी प्रमाणपत्र परीक्षा:

शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० साठी महाविद्यालयातील ६० छात्र सैनिक बी तर ३५ छात्रसैनिक सी प्रमाणपत्र परीक्षेसाठी पात्र ठरले. मागील वर्षीच्या परीक्षांचा निकाल ८५% पर्यंत होता.

सरकारी नोकरी : या वर्षी लष्करात २० छात्र सैनिकांनी आपले यश प्राप्त केले तर महाराष्ट्र पब्लिक सर्व्हिसेस कमिशन तर्फे घेण्यात आलेल्या पोलीस उप-निरीक्षक पदासाठी छात्र सैनिक विशाल सपकाळे याची निवड झाली आहे.

कोरोना महामारीविरोधी अभियान :

कोविड-१९ या साठीच्या आजाराने जगात मृत्यूचे थैमान घातले आहे. जे आज तागायत सुरु आहे. या महामारीपासून जन जीवन अस्ताव्यस्त झाल्यामुळे डी.जी., एन.सी.सी. नवी दिल्ली यांच्या तर्फे छात्र सैनिक यांना स्वयंसेवक म्हणून अपील केले होते. यात <https://diksha.gov.in/igot/> या संकेत स्थळावर ८० एस.डी. छात्र सैनिक आणि ०२ एन.सी.सी. अधिकारी यांनी ऑनलाईन प्रशिक्षण पूर्ण करून स्वयंसेवक म्हणून कार्यरत झाले आहेत. महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांनी राष्ट्रीय सुरक्षेचे कर्तव्य बजावण्यासाठी मनोबल उंचावण्यासाठी या छात्र सैनिकांना विशेष मार्गदर्शन केले. यावेळी लेफ्ट. डॉ. बी. एन. केसुर, लेफ्ट डॉ. वाय. एस. बोरसे उपस्थित होते. या मोहिमेचे नेतृत्व जे.यू.ओ. गौरव पाटील करत आहे.

एन.सी.सी. च्या प्रत्येक कार्यक्रमाचे यशस्वी आयोजन कमांडिंग ऑफिसर कर्नल सत्यशील बाबर, अॅडमीन ऑफिसर मेजर सुशील कुमार, सेभेदार मेजर अनिल कुमार आणि त्यांचे सहकारी, माजी एन.सी.सी अधिकारी लेफ्ट डॉ. एस. एन. भारंबे, प्राचार्य डॉ. यु. डी. कुळकर्णी, सर्व प्रशाळांचे संचालक, महाविद्यालय युनिटचे लेफ्ट. डॉ. बी. एन. केसुर, लेफ्ट. डॉ. एन. डी. राठोड, लेफ्ट डॉ. वाय एस. बोरसे यांचे वेळोवेळी छात्र सैनिकांना सहकार्य लाभले.

राष्ट्रीय सेवा योजना

डॉ. योगेश महाले,
(कार्यक्रम अधिकारी)

मूळजी जेठा महाविद्यालयातील राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने विविध कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले.

१. अण्णाभाऊ साठे जयंती :

दि. १ ऑगस्ट २०१९ रोजी लोकशाहीर अण्णाभाऊ साठे यांच्या जयंतीनिमित्त मराठी शाहीर परिषद जळगाव आणि राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने महाविद्यालयात शाहिरी जलसा आयोजित करण्यात आला. या कार्यक्रमात नगरदेवळा येथील शाहीर शिवाजीराव पाटील आणि सहकाऱ्यांनी अण्णाभाऊ साठे यांची शाहिरी गीते सादर केली. तसेच लोककलावंत विनोद ढगे यांनी अण्णाभाऊ साठे यांची 'माझी मैना गावाकडं राहिली' ही छक्कड सादर केली. यावेळी अतिथी म्हणून प्राचार्य डॉ. उदय कुलकर्णी आणि क.ब.चौ. उ.म. विद्यापीठाचे रा.से.यो.संचालक डॉ. पंकजकुमार नन्नवरे उपस्थित होते. या कार्यक्रमाला मोठ्या संख्येने स्वयंसेवक उपस्थित होते.

२. एन.एस.एस.चा परिचय :

दि. ४ ऑगस्ट २०१९ रोजी एन.एस.एस स्वयंसेवकांना एन.एस.एस. विषयी माहिती देण्यात आली. राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाची उद्दिष्टे, कार्यपद्धती, सामाजिक स्तरावरील या योजनेचे महत्व, व्यापकता या मुद्यांच्या आधारे विद्यार्थ्यांना एन.एस.एस.चे वेगळेपण काय आहे हे समजावून सांगण्यात आले. आंतरराष्ट्रीय, राष्ट्रीय, राज्यस्तरीय, विद्यापीठस्तरीय स्तरावर होणाऱ्या विविध शिबिरांची माहिती देण्यात आली.

३. महाविद्यालय परिसर स्वच्छता :

दि. ११ ऑगस्ट २०१९ रोजी महाविद्यालय परिसरात

बगीचा आणि मुख्य इमारतीच्या मागील परिसर, पार्किंग, मानव्यविद्याशाखा इमारत या परिसरात वाढलेले गवत काढण्यात आले. महाविद्यालय परिसरात पडलेले कागद, प्लास्टिक गोळा करून त्याची विल्हेवाट लावण्यात आली.

४. स्वातंत्र्य दिन :

दि. १५ ऑगस्ट २०१९ रोजी स्वातंत्र्य दिनानिमित्त महाविद्यालयाच्या एकलव्य इमारतीच्या समोरील मैदानावर ध्वजारोहण करण्यात आले. यावेळी प्राचार्य डॉ. उदय कुलकर्णी यांनी देशसमोरील आव्हाने आणि शिक्षक व विद्यार्थी यांची जबाबदारी याविषयी मार्गदर्शन केले. यावेळी एन.एस.एस. स्वयंसेवक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

५. रेड रिबिन-ग्रीन रिबिन उपक्रम

दि. १५ ऑगस्ट २०१९ रोजी स्वातंत्र्य दिनानिमित्त राष्ट्रीय सेवा योजना एककाच्या वतीने प्रत्येक प्राध्यापक, शिक्षकेत्तर सहकारी व विद्यार्थी यांना रेड रिबिन बांधून एड्स जनजागृती करण्यात आली. याबरोबरच पर्यावरण संवर्धनाचा संदेश देणारी ग्रीन रिबिन सर्व प्राध्यापक, शिक्षकेत्तर सहकारी व विद्यार्थी यांना बांधण्यात आली. यासोबत एड्स जनजागृती आणि पर्यावरण संवर्धन या विषयावरील पोस्टर्स महाविद्यालय परिसरात लावण्यात आली होती.

६. तंबाखूमुक्त अभियान

दि. १५ ऑगस्ट २०१९ रोजी तंबाखूमुक्ती अभियान राबविण्यात आले. देशभरात तंबाखूजन्य पदार्थांच्या सेवनामुळे होणारे दुष्परिणाम देशासाठी घातक आहेत. त्यामुळे आपले शारीरिक व मानसिक आरोग्य बिघडते. पर्यायाने सामाजिक आरोग्याचा प्रश्नही गंभीर होतो.

तरुणांच्या माध्यमातून धुम्रपान आणि तंबाखूजन्य

पदार्थांच्या विरोधातील मोहीम राबवून आपले आरोग्य सुधारण्यासाठी प्रयत्नशील झाले पाहिजे असे मत मू.जे. महाविद्यालयातील एन.एस.एस. चे कार्यक्रम अधिकारी प्रा. योगेश महाले यांनी व्यक्त केले.

जिल्हाधिकारी कार्यालयाने दिलेल्या निर्देशानुसार मूळजी जेठा महाविद्यालयातील एन.एस.एस.एककाच्या वतीने 'तंबाखूविरोधी कार्यक्रम' राबविण्यात आला. यावेळी ते बोलत होते. यावेळी एन.एस.एस.च्या स्वयंसेवकांना तंबाखूविरोधी शपथ देण्यात आली. ज्यामध्ये विद्यार्थ्यांना तंबाखू सेवनामुळे होणाऱ्या दुष्परिणामांची जाणीव करून देण्यात आली. आपला परिसर आणि महाविद्यालय तंबाखूमुक्त व्हावा यासाठी सर्व विद्यार्थी प्रयत्न करतील असे आवाहन करण्यात आले. भारत सरकारचा तंबाखू नियंत्रण कायदा २००३ ची प्रभावी अंमलबजावणी व्हावी यासाठी आपण सर्वांनी प्रयत्न केले पाहिजे असेही प्रा. योगेश महाले यांनी सांगितले.

७. गटविभागणी व गटचर्चा :

दि. २५ ऑगस्ट २०१९ रोजी एन.एस.एस. च्या वर्षभर राबविण्यात येणाऱ्या उपक्रमात सुसूत्रता यावी यासाठी गटविभागणी करण्यात आली. एकूण १० गटात स्वयंसेवकांची विभागणी केली. त्यांच्या गटांचे नाव आणि बोधवाक्य ठरविण्यासाठी तसेच एकमेकांचा परिचय व्हावा यासाठी गटचर्चा घेण्यात आली. यात सर्व स्वयंसेवक सहभागी झाले होते. वर्षभर गटानुसार करावयाची कामे आणि जबाबदाऱ्या कोणत्या असतील याची माहिती देण्यात आली.

८. पथनाट्य चर्चा आणि सराव :

दि. ८ सप्टेंबर २०१९ रोजी महाविद्यालयातील परिसरात सर्व स्वयंसेवकांना पथनाट्य म्हणजे काय?, पथनाट्याचे स्वरूप, पथनाट्याचे महत्त्व, सादरीकरण शैली आणि त्याची उपयुक्तता याविषयी माहिती देण्यात आली. यावेळी पथनाट्य सरावासाठी गटनिहाय स्वयंसेवकांना पर्यावरण संवर्धन, एड्स निर्मूलन, स्वच्छता ही सेवा, अंधश्रद्धा निर्मूलन, मुलगी शिकवा मुलगी वाचवा असे सामाजिक विषय देण्यात आले. त्या अनुषंगाने सदर विषयांवर चर्चा करण्यात आली. प्रभावी

पथनाट्य सादरीकरणाचे तंत्र कसे असावे याविषयीही माहिती देण्यात आली.

९. निर्माल्य संकलन :

दि. १२ सप्टेंबर २०१९ रोजी अनंत चतुर्दशीला जळगाव शहरालगत असलेल्या मेहरुण तलाव येथे गणेश विसर्जन करण्यासाठी मोठ्या प्रमाणात भाविक येत असतात. त्यावेळी त्यांच्याजवळ असलेले निर्माल्य संकलित करण्यासाठी मेहरुण तलाव येथे स्वयंसेवक उपस्थित होते. तलावातील पाणी दूषित होऊ नये, पर्यावरणाचा न्हास कमी व्हावा या हेतूने निर्माल्य संकलन करण्यात आले. स्वयंसेवकांनी महापालिकेने उपलब्ध करून दिलेल्या कचरा कुंड्यांमध्ये हे निर्माल्य संकलित केले.

१०. रक्तगट आणि हिमोग्लोबिन तपासणी शिबिर :

दि. २० सप्टेंबर २०१९ रोजी महाविद्यालयाच्या मद्र टेरेसा हेल्थ सेंटरच्या सहकार्याने राष्ट्रीय सेवा योजना एककातील विद्यार्थिनींचे रक्तगट आणि हिमोग्लोबिन तपासणी शिबिर आयोजित करण्यात आले. या शिबिराचे उद्घाटन प्राचार्य डॉ. उदय कुलकर्णी यांनी केले. मुलींच्या शरीरात हिमोग्लोबिनचे प्रमाण कमी असते. त्यासाठी काय काळजी घ्यायला हवी याविषयी डॉ. लीना चौधरी यांनी मार्गदर्शन केले. यावेळी डॉ. योगेश महाले, डॉ. डी. आर. वसावे, डॉ. पूजा पांडेय उपस्थित होते. जवळपास ११५ विद्यार्थिनींची तपासणी यावेळी करण्यात आली.

१२. प्लास्टिकमुक्त जळगाव अभियान

दि. २४ सप्टेंबर २०१९ रोजी राष्ट्रीय सेवा योजना दिनानिमित्त प्लास्टिकमुक्त जळगाव अभियानाचा प्रारंभ करण्यात आला. जळगाव शहरातील भरारी फाउंडेशन आणि राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव यांच्या वतीने शहरातील जी.एस. ग्राउंड येे जिल्हाधिकारी डॉ. अविनाश ढाकणे, प्र कुलगुरू डॉ. पी. पी. माहुलीकर, रा. से यो. संचालक डॉ. पंकज नन्नवरे यांच्या उपस्थितीत स्वयंसेवकांना प्लास्टिकमुक्त अभियानात काम करण्याची शपथ देण्यात आली. यावेळी महाविद्यालयातील ७१ स्वयंसेवक उपस्थित होते. यानंतर

प्रबोधनपर रॅली काढण्यात आली. त्यात सर्व स्वयंसेवक सहभागी झाले होते.

१३. उद्बोधन वर्ग :

दि. ६ ऑक्टोबर २०१९ रोजी रा.से. यो. स्वयंसेवकासाठी उद्बोधन वर्गाचे आयोजन करण्यात आले. यावेळी माजी कार्यक्रम अधिकारी डॉ. पंडित चव्हाण यांनी राष्ट्रीय सेवा योजनेचा इतिहास, कार्यपद्धती, विविध शिबिरे, विद्यार्थी स्वयंसेवकांची जबाबदारी, आजच्या काळातील एन.एस.एस.चे महत्त्व, महाविद्यालयातील एन.एस.एस. एककाने केलेले कार्य याबद्दल मार्गदर्शन केले. यावेळी प्राचार्य डॉ. उदय कुलकर्णी उपस्थित होते. एन.एस.एस. ही रंगविरहित श्रेष्ठ संघटना आहे. त्याचा तुम्ही भाग आहात ही अभिमानाची बाब आहे, असे डॉ. उदय कुलकर्णी यांनी सांगितले. प्रास्ताविक कार्यक्रम अधिकारी डॉ. योगेश महाले यांनी केले. डॉ. दिलवरसिंग वसावे व डॉ. पूजा पांडे तसेच स्वयंसेवक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

१४. संविधान दिन : प्रस्ताविकेचे वाचन

दि. २६ नोव्हेंबर २०१९ रोजी भारतीय संविधान दिनानिमित्त मूळजी जेठा महाविद्यालयातील राष्ट्रीय सेवा योजना एककाच्या वतीने संविधान प्रस्ताविकेचे सामूहिक वाचन मू. जे. महाविद्यालयाच्या परिसरातील एन.एस.एस. कार्यालयासमोर करण्यात आले. यावेळी राष्ट्रीय सेवा योजना कार्यक्रम अधिकारी डॉ. योगेश महाले यांनी भारतीय संविधानाचे महत्त्व विद्यार्थ्यांसमोर उलगडून दाखविले. जगभरातील संविधानामध्ये भारतीय संविधान हे कसे व्यापक आणि परिपूर्ण आहे याविषयीचे मार्गदर्शन त्यांनी केले. भारतीय संविधानाचे श्रेष्ठत्व सांगणाऱ्या विविध घोषणा यावेळी विद्यार्थ्यांनी दिल्या. या कार्यक्रमासाठी सहायक कार्यक्रम अधिकारी प्रा. डी. आर. वसावे आणि महिला कार्यक्रम अधिकारी डॉ. पूजा पांडेय उपस्थित होते. या कार्यक्रमात ३४ विद्यार्थी आणि २१ विद्यार्थिनी सहभागी झाले होते.

१५. जागतिक एड्स निर्मूलन दिन प्रभातफेरी :

दि. १ डिसेंबर २०१९ रोजी जागतिक एड्स निर्मूलन दिनानिमित्त कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र

विद्यापीठ आणि जिल्हा सामान्य रुग्णालय एड्स नियंत्रण विभाग यांच्या वतीने आयोजित प्रभातफेरी महाविद्यालयातील स्वयंसेवक सहभागी झाले होते. एड्स समाजातून हद्दपार करण्यासाठी सर्वांनी प्रयत्न करावे आणि योगदान द्यावे अशा आशयाची शपथ यावेळी जिल्हाधिकारी डॉ. अविनाश ढाकणे यांनी स्वयंसेवकांना दिली. प्रभातफेरीची सुरुवात जिल्हा सामान्य रुग्णालयापासून झाली त्यानंतर शिवाजी चौक- जी एस. मैदान-बसस्थानक स्वातंत्र्य चौक असा प्रभातफेरीचा मार्ग होता. यावेळी एड्स जनजागृती फलक घेऊन विद्यार्थ्यांनी जनजागृती केली.

१६. रक्तदान शिबिर :

राष्ट्रीय सेवा योजना (NSS) आणि राष्ट्रीय छात्र सेना (NCC) विभागाच्या वतीने आणि जिल्हा सामान्य रुग्णालय रक्तपेढी विभाग व एच.डी.एफ.सी. बँक जळगाव शाखा यांच्या सहकार्याने मूळजी जेठा महाविद्यालयात रक्तदान शिबिराचे आयोजन करण्यात आले. या शिबिरात एन.एस.एस. आणि एन.सी.सी. महाविद्यालयातील शिक्षक आणि विद्यार्थ्यांनी एकूण ४६ विद्यार्थ्यांनी रक्तदान केले. राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या आणि राष्ट्रीय छात्र सेनेच्या विद्यार्थ्यांनी स्वतःहून यावेळी रक्तदान केले. यावेळी महाविद्यालयाचे स्वायत्त महाविद्यालय प्रमुख डॉ. स. ना. भारंबे, एन.एस.एस. कार्यक्रम अधिकारी डॉ. योगेश महाले, प्रा. दिलवरसिंग वसावे, डॉ. पूजा पांडे, एन.सी.सी.चे लेफ्टनंट डॉ. बी.एन.केसूर, डॉ. योगेश बोरसे, प्रा. गायत्री खडके १८ महाराष्ट्र बटालियन एन.सी.सी.चे सुभेदार पुरुषोत्तम लाल, हवालदार नारायण पाटील महाविद्यालयातील राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाचे आणि राष्ट्रीय छात्र सेनेचे विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

१७. विशेष हिवाळी शिबिर :

विशेष हिवाळी शिबिर कडगाव ये दि. २२ ते २८ डिसेंबर २०१९ दरम्यान आयोजित करण्यात आले. उदघाटन अल्पसंख्यांक विद्यार्थी आवेश खॉं नसीर खॉं पठाण यांच्या हस्ते करण्यात आले. जीवन शिक्षण प्रसारक मंडळाचे अध्यक्ष मा. सुधीर कोल्हे आणि कडगावचे सरपंच हिरामण शंकर

कोळी उपस्थित होते. प्राचार्य डॉ. उदय कुलकर्णी अध्यक्षस्थानी होते. राष्ट्रीय सेवा योजना विद्यार्थ्यांला समाजसेवा आणि स्वयंशिस्तीचे धडे देते विशेष हिवाळी शिबिरात जी सामाजिक कामे आपण करतो त्यामुळे आपण स्वावलंबी होतो असेही मत डॉ. उदय कुलकर्णी यांनी व्यक्त केले.

शिबिराच्या समारोपप्रसंगी मू. जे. महाविद्यालयातील भाषा प्रशाळा संचालक डॉ. भूपेंद्र केसूर, रा.से.यो. जळगाव जिल्हा समन्वयक डॉ. विजय मांटे उपस्थित होते. एन.एस.एस.चे विशेष हिवाळी शिबिर आपल्या आयुष्याला नवे वळण देते. प्रत्येकामध्ये सामाजिक भावना, सामुहिक संवेदना आणि मानवता रुजविण्याचे काम विशेष हिवाळी शिबिर करते असे मत डॉ. भूपेंद्र केसूर यांनी केले.

जळगाव जिल्हा समन्वयक डॉ. विजय मांटे प्रमुख अतिथी म्हणून उपस्थित होते. एनएसएस ही सामाजिक हितासाठी व्यापक स्तरावर काम करणारी मोठी चळवळ आहे. या चळवळीत काम करणारा स्वयंसेवक विशेष हिवाळी शिबिराच्या माध्यमातून व्यक्तिमत्त्व विकास घडवून आणतो. आपल्यात विचार करण्याची क्षमता आणि सामाजिक प्रश्नांकडे पाहण्याची जाणीव यामुळे निर्माण होते असे मत डॉ. विजय मांटे यांनी व्यक्त केले.

या हिवाळी शिबिरात सर्वोत्कृष्ट स्वयंसेवक म्हणून प्रशांत महाजन आणि शीतल चौधरी यांना गौरविण्यात आले. उत्कृष्ट गट म्हणून गट क्र. ४ 'राष्ट्रसेवा' या गटातील स्वयंसेवकांना प्रमाणपत्रे देण्यात आली. शिबिराचा आढावा कार्यक्रम अधिकारी डॉ. योगेश महाले यांनी घेतला. यावेळी सहायक कार्यक्रम अधिकारी प्रा. डी. आर. वसावे, आदिती पाटील, प्रा. गोपीचंद धनगर आणि स्वयंसेवक उपस्थित होते.

या शिबिरात एक भारत श्रेष्ठ भारत, संविधान दिन ते राष्ट्रीय समरसता दिन यावर प्रबोधन केले जाणार आहे. तसेच स्वच्छ भारत अभियान, पर्यावरण संवर्धन, पाणी व्यवसपन, आपत्ती व्यवसपन, आरोग्य, ग्रामीण विकास, ग्राम वाचनालय असे उपक्रम राबविले गेले. या शिबिरात मनोज गोविंदवार यांचे युवाशक्ती', देवयानी गोविंदवार यांचे बेटा बचाओ बेटा

पढाओ', अद्वैत दंडवते यांचे शिक्षण हक्क', डॉ. सुजाता महाजन यांचे आरोग्य', डॉ. रागिणी पाटील यांचे अवयवदान:श्रेष्ठदान', संतोष खिराडे यांचे आपत्ती व्यवसपन' गणेश सोनार यांचे पर्यावरण संवर्धन' या विषयांवर अभ्यासपूर्ण व्याख्याने झाली.

कडगावातील बससनक चौकात आपत्ती व्यवस्थापन, राष्ट्रीय एकात्मता, पर्यावरण संवर्धन, एड्स निर्मूलन, स्वच्छता, जल है तो कल है या सामाजिक विषयांवर प्रबोधनात्मक पथनाट्ये सादर केली. गावात प्राथमिक आरोग्य केंद्र, रस्ते, पाण्याची टाकी परिसर, शनी मंदिर, जिल्हा परिषद शाळा परिसर, ग्रामपंचायत परिसर या सर्व ठिकाणी स्वच्छता करण्यात आली. या शिबिरात विविध विषयांवर गटचर्चा घडवून आणली. गावात अनेक ठिकाणी वृक्षारोपण करण्यात आले.

१८. रेड रिबन क्लब : पोस्टर व रांगोळी स्पर्धा : राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग रेड रिबन क्लब आणि जिल्हा सामान्य रुग्णालय एड्स नियंत्रण कक्ष यांच्या वतीने एड्स जनजागृती पंधरवाड्यानिमित्त मूळजी जेठा महाविद्यालयात एड्स जनजागृतीपर कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. या कार्यक्रमांतर्गत एड्स जनजागृती या विषयावर रांगोळी आणि पोस्टर स्पर्धा घेण्यात आली. रांगोळी स्पर्धेत एन एस एसच्या १२ स्वयंसेवकांनी तर पोस्टर स्पर्धेत १५ स्वयंसेवकांनी सहभाग नोंदविला.

एड्स या विषयावरील आशयपूर्ण पोस्टर आणि रांगोळ्या काढण्यात आल्या होत्या. या स्पर्धेचे परीक्षण जिल्हा सामान्य रुग्णालय एड्स नियंत्रण कक्ष येथील रूपाली दीक्षित, मनीषा वानखेडे व निशिगंधा बागुल यांनी केले.

यावेळी एड्स नियंत्रण विभागातील प्रशांत पाटील यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. रासेयोचा स्वयंसेवक हा खऱ्या अग्नि जनजागृती करणारा स्वयंसेवक असतो त्यामुळे आपण एड्स या आजाराचे नियंत्रण करण्यासाठी समाजात याविषयी जनजागृती घडवून आणली पाहिजे. असे मत व्यक्त केले. अलीकडच्या काळात होणाऱ्या जागृतीमुळे एड्सबाधित रुग्णांचे प्रमाण कमी होत आहे. मात्र तरीही समाजातील अनेक

माणसांमध्ये याविषयी गैरसमज आहेत. ते दूर करणे गरजेचे आहे असेही ते म्हणाले.

रूपाली दीक्षित यांनी एड्सचा प्रादुर्भाव रोखण्यासाठी काय केले पाहिजे तसेच त्याची लक्षणे कोणती असतात याविषयी माहिती दिली. मनीषा वानखेडे व निशिंगंधा बागुल यांनीही मार्गदर्शन केले. यावेळी विद्यार्थ्यांच्या शंकांचे प्रशांत पाटील यांनी निरसन केले. शेवटी सर्व स्वयंसेवक आणि विद्यार्थ्यांना एड्स जनजागृती करण्यासाठीची शप देण्यात आली. यावेळी एन एस एसचे स्वयंसेवक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते

१९. जिल्हास्तरीय प्रजासत्ताक दिन पथसंचलन पूर्वतयारी शिबिर :

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव यांनी दिलेल्या आदेशानुसार मूळजी जेठा महाविद्यालयात २१ ते २६ जानेवारी २०२० दरम्यान जिल्हास्तरीय प्रजासत्ताक दिन पथसंचलन पूर्वतयारी शिबिर आयोजित करण्यात आले होते. या शिबिरात जळगाव जिल्ह्यातील ८ महाविद्यालयातील ३७ विद्यार्थी सहभागी झाले होते. सहा दिवस प्रशिक्षण घेतल्यानंतर २६ जाने २०२० रोजी प्रजासत्ताक दिनानिमित्त जिल्हा पोलीस कवायत मैदानावर झालेल्या पथसंचलनात हे विद्यार्थी सहभागी झाले. यावेळी पालकमंत्री, जिल्हाधिकारी, पोलीस अधीक्षक, निवृत्त सैनिक व उपस्थित प्रेक्षकांनी एन.एस.एस.च्या विद्यार्थ्यांचे कौतुक केले.

युवती सभा

डॉ. रोशनी पवार
(समिती प्रमुख)

शैक्षणिक वर्ष २०१९ -२० मध्ये युवती सभेतर्फे प्रथम सत्रात विद्यार्थिनींची व्यक्तिमत्त्व विकास कार्यशाळा व द्वितीय सत्रात विद्यार्थिनींकरीता स्वयंसिध्दा अभियानात कराटे प्रशिक्षण घेण्यात आले.

दि. १६.०९.१९ रोजी क .ब..चौ. उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगांव विद्यार्थी विकास विभाग आणि मू. जे . महाविद्यालय (स्वायत्त), जळगांव आयोजित युवतीसभा अंतर्गत विद्यार्थिनींची व्यक्तिमत्त्व विकास कार्यशाळेच्या उद्घाटन प्रसंगी मंचावर अध्यक्ष मू. जे . महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. उदय कुलकर्णी, प्रमुख अथिती मनोज गोविंदवार , विद्यार्थी विकास विभागाचे कार्यक्रम अधिकारी प्रा. राजीव पवार , युवती सभेच्या प्रमुख डॉ. रोशनी पवार उपस्थित होत्या. कार्यशाळेचे उद्घाटन क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले यांच्या प्रतिमेला माल्यार्पण करून झाले. प्रथम सत्राचे प्रमुख अथिती मनोज गोविंदवार यांनी 'मनातल्या मनातून ' याविषयावर बोलत असतांना मुलींनी आपल्या मनाशी स्वसंवाद साधायला

हवा. ज्यातून आपण स्वतःला ओळखायला शिकतो. त्यातून आपल्या व्यक्तिमत्त्वचा खऱ्या अर्थाने विकास होतो. असा संदेश विद्यार्थिनींना दिला. अध्यक्ष प्राचार्य डॉ. उदय कुलकर्णी म्हणाले विद्यार्थिनींचे व्यक्तिमत्त्व अशा कार्यशाळेतून घडत असते. त्यामुळे अश्या कार्यशाळेचा विद्यार्थिनींनी आवर्जून लाभ घ्यावा, असे मत अध्यक्षीय भाषणात मांडले. दूसरे सत्र शैला चौधरी त्यांनी विद्यार्थिनींना स्वयंरोजगार आणि महिला' याविषयावर मार्गदर्शन करत आपला उद्योजिका बनण्याचा प्रवास उलगडून सांगितला तसेच विद्यार्थिनींनी आपल्या सुप्त कलागुणांना वाव देऊन स्वतःचा उद्योग सुरू करण्याचे आवाहन केले. तिसरे सत्र डॉ. चंचल शाह यांनी मुलींचे निरामय आरोग्य यावर बोलत मुलींनी आपल्या आरोग्याची काळजी कशी घ्यावी. याविषयी विद्यार्थिनींना काही टिप्स दिल्या. चतुर्थ सत्र के .बी. वर्मा यांनी विद्यार्थिनींमध्ये कायदे विषयक जाण या विषयावर त्यांनी विद्यार्थिनींना महिला विषयी विविध कायद्याची सविस्तर ओळख करून दिली.

अशा चार सत्रामध्ये विद्यार्थिनींची व्यक्तिमत्त्व विकास कार्यशाळा संपन्न झाली. या कार्यशाळेत एकूण १३५ विद्यार्थिनींनी सहभाग नोंदविला. या कार्यशाळेच्या उद्घाटननाचे सूत्रसंचालन डॉ. पूजा पांडे, प्रास्ताविक विद्यार्थी विकास कार्यक्रम अधिकारी प्रा. राजीव पवार तर

आभार युवती सभा प्रमुख डॉ. रोशनी पवार यांनी केले .या कार्यशाळेला यशस्वी करण्यासाठी युवती सभेच्या सदस्या डॉ. योगिनी राजपूत, डॉ.भारती तळेले, ज्योती पाटील यांनी परिश्रम घेतले. या कार्यशाळेची रूपरेषा खालील प्रमाणे होती

सत्र	वक्ता	व्याख्यानांचा विषय	वेळ
प्रथम	डॉ. मनोज गोविंदवार उद्घाटन आणि प्रथम सत्र	मनातल्या मनातून	९.०० ते ११.००
द्वितीय	शैला चौधरी	स्वयंरोजगार आणि महिला	११.३० ते १.००
भोजन अवकाश - १.०० ते २.००			
तृतीय	डॉ. चंचल शाह	मुलीचे निरामय आरोग्य	२.०० ते ३.३०
चतुर्थ	अॅड. के. बी. वर्मा	विद्यार्थिनींमध्ये कायदे विषयक जाण	३.४५ ते ५.१५

द्वितीय सत्रात क.ब.चौ उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ आणि मूळजी जेठा महाविद्यालय, विद्यार्थी विकास विभाग व युवतीसभे अंतर्गत विद्यार्थिनींकरीता स्वयंसिध्दा अभियानात आठ दिवसीय कराटे प्रशिक्षण दि.१ जाने ते ०८ जाने २०२० पर्यंत घेण्यात आले. या प्रशिक्षणाचे उद्घाटन दि. १ जाने २०२० रोजी बास्केटबॉल कोर्ट मध्ये विज्ञान शाखेच्या संचालिका डॉ. गौरी राणे यांच्या हस्ते करण्यात आले . त्यांनी विद्यार्थिनींना मार्गदर्शन करताना सांगितले की असे प्रशिक्षण विद्यार्थिनींच्या स्वरक्षणासाठी सुवर्ण संधी आहे. या उद्घाटन प्रसंगी मंचावर विद्यार्थी विकास अधिकारी प्रा. राजीव पवार , युवती सभा प्रमुख डॉ. रोशनी पवार तसेच डॉ. योगिनी राजपूत उपस्थित होत्या.

या प्रशिक्षणाचा समारोप दि. ०८ जाने. २०२० रोजी मू. जे. महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. उदय कुलकर्णी, कराटे प्रशिक्षक राजेन्द्र जंजाळे, युवती सभा प्रमुख डॉ. रोशनी पवार, विद्यार्थी विकास अधिकारी प्रा. राजीव पवार, डॉ. लीना ढाके उपस्थित होत्या. या प्रशिक्षणात ९० विद्यार्थिनींनी सहभाग घेतला. या आठ दिवसात विद्यार्थिनींना कराटेच्या अनेक नवीन स्टेप शिकवण्यात आल्या. त्यामध्ये विशेष करून गळा दाबण्याची, चाकूचा वार करण्याची, मारण्याची अशा प्रसंगातून आपली सुरक्षा कशी करायची याविषयीचे डावपेच विद्यार्थिनींनी आत्मसात केले. या प्रशिक्षणाच्या समारोप प्रसंगी विद्यार्थिनींनी प्रत्यक्ष यांचे प्रात्यक्षिक करून दाखविले.

त्यामध्ये सहभागी विद्यार्थिनीं हर्षदा विधाते, स्नेहल महाकाळे, दिपाली बाविस्कर,पल्लवी वाणी, श्रेया पांडे, उर्मिला पाटील, दिशा चव्हाण तसेच या प्रशिक्षणाच्या दरम्यान विद्यार्थिनींनी अनुभवलेले अनुभव काही विद्यार्थिनींनी हर्षदा विधाते, शालिनी चव्हाण, नंदिनी कोळी, यांनी मांडले . स्वयंसिध्दा कराटे प्रशिक्षक यांनी आपले विचार मांडताना सांगितले की कराटे करीता तीन गोष्टी अत्यंत आवश्यक आहेत. प्रक्टिकल, स्पीड, पॉवर यावरच कराटेचे कौशल्य अवलंबून असते. हे कौशल्य आत्मसात करण्यासाठी विद्यार्थिनींना ज्या स्टेप शिकविण्यात आल्या आहेत त्याचा जर विद्यार्थिनींनी सतत सराव केला तर काही दिवसातच या कौशल्यात पारंगत होतील असा संदेश दिला. अध्यक्षीय भाषणात मू. जे. महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. उदय कुलकर्णी यांनी विद्यार्थिनींना मार्गदर्शन करतांना सांगितले की, कराटे प्रशिक्षण घेणे ही काळाची गरज आहे. त्यामुळे विद्यार्थिनींनी अशा प्रशिक्षणातून आपले सामर्थ्य, बळ वाढवून आपले स्वतःचे रक्षण करू शकतात . असा संदेश विद्यार्थिनींना दिला.

या प्रशिक्षणाच्या समारोपाचे प्रास्ताविक युवती सभेच्या प्रमुख डॉ. रोशनी पवार, सूत्रसंचालन शीतल चौधरी तर आभार योगिता वाणी हिने मानले.

विद्यार्थी विकास
विभाग

प्रा. राजीव पवार
(विद्यार्थी विकास अधिकारी)

शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० या वर्षात मूळजी जेठा महाविद्यालयातील विद्यार्थी विकास विभागाच्या वतीने अनेक कार्यक्रम राबवण्यात आले. यामध्ये विद्यार्थीनीकरीता दिवसीय व्यक्तिमत्त्व विकास शिबीर, स्वयंसिद्धा अभियान अंतर्गत विद्यार्थीनीना 'ज्युडो कराटे' चे प्रशिक्षण व महाविद्यालयातील सर्व विद्यार्थ्यांकरीता 'व्यक्तिमत्त्व विकास शिबीर' इ. कार्यक्रमांचा समावेश आहे. या कार्यक्रमाकरीता महाविद्यालयास कवियत्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाक कडून प्रत्येकी १५,०००/- (पंधरा हजार रुपये) अनुदान मंजूर करण्यात आले होते.

दि. १६ सप्टेंबर २०१९ रोजी खान्देश कॉलेज एज्युकेशन सोसायटीच्या वर्धापनदिन व अमृत महोत्सव वर्षाचे औचित्य साधून विद्यार्थी विकास विभागावद्वारे युवती सभेच्या माध्यमातून विद्यापीठद्वारा प्रायोजित एक दिवसीय विद्यार्थीनी व्यक्तिमत्त्व विकास कार्यशाळा महाविद्यालयातील जुना कॉन्फरन्स हॉल येथे आयोजित करण्यात आली. या कार्यशाळेत चार व्याख्यानांचे आयोजन करण्यात आले. मनोज गोंविंदवार, शैला चौधरी, डॉ. चंचल शहा आणि अॅड. के. बी. वर्मा या व्याख्यात्यांना आमंत्रित करण्यात आले होते. सदर व्याख्यान मालेत ६५ विद्यार्थीनींचा सहभाग होता.

दि. ३० डिसेंबर ते ०३ जानेवारी २०२० या कालावधीत विद्यार्थी (मुले/मुली) व्यक्तिमत्त्व विकास कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले. या कार्यशाळेत दहा विषयांवर व्याख्याने आयोजित करण्यात आली. दररोज दोन सत्र, प्रत्येकी एक तास या प्रमाणे पाच दिवस ही कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली. या कार्यशाळेकरीता डॉ. नीरज देव (मानसोपचार तज्ञ), शेखर पाटील (पत्रकार), राजेंद्र

चव्हाण (जिल्हा उद्योग अधिकारी), जयसिंग वाघ (सामाजिक कार्यकर्ते), अद्वैत दंडवते (सामाजिक व वैयक्तिक), प्रा. सहेल पडलवार आणि प्रा. लिलाधर पाटील इ. व्याख्यात्यांना आमंत्रित करण्यात आले होते.

दि. ०१ ते ०८ जानेवारी २०२० या कालावधीत विद्यार्थीनीकरीता 'स्वयंसिद्धा अभियान योजना' राबविण्यात आली. योजनेतर्गत महाविद्यालयात शिक्षण घेत असलेल्या किमान ५० विद्यार्थीनींचा एक गट करून त्यांना स्वसंरक्षण कला चे प्रशिक्षण देणे अपेक्षित होते. महाविद्यालयाने उर्वरीत कालावधीत संध्याकाळी ४ ते ६ या वेळेत प्रशिक्षक राजेंद्र यांच्याकडून विद्यार्थीनीना 'ज्युडो कराटे' चे प्रशिक्षण दिले. या कार्यशाळेत ९१ विद्यार्थीनीं सहभागी झाल्या. त्यापैकी ६८ विद्यार्थीनींनी यशस्वीरीत्या कार्यशाळा पूर्ण केली.

या शिवाय विभागाकडून कमवा आणि शिका योजना वर्षभराकरीता राबविण्यात आली. या अंतर्गत एकूण ८४ विद्यार्थी सहभागी झाले. तसेच या शैक्षणिक वर्षातील विद्यापीठ स्तरीय 'युवारंग' युवक महोत्सवाचे सर्वसाधारण विजेतेपद महाविद्यालयाने प्राप्त केली महाविद्यालयातील पंधरा विद्यार्थ्यांनी 'इंद्रधनुष्य' व विभागीस युवक महोत्सवात विद्यापीठाचे प्रतिनिधित्व केले. अमोल बावणे या विद्यार्थ्याने 'क्ले मॉडेलिंग' कलाप्रकारात राष्ट्रीय युवक महोत्सवात विद्यापीठाचे प्रतिनिधित्व केले. त्यास या कला प्रकारात प्रथम क्रमांक प्राप्त झाला असून त्याची निवड 'SAUFEST' (दक्षिण आशिया युवक महोत्सव) करीता झाली असल्याचे आनंदाने नमूद करावेसे वाटते.

जिमखाना
विभाग

डॉ. श्रीकृष्ण बेलोरकर
क्रीडा संचालक

२०१९-२० या शैक्षणिक वर्षात आंतरमहाविद्यालयीन स्पर्धेत महाविद्यालयाचे एकुण ४५० मुले व मुलींनी सहभाग घेतला. त्यापैकी विभागीय स्पर्धेत एकुण १५० खेळाडूंची निवड झाली. विभागीय स्पर्धेतील खेळाडूंपैकी आंतरविद्यापीठ स्पर्धेकरीता महाविद्यालयाच्या ६९ विद्यार्थ्यांची माहे जानेवारीपर्यंत निवड झाली. तसेच अश्वमेध स्पर्धेकरीता मू. जे. महाविद्यालयाच्या १३ खेळाडूंची निवड झाली, या स्पर्धेतील खेळाडू गणेश बारेली या खेळाडूस रौप्य पदक मिळाले. तसेच आंतरराष्ट्रीय फ्लोअरबॉल स्पर्धेत मू. जे. महाविद्यालयाचे विद्यार्थी खेळाडू निलेश पाटील व मयुर पाटील यांची भारतीय संघात निवड झाली.

या शैक्षणिक वर्षात झालेल्या चैतन्य २०२० वार्षिक स्नेहसंमेलन अंतर्गत आंतरवर्गीय क्रीडा स्पर्धांमध्ये क्रिकेट स्पर्धेत ३६ पुरुष व ०७ महिला संघ सहभागी झाले. शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० मध्ये मू.जे. महाविद्यालय येथे आंतर महाविद्यालयीन जलतरण (पुरुष व महिला), बॅडमिंटा (पुरुष व महिला), रायफल शुटींग (पुरुष व महिला), पिस्तोल शुटींग (पुरुष व महिला), बॉक्सिंग (पुरुष), योगा (पुरुष व महिला), फ्लोअरबॉल (पुरुष व महिला), मिनी गोल्फ (पुरुष व महिला), नेटबॉल (पुरुष व महिला), खो-खो (पुरुष व

महिला), कुस्ती (महिला), क्रीकेट (पुरुष) स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले. तसेच आंतरविभागीय जलतरण (पुरुष व महिला), बॅडमिंटा (पुरुष व महिला), रायफल शुटींग (पुरुष व महिला), पिस्तोल शुटींग (पुरुष व महिला), योगा (पुरुष व महिला), फ्लोअरबॉल (पुरुष व महिला), मिनी गोल्फ (पुरुष व महिला), नेटबॉल (पुरुष व महिला) ह्या स्पर्धांचे आयोजन करण्यात आले.

याचबरोबर फ्लोअरबॉल फेडरेशन ऑफ इंडिया यांच्या मान्यतेने फ्लोअरबॉल पुरुष संघाचा राष्ट्रीय विवड व सराव शिबिर मू. जे. महाविद्यालय जिमखाना तर्फे महाविद्यालयाचे क्रीडा संचालक प्रा. डॉ. श्रीकृष्ण बेलोरकर यांच्या मार्गदर्शनाखाली ०१ जुन ते ०८ जुन २०१९ दरम्यान आयोजित करण्यात आले होते. यात संपुर्ण भारतातून ३० विद्यार्थी खेळाडू सहभागी झाले होते. या राष्ट्रीय सराव शिबिरात महाविद्यालयातील मयुर पाटील, निलेश पाटील व चेतन सुर्यवंशी हे विद्यार्थी खेळाडू सहभागी झाले होते. या ०३ खेळाडूंपैकी निलेश पाटील व मयुर पाटील यांची भारतीय संघाकरीता निवड झाली.

क्रीडा महोत्सव २०१९ (अश्वमेध) खेळाडूंची नावे (पुरुष व महिला)

अ. क्र.	विद्यार्थी / खेळाडूचे नाव	स्पर्धा प्रकार
१	सायली राजेंद्र चित्ते (M.COM. IInd)	खो-खो (महिला)
२	मासी गोकुळसिंग ठोके (T.Y.B.A)	खो-खो (महिला)
३	भाग्यश्री प्रकाश सपकाळे (F.Y.B.Sc.)	खो-खो (महिला)

क्रीडा महोत्सव २०१९ (अश्वमेध) खेळाडूंची नावे (पुरुष व महिला)

अ. क्र.	विद्यार्थी / खेळाडूचे नाव	स्पर्धा प्रकार
४	सोनल वाल्मिक हटकर (F.Y.B.Sc.)	बास्केटबॉल (महिला)
५	शितल जयसिंग (S.Y.B.Com)	बास्केटबॉल (महिला)
६	अंकिता राजेंद्र पाटील (S.Y.B.Voc.)	कबड्डी (महिला)
७	दक्षता राजेंद्र चव्हाण (F.Y.B.Sc.)	कबड्डी (महिला)
८	मनिषा भिल (400 mtrs.) (S.Y.B.A)	मैदानी स्पर्धा (महिला)
९	निरंजन निवास ढाके (S.Y.B.C.A.)	खो-खो (पुरुष)
१०	रोहा संजय कुरकुरे (S.Y.B.Com.)	खो-खो (पुरुष)
११	भगवान माधवराव महाजन (M.A.IIInd)	बास्केटबॉल (पुरुष)
१२	उबेज खान (M.A.Ist)	व्हॉलीबॉल (पुरुष)
१३	गणेश बारेला (4 x 400 mtrs. Relay) (T.Y.B.A.)	मैदानी स्पर्धा (पुरुष)

शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० आंतरविद्यापीठस्तर स्पर्धेत सहभागी महिला खेळाडू

आंतर विद्यापीठ स्तर (महिला)			
अ.क्र.	विद्यार्थी / खेळाडूचे नाव	स्पर्धा प्रकार	स्पर्धेचे ठिकाण
१	निता चव्हाण (F.Y.B.A)	जलतरण	लव्हली प्रोफेशल विद्यापीठ, फगवारा (पंजाब)
२	प्रमिला रता भारुळे (M.A.IIInd)	पिस्तोल शूर्तींग	मानव रचना विद्यापीठ, फरीदाबाद (उत्तरप्रदेश)
३	राधा राजहंस (M.A.Ist)	पिस्तोल शूर्तींग	मानव रचना विद्यापीठ, फरीदाबाद (उत्तरप्रदेश)
४	पायल अशोक महाजन (S.Y.B.A)	रायफल शूर्तींग	मानव रचना विद्यापीठ, फरीदाबाद (उत्तरप्रदेश)
५	तेजस्विनी मगेश पाटील (F.Y.B.A)	रायफल शूर्तींग	मानव रचना विद्यापीठ, फरीदाबाद (उत्तरप्रदेश)
६	हर्षदा राहुल बिन्हाडे (F.Y.B.Com.)	रायफल शूर्तींग	मानव रचना विद्यापीठ, फरीदाबाद (उत्तरप्रदेश)
७	मनिषा अभिमा सुगाडे (F.Y.B.Com.)	बेसबॉल	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
८	रूपाली मराठे (T.Y.B.Com.)	हॉकी	राजस्थान विद्यापीठ, जयपूर
९	दिपिका सोनवणे (T.Y.B.Com.)	हॉकी	राजस्थान विद्यापीठ, जयपूर
१०	स्नेहा बिमल अग्रवाल (S.Y.B.Sc.)	टेबल टेनिस	महात्मा ज्योतीराव फुले विद्यापीठ, जयपूर (राजस्थान)
११	दक्षता राजेंद्र चव्हाण (F.Y.B.Sc.)	कबड्डी	संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती
१२	अंकिता जितेंद्र पाटील (S.Y.B.Voc.)	व्हॉलीबॉल	गुरु गोविंद ट्रायबल विद्यापीठ बनस्वारा (राजस्थान)
१३	सायली राजेंद्र चित्ते (M.COM. IIInd)	खो-खो	डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला

शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० आंतरविद्यापीठस्तर स्पर्धेत सहभागी महिला खेळाडू

आंतर विद्यापीठ स्तर (महिला)			
अ.क्र	विद्यार्थी / खेळाडूचे नाव	स्पर्धा प्रकार	स्पर्धेचे ठिकाण
१४	मानसी गोकुळसिंग ठोके (T.Y.B.A)	खो-खो	डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला
१५	भाग्यश्री प्रकाश सपकाळे (F.Y.B.Sc.)	खो-खो	डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला
१६	प्राजक्ता भरतसिंग पाटील (S.Y.B.Com.)	फुटबॉल	राणी दुर्गावती विद्यापीठ, जबलपूर (मध्यप्रदेश)
१७	श्रेया संजय जोशी (T.Y.B.Com.)	बॅडमिंटा	कोटा विद्यापीठ, कोटा
१८	सैयद एन. बी. (T.Y.B.A)	टेनिस	आय. आय. एस. विद्यापीठ जयपूर
१९	सोनल वाल्मिक हटकर (S.Y.B.A)	बास्केटबॉल	आय. टी. एम. विद्यापीठ, ग्वाल्हेर
२०	शितल संजयसिंग पाटील (S.Y.B.Com.)	बास्केटबॉल	आय. टी. एम. विद्यापीठ, ग्वाल्हेर
२१	प्रिती कन्हैया राठोड (F.Y.B.Sc.)	क्रिकेट	बरकतुल्ला विद्यापीठ, भोपाळ
२२	नेहा अनिल शिंपी (T.Y.B.A)	तलवारबाजी	पंजाब विद्यापीठ, पंजाब
२३	पुजा किशोर बोदडे (T.Y.B.Sc.)	बॉल बॅडमिंटा	आंध्रा विद्यापीठ, विशाखापट्टणम
२४	राधीका सुधीर पाटील (T.Y.B.Sc)	योगा	राजीव गांधी विद्यापीठ, नुझविड
२५	श्रद्धा आंद व्यास (M.A.IIInd)	योगा	राजीव गांधी विद्यापीठ, नुझविड
२६	कल्याणी सांय चौधरी (M.A.Ist)	योगा	राजीव गांधी विद्यापीठ, नुझविड
२७	तेजस्विनी मोहा चौधरी (M.A.Ist)	योगा	राजीव गांधी विद्यापीठ, नुझविड
२८	पायल अशोक महाजन (S.Y.B.A)	योगा	राजीव गांधी विद्यापीठ, नुझविड
२९	शिंदे अंकिता नामदेव (T.Y.B.Com.)	फ्लोअरबॉल	एम डी विद्यापीठ, रायता
३०	माळी प्रतीक्षा रविंद्र (T.Y.B.Com.)	फ्लोअरबॉल	एम डी विद्यापीठ, रायता
३१	सोनवणे चित्रा एस. (T.Y.B.Com.)	फ्लोअरबॉल	एम डी विद्यापीठ, रायता
३२	सोनवणे दिपिका चंद्रकांत (T.Y.B.Com.)	फ्लोअरबॉल	एम डी विद्यापीठ, रायता
३३	मराठे रुपाली राजेंद्र (T.Y.B.Com.)	फ्लोअरबॉल	एम डी विद्यापीठ, रायता
३४	पाटील प्राजक्ता भरतसिंग(S.Y.B.Com.)	फ्लोअरबॉल	एम डी विद्यापीठ, रायता
३५	सोनल वाल्मिक हटकर (S.Y.B.A)	नेटबॉल	अन्नामलाई विद्यापीठ, अन्नामलाईगर, चिदंबरम
३६	शितल संजयसिंग पाटील (S.Y.B.Com.)	नेटबॉल	अन्नामलाई विद्यापीठ, अन्नामलाईगर, चिदंबरम
३७	पाटील प्राजक्ता भरतसिंग (S.Y.B.com.)	नेटबॉल	अन्नामलाई विद्यापीठ, अन्नामलाईगर, चिदंबरम
३८	शितल अमृत तायडे (M.com.IIInd)	तायक्रांदो	पंजाब विद्यापीठ, पटीयाला

शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० आंतरविद्यापीठस्तर स्पर्धेत सहभागी पुरुष खेळाडू

आंतर विद्यापीठ स्तर (पुरुष)			
अ.क्र	विद्यार्थी / खेळाडूचे नाव	स्पर्धा प्रकार	स्पर्धेचे ठिकाण
१	सागर प्रल्हाद सोनवणे (M.A. IInd)	जलतरण	लव्हली प्रोफेशनल विद्यापीठ, फगवारा (पंजाब)
२	निलेश गोविंदा पाटील (F.Y.B.A)	जलतरण	लव्हली प्रोफेशनल विद्यापीठ, फगवारा (पंजाब)
३	धिरज किशोर वाघ (S.Y.B.Sc.)	जलतरण	लव्हली प्रोफेशनल विद्यापीठ, फगवारा (पंजाब)
४	गणेश दिलीप मांडोळे (M.A.IInd)	पिस्तोल शूटींग	मानव रचना विद्यापीठ, फरीदाबाद (उत्तर प्रदेश)
५	रोहीत विजय जाधव (S.Y.B.Sc)	कुस्ती	गुरु जांबेश्वर विज्ञान व तांत्रिक विद्यापीठ, हिसार (हरीयाणा)
६	उबेश खान (M.A.Ist)	व्हॉलीबॉल	राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर
७	निरंजन निवास ढाके (S.Y.B.C.A.)	खो-खो	स्वामी रामानंद तिर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड
८	रोहान संजय कुरकुरे (S.Y.B.Com.)	खो-खो	स्वामी रामानंद तिर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड
९	समीर रफीक तडवी (F.Y.B.A)	फुटबॉल	बरकतुल्ला विद्यापीठ, भोपाळ
१०	साद उमर मलिक (F.Y.B.Sc.)	बॅडमिंटा	एस. आर. टी. एम. विद्यापीठ, नांदेड
११	फैजल शेख वालिद (F.Y.B.Com.)	बॅडमिंटा	एस. आर. टी. एम. विद्यापीठ, नांदेड
१२	यश संदिप पाटील (F.Y.B.A)	टेनिस	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
१३	भगवान माधवराव महाजन (M.A.IInd)	बास्केटबॉल	स्वामी रामानंद तिर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड
१४	पियुष संतोष सोहनी (M.A.IInd)	क्रिकेट	आय. टी. एम. विद्यापीठ, ग्वाल्हेर
१५	तुषार नौरतन चोरडिया (F.Y.B.B.A.)	क्रिकेट	आय. टी. एम. विद्यापीठ, ग्वाल्हेर
१६	कल्पेश रोड्र देसले (S.Y.B.Com.)	क्रिकेट	आय. टी. एम. विद्यापीठ, ग्वाल्हेर
१७	अक्षय सुरेश झोपे (M.A. IInd)	तलवारबाजी	जम्मू विद्यापीठ, जम्मू
१८	रोहीत संजय भावसार (M.A. Ist)	तलवारबाजी	जम्मू विद्यापीठ, जम्मू
१९	राहुल राजु खरात (M.A.Ist)	योगा	राजीव गांधी विद्यापीठ, नुझविड
२०	तमय नितिन गायकवाड (M.A.Ist)	योगा	राजीव गांधी विद्यापीठ, नुझविड
२१	देवा अण्णा पवार (M.A.Ist)	योगा	राजीव गांधी विद्यापीठ, नुझविड
२२	साहील उस्मान तडवी (S.Y.B.A)	योगा	राजीव गांधी विद्यापीठ, नुझविड
२३	वासुदेव सांय चौधरी (S.Y.B.A)	योगा	राजीव गांधी विद्यापीठ, नुझविड
२४	सदानंद रामलाल कुमावत (M.A. Ist)	रग्बी	पंजाब विद्यापीठ, चंदिगढ
२५	पाटील निलेश गोविंदा (F.Y.B.A)	फ्लोअरबॉल	एम डी विद्यापीठ, रायता
२६	पाटील मयुर राजेंद्र (S.Y.B.A)	फ्लोअरबॉल	एम डी विद्यापीठ, रायता
२७	सुर्यवंशी चैता रमेश (S.Y.B.A)	फ्लोअरबॉल	एम डी विद्यापीठ, रायता

शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० आंतरविद्यापीठस्तर स्पर्धेत सहभागी पुरुष खेळाडू

आंतर विद्यापीठ स्तर (पुरुष)			
अ.क्र	विद्यार्थी / खेळाडूचे नाव	स्पर्धा प्रकार	स्पर्धेचे ठिकाण
२८	पाटील यशवंत दयसिंग (F.Y.B.A)	फ्लोअरबॉल	एम डी विद्यापीठ, रायता
२९	शिरानामे भुषण सुनिल (S.Y.B.Sc.)	फ्लोअरबॉल	एम डी विद्यापीठ, रायता
३०	सुर्यवंशी प्रफुल्ल आर. (F.Y.B.Sc.)	फ्लोअरबॉल	एम डी विद्यापीठ, रायता
३१	पाटील दिव्येश शांताराम (S.Y.B.Sc.)	फ्लोअरबॉल	एम डी विद्यापीठ, रायता
३२	राठोड दर्शन एस. (T.Y.B.com.)	नेटबॉल	कालीकत विद्यापीठ, कालीकत

मू. जे. महाविद्यालयाचे विद्यार्थी एकलव्य क्रीडा संकुलातील बॅडमिंटन, जलतरण, रायफल व पिस्तोल शूटिंग, जिम्नॅशियम फुटबॉल, क्रिकेट इत्यादी क्रीडा सुविधांचा मोठ्या प्रमाणात उपयोग घेत आहेत. जिमखाना समितीचे अरमन प्रा. डॉ.सी. पी. लभाणे, मा. प्राचार्य डॉ. सं. ना. भारंबे यांचे जिमखाना

विभागास वेळोवेळी अमूल्य मार्गदर्शन लाभले व या शैक्षणिक वर्षातील स्पर्धा आयोजन व कार्यक्रमाचे आयोजनाकरिता एकालव्य क्रीडा संकुलातील सर्व कर्मचारी व प्रशिक्षक यांचे अनमोल सहकार्य लाभले. त्यांनी केलेल्या सहकार्याबद्दल मी त्यांचा शतशः आभारी आहे.

**Mother Teresa
Health Care Center**

डॉ. लीना चौधरी
(विभागप्रमुख)

१. दि. १५/०६/२०१९ ते १६/०३/२०२० या कालावधीत के. सी. ई. सोसायटी संचालित मदर टेरेसा हेल्थ केअर सेंटर मध्ये खालील प्रमाणे उपक्रम घेण्यात आले ...

Sr. No	Activities	Females	Male	Total
1	OPD	29	26	55
2	Routine height /weight check up	115	649	764
3	Medical Checkup of 12th class student for Health & physical education project book	485	630	1115
4	Medical Checkup of 11th class student for Health & physical education project book	468	570	1178
5	Medical Checkup of G.P.V.P. Primary School, Jalgaon	220	441	661

Sr. No	Activities	Females	Male	Total
6	Medical Checkup of K.C.E.'s Maniyar Law College.	22	43	65
7	Medical Certificate for NCC	173	226	399
8	Medical Certificate for Sport	06	16	22
9	Medical Certificate for NSS	05	05	10
10	Medical Certificate for study tour	26	17	43
11	Medical Certificate for Diving license	00	02	02
12	Girls Hostel Staff medical Check-up	08	02	10
Total				4314

२. दि. ०१/०७/२०१९ च्या डॉक्टर्स डे च्या निमित्ताने ए. टी. झांबरे हायस्कूल, जळगाव मध्ये विद्यार्थ्यांसाठी के.सी.ई. सोसायटी संचालित मदर टेरेसा हेल्थ केअर सेंटर च्या मेडीकल ऑफीसर डॉ. लीना चौधरी यांचे लहान मुलांची दिनचर्या व वर्षा ऋतूतील आरोग्य या विषयावर व्याख्यान आयोजित करण्यात आले होते.

३. दि. ०८ सप्टेंबर २०१९ रोजी के.सी.ई. सोसायटी संचालित, मू. जे. महाविद्यालयातील मुलींचे होस्टेल येथे रेड क्रॉस ब्लड बँक च्या वतीने गणेशोत्सवाच्या निमित्ताने ब्लड डोनेशन शिबीर आयोजित करण्यात आले होते या प्रसंगी मदर टेरेसा हेल्थ केअर सेंटर तर्फे आवश्यक ती वैद्यकीय सेवा उपलब्ध करून देण्यात आली.

४. के.सी.ई.सोसायटीच्या अमृत महोत्सवी वर्षाच्या वाटचालीचे औचित्य साधून के.सी.ई. सोसायटी संचालित मदर टेरेसा हेल्थ केअर सेंटर, मू. जे. महाविद्यालयातील एन.एस.एस. युनिट व आरोग्य सेवा मेडीकल फाउंडेशन, जळगाव संचालित रेड प्लस ब्लड बँक यांच्या संयुक्त विद्यमाने मू. जे. महाविद्यालयातील एन.एस.एस. च्या सर्व विद्यार्थींसाठी मू. जे. महाविद्यालयातील मदर टेरेसा हेल्थ केअर सेंटर ये दि. २० सप्टेंबर २०१९ रोजी रक्तगट व रक्तातील हिमोग्लोबीन चे प्रमाण चेक करण्यासाठी शिबीर आयोजित करण्यात आले होते.

५. के.सी.ई.सोसायटीच्या अमृत महोत्सवी वर्षाच्या वाटचालीचे औचित्य साधून के.सी.ई. सोसायटी संचालित मदर टेरेसा हेल्थ केअर सेंटर, मू. जे. महाविद्यालयातील मुलींचे होस्टेल व आरोग्य सेवा मेडीकल फाउंडेशन, जळगाव संचालित रेड प्लस ब्लड बँक यांच्या संयुक्त विद्यमाने मू. जे. महाविद्यालयातील एन.एस.एस. च्या सर्व विद्यार्थींसाठी मू. जे. महाविद्यालयातील मदर टेरेसा हेल्थ केअर सेंटर ये दि. १७ ऑक्टोबर २०१९ रोजी रक्तगट व रक्तातील हिमोग्लोबीन चे प्रमाण चेक करण्यासाठी शिबीर आयोजित करण्यात आले होते. या कार्यक्रमासाठी रेड प्लस ब्लड बँकेचे ट्रेझरर व एच.ओ.डी. श्री.सुरज पाटील व त्यांची सहकारी टीम आलेली होती. या शिबिराचा सुमारे १११ विद्यार्थींनी लाभ घेतला. या शिबिराचा सुमारे १७९ विद्यार्थींनी लाभ घेतला.

६. दि. १०/०१/२०२० रोजी N.C.C. तर्फे एन.सी.सी च्या विद्यार्थ्यांसाठी १२ जानेवारी २०२० या राष्ट्रीय युवा दिनानिमित्त Health Wariness Program च्या अंतर्गत के.सी.ई.सोसायटी संचालित मदर टेरेसा हेल्थ केअर सेंटर तर्फे डॉ. लीना चौधरी यांचे एड्स जनजागृती या विषयावर व्याख्यान आयोजित करण्यात आले होते. यावेळी एन.सी.सी च्या ७० विद्यार्थ्यांनी या व्याख्यानाचा लाभ घेतला व आपल्या शंकांचे निरसन करून घेण्यात आले.

७. दि. ०४/०२/२०२० रोजी के.सी.ई.सोसायटी संचालित

एस.एस. मणियार लॉ कॉलेज, जळगाव च्या एन.एस.एस. कॅम्प च्या विद्यार्थ्यांसाठी कवयित्री बहिणाबाई उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ कॅम्पस मध्ये Health Awareness Program च्या अंतर्गत के.सी.ई.सोसायटी संचालित मदर टेरेसा हेल्थ केअर सेंटर तर्फे डॉ. लीना चौधरी यांचे अवयव दान व संपूर्ण आरोग्यासाठी उपयुक्त दिनचर्या या विषयावर व्याख्यान आयोजित करण्यात आले होते. तसेच ४ फेब्रुवारी हा 'जागतिक कॅसर दिन' म्हणून ओळखला जातो या निमित्ताने या प्रसंगी कॅसरविषयीही चर्चा करण्यात आली. यावेळी एन.एस.एस. च्या ४० विद्यार्थ्यांनी या व्याख्यानाचा लाभ घेतला व आपल्या शंकांचे निरसन करून घेण्यात आले.

८. दि. १२/०२/२०२० रोजी के.सी.ई.सोसायटी संचालित बी.एड. कॉलेज च्या एन.एस.एस. कॅम्प च्या विद्यार्थ्यांसाठी भिला गोटू सोनवणे प्रायमरी स्कूल, मोहाडी मध्ये Health Awareness Program च्या अंतर्गत के.सी.ई.सोसायटी संचालित मदर टेरेसा हेल्थ केअर सेंटर तर्फे डॉ. लीना चौधरी यांचे अवयव दान व संपूर्ण आरोग्यासाठी आहाराचे महत्व या विषयावर व्याख्यान आयोजित करण्यात आले होते, यावेळी एन.एस.एस. च्या ४० विद्यार्थ्यांनी या व्याख्यानाचा लाभ घेतला व आपल्या शंकांचे निरसन करून घेण्यात आले.

९. दि. २६/०२/२०२० रोजी कवयित्री बहिणाबाई उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ येथे credit course at PG Degree Programs at University Campus च्या अंतर्गत Practicing Yoga या course च्या Interaction Session on Effect of Practicing Yoga या विषयावर व्याख्यान आयोजित करण्यात आले होते, या प्रसंगी विद्यापीठाचे प्र. कुलगुरू मा. प्रा.पी. पी. माहुलीकर, C.B.C.S. चेअरमन डॉ.एस.एल.शिंदे, सायन्स चे अधिष्ठाता प्रा. श्री. के.बी.चौधरी, या कोर्स चे योगा Co-Ordinator व University Deputy Engineer श्री.राजेश पाटील तसेच या कोर्स च्या प्रा.सौ.चित्रा महाजन, नेहा तळले व योगेश भोळे उपस्थित होते. या व्याख्यानाचा सुमारे १३२ विद्यार्थ्यांनी लाभ घेतला.

१०. दि. ०५/०३/२०२० रोजी कवयित्री बहिणाबाई उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठातील मनस्विनी महिला ग्रुप तर्फे गुरुवारी महिला दिनाच्या पार्श्वभूमीवर डॉ. लीना चौधरी यांचे महिला सक्षमीकरण, महिलांचा विकास, आरोग्य ताणतणाव व योगा या विषयावर व्याख्यान आयोजित करण्यात आले होते. या प्रसंगी कुलगुरू प्रा. पी. पी. पाटील अध्यक्षस्थानी होते तर मंचावर कुलसचिव प्रा. बी. व्ही. पवार, प्रा. अर्चना देगावकर व प्रा. संजीवनी भालसिंग उपस्थित होत्या.

११. दि. ११/०३/२०२० रोजी के.सी.ई.सोसायटी संचालित मू. जे. महाविद्यालयातील सर्व शिक्षक व शिक्षकेतर महिलांसाठी महिला दिनाच्या पार्श्वभूमीवर डॉ. रुपाली बेंडाळे यांचे आधुनिक चिकित्सा व महिला आरोग्य या विषयावर व्याख्यान आयोजित करण्यात आले होते.

१२. दि. १५ जून २०१९ ते १६/०३/२०२० या कालावधीत सुमारे ४३१४ विद्यार्थ्यांनी के. सी. ई. सोसायटी संचालित मदर टेरेसा हेल्थ केअर सेंटर चा लाभ घेतला.

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र
मुक्त विद्यापीठ विभाग

डॉ. जुगलकिशोर दुबे
(संचालक)

अभ्यासकेंद्र अहवाल - २०१९-२०

मूळजी जेठा महाविद्यालयात १९९० पासून यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिकचे अभ्यासकेंद्र म्हणुन कार्यरत आहे. या अभ्यासकेंद्रात पुर्वतयारी, कला व वाणिज्य शाखेचे वर्ग सुरु करण्यात आले आहे.

अभ्यासकेंद्राचे कार्य :-

१) **प्रवेशप्रक्रिया:** शिक्षणक्रमाबबत मार्गदर्शन, ऑनलाइन प्रवेशअर्ज छाननी, चलन तपासणे, ऑनलाइन प्रवेशपात्रता करणे.

२) **पुस्तके वाटप:** प्रवेशित विद्यार्थ्यांना अभ्यासकेंद्रामार्फत विद्यापीठाकडून आलेली संबंधित विषयाची पुस्तके वाटप करणे.

३) **नियमित वर्ग:** मुक्त विद्यापीठाच्या नाशिक विभागीय केंद्रातून मायताप्राप्त संमंत्रकाकडून शनिवार व रविवारी विद्यार्थ्यांना विषयाबाबत समंत्रण (Counseling) केले जाते. तसेच विद्यार्थ्यांसाठी कार्यालय नियमित सोम. ते शनि. ११ ते ५ सुरु असते.

४) **पुरवणी व अंतिम परीक्षा:** कॉपीमुक्त परीक्षेचे आयोजन करण्यात येते व पुनर्परीक्षार्थींचे परीक्षा अर्ज भरून घेणे.

५) **गृहपाठ (Home Assignment):** नोव्हें. ते जाने. या तीन माहिन्यात विद्यार्थ्यांकडून गृहपाठ सोडवून जमा केले

जातात.

६) **अंतर्गत परीक्षा:** MBA च्या प्रथम व द्वितीय वर्ष प्रवेशित विद्यार्थ्यांची सेमिस्टर नुसार शनि. व रविवारी अंतर्गत परीक्षा घेतल्या जातात.

७) **ऑनलाइन संपर्क सत्र:** कोविड-१९च्या लॉकडाऊन काळात MBA च्या प्रथम व द्वितीय वर्षाच्या विद्यार्थ्यांना ZOO App द्वारे राहिलेल्या अभ्यासक्रमाचे एप्रिल २०२० मध्ये संपर्कसत्र घेण्यात आले. विद्यार्थ्यांनी चांगला प्रतिसाद दिला.

* **B.A./B.Com.:** १९९० पासून अभ्यासकेंद्रात पुर्वतयारी प्रथम, द्वितीय, तृतीय वर्ष कला व वाणिज्य शाखेचे वर्ग सुरु करण्यात आले आहेत.

* **B.Com. (Eng. Med.):** विद्यापीठाने शैक्षणिक वर्ष २००५-२००६ पासून वाणिज्य शाखेत इंग्रजी माध्यमाची सुविधा मू. जे. महाविद्यालय या अभ्यासकेंद्राला उपलब्ध करून दिली आहेत.

* **MBA:** मू. जे. महाविद्यालय अभ्यासकेंद्रात प्रथम व द्वितीय वर्ष एम.बी.ए.चा अभ्यासक्रम शै.वर्ष २०१०-११ पासून ३० विद्यार्थ्यांची संख्या होती तर आता शै. वर्ष २०१९-२० ला १६९ विद्यार्थ्यांची संख्या आहे.

MBA Branch

- 1) Fiance 2) Marketing 3) Manufacturing 4) Human Resource Management

अजिंठा

* **B.Lib. व M.Lib. :** शैक्षणिक वर्ष २००८-०९ पासून यासाठी डॉ. व्ही. एस. कंची केंद्र संयोजक आहे तर सौ. विद्या बी.लिब. आणि शै. वर्ष २०१४-१५ पासून एम.लिब. हा एक राजहंस ह्या केंद्रसहायक आहे. वर्षाचा ग्रंथालयीन अभ्यासक्रम सुरु करण्यात आला आहे.

केंद्रप्रमुख	प्राचार्य डॉ. संजय ना. भारंबे	(मो.९४२३९८५२२५)
केंद्र संयोजक (MBA)	प्रा. डॉ. ए. पी. सरोदे	(मो.९४२९५०७९२०)
केंद्र संयोजक (B.A./B.Com)	प्रा. डॉ. जुगलकिशोर व्ही. दुबे	(मो.९४२३४९९४५५)
केंद्रसहायक	श्री. प्रविण पी. बारी	(मो.९३७३६९७५९५)

नोव्हेंबर - २०१९ मध्ये घेण्यात आलेल्या बी.ए. / बी कॉम / एम.बी.ए. रीपीटर व सत्र परीक्षेचा निकाल ८५ % लागला .

* **शैक्षणिक वर्ष: २०१८-१९ व २०१९-२० विद्यार्थी संख्या खालील प्रमाणे:**

कला शाखा	विद्यार्थी संख्या		वाणिज्य शाखा (मराठी माध्यम)	विद्यार्थी संख्या		वाणिज्य शाखा (इंग्रजी माध्यम)	विद्यार्थी संख्या	
	२०१८-१९	२०१९-२०		२०१८-१९	२०१९-२०		२०१८-१९	२०१९-२०
प्रथम	१४६	१३५	प्रथम	४१	६७	प्रथम	३७	४३
द्वितीय	१२३	१२८	द्वितीय	४१	३२	द्वितीय	३३	३४
तृतीय	१४६	१०२	तृतीय	३७	३०	तृतीय	२८	२२
एम.बी.ए. प्रथम वर्ष	१०६	७९						
एम.बी.ए. तृतीय वर्ष	५८	९१						
बी.लिब.	४०	३१						
एम.लिब.	१३	२६						

दि.१२ मार्च २०२० रोजी महाराष्ट्र राज्याचे पहिले मुख्यमंत्री श्री. यशवंतराव चव्हाण यांच्या १०६ व्या जयंतीनिमित्त य.च.म.मुक्त विद्यापीठाच्या मूळजी जेठा महाविद्यालय जळगाव अभ्यासकेंद्रातील कार्यक्रमस महाराष्ट्राचे शिल्पकार या नात्याने यशवंतराव चव्हाण यांच्या कार्याची महती स्पष्ट करण्यात आली. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक केंद्रसंयोजक

डॉ.जुगलकिशोर दुबे यांनी केले तर कार्यक्रमाचे अध्यक्ष म्हणून महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एस. एन. भारंबे उपस्थित होते. तसेच एम.बी.ए.चे केंद्रसंयोजक डॉ.ए.पी.सरोदे, समंत्रक डॉ. जयश्री महाजन, प्रा. के. वळवी, प्रा. संजय हिंगोणेकर केंद्रसहायक श्री. प्रवीण बारी, रवी पाटील, यांच्यासह इतर प्राध्यापक वृंद व विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

प्राध्यापकांचे विशेष कार्य

हिंदी विभाग

प्रा. विजय लोहार

दि. १४ सप्टेंबर २०१९ ला अरुणोदय शिक्षण संस्थेचे महिला महाविद्यालय ये हिंदी दिनानिमित्त प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित राहून व्याख्यान दिले.

क.ब.चौ.उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ आयोजित आविष्कार संशोधन स्पर्धेत सहभाग घेवून विद्यापीठ स्तरापर्यंत निवड झाली.

दि. १६ जानेवारी २०२० रोजी एम.एम.कॉलेज, पाचोरा येथे आयोजित महाराष्ट्र हिंदी परिषदेच्या वार्षिक अधिवेशनात सक्रीय सहभाग आणि 'अदम गोन्डवी की गजल'विषयावर शोध निबंध सादर केला.

दि. १७ फेब्रुवारी २०२० ला चांगु काना ठाकूर महाविद्यालय, पनवेल ये आयोजित आंतरराष्ट्रीय हिंदी चर्चासत्रामध्ये 'हिंदी दलित साहित्य' या विषयावर शोध निबंध सादर केला.

दि. १९ फेब्रुवारी २०२० ला हिंदी विभाग मुंबई विद्यापीठ, मुंबई आणि जयशंकर प्रसाद स्मृती न्यास, वाराणसी यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित आंतरराष्ट्रीय हिंदी चर्चासत्रामध्ये वक्ता म्हणून आमंत्रण व 'जयशंकर प्रसाद की कहानी कला' या विषयावर शोध निबंध सादर केला.

दि. २७ एप्रिल ते २ मे २०२० दरम्यान रामानंद तीर्थ विद्यापीठ, नांदेड यांच्या वतीने ICT TOOLS IN EFFECTIVE TECHING ND LERNING विषयावरील FDP पूर्ण केला.

दि. २२ मे ते २८ मे २०२० दरम्यान रामानुजन कॉलेज, दिल्ली यांच्या वतीने 'बदलता समकालीन परिदृश्य : साहित्य, समाज व संस्कृती' या विषयावरील FDP पूर्ण केला.

संस्कृत विभाग

डॉ. भाग्यश्री भलवतकर

प्रा. डॉ. भाग्यश्री भलवतकर यांना १५ जून २०१९ रोजी राज्याभिषेक दिनाचे औचित्यसाधून छ.शिवाजी महाराजांच्या कालखंडातील संस्कृत रचनावर उल्लेखनीय संशोधन

केल्याबद्दल रघुना पंडित राष्ट्रीय पुरस्कार प्रदान करण्यात आला.

ICES, Department of Sanskrit and Eastern

Studies, University of Kelaniya, Kelaniya, Sri Lanka येथील दि. २३ डिसेंबर २०१९ रोजी आयोजित 4th International Conference मध्ये प्रा. डॉ. भाग्यश्री भलवतकर यांनी Buddas's Bhilosophy Reflected in Sanskrit Drama. तर डॉ. अखिलेश शर्मा यांनी बुध्द ता (वैदिक) दर्शने पुनर्जन्म-कर्म-सिद्धान्त-विचार: या विषयावर शोध निबन्ध सादर केलेत.

‘नीतिशतकम्’ अभ्यासक्रमावर आधारित पुस्तकाचे प्रकाशन.

वेदो में स्त्री अधिकार - अजंठा- ISOISO - ९००१:२००८ Volume- VII, Issue- IV, October-December-2018 ISSN 2277-5730 Impact Factor -5.5 Page No.59 to 63 शोध निबंध प्रकाशित झाला

सूर्य देवता वैदिक विज्ञानम् - वेदांजली - आंतरराष्ट्रीय मुल्यांकित षण्मासिकी शोधपत्रकात - जुलै- डिसेंबर २०१९ ISSN - 2349-366X Page No शोध निबंध प्रकाशित झाला.

प्रा. डॉ. अखिलेश शर्मा

अखिल भारतीय वेदांग शोधसंगोष्ठी देहरादून दि.९ नोव्हेंबर २०१९ येथे झालेल्या परिषदेत वर्णोच्चारण शिक्षाया: वैज्ञानिकता या विषयावर शोध निबंध प्रस्तुत केला.

अमृत मन योगावर आधारित पुस्तकाचे संपादन करून प्रकाशन.

देवगिरी महाविद्यालय, औरंगाबाद ये २२ ऑगस्ट २०१९ रोजी संस्कृत समारोहाच्या निमित्ताने छत्रपती शिवाजी महाराजांची स्वतंत्र प्रतिज्ञा या विषयावर व्याख्यान झाले.

पतंजली योग समिती, औरंगाबाद ये गुरुपोर्णिमा या विषयावर व्याख्यान झाले.

राष्ट्रीय संगोष्ठी उत्तरमहाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव येथे दि २१ ऑगस्ट २०१९ रोजी राष्ट्रीय परिषदेच्या निमित्ताने आर्ष ग्रं परिचय या विषयावर व्याख्यान.

समाजशास्त्र
विभाग

डॉ. जयश्री महाजन

सदर शैक्षणिक वर्षात ‘पुस्तक पेढी’ समितीच्या अध्यक्षा व ‘जिमखाना’ समितीचे सदस्य म्हणून काम पहिले.

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ व मू. जे. महाविद्यालय, जळगाव यांच्या कला शाखा विद्याशाखेच्या समन्वयिक म्हणून कार्य केले.

दि. ०४ फेब्रुवारी २०२० रोजी यु.जी.सी. आयोजित व पी. ओ. नहाटा महाविद्यालय, भुसावळ, ‘महात्मा गांधींचे विचार’ या विषयावर एक दिवसीय राष्ट्रीय चर्चासत्राचे

आयोजन करण्यात आली होती. त्यामध्ये ‘आधुनिक परिप्रेक्ष्यातून महात्मा गांधींची ग्रामविकासाची संकल्पना’ हा शोधनिबंध सादर करून सक्रीय सहभाग नोंदवला.

दि. २७ व २८ जानेवारी २०२० रोजी समाजशास्त्र विभागामार्फत ‘लिंगभाव आणि पर्यावरण’ या विषयावर पोस्टर प्रेझेंटेशन आयोजित केले होते. सदर कार्यक्रमात एकूण ५० विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदविला होता. सदर कार्यक्रमाचे आयोजन केले.

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाकडून तृतीय वर्ष कला समाजशास्त्र विषयाचा आणि DSE-3 व DSE-4 विषयाच्या अभ्यासक्रम तयार करण्यासाठी अभ्यास मंडळाकडून सदस्य म्हणून निवड.

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाकडून तृतीय वर्ष कला समाजशास्त्र विषयाचा (SEC-3) आणि (SEC-4) विषयाच्या अभ्यासक्रम तयार करण्यासाठी अभ्यास मंडळाकडून अध्यक्ष म्हणून निवड.

दि.२२/०२/२०२० रोजी प्रा. साहेब विरभद्रराव

पडलवार यांच्या Pre-Ph.D Viva साठी मार्गदर्शक म्हणून उपस्थिती.

दि.२९/०२/२०२० रोजी प्रा. सुहास भास्कर नांदे यांच्या Pre-Ph.D Viva साठी BOS Chairman म्हणून उपस्थिती.

दि. १४/०१/२०२० रोजी विनोद काळू निर्भावणे यांच्या Pre-Ph.D Viva साठी Chairman म्हणून उपस्थिती.

डॉ. सागर बडगे
(समाजशास्त्र विभाग)

दि. १६ ते २२ सप्टेंबर २०१९ दरम्यान महाराष्ट्र मानव संसाधन विकास व विद्यापीठ अनुदान आयोग - तसेच सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे द्वारा प्रायोजित व कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव द्वारा आयोजित School of thought, प्राध्यापक विकास कार्यक्रम अंतर्गत (FDP) 'सामाजिक पुनर्रचनेसाठी भारतीय विचारवंत आणि त्यांचे विचार' या विषयावरील आयोजित कार्यक्रमात सक्रीय सहभाग घेतला

दि. ०५ ते ०८ सप्टेंबर २०१९ दरम्यान महाराष्ट्र मानव संसाधन विकास व विद्यापीठ अनुदान आयोग- शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर द्वारा प्रायोजित, संगणक विभाग, कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव द्वारा आयोजित 'सायबर सुरक्षा' या विषयावर प्राध्यापक विकास कार्यक्रम आयोजित केला होता त्यामध्ये सहभाग नोंदवला.

दि. १९ ऑक्टोबर २०१९ रोजी डॉ. शांतीलाल धनाजी देसाई कला आणि विज्ञान महाविद्यालय, वाडा, पालघर द्वारा 'आदिवासी समुदायाच्या विकासा संदर्भात राष्ट्रीय स्त्रोताच्या आधारावर शाश्वत विकास' या विषयावर एक दिवसीय राष्ट्रीय परिषदेचे आयोजन करण्यात आले होते.

त्यामध्ये 'आदिवासी समाजातील समस्यांचे विश्लेषणात्मक अध्ययन' हा शोधनिबंध सादर केला तसेच International Research Fellows associations Research Journey' Peer referred Indexed journal. October - 2019, Impact factor - 6.625, ISSN-2343-7143, Swatidhan Publication, Nasik, यामध्ये 'आदिवासी समाजातील समस्यांचे विश्लेषणात्मक अध्ययन' हा शोधनिबंध प्रकाशित केला आहे.

दि. २२/१०/२०१९ रोजी महाराष्ट्र विधानसभेची निवडणूक झाली. सदर निवडणूक मध्ये केंद्राध्यक्ष म्हणून काम केले.

दि. ०४ फेब्रुवारी २०२० रोजी यु.जी.सी. आयोजित व पी. ओ. नहाटा महाविद्यालय, भुसावळ आयोजित एक दिवसीय राष्ट्रीय परिषदेचे आयोजन करण्यात आले होते. परिषदेचा विषय 'महात्मा गांधींचे विचार' हा असून 'महात्मा गांधी व ग्रामराज्य संकल्पना' या विषयावर संशोधन पेपर सादर केला.

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव तसेच मू. जे. महाविद्यालय (स्वायत्त), जळगाव यांच्या संयुक्त अभ्यास मंडळावर सदस्य म्हणून कार्यरत.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने जून २०१९ मध्ये आयोजित केलेल्या SET परीक्षेत शिक्षणशास्त्र विषयातून उत्तीर्ण.

दि. ०४ फेब्रुवारी २०२० रोजी यु.जी.सी. आयोजित व पी. ओ. नहाटा महाविद्यालय, भुसावळ 'महात्मा गांधींचे विचार' या विषयावर एक दिवसीय राष्ट्रीय चर्चासत्राचे आयोजन करण्यात

आली होती. त्यामध्ये 'आधुनिक परिप्रेक्ष्यातून महात्मा गांधींची ग्रामविकासाची संकल्पना' हा शोधनिबंध सादर करून सक्रीय सहभाग नोंदवला.

मू. जे. महाविद्यालयातील ग्रंथालय विभागाने आयोजित केलेल्या 'Online Corona Awareness Programme' मध्ये सहभाग.

Department of Psychology

Dr. Chandramani P. Labhane

- Presented a research paper in the 16-17 January 2020 First Annual Conference International Association of young Psychologist: Emerging trends in behavior science by OP Jindal University, Sonipath. Title of Research paper 'Personality and Burden among Urban and Rural Caregivers of Schizophrenic Patients'.
- Actively Participated in the 13 January 2020 One day University Level Workshop on Restructuring Syllabus for T.Y.B.A. Psychology (CBCS Pattern) Organized by Dept. of Psychology, D.N. College, Faizpur.
- First Annual Conference International

Association of young Psychologist: Emerging trends in behavior science by OP Jindal University, Sonipath. 16-17 January 2020. सदर परीषद डॉ. सी. पी. लभाणे, डॉ. बालाजी राऊत, डॉ. ललिता निकम, डॉ. राणी त्रिपाठी यांनी शोध निबंध सादर केले.

- Published a research paper: Effect of Pessimistic and Optimistic Attitude on Personality Characteristics of interuniversity Cricket Players in ICESPESS 2020 (International Conference on Enhancing in Physical Education and Sport Science) ISBN 978-1-913482-91-

Dr. Lalita Nikam
(Asst. Professor)

- Qualified the SET Exam : June 2019
- Presented a research paper in the 16-17 January 2020 First Annual Conference International Association of young Psychologist: Emerging trends in behavior

science by OP Jindal University, Sonipath. Title of Research paper “Effect of Gender on Achievement Motivation and Self Concept of College Students”.

Dr. Balaji D. Raut
(Asst. Professor)

- Presented a research paper in the 16-17 January 2020 First Annual Conference International Association of young Psychologist: Emerging trends in behavior science by OP Jindal University, Sonipath. Title of Research paper ‘Personality and Burden among Urban and Rural Caregivers of Schizophrenic Patients’.
- Actively Participated in the 13 January

2020 One day University Level Workshop on Restructuring Syllabus for T.Y.B.A. Psychology (CBCS Pattern) Organized by Dept. of Psychology, D.N. College, Faizpur.

- Published a research paper: “Emotional Maturity among Professional and Non-professional Students” in The International Journal of Indian Psychology: ISSN 978-1-329-78932-6

Dr. Rani Tripathi
(Asst. Professor)

- Presented a research paper in the 16-17 January 2020 First Annual Conference International Association of young Psychologist: Emerging trends in behavior science by OP Jindal University, Sonipath.

Title of Research paper “Study of Self Concept and Achievement Motivation among College Students of North Maharashtra”.

**Department of
Philosophy**

Dr. Rajni Sinha

- A paper titled “Paramhansa Yoganand and Kriya Yog ” was presented as endowment lecture at a national conference of Akhil Bharatiya Darshanik Parishad, organized by Dept. of Philosophy, Hamidia College, Bhopal, during Oct.19 - 21, 2019.
- A paper titled “Environmental Ethics and Human Values” was presented at a national conference on the theme “Recent Trends in Bio Sciences and Environment Science” held at Dept. of Botany and Zoology, M J College, Jalgaon, on Jan 16-17, 2020.
- A paper titled “Women Empowerment in India” was presented in a Symposium at the national conference of Bharatiya Mahila Darshanik Parishad, on the theme “Facets of Mahatma Gandhi” held at Dept. of Philosophy, Mumbai University during Jan 18-20, 2020.
- A Session speech was delivered on paper titled “Darshan Dharma – Adhyatm Ka Sahitya Se Antar-Sambandh ” was presented at the national seminar organized by Swami Shri Swaroopanand Saraswati Mahavidyalaya, Bhilai, on the theme “Bharatiya Darshan Ka Sant Sahitya Par Prabhav” during Feb 27-28, 2020.
- A Session Chairperson speech was delivered on paper titled “Sant Darshan Ka Sahitya Evam Samaj Par Prabhav ” was presented at the national seminar organized by Swami Shri Swaroopanand Saraswati Mahavidyalaya, Bhilai, on the theme “Bharatiya Darshan Ka Sant Sahitya Par Prabhav” during Feb 27-28, 2020.

सोहम योग व
नॅचरोपॅथी विभाग

डॉ. आरती गोरे

आंतरराष्ट्रीय योग दिनानिमित्त दूरदर्शनच्या सह्यांद्री वाहिनीवर 'लाईव्ह फोन हुन' कार्यक्रमात मुलाखत. २१ जून २०१९ रोजी मुलाखतीचे प्रसारण.

YUSH for Future Health Challenges या विषयांतर्गत नोव्हेंबर २०१९ मध्ये आयुष द्वारा पुणे विद्यापीठीमध्ये आयोजित आंतरराष्ट्रीय परिषदेत सहभाग.

डॉ. देवानंद सु. सोनार

कविकुलगुरु कालीदास संस्कृत विश्वविद्यालय रामटेक द्वारा योगशास्त्र विषयातील पीएच. डी. प्राप्त केली.

इंडियन योगा असोसिएशन द्वारा उत्तराखंड संस्कृत विश्वविद्यालय हरिद्वार ये आयोजित आंतरराष्ट्रीय योग परिषदेत सहभाग आणि शोधनिबंध सादरीकरण.

प्रा. पंकज प्र. खाजबागे

All India University Yoga Championship - 2020 करीता क. ब. चौ. उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाचे योग कोच म्हणून नियुक्ती.

इंडियन योगा असोसिएशन द्वारा उत्तराखंड संस्कृत विश्वविद्यालय हरिद्वार ये आयोजित आंतरराष्ट्रीय योग परिषदेत सहभाग आणि शोधनिबंध सादरीकरण.

स्वामी विवेकानंद योग अनुसंधान बॅंगलोर द्वारा दिल्ली ये आयोजित Inter University centre for yoga Science (IUC - YS) वर्कशॉप मध्ये सहभाग.

प्रा. अनंत सु. महाजन

स्वामी विवेकानंद योग अनुसंधान बॅंगलोर द्वारा दिल्ली ये आयोजित Inter University centre for yoga Science (IUC - YS) वर्कशॉप मध्ये सहभाग.

इंडियन योगा असोसिएशन द्वारा उत्तराखंड संस्कृत विश्वविद्यालय हरिद्वार ये आयोजित आंतरराष्ट्रीय योग परिषदेत सहभाग आणि शोधनिबंध सादरीकरण.

प्रा. सोनल अ. महाजन, प्रा. ज्योती दे. वाघ, प्रा. गीतांजली कि. भंगळे

इंडियन योगा असोसिएशन द्वारा उत्तराखंड संस्कृत विश्वविद्यालय हरिद्वार ये आयोजित आंतरराष्ट्रीय योग परिषदेत सहभाग आणि शोधनिबंध सादरीकरण.

**School of Commerce
and Management**

Dr. A. P. Sarode

- Awarded Research Project titled “Impact Assessment of Digital India initiative for e-governance, Financial Inclusion and Digital Empowerment of Citizens: A Study of Maharashtra” under ICSSR Impress, New Delhi.
- Presented paper on “Rural Transformation: Challenges and Opportunities” in Vidyawarta Peer Reviewed Journal, ISSN-2319 -9318 in July 2019.
- Presented paper on “Contribution of Employees: Engagement and Participation of Employees in Green HRM to achieve Sustainability” in International Journal of Human resources Management (IJHRM)- ISSN (P):2319-4936; ISSN(E): 2319-4944, Volume 8, Issue 6, Oct-Nov 2019; 13-18
- Presented paper on “A Make in India Initiative for Rural Transformation-Tourism & Hospitality Sector” in International UGC Care Listed Journal “Studies in Indian Place Names” ISSN2394-3114 (P-1716-1722)
- Co-authored a textbook on “Business Entrepreneurship” – SY. B.Com -Prashant Publications, Jalgaon-Sept 2019.
- Three Students were Awarded Ph.D. degree under Guidance of Dr. A.P. Sarode in Academic year 2019-2020
- Nominated as Member on Research Advisory Committee (RAC) KBCNMU Jurisdiction.

Dr. S. G. Patil

- published paper on “Mall Culture: A Rising Trend” in International Journal of Management & Social Sciences – ISSN 2321-1784; Volume 07 Issue 08, August 2019
- Attended National Level Seminar on “National Education Policy- 2019” Organized by ABRSM N_MUKTA & KBC NMU Jalgaon. The seminar was organized on 26th June 2019.
- Attended University Level FDP on “Teaching Pedagogy” Organized by KCES’s IMR Jalgaon. The seminar was organized on 26th June 2019.
- Attended University Level FDP on “Epoch Making Indian Thinkers & Their Thoughts for Social Reconstruction.” Organized by UGC HRDC, Pune At KBC NMU from 16th Sept. 2019 to 22nd Sept. 2019.

CA. Abdul Kadir Nasir Hussain Arsiwala

Published Research Paper entitled as “Consumer buying behavior towards online food delivery apps in north Maharashtra region” in IOSR Journal of Business and Management (IOSR-JBM), e-ISSN: 2278-487X, p-ISSN: 2319-7668, Volume 22, Issue 3. Ser. II (March. 2020).

• Conducted 3 Training Sessions on “**CONDUCTING ONLINE INTERNAL EXAMS USING GOOGLE FORMS**” for members of Faculty of Arts, Commerce &

Science of the College. The Training session was attended by 60 faculty members.

• **Ca. A.N. Arsiwala, Dr. V.V. Yawalkar, Dr. V.M. Deshmukh, Mrs. G.D. Khadke** Participated in 2 day University Level Training Workshop on “Development of e-content for Effective teaching and Learning” organized by RPSM VS Naik Arts, Commerce & Science College, Raver at KBC North Maharashtra University Jalgaon.

Mr. Nitin G. Chaudhari

Published Research Paper entitled as “Agricultural problems to tribal farmers: Special reference to Surgana and Peth

Taluka” in AJANTA Volume IX, ISSN 2277-5730.

Dr. P. M. Joshi

Participated in “International Conference on Emerging Trends in Management, Information Technology and Education” Organized by “Srinivas University, Mangaluru, Karnataka” on 17th August 2019 and presented a paper on

“Outsourcing: Recent Trends in Management for Developing India”

• **Dr. P. M. Joshi and Ca. A. N. Arsiwala** were invited as Experts for District Level Avishkar 2019 on 30th December 2019 at Sakri.

Ms. Jasmine Gajare

• Participated in “72th All India Commerce Conference 2019 & International Seminar” Organized by “KIIT Deemed to be University, Bhubaneshwar, Odisha” on 24th December 2019 and presented paper on “Introducing

Entrepreneurship Skills - A roadway to create possible future employment” the paper is published in “Journal of Information And Computational Science” ISSN: 1548-7741

• Participated in Conference on “Recent

Economic Policies and Its Impact on Indian Economy” Organized by “Rajarshi Shahu Mahavidyalaya (Autonomous), Latur, MH” on 15th October 2019 and presented paper on “Challenges and opportunities of E-Commerce in India with reference to the New Policy 2019” The Paper was Published in “Current Global Reviewer” ISSN 2248-7143.

- Participated in Conference on “Evolving Trends in Accounting, Auditing, Taxation, Management & Social Science” Organized by “MGSM's Arts, Science, Commerce College, Chopda” on 29th February 2020 and presented paper on “Introducing Entrepreneurship Skills - A roadway to create possible future employment”

- Participated in National Level Seminar on “IRF - An Emerging Technology for Sustainable Organic Farming” Organized by Karmveer Raosaheb Thorat Arts and Commerce College, Vani on 6th February 2020. The Paper was published in “Ajanta” Journal ISSN: 2277-5730

- Published a Research Paper on “Raising Need of Organizational Behavior Modification in Business Organizations with Reference to Chanakya’s Yogic Approach of Business Management” in International Journal of Advanced Science and Technology, ISSN: 2005-4238, Volume 29.

**School of Chemical
Sciences**

Prof. R. M. Rathod

- Worked as Chairman of “Training and Safety in Chemical, Clinical and Industrial Laboratories – 2020” organized by School of Chemical Sciences, Moolji Jaitha College, Jalgaon, held on 11th January, 2020.

- Worked as Chairman in Seminar on Challenges in Intellectual Property Rights and Patent System-2020 (CIPRPS-2020) organized by School of Chemical Sciences, Moolji Jaitha College (Autonomous), Jalgaon on 26th February 2020.

Dr. Yogesh B. More

- Research paper presented and published by Yogesh B. More, Hemant P. Narkhede, entitled “Antibacterial Activity Of Copper Nanoparticles” in Bio-Infonet Journal.
- Research paper presented and published by Rathod N. D. and More Y. B. entitled “Recovery of freshwater fish from the effect of Engineered Copper Nanoparticles (Cu-NPs) by designed diet” in Journal of Engineering Sciences, Vol 11, Issue 4, April/2020 ISSN NO:0377-9254.
- Is awarded Ph.D. entitled “**Synthesis,**

- Characterization and Studies on Bio-Prospecting Properties of Metal Nanoparticles/Nanocomposites”** in Chemistry under the faculty of Science & Technology of North Maharashtra University, Jalgaon on 26/11/2019.
- Worked as Coordinator for State level Chemistry Talent Search Examination conducted on 05th January 2020.
 - Worked as Senior Supervisor for YASHADA Examination organized by N. S. Wadia College, Pune.

Mrs. Jaishri U. Shinde

- Worked as Coordinator of Food Adulteration awareness campaign on 21st December 2020.

- Worked as Coordinator of Advanced Instrumentation Training Workshop on 06th March 2020.

Dr. Jayashri D. Bhirud

- Best poster Presentation Award (First Prize) entitled “Solvatochromism study of (thiazol-2-yl) diazenyl derivatives synthesized from 2-amino thiazole” in National Conference on Changing

- Paradigms in Chemical Sciences (CPCS-2019), Organized by P.O. Nahata College, Bhusawal, on 27th September 2019.
- Worked as Coordinator of Consultancy Services on FT-IR Instrument.

Dr. Manoj A. Pande

- Research paper published with Dr. K. Gajananand entitled “Air quality impact on Anatomical and Biochemical Parameters”, IOSR-JESTFT Vol.14, Issue 2, 2020, PP 10-13, p-ISSN 2319-2399 .

- Worked as College Coordinator for ACT Concept Test in Chemistry 2019-2020.
- Worked as CAP director in Moolji Jaitha College (Autonomous), Jalgaon for Winter examination 2019

Dr. Rajendra D. Patil

- Worked as Invited Speaker at two days conference-cum-workshop on nano science and technology Nanotsav-19 organized by Department of Physics, School of Science, Sandip University, Nashik held on 11-12th October, 2019.
- Best Oral Presentation Award (First Prize) entitled “Green Chemistry for sustainable future”, at National conference on recent trends and Innovations in Chemical Sciences, Organized by Dadasaheb D. N. Bhole College, Bhusawal, Maharashtra held on 3rd January, 2020.

Dr. Vasim R. Shaikh

- Research paper published with Sunil H. Ganatra, Preeti A. Tomar, and Kesharsingh J. Patil entitled “Volumetric Studies of Solvation of Carboxylic Acids in Aqueous, Carbon Tetrachloride, Methanolic and Methanolic-Urea Binary Solutions at 298.15 K”. J. Mol. Liq. 2020, 304,112658 (Impact Factor: 4.561).
- Research paper published with Gaurav Gupta, Sachin Kalas and Kesharsingh Patil. Specific Heat Capacity Estimations for Biologically and Medicinally Important Compounds: Lidocaine Hydrochloride, Clove Oil and Piperine using DSC Technique. Curr. Phys. Chem. 2020. DOI: 10.2174/1573412916999200430092644.
- Best Oral Presentation Award (Third Prize) entitled “Study of Aggregation Behaviour of Cationic Surfactants: Conductance of Long Chain Alkyltrimethylammonium Salts in Aqueous and Aqueous NaCl Solutions at 303.15 K” in National Conference on Innovative Ideas in Chemical Sciences and Environmental Science For Sustainable Development-2020 organized by Iqra Education Society’s H. J. Thim College of Arts and Science, Mehrun, Jalgaon on 21st January 2020.
- Actively worked as Organizing Secretary at Seminar on Challenges in Intellectual Property Rights and Patent System-2020 (CIPRPS-2020) organized by School of Chemical Sciences, Moolji Jaitha College (Autonomous), Jalgaon on 26th February 2020.

Dr. Rahul R. Mahire

- Actively worked as Organizing Secretary “One Day Workshop on Training and Safety in Chemical, Clinical and Industrial Laboratories – 2020” organized by School of Chemical Sciences, Moolji Jaitha College (Autonomous) Jalgaon dated 11th January 2020.
- Best Oral Presentation Award (First Prize) at National Conference on Ideas in Chemical Sciences and Environments For sustainable development-2020, organized by Iqra Education Society’s H. J. Thim

college, Jalgaon, on 21st January 2020

- Actively worked as Convener at Seminar on Challenges in Intellectual Property Rights and Patent System-2020

(CIPRPS-2020) organized by School of Chemical Sciences, Moolji Jaitha College (Autonomous), Jalgaon on 26th February 2020.

Mrs. Sonal B. Uplapwar

- Actively worked as Coordinator at One day webinar on "Challenges and opportunities for family in this corona virus pandemics" organized by School of

Chemical Sciences, Moolji Jaitha College, Jalgaon In Collaboration with the Bahai Academy, Panchgani, held on 7th May, 2020.

Mr. Pankaj D. Baviskar

- Research paper published with Narkhede, H.P., entitled "Synthesis and characterization of optimized nano-emulgel micelles as a vehicle of plant extracted curcumin: drug release and In vitro study" International Journal of Research in Pharmacy and Chemistry, 9 (3), pp.85-100.

- Research paper jointly published with Narkhede, H.P., 2019, entitled "Curcumin loaded nano-emulgel as a drug carrier having potent antioxidant activity", Journal of applicable chemistry, 8 (4), pp.1776-1782

**School of
Mathematical
Sciences**

Dr. Jayant Chaudhari

- Has been deputed as the Director and Controller of Exams of M. J. College, (Autonomous).
- Nominated as a BOS member in the subject of Mathematics at Sant Gadge Baba Amravati University, Amravati for the duration 03-10-2019 to 31-08-2022.
- Was invited as a resource person at a

Refresher Course held at KBC, NMU, Jalgaon during 19th August to 21st August 2019.

- J. N. Chaudhari, M. D. Suryawanshi and D R Bonde, Published a research paper: Semi n-absorbing ideals in the semiring Z_0^+ , In Journal of Algebra and Related Topics, 7(2), (2019), 9-18.

K. J. Ingale

- Participated in the refresher course in Mathematics conducted at the Department of Mathematics, KBC North Maharashtra University, Jalgaon, from 19-08-2019 to 01-09-2019 under the UGC Scheme.
- Completed One Week National Faculty Development Program and Online Training on LaTeX organized by Sanjay Ghodawat University, Kolhapur in association with Spoken Tutorial Project, IIT-Bombay from 27-04-2020 to 02-05-2020
- Completed One Week National Faculty

H. P. Bendale

- Participated in Celebration of National Mathematics Day-2019 organized by Department of Mathematics, School of Mathematical Sciences, Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon during 19-22, Dec 2019
- Completed One Week National Faculty Development Program and Online Training on LaTeX organized by Sanjay Ghodawat University, Kolhapur in association with Spoken Tutorial Project, IIT-Bombay from 27-04-2020 to 02-05-2020.
- Completed One Week National Online Faculty Development Program on ICT Tools for Effective Teaching Learning organized by School of Mathematical Sciences, Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded from 27-04-2020 to 02-05-2020.

D. R. Bonde and Dr. J. N. Chaudhari

Published a research paper On B-ideals in semirings, Journal of Indian Mathematical Society, 87(1-2), (2020), 1-8.

B. P. Gajbhare, J. Krishna Prasad and S. Mishra

Published a research paper on Peristaltic flow of Buongiorno model nanofluids a sinusoidal wall surface used in drug delivery, Heat Transfer. 49 (2020), 1016-1034.

**School of
Statistical
Sciences**

Dr. K. G. Khadse

- Invited as an Expert Avishkar Expert Management Committee for the District Level Research Convention “Avishkar 2019” at C. H. Chaudhari Arts, S. G. Patel Commerce and Balaji B. J. Patel Science College, Taloda.
- Participated in a National Conference on “Recent Trends in Biosciences and Environmental Science (RTBES 2020)” organized by M. J. College, Jalgaon and presented a research paper on “A Study on Milk Safety in India using Inferential Statistics”.
- As a Chairman, organized ‘Board of Studies in Statistics’ meeting on 20 March 2020 for the syllabus framing of S. Y. B.Sc Statistics. The syllabus will be implemented from academic year 2020-2021.
- Participated as a Chairman for Budding Researchers Scheme Committee.
- Published research paper on “Assessment of Wastewater Treatment Plant Performance using Capability Indices” in *International Journal of Engineering Research & Technology* journal.
- Following research papers have been accepted for publication in the journals as mentioned:
 1. “Multivariate Process Capability Indices for Non-Normal Processes”, *IAPQR TRANSACTIONS*.
 2. “On Properties of Probability-Based Multivariate Process Capability Indices”, *Quality and Reliability Engineering International*.
 3. “Assessment of Processed and Raw Milk Safety using *Inferential Statistics*”, *International Journal of Scientific Research and Engineering Development*.

**School of
Physical
Sciences**

Dr. R. R. Attarde

- Published a paper entitled “Synthesis and Characterization of Thick Porous Bismuth Oxide Films for Resistive Gas Sensing Applications”, in the Journal of Emerging Technologies and Innovative Research, Volume-6, Issue-6, pp. 1104-1109, June 2019, ISSN:2349-5162
- Published a paper entitled “Synthesis and Characterization of MnO₂ via Co-Precipitation method”, in the Journal of Emerging Technologies and Innovative Research, Volume-6, Issue-6, pp. 286-290, June 2019, ISSN:2349-5162
- Published a paper entitled “Synthesis and Characterization of Nanostructured SnO₂ doped MnO₂ thick films for Sensing Applications”, in the Journal of Emerging Technologies and Innovative Research, Volume-6, Issue-6, June 2019, ISSN:2349-5162

K. B. Mahajan, V. R. Khadse, Premjeet G. Jadhav, K. G. Kolhe

- published a paper entitled “Green Synthesis of metal oxide nanoparticles and their humidity sensing study”, in the Journal of Engineering Sciences, Volume-11, Issue-4, pp. 1277-1284, April 2020, ISSN:0377-9254

V. R. Khadse, K. B. Mahajan, Kavita Patil, Premjeet G. Jadhav

Published a paper entitled “Effect of surfactants on synthesis of the CeO₂ nanoparticles by hydrothermal method”, in the Journal of Engineering Sciences, Volume-11, Issue-4, pp. 1247-1251, April 2020, ISSN:0377-9254

Premjeet G. Jadhav, K. B. Mahajan, V. R. Khadse

- Published a paper entitled “Review of Articles on Forest Fires in Amazon, Australia and The air pollution in Delhi: The Burning Issue”, in the Journal of Engineering Sciences, Volume-11, Issue-4, pp. 1310-1314, April 2020, ISSN:0377-

9254

- Presented a paper entitled “review of articles on forest fire in Amazon, Australia and air pollution in Delhi: a Burning issue” in national conference RTBES at M.J.College, Jalgaon on 16th–17th January 2020.
- presented a paper entitled “study of

optoelectronic properties of CdSe thin films” in national conference recent trends in physical and chemical sciences at Shirish Madhukarrao Chaudhari Mahavidyalaya, Jalgaon, 18th January 2020 presented a paper entitled “study of optoelectronic properties of CdSe thin films” in national conference

Premjeet G. Jadhav

- Premjeet G. Jadhav, K. B. Mahajan, V. R. Khadse, A. J Chaudhari published a paper entitled “Nanotechnology around Human life: A Review”, in the Journal of Engineering Sciences, Volume-11, Issue-4, pp. 1264-1272, April 2020, ISSN:0377-9254
- presented a paper entitled “study of properties of ZnCdSe thin films” in NCIRST National Conference at Amravati

on 16th -17th December 2019, and paper published in international journal Journal of Emerging Technologies and Innovative Research , vol 7, issue 2, February 2020, pg 182- 186

- Delivered a lecture on preparation for board exam and practices in physics on 13th and 19th January 2020 at Central Government’s Kendriya Vidyalaya Ordnance Factory, Bhusawal.

Digamber Chaudhari, Ashvini Chauhan, Moinuddin Shaikh, Jitendra Shinde, Hemant B. Gajare, Hemant Tarkas, Pratibha R. Nikam

- Published a paper entitled “Graphene Oxide electrode based Perovskite as Photodetectors”, in the Journal of

Engineering Sciences, Volume-11, Issue-4, pp. 1301-1304, April 2020, ISSN:0377-9254

Kavita P. Patil, Jaspal Bange, R. B. Waghulde

- Published a paper entitled “Graphene / α -Fe₂O₃ nanocomposite gas sensor”, in the Journal of Engineering Sciences, Volume-

11, Issue-4, pp. 1326-1329, April 2020, ISSN:0377-9254

Dr. H. B. Gajare

- Delivered a guest lecture on “Solar Panels” for the B.Sc. students at D.N.C.V.P.’s Shirish Madhukar Chaudhari College Jalgaon on 12th October 2019
- Delivered a lecture on “Green Energy” for the B.Sc. and M.Sc. students at Moolji Jaitha College Jalgaon on 02nd October 2019

Dr. Vishal D. Bharud

- Delivered a lecture on, “Compilation of Experimental Nuclear Reaction Data (EXFOR-2019)”, in 8th DAE-BRNS workshop held on 12-16 Nov. 2019 at Department of Physics, The Maharaja Sayajirao University of Baroda.

**Department of
Microbiology**

Dr. K. P. Narkhede

- Participated and presented paper entitled ‘Feather keratin degradation by Bacillus sp. AB 16 screened from poultry waste’ in two days National conference on “Recent Trends in Bioscience and Environmental science (RTBES 2020) ” organized by Department of botany & zoology, Moolji Jaitha college Jalgaon on 16th-17th January, 2020.
- Participated and presented paper entitled ‘Microbial bioremediation of textile dyes with indigenous isolates’ in two days National conference on “National conference on microbes for clean environment” organized by SSSS Taywade college, Koradi and MSI, India on 16th-29-30 Sept. 2019

Mrs. S. J. Chandratre

- Participated and presented paper entitled ‘Enzyme treated agro waste of maize and production of biogas’ in two days National conference on “Recent Trends in Bioscience and Environmental science (RTBES 2020) ” organized by Department of botany & zoology, Moolji Jaitha college Jalgaon on 16th-17th January, 2020.

Mr. Prasad M. Nikume

- Participated and presented paper entitled ‘Studies on degradation of p-nitrophenol by *Pseudomonas putida*’ in two days National conference on ”Recent Trends in Bioscience

and Environmental science (RTBES 2020) ” organized by Department of botany & zoology, Moolji Jaitha college Jalgaon on 16th-17th January, 2020.

Mr. Rajesh M. Sagalgile

- Presented a paper entitled “Isolation and Screening of Xylanase Producing Microbes and It’s Application for Fruit Juice Clarification” and secured First Prize (Best Poster Award) in two days National Conference on “Recent Trends in Bioscience and Environmental Science

(RTBES 2020)” organized by Department of Botany & Zoology, Moolji Jaitha College, Jalgaon on 16th-17th January, 2020.

- Worked as Coordinator for *Certificate Course in Quality Control in Microbiology* for A.Y.2019-20.

Mr. Sachin U. Channawat

- Participated in two days National conference on ”Recent Trends in Bioscience and Environmental science (RTBES 2020) ”

organized by Department of botany & zoology, Moolji Jaitha college Jalgaon on 16th-17th March 2020.

Ms. Pratiksha R. Wankhede

- Attended One Day seminar on “Challenges in Intellectual Property Rights and patent System-2020(CIPRPS)” organized by school of chemical science, Moolji Jaitha College (Autonomous) Jalgaon on 26th Feb 2020.

- Attended One Day National seminar on “Intellectual Property Rights and patent System in India” jointly organized by school of law and IPR cell of this University at Jalgaon on 12th March 2019.

Mrs. Nayana Patil

- Participated and presented paper entitled ‘Clarification of fruit juice using phenoxidizing laccase obtained from white rot fungus *Perenniporia tephropora*-L168’ in two days National conference on

”Recent Trends in Bioscience and Environmental science (RTBES 2020) ” organized by Department of botany & zoology, Moolji Jaitha college Jalgaon on 16th-17th January, 2020.

Dr. Firake NR, Dr. Chopade LR, Dr. Narkhede K.P., Dr. Chaudhari B.L., Dr. Mahajan R.T.

Published a paper: Bioprocess optimization of laccase production through solid substrate fermentation using *Perenniporia tephropora* - L168 and its application in

bioremediation of triaryl - methane dye. Biotechnology progress.
<https://doi.org/10.1002/btpr.2916>.
(ISSN: 1520-6033)

**Department
of Botany**

Prof. G. M. Rane

Text book authored

- **Dr. G. M. Rane**, Mr. C. D. Patil & Dr. P. S. Baviskar: 2019 S.Y.B.Sc Botany Sem III Paper I BOT –301 Plant Anatomy. Prashant Publications.pp.120. ISBN : 978-93-88769-80-8
- Mr. C. D. Patil, **Dr. G. M. Rane** & Dr. P. S. Baviskar: 2019 S.Y.B.Sc Botany Sem III Paper II BOT –302, Plant Physiology. Prashant Publications.pp.120. ISBN : 978-93-88769-81-5
- **Dr. G. M. Rane**, Mr. C. D. Patil & Dr. P. S. Baviskar: 2019 S.Y.B.Sc Botany Sem III BOT –304.SEC Mushroom Cultivation Technology. Prashant Publications.pp.56. ISBN : 978-93-88769-82-2
- Mr. C. D. Patil, **Dr. Gauri M. Rane**, Dr. S. A. Patil, Dr. Smita S. Chaudhari & Dr. Pooja O. Pandey: 2019 S.Y.B.Sc Botany Sem III.BOT–303, Practical Botany. Prashant Publications.pp.74. ISBN : 978-93-85664-89-2
- **Dr. G. M. Rane** & Mr. C. D. Patil 2019: S.Y.B.Sc Botany Sem IV Paper I BOT –401.Plant Embryology. Prashant Publications.pp.64. ISBN : 978-93-89492-89-7
- Mr. C. D. Patil & **Dr. G. M. Rane**. 2019: S.Y.B.Sc Botany Sem IV Paper II BOT –402.Plant Metabolism. Prashant Publications.pp.136. ISBN : 978-93-89492-90-3
- Mr. C. D. Patil, **Dr. Gauri M. Rane**, Dr. S. A. Patil (2019): S.Y.B.Sc Botany Sem IV BOT –404.SEC Nursary & Gardening. Prashant Publications.pp.72. ISBN : 978-93-89501-38-4
- Mr. C. D. Patil, **Dr. Gauri M. Rane**, Dr. S. A. Patil, Dr. Smita S. Chaudhari & Dr. Pooja O. Pandey. 2019: S.Y.B.Sc Botany Sem IV.BOT–403, Practical Botany. Prashant Publications.pp.48. ISBN : 978-93-89501-03-2

Papers published

- Bhushan Joshi, **Gauri Rane** & Sarnam Singh (2020): Studies on spatial distribution of forest biomass in dry deciduous forest of Dhule district, Maharashtra, India. Bioinfolet
- Bhushan Joshi & **Gauri Rane** (2020): Digital change detection of forest conversion in dry deciduous forest of Jalgaon District, Maharashtra, India: A geospatial approach. Bioinfolet
- Shraddha Patil and **Gauri Rane** (2020): Screening of Aspergillus species for secondary metabolite production. Bioinfolet

- Kiran Pawar and **Gauri Rane** (2020): Removal of heavy metal ions from their aqueous solutions Bioinfolet

- Monita Shurpatne and **Gauri Rane** (2020): Mycoflora associated with spices. Bioinfolet

Guest Lectures

- Delivered lecture on the topic “Time management” in Vidyarthini Vyaktimatwa Vikas Karyashala Sponsored By NMU at D. N. Colleg, Faizpur. On 10.01.2020

- Delivered lecture on the topic “Time management for Women.” on the occasion of Science day in School of Chemical Sciences. KBC NMU, Jalgaon on 28.2.2020

Dr. J. G. Magar

- Received PG teacher and Ph. D. guide recognition from KBCNMU, Jalgaon.
- Registered one student for Ph. D. degree and sanctioned a fellowship of project entitled, “Generation of hybrids through

Diallel method in *Abelmoschus* spp during organic farmland conversion” from 16 Sept 2019.

- Organized Two days national conference RTBES 2020.

Dr. P. O. Pandey

- Co-Convenor of A **National Conference** Recent Trends in Biosciences and Environmental Science (RTBES 2020) during 16th and 17th January 2020 in M.J.College, Jalgaon
- Organized a camp for “**Haemoglobin test and Blood Group Detection test**” for girls of Moolji Jaitha College, Jalgaon in collaboration with NSS and KCE’S Mother Teresa Health Care Center, Jalgaon on

20/09/2019.

Books Co-authored:

- Mr. C. D. Patil, Dr. Gauri M. Rane, Dr. S. A. Patil, Dr. Smita S. Chaudhari & **Dr. Pooja O. Pandey**. 2019: S.Y.B.Sc Botany Sem III.BOT–303, Practical Botany. Prashant Publications.pp.74. ISBN : 978-93-85664-89-2

- Mr. C. D. Patil, Dr. Gauri M. Rane, Dr. S. A. Patil, Dr. Smita S. Chaudhari & Dr. Pooja

O. Pandey. 2019: S.Y.B.Sc Botany Sem IV.BOT-403, Practical Botany. Prashant Publications.pp.48. ISBN : 978-93-89501-03-2

FDP/ Short- term Courses/Research paper

- Successfully completed Short Term Course on “Research Methodology” (FDP) organized at Faculty Development Centre, Saurashtra University, Rajkot during 28/07/2019 to 05/08/2019.
- Successfully completed Two weeks FDP on “Managing Online classes and co-creating MOOCS” Organized by Teaching Learning Center, Ramanujan College, University of Delhi from April 20- May 06, 2020.
- Successfully completed Short term E-course on “Applied Zoology” organized by

Department of Zoology , Baburao Patil college of arts and Science Angar, Taluka, Mohod, District Solapur during 29th April to 3rd May 2020

- Successfully completed one week faculty development programme on LaTeX-organized by IIT Mumbai Spoken Tutorial during 29 April to 3rd May 2020.
- Presented and published paper entitled, Response on yield of Hyacinth Bean (Lablab purpureus L.) using compost, vermicompost verses synthetic fertilizer and growth regulator” in National seminar on “ Recent Trends in Chemical, Environmental and Life sciences” organized by Sardar Vallabhbhai Patel Arts and Science college, Ainpur, Tal. Raver held on 11 Jan 2020.

Dr. M. K. Deshattiwar

- Organizing Secretary of A National Conference: Recent Trends in Biosciences and Environmental Science (RTBES 2020) during 16th and 17th January 2020 in M.J.College, Jalgaon
- Successfully completed Two weeks FDP on “Managing Online classes and co-creating MOOCS” Organized by Teaching Learning Center, Ramanujan College, University of Delhi from April 20- May 06, 2020.
- Successfully completed one week

faculty development programme on LaTeX-organized by IIT Mumbai Spoken Tutorial during 29 April to 3rd May 2020.

- Participated in one day Workshop on “ Restructuring T. Y. B. Sc. Botany Sem II Syllabus” organized by Botany Department, S. P. D. M. College, Shirpur held on 15th Feb. 2020
- Presented and published paper entitled, Response on yield of Hyacinth Bean (Lablab purpureus L.) using compost, vermicompost verses synthetic fertilizer

and growth regulator” in National seminar on “Recent Trends in Chemical, Environmental and Life sciences” organized by Sardar Vallabhbhai Patel Arts and Science college, Ainpur, Tal. Raver held on 11 Jan 2020.

- Participated in International conference on Climate change, Mangroves and Sustainable Management (CCMSM 2020) on 24th April 2020, Organized by Sahyadri Club, Pune University, Pune.

Dr. O. R. Salunkhe

- Successfully completed Two weeks FDP on “Managing Online classes and co-creating MOOCS” Organized by Teaching Learning Center, Ramanujan College, University of Delhi from April 20- May 06, 2020.
- Presented a paper in National conference on “Recent Trends in Biosciences and Environmental Sciences (RTBES)” at M.J. College, Jalgaon on 16-17 January 2020.

- Participated in one day workshop on “Restructuring T.Y. B.Sc. Botany Sem-II Syllabus” at S.P.D.M. College, Shirpur on 15th February 2020.

- Participated in two days National Webinar on “Potential and Applications of Indigenous Bioresources” organized by Department of Botany, Zoology S. S. V. P. S.L. K. P. R. Ghogrey Science College, Dhule on 14th and 15th May 2020

Mrs. Gauri Ramesh Valvi

Participation in Online FDP:

- Successfully completed Three days E-Short Term Course on “Vermicomposting” organized by Department of Zoology and Botany Bapumiya Sirajoddin Patel Arts, Commerce and Science College,

Pimpalgaon, Kale, Jalgaon during 11-13 May 2020.

- “Online College Management and Online Content creation tools” organized by Lala Rajpatrai College with NST, Mumbai during 30th April to 2nd May 2020

Mr. Kundan A. Mankar

- Qualified MH- SET Examination
- Qualified CSIR NET June 2019 with AIR 24 and CSIR NET DEC. 2019 with AIR 56
- Successfully completed National workshop on “Taxonomy, Biodiversity, Ex-situ conservation and Application of Fungi”

conducted by NFCCI Pune 20-29 November 2019

- Presented Paper in RTBES (National Conference) on “New plant records from Manudevi forest Jalgaon District, Maharashtra”

**Department of
Zoology**

Prof. M. P. Rathod

1. National conference on Recent trends in Bioscience (RTBES2020) 16th and 17th January 2020 at M.J.College Jalgaon, Paper

Presented entitled: Plastic pollution in lonar Meteor lake Buldhana India.

Dr. J. G. Magar

- Co-ordinator: Certificate Course in Fish Farming
- Organizing Secretary and Chairman for Registration Committee for National Conference on National Conference on Recent Trends in Biosciences and Environmental Science (RTBES 2020) 16-17th January 2020.

Participated in FDP/ Conferences / Workshops/ STC

- Short Term Course- “Innovative Practices in Research” organized by UGC-HRDC Academic Staff College, Saurashtra University, Rajkot during the period from 29/07/2019 to 03/08/2019.
- Faculty Development Program- “Cyber Security” organized by UGC-HRDC Academic Staff College, KBC, North Maharashtra University, Jalgaon during the period from 03/09/2019 to 08/09/2019.
- Participated and Paper presented in National Conference on New Frontier in

Biological Sciences (NFBS-2020) entitled, “Freshwater Fish Scale Gelatin for Cosmetic Properties.”

- Participated and Paper presented in National Conference on National Conference on Recent Trends in Biosciences and Environmental Science (RTBES 2020), Entitled, “Effect of formulated diet on growth and survival of Cyprinus carpio“ dated on 16-17th January 2020.
- Participated and Paper presented in National Conference on Nanostructured and Amorphous Materials: Synthesis, Characterization and Application NAM: RAMAN 2020 Entitled-Recovery of freshwater fish from the effect of Engineered Copper Nanoparticles (Cu-NPs) by designed diet, dated on 28th – 29th February 2020.
- Two Weeks Faculty Development Programme on"MANAGING ONLINE

CLASSES and CO-CREATING MOOCS" Organised by Ramanujan College, DU and MHRDCand PMMMNTT from April 20 - May 06, 2020.

- Participated in Six Day National Workshop on "Effective Teaching Tools to Teach Millennial Learners" organized by K.J. Somaiya College of Arts and Commerce, Mumbai., Dated on 27 April 2020 to 02 May 2020.
- One Week National Online Faculty Development Program ICT Tools for Effective Teaching Learning organized by organized by School of Mathematical Sciences, Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded., dated on 27 April 2020 to 02 May 2020.

Paper publications of Dr. M. Z. Chopda, Dr. N. G. Mahajan, Dr. B. D. Talele, Dr. N. R. Maheshwari, Ms. Y. Y. Falak

Paper Publications in UGC-Care Listed Journals:

- Maheshwari, N. R., Marathe, J. M., Patil, S. R. and Chopda, M. Z. (2019): First description of the male of *Uloborusjabalpurensis* Bhandari and Gajbe, 2001 (Araneae: Uloboridae). *Serket* (The Arachnological Bulletin of the Middle East and North Africa) 17(1): 27-31.
- Maheshwari Nayan R., Chopda Manojkumar Z.: Antioxidant activity of *Crossopriza lyoni* and *Stegodyphus sarasinorum* web silk, *BIOINFOLET - A Quarterly Journal of Life Sciences*, 17(1B):

121-122, (2020). Print ISSN: 0973-1431. Online ISSN: 0976-4755.

- Talele Bharati D., Chopda Manojkumar Z.: Effect of herbal preparation on gentamicin induced nephrotoxicity in male rats, *BIOINFOLET - A Quarterly Journal of Life Sciences*, 17(1B): 152-155, (2020). Print ISSN: 0973-1431. Online ISSN: 0976-4755.
- Waghe Vivek S., Mahajan Namrata G., Chopda Manojkumar Z.: Agrarian bird diversity at Soygaon Tehsil, District Aurangabad, *BIOINFOLET - A Quarterly Journal of Life Sciences*, 17(1B): 157-161, (2020). Print ISSN: 0973-1431. Online ISSN: 0976-4755.
- Umesh K. Patil and Manojkumar Z. Chopda: Butterfly Diversity of Jalgaon District, Maharashtra, India, *BIOINFOLET - A Quarterly Journal of Life Sciences*, 17(1B): 192-197, (2020). Print ISSN: 0973-1431. Online ISSN: 0976-4755.
- Yogita Y. Falak, Uzma Naaz Shaikh Iqbal, Namrata G. Mahajan and Manojkumar Z. Chopda: *In Vitro* Anti-Inflammatory Activity of Pre-Clitellar Extract of *Eudrilus eugeniae*, *BIOINFOLET - A Quarterly Journal of Life Sciences*, 17(1B): 190-191, (2020). Print ISSN: 0973-1431. Online ISSN: 0976-4755.
- Mahajan Namrata G., Chopda Manojkumar Z.: *Chlorella* spp. as a supplement in fish food for *Labeorohita*, *BIOINFOLET - A Quarterly Journal of Life*

Sciences, 17(1B): 170-172, (2020). Print ISSN: 0973-1431. Online ISSN: 0976-4755.

• Namrata Mahajan and Manojkumar Chopda: “Green synthesis, characterization and biological activity of silver nanoparticles from *Musa paradisiaca* L. and *Cynodondactylon*” *Journal of Engineering Sciences*, 11(4): 1293-1300, (2020), ISSN NO: 0377-9254.

• Manojkumar Chopda and Namrata Mahajan: “Green synthesis of silver nanoparticles using *Annona muricata* and *Trigonella foenumgraceum* and its *in vitro* Antiurolithiatic activity”, *Journal of Engineering Sciences*, 11(4): 1285-1292, (2020), ISSN NO: 0377-9254.

• Bharati D Talele and Manojkumar Z. Chopda: “Protective effect of Polyherbal Prepration Against Gentamicin Induced Nephrotoxicity in Female rats”. *JES Journal of Engineering Science* 11 (5):445-448, (2020), ISSN NO:0377-9254.

Publications as Book Chapters by Dr. M. Z. Chopda, Dr. N. G. Mahajan, Dr. B. D. Talele and Ms. Y. Y. Falak

• Manojkumar Z. Chopda, Pinjari N.A., Patil A.S., Khare V.V., B. D. Talele and Namrata G. Mahajan: “In vitro Anti-inflammatory activity of *Syzygium cumini*”, Volume 2:363-369, *Current Status of Researches in Biosciences*, Today and Tomorrow’s Printers and Publishers International, (2020).

• B. D. Talele, N. G. Mahajan, R. T. Mahajan and M. Z. Chopda: “Ameliorative effects of Polyherbal formulation against gentamicin induced nephrotoxicity in rat.”, *Current Status of Researches in Biosciences*, Today and Tomorrow’s Printers and Publishers International, (2020).

• Yogita Y. Falak, Ashwini R. Patil, Namrata G. Mahajan and Manojkumar Z. Chopda: “In vitro thrombolytic activity of extract of Posterior region of the earthworm, *Eudrilus eugeniae*”, *Current Status of Researches in Biosciences*, Today and Tomorrow’s Printers and Publishers International, (2020).

Book Publications by Dr. M. Z. Chopda and Dr. N. G. Mahajan

• Dr. Manojkumar Chopda, Dr. A. D. Shelke, Umesh Patil, Vivek Desai, Ganesh Sonar and Nayan Maheshwari: *Fauna of Jalgaon District: A Succinct Field Guide*, Prashant Publication, in Collaboration with Jalgaon Forest Division, Jalgaon, ISBN number – 978-93-88113-69-4.

• Dr. Manojkumar Chopda, Dr. A. D. Shelke, Umesh Patil, Vivek Desai, Ganesh Sonar and Nayan Maheshwari: *Fauna of Jalgaon District: A Succinct Field Guide*, Prashant Publication, ISBN number – 978-93-88769-51-8.

• Dr. R. P. Nemade Dr. N. G. Mahajan Dr. D. V. Ahirrao and Dr. M. Z. Chopda, ZOO-301, Sem III, *Physiology, A Textbook at S.*

Y. B. Sc. level, as per Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon CBCS pattern syllabus, Prashant Publication, Jalgaon, Pages 128, ISBN No. 978-93-88769-95-2

- Dr. Rajashri Nemade Dr. P. B. Patil Dr. Lahu Pawar Dr. N. G. Mahajan and Dr. Manojkumar Chopda: ZOO-302, Sem III, Biochemistry, A Textbook at S. Y. B. Sc. level, as per Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon CBCS pattern syllabus, Prashant Publication, Jalgaon, Pages 120, ISBN No. 978-93-88769-96-9.

- Dr. Mrs. S. M. Sonawane Dr. D. P. Jaiswal Dr. A. D. Shelke Dr. N. G. Mahajan and Dr. Manojkumar Chopda: ZOO-304, Sem III, Apiculture (Skill Enhancement Course), A Textbook at S. Y. B. Sc. level, as per Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon CBCS pattern syllabus, Prashant Publication, Jalgaon, Pages 88, ISBN No. 978-93-88113-92-2.

- Dr. Rajashri Nemade, Dr. S. R. Gaikwad, Dr. N. G. Mahajan and Dr. Manojkumar Chopda: ZOO-401, Sem IV, Genetics, A Textbook at S. Y. B. Sc. level, as per

Member:

- Appointed as “Member of District Biodiversity Board”, by District Collectorate, Jalgaon.
- Appointed as “Member of Yawal Wildlife Sanctuary” by DFO, Forest Division, Jalgaon

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon CBCS pattern syllabus, Prashant Publication, Jalgaon, Pages 144, ISBN No. 978-93-89492-71-2.

- Dr. N. G. Mahajan, Dr. M. C. Patil, Dr. Manojkumar Chopda and Dr. R. M. Chaudhari: ZOO-402, Sem IV, Evolutionary Biology, A Textbook at S. Y. B. Sc. level, as per Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon CBCS pattern syllabus, Prashant Publication, Jalgaon, Pages 144, ISBN No. 978-93-89492-72-9.

- Dr. L. B. Pawar, Dr. Manojkumar Chopda and Dr. N. G. Mahajan: ZOO-404, Sem IV, Medical Diagnostics, A Textbook at S. Y. B. Sc. level, as per Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon CBCS pattern syllabus, Prashant Publication, Jalgaon, Pages 136, ISBN No. 978-93-89492-3-6.

Dr. Manojkumar Z. Chopda

- Appointed as “Member of UGC constituted Committee "Expert committee to study different perspectives of the issue of ban on animal dissection." by Vice-President, UGC, New Delhi.

Co-Ordinator:

- Celebrated “Wild Life Week” on 1st

October 2019, by organizing Rally about animal conservation in collaboration with Jalgaon District Forest Department. Also organized lecture of Mr. Pagar, DCF – Jalgaon District.

- Students of Zoology Department celebrated **ZOOMANIA**, a programme conducted by students for the students, on 20th September 2019, inauguration by District Chief Forest Officer Mr. Pagar, of Jalgaon district. Also organized “Bio-Mehandi” competition for UG and PG students.
- On line Quiz for all organized on the occasion of International Biodiversity Day celebrated on 22nd May 2020, in association with ‘Biological Ideal Organization’, Jalgaon.

Guest lecture

- Delivered Lecture on “**How to Prepare Power Point Presentation**” at Budding research Scheme Programme for new Incumbents on 12th and 13th October 2018.
- Delivered Lecture on “**Budding research Scheme**” at Induction Training Programme for new Incumbents” as a part of Faculty Development Programme under the Scheme of College of Excellence of UGC, New Delhi, on 12th and 13th October 2018.

Subject Expert

- Attended and Examine **Ph. D. Viva Voce** as a Committee Member – Guide, in the Subject Zoology at Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon on 18th December 2019.
- Attended and Examine **Pre-Ph. D. Viva**

Voce as a Committee Member in the Subject Zoology at Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon on 17th September 2019.

Training:

Participated in the Entrepreneurship Management and Development Training programme on “Ornamental Fish Production and Aquarium Trade” from 15th to 20th March 2020. Ornamental Fisheries Training Inland Research Institute (R&D Unit of Tropical Aquaculture & Farming Systems), Udaipur

MHRD Sponsored Short Term Course:

- Successfully completed Short Term Course on “Innovative Practices in Research” organized by UGC-HRDC Academic Staff College, Saurashtra University, Rajkot during the period from 29/07/2019 to 03/08/2019.
- Successfully completed Two Weeks Faculty Development Programme on “*MANAGING ONLINE CLASSES and CO-CREATING MOOCS*” from April 20 - May 06, 2020. Organized by *Teaching Learning Centre of Ramanujan College University of Delhi, sponsored by Ministry of Human Resource Development Pandit Madan Mohan Malaviya National Missions on Teachers and Teaching.*

Conferences and Workshops attended

- 107th Indian Science Congress held at University of Agricultural Sciences, GKVK, Bangalore from 3rd to 7th January 2020, presented a paper entitled, “*In vitro* Anti-inflammatory activity of *Syzygium cumini*”

- Participated and presented research article entitled, “A Virtual Laboratory: Smartphone app for frog dissection” at National Conference “Recent Trends in Biosciences and Environmental Science (RTBES 2020)”, dated on 16-17th January 2020.
- Participated and presented research article entitled, “Green synthesis of silver nanoparticles using *Annona muricata* and *Trigonella foenumgraceum* and its *in vitro* Antiurolithiatic activity” at National Conference “Nanostructured and Amorphous Materials: Synthesis, Characterization and Application NAM: RAMAN 2020” dated on 28th – 29th February 2020.

Dr. Namrata G. Mahajan

- Corordinated a programme : A tribute to great Indian philosopher and former President of India Dr. Sarvapalli Radhakrishnan, who believed that "teachers should be the best minds in the country". On occasion of teachers' day students of T. Y. B. Sc. and M. Sc. celebrated “Teachers Day” on 5th September 2019.

Referee:

For state level competitions MAESTRO 2020, organized by Faculty of Commerce and Management, Moolji Jaitha College (Autonomous), Jalgaon on 10th January 2020.

Training:

Participated in the Entrepreneurship Management and Development Training programme on “Ornamental Fish Production and Aquarium Trade” from 15th to 20th March 2020. Ornamental Fisheries Training Inland Research Institute (R&D Unit of Tropical Aquaculture & Farming Systems), Udaipur

MHRD Sponsored Short Term Course:

- Successfully completed Two Weeks Faculty Development Programme on “MANAGING ONLINE CLASSES and CO-CREATING MOOCS” from April 20 - May 06, 2020. Organized by Teaching Learning Centre of Ramanujan College University of Delhi, sponsored by Ministry of Human Resource Development Pandit Madan Mohan Malaviya National Missions on Teachers and Teaching.

Conferences and Workshops attended

- 107th Indian Science Congress held at University of Agricultural Sciences, GKVK, Bangalore from 3rd to 7th January 2020, presented a paper entitled, “*In vitro* Anthelmintic activity of juice and seeds of *Syzygium cumini*”
- Participated and presented research article entitled, “*Chlorella* spp. as a supplement in fish food for *Labeorohita*,” at National Conference “Recent Trends in Biosciences and Environmental Science

(RTBES 2020)”, dated on 16-17th January 2020.

- Participated and presented research article entitled, “Green synthesis, characterization and biological activity of silver nanoparticles from *Musa paradisiaca*

L. and *Cynodondactylon*” at National Conference “Nanostructured and Amorphous Materials: Synthesis, Characterization and Application NAM: RAMAN 2020” dated on 28th – 29th February 2020.

Dr. Bharati Dilip Talele

- Participated and presented paper entitled, “Ameliorative effects of polyherbal formulation against gentamicin induced nephrotoxicity in rat.”
- 107th Indian Science Congress held at University of agricultural science Bangalore, from 3rd to 7th January 2020.
- Attended and Presented research article

in the national conference on Nanostructure and Amorphous materials: Synthesis Characterization and Application on 28th to 29th February 2020 in Moolji Jaitha Autonomous College Jalgaon.

Ms. Deveshri Sunil Sonawane

- Presented a paper entitled Biodiversity of Akola city, Maharashtra with reference to the dragonfly and damselfly (Insecta: Order Odonata) in “National Conference on Recent Trends in Biosciences and Environmental Science” (RTBES2020) organised by Department of Botany and Zoology, Moolji Jaitha College, Jalgaon on

16th-17th January 2020

- Bharambe, C.M and Deveshri Sonawane: Role of Bat Guano in Bioremediation of Aquatic Ecosystem, Aayushi International Interdisciplinary Research Journal (ISSN2349) Impact Factor6.293 (Special Issue No.70)

Nayan R Maheshwari

- Participated and presented research article in National Conference on “Recent Trends in Biosciences and Environmental Sciences” (RTBES-2020), organized by

Department of Botany and Zoology, Moolji Jaitha College, Jalgaon Programme held on 17th January 2020.

**Department of
Geography**

Dr. P. P. Jangle

- Participated and presented a paper entitled 1) Spatial study of occupational pattern in Muslim Community of Jalgaon city, and 2) Economic Study of brick units in Jalgaon District Maharashtra in Institute of Indian Geographer's (IIG) 41st Indian Geographers Meet 2019 & National Conference on "Building A Disaster Resilient Society: Methods And Approaches" organized by School of Studies in Geography, Pt. Ravishankar Shukla University, Raipur, Chhattisgarh on

November 21-23, 2019.

- Participated in following online IIRS Outreach Programme:

1. Satellite Remote Sensing for Air Pollution studies
2. Geoprocessing using python
3. Basics of Remote Sensing Geographical Information System and Global Navigation Satellite System
4. Remote Sensing and Digital Image Analysis

Prin. Dr. S. N. Bharambe

- Participated and presented a paper entitled "Site Selection for Rainwater Harvesting Structures using Geospatial Techniques Paper Presented" in XIV DGSI International Conference on "Global Economy, Sustainable Tourism and Climate Change" organized by Deccan Geographical Society of India and Department of Geography, University of Rajasthan, Jaipur on 27th to 29th September, 2019.

- Participated and presented a paper

entitled "Comparison of Basin Morphometry derived from Topographic Maps and CartoDEMs: an example from Jalgaon, MS, India" in National Conference on "21st Century Challenges of Agriculture, Health and Development in India with Special Focus on Tribal Areas", organized by National Association of Geographers India (NAGI) and Department of General and Applied Geography Dr. Harisingh Gour Vishwavidyalaya (A Central University), Sagar, M.P. on Dec 28-30, 2019.

- Participated and presented a paper entitled “Study the Cropping Pattern Using Methods of Crop Concentration and Crop Diversification in Yawal Tehsil, District Jalgaon in National Conference on “Recent Trends in Chemical, Environmental and Life Sciences” Sardar Vallabhbhai Patel Arts and Science College, Ainpur, Tal. Raver, Dist. Jalgaon on 11th Jan 2020.
- Participated and presented a paper entitled “Potential of Rooftop Rainwater Harvesting using Remote Sensing and GIS Techniques: A Case Study of Ringangaon Village” in National conference on “Recent trends in Bioscience and Environmental Studies” (RTBES 2020) organized by Dept. of Botany and Zoology, M. J. College,

Jalgaon on 16-17th January 2020.

- Research paper has been published in the journal included in UGC care list “Studies in Indian place Names@ ISSN: 2394-3114, Vol-40, Issue-71-March-2020 entitles “The Assessment of Land Use Land Cover (LULC) change detection in Ahmednagar District, Maharashtra using GIS techniques.
- Participated in following online IIRS Outreach Programme:
 1. Satellite Remote Sensing for Air Pollution studies
 2. Basics of Remote Sensing Geographical Information System and Global Navigation Satellite System
 3. RS & GIS Applications

Dr. Chetan D. Mahajan

- Participated and presented a paper entitled “ Site Selection for Rainwater Harvesting Structures using Geospatial Techniques Paper Presented” in XIV DGSI International Conference on “Global Economy, Sustainable Tourism and Climate Change” organized by Deccan Geographical Society of India and Department of Geography, University of Rajasthan, Jaipur on 27th to 29th September, 2019.
- Participated and presented a paper entitled “Comparison of Basin Morphometry derived from Topographic Maps and CartoDEMs: an example from

Jalgaon, MS, India” in National Conference on “21st Century Challenges of Agriculture, Health and Development in India with Special Focus on Tribal Areas”, organized by National Association of Geographers India (NAGI) and Department of General and Applied Geography Dr. Harisingh Gour Vishwavidyalaya (A Central University), Sagar, M.P. on Dec 28–30, 2019.

- Participated and presented a paper entitled “Study the Cropping Pattern Using Methods of Crop Concentration and Crop Diversification in Yawal Tehsil, District Jalgaon in National Conference on “Recent Trends in Chemical, Environmental and

Life Sciences” Sardar Vallabhbhai Patel Arts and Science College, Ainpur, Tal. Raver, Dist. Jalgaon on 11th Jan 2020.

- Participated and presented a paper entitled “Potential of Rooftop Rainwater Harvesting using Remote Sensing and GIS Techniques: A Case Study of Ringangaon Village” in National conference on “Recent trends in Bioscience and Environmental

- Participated and Presented a paper “Detection of Vegetation for change analysis of Sangamner Tehsil from LISS-III Satellite Image Using NDVI Techniques” at national seminar on Natural Resource Management and Sustainable Development January 2020 A.C.S.S College Ashiv khurd Tal- Sangamner Dist-Ahmednagar, In International Fellow Association’s, Research Journey (International

- Participated and presented a research paper in National Conference on Recent Trends in Chemical, Environmental and Life Sciences, paper entitled ‘Study the cropping pattern using method of crop concentration and crop diversification in Yawal tehsil, district Jalgaon, Organized by S. V. P. Arts & Science College, Ainpur, Raver, Jalgaon’ on 11th January 2020.
- Participated and presented a research

Studies” (RTBES 2020) organized by Dept. of Botany and Zoology, M. J. College, Jalgaon on 16-17th January 2020.

- Participated in one day National Level Workshop on SWAYAM organized by S.J.M.S.M’s Arts & Commerce College, Khapar, Tal. Akkalkua, Dist. Nandurbar on 1st February 2020.

Mr. Sagar B. Dongare

Multidisciplinary E- Research journals) on Natural Resource Management and Sustainable Development by prashant publication Jalgaon.

- Participated in one day National Level Workshop on SWAYAM organized by S.J.M.S.M’s Arts & Commerce College, Khapar, Tal. Akkalkua, Dist. Nandurbar on 1st February 2020.

Dr. S. S. Jadhav

paper in National Conference on Recent Trends in Biosciences and Environmental Life Sciences, paper entitled ‘Potential of rooftop rainwater harvesting using remote sensing and GIS techniques: A case study of Ringangaon village’, Organized by Dept. of Botany & Zoology, M. J. College, Jalgaon, on 16th – 17th January 2020.

- Participated in one day National Level Workshop on SWAYAM organized by

S.J.M.S.M's Arts & Commerce College, Khapar, Tal. Akkalkua, Dist. Nandurbar on 1st February 2020.

- Research paper has been published in the journal included in UGC care list "Studies in Indian place Names@ ISSN: 2394-3114, Vol-40, Issue-71-March-2020 entitles "The Assessment of Land Use Land Cover (LULC) change detection in Ahmednagar District, Maharashtra using GIS techniques.
- Participated in following online IIRS

- Participated in National Conference on Recent Trends in Chemical, Environmental and Life Sciences organized by S. V. P. Arts & Science College, Ainpur, Raver, Jalgaon' on 11th January 2020.

- Participated in one day National Level Workshop on SWAYAM organized by S.J.M.S.M's Arts & Commerce College,

- Participated and presented a research paper in National Conference on Recent Trends in Chemical, Environmental and Life Sciences, paper entitled 'Assessments

Outreach Programme:

1. Satellite Remote Sensing for Air Pollution studies
2. Digital Photogrammetry based 3D modelling
3. Geoprocessing using python
4. Basics of Remote Sensing Geographical Information System and Global Navigation Satellite System
5. Remote Sensing and Digital Image Analysis

Mr. Bharat R. Mahajan

Khapar, Tal. Akkalkua, Dist. Nandurbar on 1st February 2020.

- Participated in following online IIRS Outreach Programme:
 1. Satellite Remote Sensing for Air Pollution studies
 2. Geoprocessing using python

Ms. Kajal H. Sawkare

of Soil characteristic of Budhal coast of Konkan, Maharashtra, Organized by S. V. P. Arts & Science College, Ainpur, Raver, Jalgaon' on 11th January 2020.

**School of
Vocational
Sciences**

Dr. Swati Samvatsar

- Received Certificate of Excellence with First prize for conservation of rain water appreciated by AICTE New Delhi under Jal Shakti Abhiyan.
- Convenor of the two day's III Indian National Groundwater Conference (INGWC-2019)
- Delivered lectures on climate change and mitigation at micro level and sustainable development through water conservation to faculties of engineering and technical teachers organized by National Technical Teachers training and research Institute, Chandigarh

Mr. Milind Pandit

- Received Certificate of Excellence with First prize for conservation of rain water appreciated by AICTE New Delhi under Jal Shakti Abhiyan.
- Rajasthan Government CSR Award for water conservation
- Delivered lectures on Technologies for water conservation , watershed area development and rain water harvesting technologies to faculties of engineering and technical teachers organized by National Technical Teachers training and research Institute, Chandigarh

Dr. Bhushan Ramesh Joshi

- Is awarded the Ph.D. degree entitled “Assessment of Phytomass and Carbon Sequestration in Some of the Forests from Central India.” in the subject Botany under the faculty of Science and Technology on 10th February 2020 by Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon.
- Participated and presented research papers entitled “Distribution of biomass in dry deciduous forest of Dhule district, Maharashtra, India” and “Conversion in dry deciduous forest of Jalgaon district, Maharashtra” in two days National conference on “Recent Trends in Bioscience and Environmental science (RTBES 2020)”

organized by Department of botany & zoology, Moolji Jaitha college Jalgaon on 16th – 17th January, 2020.

- Participated and presented a research paper entitled "Assessment of forest biomass in dry deciduous forest of Dhule district, Maharashtra, India for Climate Change Mitigation" in the National Conference on 'Recent Trends in Life Sciences (RTILS-2019) held at S.S.V.P.S's Arts, Commerce and Science College, Shindkheda, Dist. Dhule (M.S.) on 18th January, 2019
- Participated and presented a research paper entitled "A Social Approach towards Pollution Under Control Certificate (PUCc)" at two days National Conference on "Innovations in Environmental and Earth Sciences for Sustainable Future (IEESSF-2019)" organized by School of Environmental and Earth Sciences, Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon during 27th–28th February, 2019
- Participated in IIRS Academia Meet (IAM-2019) at IIRS, Dehradun as Coordinator, IIRS-ISRO Outreach Programme on 16th March, 2019
- Bhushan Joshi, Gauri Rane and Sarnam Singh (2020) Published "Distribution of biomass in dry deciduous forest of Dhule district, Maharashtra, India" BIOINFOLET

UGC –CARE Approved Journal of Life Sciences Vol.17 (1B), January-March 2020, pp 93-95 [E-ISSN-0976-4755, P-ISSN-0973-1431]

- Bhushan Joshi and Gauri Rane (2020) published "Conversion in dry deciduous forest of Jalgaon district, Maharashtra" BIOINFOLET UGC –CARE Approved Journal of Life Sciences Vol.17 (1B), January-March 2020, pp 96-97 [E-ISSN-0976-4755, P-ISSN-0973-1431]
- Bhushan Joshi, Kiran Pawar and Gauri Rane (2019) Published "Assessment of forest biomass in dry deciduous forest of Dhule district, Maharashtra, India for Climate Change Mitigation" International Journal of Research and Analytical Reviews (IJRAR) Vol.06, Issue-01, January 2019, pp 7-11 [E-ISSN-2348-1269, P-ISSN-2349-5138] , [Google Scholar Impact Factor: 5.75]
- Kiran Pawar, Bhushan Joshi and Gauri Rane (2019) Published "Effect of Ganesh Idol Immersion on Water Quality of Mehrun Lake, Jalgaon City, Maharashtra" International Journal of Research and Analytical Reviews (IJRAR) Vol.06, Issue-01, January 2019, pp 325-332 [E-ISSN-2348-1269, P-ISSN-2349-5138] , [Google Scholar Impact Factor: 5.75]

**Dept of Defence &
Strategic studies**

Dr. Laxman Popatrao Wagh

1. Participated in the refresher course in social sciences (ID) Conducted from December 5 to 18 2019 at University grants commission Human resource development center university of MUMBAI, MUMBAI.
2. Participated in faculty Development program on cyber security organised by faculty development Centre in cyber security and data sciences hosted by school of computer sciences Kaviyitri Bahinabai chaudhari North Maharashtra University Jalgaon conducted by FDC PMMNMTT during 3 rd September to 8 st September 2019.
3. 4 th march 2020 delivered lecture on “India’s Foreign policy special Reference to south Asia” at the dept. of Defence & Strategic studies school of arts and Humanities KBC NORTH MAHATASHTRA UNIVERSITY JALGAON.
4. Meghe Rahul Purshottam Research student of Dept. of Defence & Strategic Studies M .J. College Jalgaon Vide registration No Nmu/11/Ph.D/ Defence studies /7/2011 dated 28.02.2011 has successfully completed the Ph.d Programme of this university.
5. Dated on 14 & 15 October 2019 deliver lecturer topic on military geography & war planning “at the Department of Defence and strategic studies school of arts and humanities KBC NMU Jalgaon.
6. Participated on one day curriculum Development workshop on five year integrated course in Defence and strategic studies organised by the department of Defence and strategic studies SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE on 20th November 2019.
7. Gondwana University Gadchiroli, worked as the subject Expert for the selection committee for the Appointment of Assistant professor on 19 September 2019.
8. Attended the selection committee Meeting in the subject Defence & Strategic Studies held on 1 st August, 2019 at KBC NMU, Jalgaon.
9. Attended the pre submission presentation Viva-vole of Mr. Ghan Anand Laxmikant Defence & Strategic studies at KBC NMU Jalgaon on 10/05/2019.

**FACULTY OF ARTS
Bus/Railway Pass Aid
Scheme Report**

Dr. Manoj Mahajan
Scheme Coordinator

The Bus/Railway Pass Aid Scheme is a successful initiative through which 33% of the commuting expenditure is provided as financial assistance to promising students enrolled to F. Y. , S. Y. and T. Y. B. A. The

assistance is provided from the fund contributed by the faculty members of the Faculty of Arts. In the academic year 2019-20, 31 beneficiaries were provided financial assistance of Rs. 12,897/-

Class	Beneficiaries
FYBA	19
SYBA	08
TYBA	04
Total	31

Expenditure 2019-20

Balance 2018-19	Credit -2019-20	Debit 2019-20	Balance 2019-20
Back year balance 22,568/ (including 300 rsintres)	30,000/-	12,897/-	39,671 /-
----	----	----	22568+30000=52568-12897 = 39671
----	----	----	Total balance – 39,671/-

I am thankful to the Coordinator and the Vice Principal of the faculty and my colleagues at the department and faculty for

rendering kind support and cooperation for successful implementation of the scheme.

The Students of M. J. College in KBC North Maharashtra University Merit List 2018-2019

Sr.No.	Rank	Seat no.	Name	Class/Subject	CGPA	Grade points
1	First	157983	Deulgaonkar Janhavi Govind	B. A. Sanskrit	9.58	O Grade
2	First	158023	Pote Onkar Devrao	B. A. Philosophy	8.83	A+ Grade
3	First	157926	Langare Dinesh Vasant	B. A. Music	8.29	A Grade
4	First	157877	Thakur Gayatri Manoj	B. A. Dramatics	7.46	B+ Grade
5	First	158091	Gaikawad Tanmay Nitin	B. A. Yogic Science	9.04	A+ Grade
6	First	181344	Raut Pramod Manohar	M. A. Marathi	9.88	O Grade
7	First	184805	Gavhale Kishori Santosh	M. A. Sanskrit	8.94	A+ Grade
8	First	179589	Patil Puja Uddhav	M. A. History	9.31	A+ Grade
9	First	206242	Valvi Savan Anil	M. A. Mass Communication	9.29	A+ Grade
10	First	186148	Yeole Rahul Ramesh	M. A. Yogic Science	9.50	O Grade
11	First	356238	Patil Geeta Madhusudhan	B.Sc Geography	5.88	O Grade
12	First	356005	Bhamare Vaibhavi Vijay	B. Sc Biochemistry	5.91	O Grade
13	First	356156	Mahajan Bhushan Dnyaneshwar	B. Sc Geoinformatics	5.50	O Grade
14	First	378407	Patil Vaishali Suresh	M. Sc Analytical Chemistry	9.53	O Grade
15	First	391563	Patil Namrata Gulab	M. Sc Zoology	9.80	O Grade
16	First	203929	Patil Priyanka Sunil	M. F. A. Applied Arts	703.00	First Class With Distinction
17	First	204015	Sachula Ravi Nathalal	M. F. A. Painting	666.00	First Class
18	First	204088	Amin Ketan Narandrabhai	M. F. A. Sculpture	573.00	Second Class
19	First	204051	Chavan Sandeep Balkrishna	M. F. A. Print Making	609.00	First Class
20	First	204127	Mirza Jawed Iqbal	M. F. A. Visual Communication	626.00	First Class
21	First	188675	Badgujar Piyush Prashant	B. F. A. Painting	378.00	First Class With Distinction
22	First	188703	Dugar Pragya Tolaram	B. F. A. Applied Arts	627.00	First Class With Distinction
23	First	370949	Singh Goldy Shambhu	B. Voc Green House Technology	5.85	O Grade
24	First	370952	Patil Manisha Sanjay	B. Voc Print Technology	5.48	A Grade

Sr.No.	Rank	Seat no.	Name	Class/Subject	CGPA	Grade points
25	Second	158037	Yadav Parth Chandrakant	B. A. English	9.54	O Grade
26	Second	157984	Oak Bharavi Avinash	B. A. Sanskrit	9.58	O Grade
27	Second	158075	Chavan Gayatri Bhagwan	B. A. Psychology	9.39	A+ Grade
28	Third	157896	Bhalerao Nishigandha Vishwas	B. A. Psychology	9.26	A+ Grade
29	Second	157955	Mahale Jay Prabhakar	B. A. Philosophy	8.33	A+ Grade
30	Second	158072	Kharwal Damini Vitthal	B. A. Defence and Strategic Studies	9.21	A+ Grade
31	Second	157980	Machare Sumit Dasharath	B. A. Music	8.21	A Grade
32	Third	158081	Pardeshi Avinash Vijaysing	B. A. Music	7.58	A Grade
33	Second	158026	Kulkarni Shweta Jayant	B. A. Yogic Science	8.96	A+ Grade
34	Third	158024	Kharat Rahul Raju	B. A. Yogic Science	8.83	A+ Grade
35	Second	184806	Ghate Apeksha Rajendra	M. A. Sanskrit	8.88	A+ Grade
36	Third	184811	Sonawane Priyanka Gopal	M. A. Sanskrit	8.50	A+ Grade
37	Second	179577	Hire Sujata Uttamrao	M. A. History	9.13	A+ Grade
38	Third	185521	Sonawane Vaishali Pitambar	M. A. Sociology	9.31	A+ Grade
39	Second	173120	Chaudhari Rohini Bansilal	M. A. Defence and Strategic Studies	8.81	A+ Grade
40	Third	173119	Bari Harishchandra Jagannath	M. A. Defence and Strategic Studies	8.75	A+ Grade
41	Second	186131	Gurav Neha Sunil	M. A. Yogic Science	9.44	A+ Grade
42	Third	186132	Jawale Harshada Ravindra	M. A. Yogic Science	9.44	A+ Grade
43	Second	356349	Rathod Ujjawala Vasant	B.Sc Electronics	5.78	O Grade
44	Third	356237	Patil Gayatri Kishor	B.Sc Statistics	5.94	O Grade
45	Third	356150	Lodha Moneeka Rajeshkumar	B.Sc Geography	5.70	O Grade
46	Second	356316	Patil Vibhavari Pramod	B.Sc Geology	5.81	O Grade
47	Second	356129	Khairnar Prachi Dinesh	B. Sc Biochemistry	5.84	O Grade
48	Second	356417	Yeole Prasad Anil	B. Sc Geoinformatics	5.41	O Grade
49	Third	356118	Kalyankar Ganesh Ramdas	B. Sc Geoinformatics	5.30	O Grade

Sr.No.	Rank	Seat no.	Name	Class/Subject	CGPA	Grade points
50	Second	379261	Bhoi Prachi Kishor	M. Sc Botany	10.00	O Grade
51	Third	379270	Patil Kiran Prakash	M. Sc Botany	9.95	O Grade
52	Second	391553	Chatur Kalyani Sanjay	M. Sc Zoology	9.75	O Grade
53	Third	832176	Mahangade Pushplata Suresh	B. Com	5.86	O Grade
54	Second	841117	Suralkar Dhanashri Punjaram	M. Com	9.38	A+ Grade
55	Second	203928	Patel Niraj Gunvantrai	M. F. A. Applied Arts	667.00	First Class
56	Third	203927	Manekar Mangesh Shrikant	M. F. A. Applied Arts	633.00	First Class
57	Second	204014	Rathod Ghanshyambhai Premjibhai	M. F. A. Painting	634.00	First Class
58	Third	204013	Prajapati Vipul Nagjibhai	M. F. A. Painting	624.00	First Class
59	Second	204089	Rajyaguru Devdootkumar Vrajlal	M. F. A. Sculpture	572.00	Second Class
60	Second	204126	Ahire Mahesh Balwantrao	M. F. A. Visual Communication	614.00	First Class
61	Second	188680	Ingale Pranjali Purushottam	B. F. A. Painting	312.00	First Class
62	Third	188693	Shaikh Shoaib Shaikh Salahuddin	B. F. A. Painting	307.00	First Class
63	Second	188706	Rathod Munnai Pandit	B. F. A. Applied Arts	569.00	First Class With Distinction
64	Third	188704	Kumavat Amit Rameshwar	B. F. A. Applied Arts	443.00	Second Class
65	Second	370950	Tiwari Pooja Prahlad	B. Voc Green House Technology	5.83	O Grade
66	Second	370951	Amrutkar Tanmay Subhash	B. Voc Print Technology	5.42	A Grade

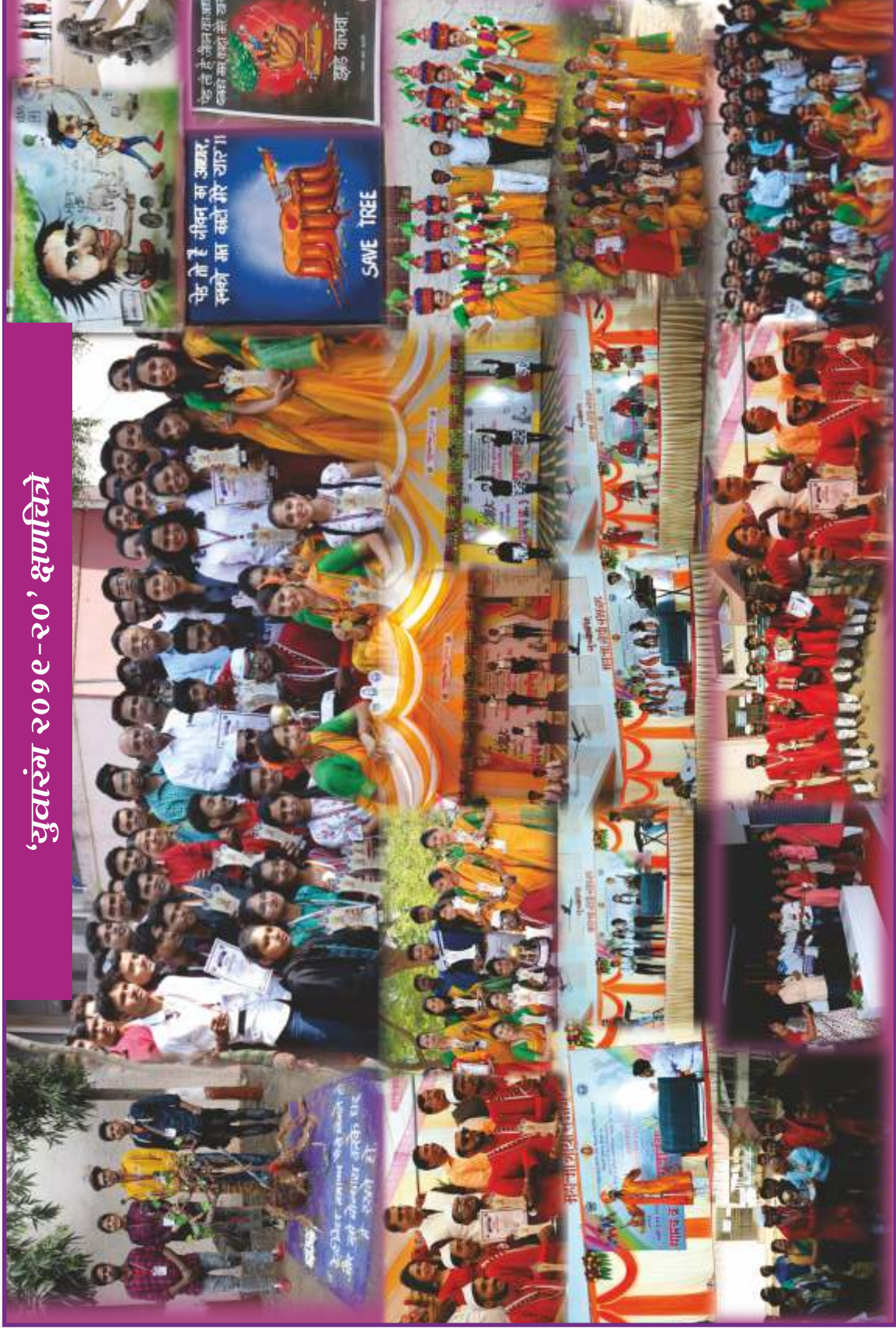
मूळजी जेठा (वरिष्ठ) महाविद्यालय, जळगाव			
सन २०१९-२० या वर्षात विविध शिष्यवृत्ती / पारितोषिक मिळविणारे मानकरी			
अं.नं.	विद्यार्थ्यांचे नाव	शिष्यवृत्ती / पारितोषिक	तपशिल
१	उजमा नाज़ शेख ईकबाल	खेर गंभीरमल पारितोषिक	सर्वोत्कृष्ट विद्यार्थी
२	जोशी कनिष्का हरेश	पी. व्ही. रत्नपारखी पारितोषिक	प्रथम वर्ष कला आणि विज्ञान या दोन्ही शाखातून महाविद्यालयातून सर्व प्रथम येणारा विद्यार्थी
३	तोडकर पियुष बाळसाहेब	वि.वा. गंधे आणि सत्यभामा गंधे पारितोषिक	तृतीय वर्ष कला (मराठी स्पे.) या परीक्षेत महाविद्यालयातून सर्वाधिक गुण मिळविणारा विद्यार्थी
४	तोडकर पियुष बाळसाहेब	प्रा. म. ना. अदवंत शिष्यवृत्ती	तृतीय वर्ष कला (मराठी स्पे.) या परीक्षेत महाविद्यालयातून सर्वाधिक गुण मिळविणारा विद्यार्थी
५	तोडकर पियुष बाळसाहेब	नर्मदबाई नवलराम पाटील पारितोषिक	तृतीय वर्ष कला (मराठी स्पे.) या परीक्षेत महाविद्यालयातून सर्वाधिक (अंग्रिगेट) गुण मिळविणारा विद्यार्थी
६	तोडकर पियुष बाळसाहेब	रामभाऊ प्रभुदेसाई पारितोषिक	तृतीय वर्ष कला (मराठी प्रधान) द्वितीय व तृतीय वर्षातील मराठी या विषयांत (अंग्रिगेट) गुण मिळविणारा विद्यार्थी
७	पात्र विद्यार्थी नाही.	पाटील-पोतनीस पारितोषिक	११ वी ते पदव्युत्तर वर्गामधील उत्तम चारित्र्य, वर्तणूक व चांगली शैक्षणिक पात्रता असणारा (अपेक्षित पण आवश्यक नाही) महाविद्यालयीन शिक्षण घेत असतांना कॉलेज मेस मध्ये स्वतःच्या मदतीसाठी काम करणारा विद्यार्थी
८	सेठीया महिमा मनोज	विमल पिता भोजू चौधरी पारितोषिक	तृतीय वर्ष विज्ञान (प्रधान रसायनशास्त्र) या परीक्षेत महाविद्यालयातून सर्वाधिक गुण मिळविणारी विद्यार्थिनी
९	सेठीया महिमा मनोज	महादेव काशिनाथ थत्ते पारितोषिक	तृतीय वर्ष विज्ञान (केमिस्ट्री प्रिन्सिपल) या परीक्षेत महाविद्यालयातून सर्व प्रथम येणारा विद्यार्थी (विदाऊट बॅकलॉग)
१०	शेख महंमद हसन अख्तर	प्रा. अं. गं. चिपळूणकर पारितोषिक	तृतीय वर्ष कला (इंग्रजी) या परीक्षेत महाविद्यालयातून सर्वाधिक गुण मिळविणारा व याच महाविद्यालयांत एम.ए. (इंग्रजी) वर्गात प्रवेश घेणारा विद्यार्थी.
११	महागडे पुष्पलता सुरेश	सौ.शांताबाई पाटील (हैद्राबाद) पारितोषिक	तृतीय वर्ष वाणिज्य या परीक्षेत महाविद्यालयातून सर्वप्रथम येणारा विद्यार्थी
१२	यादव पार्थ चंद्रकांत	कै.बाबुराव लेले पारितोषिक	तृतीय वर्ष कला या परीक्षेत इंग्रजी (आवश्यक) या विषयांत महाविद्यालयातून सर्वाधिक गुण मिळविणारा विद्यार्थी
१३	रायसिंधानी कोमल अशोक	सौ.लीला महादेव अदवंत पारितोषिक	प्रथम वर्ष कला या परीक्षेत महाविद्यालयातून सर्वाधिक गुण मिळविणारा विद्यार्थी
१४	पाटील अमृता गोकुळ	शरद डी. प्रधान पारितोषिक	तृतीय वर्ष विज्ञान संख्याशास्त्र (प्रधान) या परीक्षेत सर्वाधिक गुण मिळविणारा विद्यार्थी
१५	अहिरे रंजनी जगन्नाथ	डॉ. शं. रा. पुणतांबेकर पारितोषिक	तृतीय वर्ष कला या परीक्षेत हिंदी (प्रधान) विषय धरून सर्वाधिक गुण मिळविणारा (अप्री. मार्क्स) विद्यार्थी
१६	पाटील वैष्णवी अरुण	श्री. मो. स. भावे पारितोषिक	प्रथम वर्ष वाणिज्य या वर्गातून वार्षिक परीक्षेत अर्थशास्त्र या विषयांत सर्वाधिक गुण मिळविणारा विद्यार्थी
१७	पाटील कुमुदिनी अतुल	प्रा.. मो. स. भावे पारितोषिक	तृतीय वर्ष कला या वर्गातून अर्थशास्त्र हा विशेष विषय घेऊन (द्वितीय व तृतीय वर्षातील अर्थशास्त्राचे एकूण पेपर) सर्वाधिक गुण मिळविणारा विद्यार्थी
१८	सोनवणे शुभांगी संजय	प्रा.. मो. स. भावे पारितोषिक	एम.ए. अर्थशास्त्र (संपूर्णस्तर) या वर्गातून सर्वाधिक गुण मिळविणारा विद्यार्थी
१९	राऊत प्रमोद मनोहर	घन:शाम काशिराम पाटील (आमोदे) पारितोषिक	एम. ए. वर्गात सर्व प्रथम येणारा विद्यार्थी
२०	पाटील पूजा उद्धव	घन:शाम काशिराम पाटील (आमोदे) पारितोषिक	एम.ए. वर्गात सर्व प्रथम येणारी विद्यार्थिनी
२१	पाटील किरण प्रकाश	घन:शाम काशिराम पाटील (आमोदे) पारितोषिक	एम.एस्सी .वर्गात सर्वप्रथम येणारा विद्यार्थी
२२	पाटील किरण प्रकाश	घन:शाम काशिराम पाटील (आमोदे) पारितोषिक	एम.एस्सी .वर्गात सर्वप्रथम येणारी विद्यार्थिनी
२३	पवार कल्पेश संजय	घन:शाम काशिराम पाटील (आमोदे) पारितोषिक	एम.कॉम .वर्गात सर्वप्रथम येणारा विद्यार्थी

२४	सुरळकर धनश्री पुंजाराम	घन:शाम काशिराम पाटील (आमोदे) पारितोषिक	एम.कॉम. वर्गात सर्वप्रथम येणारी विद्यार्थिनी
२५	देऊळगावकर जान्हवी गोविंद	घन:शाम काशिराम पाटील (आमोदे) पारितोषिक	बी. ए. वर्गात सर्वप्रथम येणारी विद्यार्थी
२६	देऊळगावकर जान्हवी गोविंद	घन:शाम काशिराम पाटील (आमोदे) पारितोषिक	बी. ए. वर्गात सर्वप्रथम येणारी विद्यार्थिनी
२७	भारंबे वैभव विजय	घन:शाम काशिराम पाटील (आमोदे) पारितोषिक	बी.एस्सी. .वर्गात सर्वप्रथम येणारी विद्यार्थी
२८	भारंबे वैभव विजय	घन:शाम काशिराम पाटील (आमोदे) पारितोषिक	बी.एस्सी. .वर्गात सर्वप्रथम येणारी विद्यार्थिनी
२९	महागडे पुष्पलता सुरेश	घन:शाम काशिराम पाटील (आमोदे) पारितोषिक	बी.कॉम .वर्गात सर्वप्रथम येणारी विद्यार्थी
३०	महागडे पुष्पलता सुरेश	घन:शाम काशिराम पाटील (आमोदे) पारितोषिक	बी.कॉम .वर्गात सर्वप्रथम येणारी विद्यार्थिनी
३१	सपकाळे रचना देवकीनंदन	सौ.स्मिता व प्रा. अरविंद ग. कर्णिक पारितोषिक	महाविद्यालयांत टी.वाय.बी.एस्सी (प्राणिशास्त्र) या विषयांत प्रथम येणारी विद्यार्थी/ विद्यार्थिनी
३२	पाटील वैष्णवी रामेश्वर	कै. शरदचंद्र दामोदर पाटील पारितोषिक	तृतीय वर्ष बी.एस्सी. वनस्पतीशास्त्र (प्रमुख) या विषयांत सर्वाधिक गुण मिळविणारी विद्यार्थी / विद्यार्थिनी
३३	पात्र विद्यार्थी नाही.	प्रा. एल.एन. पाटील पारितोषिक	बी.एस्सी.(केमिस्ट्री प्रिन्सिपल) या विषयांत महाविद्यालयांतून सर्वप्रथम येणारी विद्यार्थी/ विद्यार्थिनी व याच महाविद्यालयांत एम.एस्सी.(ऑर्गॅनिक केमिस्ट्री) या वर्गात प्रवेश घेणारी / विद्यार्थी/ विद्यार्थिनी
३४	भोई सुजाता भिका	कै.छोटू शेनफडू मराठे व कै.ज्ञानेश वर नरसिंग पाटील पारितोषिक	टी.वाय.बी.ए.(इतिहास) प्रमुख विषयांत सर्वाधिक गुण मिळविणारी विद्यार्थी
३५	पाटील गिता मधुसुदन	कै. प्रा. एस.डी. सिरसीकर पारितोषिक	महाविद्यालयांत भूगोल या विषयांत तृतीय वर्षी विशेषस्तरावर सर्वाधिक गुण मिळविणारी विद्यार्थी
३६	गव्हाळे किशोरी सतीश	कै.सौ.पार्वतीबाई कुळकर्णी पारितोषिक	पदव्युत्तर एम.ए.(भाग-१ व भाग-२)मिळून संस्कृत विषय घेऊन सर्वाधिक गुण मिळविणारी विद्यार्थी
३७	राऊत प्रमोद मनोहर	कै.सौ.पार्वतीबाई कुळकर्णी पारितोषिक	पदव्युत्तर एम.ए.(भाग-१ व भाग-२) मिळून मराठी विषयांत सर्वाधिक गुण मिळविणारी विद्यार्थी
३८	अहिरे रंजनी जगन्नाथ	कै.शंकरराव कुळकर्णी पारितोषिक	पदव्युत्तर एम.ए.(भाग-१ व भाग-२)मिळून हिंदी विषयांत सर्वाधिक गुण मिळविणारी विद्यार्थी
३९	जोशी कल्याणी कैलास	कै.शंकरराव कुळकर्णी पारितोषिक	पदव्युत्तर एम.ए.(भाग-१ व भाग-२) मिळून इंग्रजी विषयांत सर्वाधिक गुण मिळविणारी विद्यार्थी
४०	राऊत प्रमोद मनोहर	प्रा शालीग्राम नवलराम पाटील पारितोषिक	एम.ए. (मराठी स्पेशल) या वर्गात सर्वाधिक गुण मिळविणारी विद्यार्थी
४१	पात्र विद्यार्थी नाही.	कै.श्रीधर महादेव गोखले यांच्या स्मृती प्रित्यर्थ पारितोषिक	एम.ए. (मास कम्युनिकेशन) परीक्षेत सर्वाधिक गुण मिळविणारी विद्यार्थिनी.
४२	वळवी सावन अनिल	कै. श्रीधर महादेव गोखले यांच्या स्मृती प्रित्यर्थ पारितोषिक	एम.ए. (मास कम्युनिकेशन) परीक्षेत सर्वाधिक गुण मिळविणारी विद्यार्थी
४३	महागडे पुष्पलता सुरेश	प्रा. पी. जी . अभ्यंकर गौरव समिती पारितोषिक	बी. कॉम. परीक्षेत सर्वाधिक गुण मिळविणारी विद्यार्थी
४४	सुरळकर धनश्री पुंजाराम	प्रा. पी. जी. अभ्यंकर गौरव समिती पारितोषिक	एम.कॉम. परीक्षेत सर्वाधिक गुण मिळविणारी विद्यार्थी
४५	वैश्य पुजादेवी सुरेशचंद्र	प्रा. श्रीरंग राजे स्मृती पारितोषिक	एफ.वाय.बी. कॉम. परीक्षेत इन्ट्रॉडक्शन टू कॉम्प्युटर अँड क्वान्टिटीटीव्ह मेथड या विषयात सर्वाधिक गुण सर्वाधिक गुण मिळविणारी विद्यार्थी
४६	कोल्हे ऐश्वर्या योगेश	प्रा. श्रीरंग राजे स्मृती पारितोषिक	एस.वाय.बी.कॉम. परीक्षेत कॉम्प्युटर ऑप्लिकेशन अँड बिझिनेस कम्युनिकेशन या विषयांत सर्वाधिक गुण मिळविणारी विद्यार्थी
४७	महागडे पुष्पलता सुरेश	प्रा. श्रीरंग राजे स्मृती पारितोषिक	टी.वाय.बी.कॉम. परीक्षेत R-Softwar कॉम्प्युटर ऑप्लिकेशन अँड कॉम्प्युटेटिव्ह स्कील या विषयांत सर्वाधिक गुण मिळविणारी विद्यार्थी

४८	बावणे अमोल राजधर	कै.सौ. सरोज देशमुख - गुप्ते वार्षिक शिष्यवृत्ती	महाविद्यालयातील गरीब, हुशार आणि होतकरु विद्यार्थी
४९	बाविस्कर क्रांती राजू	कै.सौ. सरोज देशमुख - गुप्ते वार्षिक शिष्यवृत्ती	महाविद्यालयातील गरीब, हुशार आणि होतकरु विद्यार्थिनी
५०	चौधरी दिगंबर भागवत	कै. के. य. जोशी स्मृती शिष्यवृत्ती	महाविद्यालयातील ११ वी ते पदव्युत्तर वर्गापर्यंत शिक्षण घेणा-या गरीब, हुशार विद्यार्थ्यांसाठी
५१	यादव पार्थ चंद्रकांत	कै. रमाबाई रघुनाथ याज्ञिक यांच्या स्मृती प्रित्यर्थ पारितोषिक	टी.वाय.बी.ए.परीक्षेत (आवश्यक) इंग्रजी विषयात सर्व प्रथम येणारा विद्यार्थी
५२	महाजन दिव्या उमाकांत	कै. माधुरी लक्ष्मण लोखंडे यांच्या स्मृती प्रित्यर्थ पारितोषिक	टी.वाय.बी.ए.स्सी.(मायक्रोबॉयॉलॉजी) विषयात सर्व प्रथम येणारी विद्यार्थिनी
५३	पाटील कुमुदिनी अतुल	कै. भाईसाहेब वाय.एस.महाजन स्मृती पारितोषिक	टी.वाय.बी.ए.अर्थशास्त्र स्पेशल विषय घेऊन सर्वप्रथम येणारा विद्यार्थी
५४	सोनवणे शुभांगी संजय	कै. भाईसाहेब वाय.एस.महाजन स्मृती पारितोषिक	एम.ए.अर्थशास्त्र परीक्षेत सर्वाधिक गुण मिळविणारा विद्यार्थी
५५	जोशी कल्याणी कैलास	कै. दामोदर भास्कर गाडगीळ पारितोषिक	एम.ए. इंग्रजी या विषयात सर्व प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यांस.
५६	यादव पार्थ चंद्रकांत	कै. दामोदर भास्कर गाडगीळ पारितोषिक	टी.वाय.बी.ए.वर्गात इंग्रजी स्पेशल या विषयात सर्व प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यांस (सदर पारितोषिक दोन्ही विद्यार्थ्यांचा CGPA सारखा असल्यामुळे विभागुन देण्यात यावे)
५७	महागडे पुष्पलता सुरेश	श्रीमती कांताबेन व पार्वतीबेन दोशी मेमोरिअल फाऊंडेशन पारितोषिक	बी.कॉम.परीक्षेत सर्व प्रथम येणारी विद्यार्थिनी
५८	खरात राहूल राजू	प्रा.व्ही.बी.शहा पारितोषिक	महाविद्यालयातील कोणत्याही पात्र, गरजू व होतकरु विद्यार्थ्यांस
५९	वळवी सावन अनिल	कै.वसंत वामन उर्फ मामा नाईक पारितोषिक	एम.ए. मास कम्युनिकेश (जर्नालिझम)या वर्गात सर्व प्रथम आलेल्या विद्यार्थ्यांस /विद्यार्थिनीस
६०	भोळे सौरभ बाळकृष्ण	कै.घन:शाम नारायण पाटील(हबडीकर) पारितोषिक	बी.ए.स्सी.(फिजिक्स)या विषयांत प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यांस
६१	नाईक दिपक भरत	कै.वामन मोतीराम सोनवणे (बोरगावकर) पारितोषिक	कमवा-शिका योजनेत शिक्षण घेत असलेल्या गरीब (पुरुष) विद्यार्थ्यांस (शक्यतो प्रथम वर्ष कला या वर्गातील)
६२	महागडे प्रिया सुरेश	कै.सीताबाई वामनराव सोनवणे (बोरगावकर) पारितोषिक	कमवा-शिका योजनेत शिक्षण घेत असलेल्या गरीब विद्यार्थिनीस (शक्यतो प्रथम वर्ष कला या वर्गातील)
६३	महागडे प्रिया सुरेश	स्व.प्रा.जयश्री पंडित पालवे पारितोषिक	मू.जे.महाविद्यालयातून १२ वी परीक्षेत उत्तीर्ण होऊन प्रथम वर्ष कला शाखेत प्रवेश घेणारी गरीब व होतकरु विद्यार्थिनी
६४	सेठीया महिमा मनोज	कै.जनाबाई श्रीपत झोपे पारितोषिक	तृतीय वर्ष विज्ञान (रसायनशास्त्र) हा प्रिन्सीपल घेऊन जो विद्यार्थी / विद्यार्थिनी प्रथम येईल त्यास
६५	पाटील नम्रता गुलाबराव	प्रा.सौ. यु.एस. मानुधने पारितोषिक	एम.ए.स्सी (प्राणिशास्त्र) सर्वाधिक गुण मिळविणारी विद्यार्थी / विद्यार्थिनी
६६	वळवी सावन अनिल	पत्रमहर्षी स्व. नानासाहेब वि. चा.नेहेते यांच्या स्मृती प्रित्यर्थ पारितोषिक	एम.ए. मास कम्युनिकेश (जर्नालिझम)या वर्गात सर्व प्रथम आलेल्या विद्यार्थ्यांस / विद्यार्थिनीस
६७	उजमा नाज शेख ईकबाल	एम.जे.आर्ट्स, अँड सायन्स कॉलेज को-ऑप कॅम्पस स्टोअर्स, जळगांव पारितोषिक	सर्वोत्कृष्ट विद्यार्थी
६८	भोई सुजाता भिका	कै. दामू गणा रोटे पारितोषिक	बी ए इतिहास विषयात सर्वप्रथम येणारा विद्यार्थी
६९	ठाकूर गायत्री मनोज	कै. तुळसाबाई दामू रोटे पारितोषिक	बी ए नाटयशास्त्र विषयात सर्वप्रथम येणारा विद्यार्थी
७०	सेठीया महिमा मनोज	प्रा. माधव दामू रोटे पारितोषिक	बी एस्सी रसायनशास्त्र विषयात सर्वप्रथम येणारा विद्यार्थी
७१	अहिरे रंजनी जगन्नाथ	प्रा.डॉ.सौ. निर्मला माधव रोटे पारितोषिक	एम. ए. हिंदी विषयात सर्वप्रथम येणारा विद्यार्थी
७२	बारेला राकेश भाईदास	श्री धनेश माधव रोटे पारितोषिक	महाविद्यालयातील गरीब व हुशार होतकरु विद्यार्थी

७३	माळी विकास आधार	सौ. दिपाली रोटे- देशमुख पारितोषिक	एम एस्सी Organic Chemistry विषयात सर्वप्रथम येणारा विद्यार्थी
७४	बालाणी मनिष राजकुमार	शेट विठ्ठलदास विष्णूदास गुजराथी पारितोषिक	केमिस्ट्री टॉलेंट सर्च परिक्षेमध्ये सर्व केंद्रामधून सर्वप्रथम येणारा विद्यार्थी
७५	भालेराव मकेश एकनाथ	कै. नितीन दत्तात्रय शिंपी यांच्या स्मृती प्रित्यर्थ	कमवा शिका योजनेत एका मुलाला वर्षभर या रकममेतून शिष्यवृत्ती द्यावयाची आहे.
७६	उजमा नाज शेख ईकबाल	श्रीमती कमलाबाई कमलाकर ओक पारितोषिक	सर्वोत्कृष्ट विद्यार्थी
७७	उजमा नाज शेख ईकबाल	कै. जयंतीभाई अमूलखचंद दोशी	सर्वोत्कृष्ट विद्यार्थी
७८	उजमा नाज शेख ईकबाल	स्व.डॉ.मधुकर वासुदेव साळवेकर यांच्या स्मरणार्थ	सर्वोत्कृष्ट विद्यार्थी
७९	अहिरे रंजनी जगन्नाथ	डॉ.वासंती मधुकर साळवेकर	एम.ए.हिंदी विषयात सर्वप्रथम येणारा विद्यार्थ्यास
८०	ठाकूर गायत्री मनोज	प्रा. पी.जी.अभ्यंकर पारितोषिक	बी. ए. (नाट्याशास्त्र) परीक्षेत सर्वाधिक गुण मिळविणारा विद्यार्थी
८१	लंगरे दिनेश वसंत	प्रा. पी.जी.अभ्यंकर पारितोषिक	बी. ए. (संगीत) परीक्षेत सर्वाधिक गुण मिळविणारा विद्यार्थी
८२	उजमा नाज शेख ईकबाल	श्री. अरविंद एन. गोडबोले पारितोषिक	सर्वोत्कृष्ट विद्यार्थी
८३	कोळी अश्विनी राजेंद्र	डॉ.वासंती मधुकर साळवेकर पारितोषिक	एम. ए. राज्यशास्त्र विषयात सर्वप्रथम येणारा विद्यार्थी
८४	अहिरे रंजनी जगन्नाथ	गायत्रीदेवी वसंत शर्मा पारितोषिक	एम. ए. हिन्दी विषयात सर्वप्रथम येणारा विद्यार्थी
८५	भोळे श्रुती अनिल	कै. माधवी सबनीस-चांदकर स्मृती पारितोषिक	बी. एस्सी. गणित विषयात सर्वप्रथम येणारा विद्यार्थी
८६	शेख सददीक शेख गब्बर	कै. माधवी सबनीस-चांदकर स्मृती पारितोषिक	एम. एस्सी. गणित विषयात सर्वप्रथम येणारा विद्यार्थी
८७	देऊळगावकर जान्हवी गोविंद	कै.सौ.मिनाक्षी प्रविण जोशी पारितोषिक	बी.ए.संस्कृत (स्पेशल) या विषयात सर्व प्रथम येणारा विद्यार्थी
८८	पाटील प्राजक्ता भरतसिंग	कै.बापू काळू भोरटक्के पारितोषिक	महाविद्यालयातील गरीब, हुशार व होतकरू विद्यार्थी
८९	माळी स्वाती जीवन	कै.चंद्रभागाबाई बापूराव भोरटक्के पारितोषिक	महाविद्यालयातील गरीब, हुशार व होतकरू विद्यार्थी
९०	भोळे श्रुती अनिल	कै. निनु कान्हू चौधरी यांच्या स्मृती प्रित्यर्थ पारितोषिक	बी. एस्सी. (एस.वाय व टी.वाय मिळून) गणित विषयात सर्वप्रथम येणारा विद्यार्थी
९१	गव्हाळे किशोरी सतीश	ब्रह्मश्री परमपूज्य श्री दत्तमहाराज कविश्वर यांच्या स्मरणार्थ पारितोषिक	एम. ए. संस्कृत विषयात सर्वप्रथम येणारा विद्यार्थी
९२	तोडकर पियुष बाळसाहेब	कै. सु.का.जोशी यांच्या स्मृती प्रित्यर्थ पारितोषिक	बी.ए. मराठी (स्पे.) विषयात सर्वप्रथम येणारा विद्यार्थी
९३	भारंबे वैभव विजय	कै. नामदेव सोनजी ढाके स्मृती प्रित्यर्थ पारितोषिक	बी.एस्सी .वर्गात सर्वप्रथम येणारा विद्यार्थी / विद्यार्थिनी
९४	पाटील गिता मधुसुदन	कै. वामन रामजी नारखडे (साळवे) स्मृती प्रित्यर्थ पारितोषिक	बी.एस्सी.वर्गात द्वितीय येणारा विद्यार्थी / विद्यार्थिनी
९५	पाटील कुमुदिनी अतुल	तिथरूप कै. गजानन गोटू चांदसकर	टी.वाय.बी.ए.अर्थशास्त्र स्पेशल विषय घेऊन सर्वप्रथम येणारा विद्यार्थी
९६	सोनवणे शुभांगी संजय	तिथरूप कै. लिला गजानन चांदसकर	एम.ए. अर्थशास्त्र स्पेशल विषय घेऊन सर्वप्रथम येणारा विद्यार्थी
९७	भारंबे वैभव विजय	कै. सौ.कोसल्या पांडुरंग महाजन, अट्टावल स्मृती प्रित्यर्थ पारितोषिक	तृतीय वर्ष विज्ञान विद्याशाखेत सर्वोच्च गुण प्राप्त करून सर्वप्रथम येणारा विद्यार्थी किंवा विद्यार्थिनी
९८	लंगरे दिनेश वसंत	कै.तेजस नितीन नाईक याच्या स्मरणार्थ पारितोषिक	संगित (संपूर्ण) विषयात पदवी प्राप्त करून प्रथम आलेल्या विद्यार्थ्यास
९९	पाटील सुकलाल सुभाष	कै.तेजस नितीन नाईक याच्या स्मरणार्थ पारितोषिक	एफ.वाय ते एम.ए. मध्ये शिक्षण घेणारा दिव्यांग, गरजू व होतकरू विद्यार्थ्या

‘द्युवारंग २०१९-२०’ क्षणचित्रे

वार्षिक स्नेहसंमेलन 'चैतन्य २०१९-२०', क्षणचित्रे

मराठी विभाग

दि. १-६ ऑक्टो. २०१९: ग्रंथप्रदर्शनाचे उद्घाटन करतांना डॉ. आशुतोष पाटील, जिल्हा ग्रंथ अधिकारी सुहास रोकडे, प्राचार्य डॉ. उदय कुलकर्णी, शशिकांत वडोदकर डॉ. किसन पाटील, डॉ. विद्या पाटील, श्री. युवराज माळी

मराठी भाषा गौरव दिना निमित्त मराठी विभागातील विद्यार्थिनी नृत्य सादर करतांना. दि. २७/०२/२०२०

कविवर्य कुसुमाग्रज जन्मदिवस मराठी भाषा गौरव दिन म्हणून साजरा करण्यात आला. त्या निमित्ताने आयोजित कार्यक्रमाचा आस्वाद घेतांना प्रेक्षक. दि. २७/०२/२०२०

के.सी.ई. सोसायटीच्या अमृत महोत्सवी वर्षनिमित्ताने आयोजित सूत्रसंचालन कार्यशाळेचे उद्घाटन प्रसंगी बोलतांना व्यवस्थापन मंडळाचे सदस्य मा. चारुदत्त गोखले सोबत व्यासपीठावर विराजमान प्रमुख वक्त्या मा. मंगला खाडिलकर व इतर मान्यवर. दि. ०६/०१/२०२०

हिंदी विभाग

१२ मार्च २०२० रोजी हिंदी विभाग आयोजित एक दिवसीय कार्यशाळेत मार्गदर्शन करतांना श्री अश्विन झाला, गांधी तीर्थ, जळगाव व हिंदी विभागाचे प्राध्यापक गण

१६ जानेवारी २०२० कार्यक्रम, उत्स्फूर्त भाषण स्पर्धेत विजयी स्पर्धक सोबत श्री.ए.डी.शर्मा, डॉ.भूपेंद्र केसुर, सुकन्या देवी, रोशनी पवार, विजय लोहार आणि स्पर्धेचे परीक्षक गण

इव्हेंट मॅनेजमेंट विभाग

५ जानेवारी २०२०
खान्देश गॉट टॅलेंट
कार्यक्रमनिमित्ताने 'तुला पाहते रे'
फेम अभिनेत्री गायत्री दातार

ओजस्विनी

कोरोना संदर्भात जनजागृती अभियान अंतर्गत प्रा. पियुष बडगुजर जळगावातील रस्त्यांवर संदेश लिहितांना.

संस्कृत विभाग

दि. ३-७ फेब्रु. २०२०: पाचदिवसीय शिक्षण कौशल्य संवर्धन कार्यशाळेत उद्घाटन पर मार्गदर्शन करतांना डॉ. विजय कुमार (रामटेक).

दि. ७ फेब्रु. २०२०: पाचदिवसीय शिक्षण कौशल्य संवर्धन कार्यशाळेच्या समारोप प्रसंगी उपस्थित श्री. धनंजय जकातदार, डॉ. भुपेंद्र केसुर, डॉ. भाग्यश्री भलवतकर, डॉ. अखिलेश शर्मा, प्रा. प्रिती शुक्ला व सहभागी.

दि. २६ ऑगस्ट २०१९ रोजी संस्कृत दिन निमित्त व्याख्यान देतांना अहमदाबाद विद्यापीठाचे प्रा.डॉ वसंत भट

मानव्य विद्या शाखा

२४ फेब्रुवारी २०२०
राष्ट्रपिता महात्मा गांधी १५०वी जयंती
वर्षनिमित्त चर्चासत्रात प्रमुख पाहुणे
प्रा. गीताधर्मपाल (हॅडेलबर्ग विद्यापीठ,
जर्मनी) यांचे स्वागत करतांना मा. प्राचार्य
व इतर मान्यवर

प्रा. गीताधर्मपाल यांचे सोबत चर्चासत्रात
सहभागी विद्यार्थी व प्राध्यापक

दि. ४ मार्च २०२०: इतिहास विभाग व
राज्यशास्त्र विभाग आयोजित
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर विचार आणि
कार्य एकदिवसीय चर्चासत्रात व्यसपीठावर
उपस्थित मान्यवर: प्रा. देवेंद्र इंगळे,
प्राचार्य डॉ. स.ना. भारंबे, डॉ. भुपेंद्र केसूर,
क.ब.चौ. उ.म.वि.चे प्रा. अनिल डोंगरे व
प्रा. विजय घोरपडे प्रास्ताविक सादर
करतांना प्रा. संजय हिंगोणेकर.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
विचार आणि कार्य
एकदिवसीय चर्चासत्रात
मार्गदर्शन करतांना
प्रा. अनिल डोंगरे
(क.ब.चौ.उ.म.वि.जळगाव)

दि. ३ व ३ ऑक्टो. २०१९ रोजी क.ब.चौ. उ.म.वि. व मू. जे. महाविद्यालय आयोजित पहिले विद्यार्थी साहित्य संमेलनानिमित्त कवयित्री बहिणाबाई चौधरी यांच्या घरासमोरून काढलेल्या ग्रंथ दिंडीत ग्रंथ पालखी खांद्यावर घेऊन मा. प्रा. डॉ. पी. पी. पाटील (कुलगुरु, क.ब.चौ.उ.म.वि.) व इतर मान्यवर.

पहिले विद्यार्थी साहित्य संमेलन उद्घाटन प्रसंगी बोलतांना सुप्रसिद्ध अभिनेते श्री. राहुल सोलापूरकर, व्यासपीठावर प्रज्ञावंत नंदकुमारजी बेंडाळे व इतर मान्यवर.

विद्यार्थी साहित्य संमेलना चा अस्वाद घेतांना प्रेक्षक गण.

समाजशास्त्र विभाग

दि. २७-२८ जानेवारी: लिंगभाव आणि पर्यावरण पोस्टर प्रेझेंटेशन कार्यक्रम प्रसंगी उपस्थित क.ब.चौ.उ.म.वि.च्या विद्यार्थी विकास विभागाचे संचालक प्रा. डॉ. पंकज कुमार नन्नवरे व इतर मान्यवर

दि. २७-२८ जानेवारी: पोस्टर प्रेझेंटेशन कार्यक्रमातील प्रसंगी उपस्थित जिल्हा महिला व बालविकास अधिकारी श्री. विजयसिंग परदेशी व इतर मान्यवर

दि. १३ मार्च २०२० : डॉ. संदीप चौधरी, एस. बी. कॉलेज, औरंगाबाद, मू. जे. महाविद्यालयात युथ अँड सोशल मिडीया या विषयावर व्याख्यान देतांना

दि. २४-२५ फेब्रु. २०२०: मानसशास्त्र व समाजशास्त्र विभाग आयोजित 'संशोधन पध्दती व सांख्यिकीय' कार्यशाळेत प्रा. डॉ. जनबंधू यांचा सत्कार करतांना प्रा. डॉ. जयश्री महाजन सोबत प्रा.डॉ.लभाणे व प्रा.डॉ. सागर बडगे

इतिहास विभाग

दि. १३ ते १८ फेब्रु. २०२० मोडी लिपी परिचय कार्यशाळेत विद्यार्थ्यांशी संवाद साधतांना डॉ. उज्वला नेहेते व इतर मान्यवर.

मोडी लिपी परिचय कार्यशाळा समारोप प्रसंगी मा. प्राचार्य डॉ. सं.ना. भारंबे व प्राध्यापकवृंद.

मानसशास्त्र विभाग

दि. ८ जाने. २०२०: मानसपुष्प व्याख्यानमालेत आमंत्रित पाहुणे मा. संबोधी देशपांडे व विभाग प्रमुख डॉ. चंद्रमणी लभाणे.

दि. ८ जाने. २०२०: मानसपुष्प व्याख्यानमालेत उपस्थित श्रोते.

संगीत विभाग

दि. २४ ऑक्टो. २०१९:
तेज-गंधर्व राज्यस्तरीय
शास्त्रीय गायन स्पर्धा
आयोजित कार्यक्रमात
मंचावर उपस्थित मान्यवर.

दि. २४ ऑक्टो. २०१९: तेज-गंधर्व
राज्यस्तरीय शास्त्रीय गायन स्पर्धेचा
आस्वाद घेतांना प्रेक्षक.

दि. २३ जाने. २०२० : के.सी.ई.
सोसायटीच्या अमृतमहोत्सवी
वर्षानिमित्त आयोजित 'स्वर आले
जुळुनी संगीत संध्या' कार्यक्रमात
कला सादर करतांना विभागाची
विद्यार्थी व प्राध्यापक.

दि. २३ जाने. २०२० :
स्वर आले जुळुनी संगीत संध्येत
व्यवस्थापन मंडळाचे सदस्य
मा.श्री. डी. टी. पाटील यांचे
स्वागत करतांना सांस्कृतिक
समन्वयक मा. शशिकांतजी वडोदकर

एन.सी.सी. विभाग

दि. ५ जुलै २०१९ रोजी प्रदुषण विरोधात जन जागृती रॅलीत सहभागी विद्यार्थ्यांसोबत चालतांना लेफ्ट. डॉ. योगेश बोरसे.

प्रदुषण विरोधात जन जागृती रॅलीच्या समारोप प्रसंगी उपस्थित कॅडेट्स व प्राध्यापक.

दि. २७ जुलै २०१९ व्यसनमुक्ती जागृती अभियानात सहभागी कॅडेट्स.

दि. ६ जुलै २०१९ One Cadet one Tree मोहिमे अंतर्गत मू.जे. परिसरात वृक्षारोपन करण्यात आले. त्यात सहभागी असलेले एन.सी.सी. चे विद्यार्थी.

रसायनशास्त्र विभाग

11th Jan 2020 The Dignitaries; Pro-Vice Chancellor Prof. P.P. Mahulikar & other at the inaugural ceremony of one day workshop on 'Training and safety in chemical, clinical and industrial laboratories'

Pro-Vice Chancellor Prof. P.P. Mahulikar Delivering presidential Address in the workshop.

A seminar on challenges in Intellectual property rights and patent system dt. 26 feb. 2020

Students & Teachers of Chemistry Dept. Guiding the participants in food Adulteration awareness program. dt. 21 Dec. 2020

भौतिकशास्त्र विभाग

दि. २८-२९ फेब्रु. २०२० :
NAM-RAMAN राष्ट्रीय चर्चा सत्रात
प्रोसिडिंगचे वृतांत सी.डी. स्वरूपात
प्रकाशित करतांना प्रा. अशोक जोशी,
प्र-कुलगुरु डॉ. पी.पी. माहुलीकर,
डॉ. डी.पी. अमळनेरकर, डॉ. एम.ए. मोरे,
डॉ. एल.ए. पाटील, प्राचार्य डॉ. सं.ना.
भारंबे, डॉ. के.बी. महाजन व डॉ. व्ही.
आर. खडसे

दि. ०२ ऑक्टो. २०१९: 'Students
Solar Ambassador workshop' चे
उद्घाटन करतांना मा. प्राचार्य डॉ. उदय
कुलकर्णी, सोबत डॉ. सं.ना. भारंबे, डॉ.
हुंडीवाले, डॉ. के.बी. महाजन व
प्रा. व्ही. आर. खडसे.

दि. २८-२९ फेब्रु. २०२० :
मू. जे. महाविद्यालयात आयोजित
RAMAN 2020 Poster Competition
चे परिक्षण करतांना डॉ. एम. ए. मोरे.

RAMAN 2020 Poster Competition
च्या विजेत्यांना बक्षिस देतांना मान्यवर.

प्राणीशास्त्र विभाग

दि. ०१ ऑक्टो. २०१९: वन्यजीव सप्ताहचे उद्घाटन करतांना मुख्य वनअधिकारी मा. डि.व्ही. पगार व इतर मान्यवर.

बंगलोर येथे दि. ३ ते ७ जाने. २०२० दरम्यान १०७ व्या Indian Science congress मध्ये सहभागी झालेले मू.जे. महाविद्यालयाचे विद्यार्थी आणि प्राध्यापक.

दि. २८ फेब्रु. २०२०: Animal Tissue Culture च्या विद्यार्थ्यांनी राष्ट्रीय कोशिका विज्ञान केंद्राला दिलेल्या भेटी दरम्यान टिपलेला एक क्षण

दि. ३ जाने. २०२०: Indian Institute of Science च्या Biological Sciences विभागाला मू.जे.च्या विद्यार्थी आणि प्राध्यापकांनी दिलेली भेट.

वनस्पतीशास्त्र विभाग

दि. १५-१६ जाने. २०२०: आंतरराष्ट्रीय परिषद RTBES-2020 च्या उद्घाटन प्रसंगी व्यासपीठावर उपस्थित क.ब.चौ. उ.म.वि.चे प्र. कुलगुरु प्रा. डॉ. पी. पी. माहुलीकर व इतर मान्यवर.

Biological Rangoli Competition 2020 - दरम्यान विद्यार्थ्यांनी साकारलेल्या कलाकृतींचे कौतुक करतांना प्रा. डॉ. गौरी राणे.

जनसंवाद व पत्रकारिता विभाग

दि. १७ नोव्हे. २०१९ : राष्ट्रीय पत्रकार दिनानिमित्त मूल्जियन टाईम्स चे पकाशन करतांना जेष्ठ पत्रकार अनिल पाटील, मिलींद कुलकर्णी, राहुल, रनाळकर, प्रशांत शिरसाळे, मा. प्राचार्य डॉ. उदय कुलकर्णी, प्रा. चारुदत्त गोखले व प्रा. संदीप केदार.

द्वितीय वर्षाच्या विभागाच्या औरंगाबाद अभ्यासदौरा दरम्यान डॉ. सुधीर गव्हाणे यांची घेतलेली भेट.

बी.व्होक.

दि. २८ फेब्रु. २०२०: आंतरराष्ट्रीय विज्ञानदिनाच्या निमित्ताने आयोजित 'Stamp Exhibition' मध्ये विद्यार्थ्यांच्या कामाचे कौतुक करतांना के.सी.ई. सोसायटीचे अध्यक्ष प्रज्ञावंत श्री. नंदकुमारजी बेंडाळे.

B.Voc विभागाचे विद्यार्थी माती परिक्षणाचे प्रशिक्षण घेतांना.

जैवविविधता महोत्सवात सहभागी शालेय बालगोपालांचे प्रमाणपत्र देऊन कौतुक करणारे मा. प्राचार्य, डॉ. सं.ना. भारंबे सोबत प्रा.डॉ. स्वाती सर्वंत्सर.

तळेगाव दाभाडे, पुणे येथील एन.आय.पी.एच.टी. संस्थेत दि. १६/१२/२०१९ ते २०/१२/२०१९ दरम्यान कार्यशाळेत सहभागी झालेले बी.व्होक चे विद्यार्थी. व प्राध्यापक.

नाट्यशास्त्र विभाग

दि. ५ नोव्हें. २०१९ : मराठी रंगभूमी दिन निमित्ताने दिप प्रज्वलन करुन कार्यक्रमाचे उद्घाटन करतांना के.सी.ई सो.चे अध्यक्ष प्रज्ञावंत मा. नंदकुमार जी बेंडाळे. सोबत श्री. शशिकांत वडोदकर, श्री. डी.टी. पाटील, डॉ. के.एम. पाटील, प्रा. चारुदत्त गोखले, प्राचार्य डॉ. अशोक राणे, प्राचार्य डॉ. सं. ना. भारंबे व प्रा. हेमंत पाटील.

५९ व्या महाराष्ट्र राज्य नाट्य हौशी स्पर्धेत द्वितीय पारितोषिक पटकावनाच्या 'ईस्टमन कलर' या दोन अंकी नाटकात मध्यवर्ती भूमिकेत प्रा. हेमंत पाटील, डॉ. श्रध्दा पाटील आणि नाट्यशास्त्र विभागाचे विद्यार्थी.

दि. ७-८ डिसे. २०२० : पुरुषोत्तम करंडक राज्यनाट्य स्पर्धेत मू.जे.च्या नाट्यशास्त्र विभागातील विद्यार्थ्यांनी सादर केलेल्या 'ईदी' एकांकिकने तृतीय क्रमांक पटकावला, त्यातील एक प्रसंग.

मा. प्राचार्य,
डॉ. उदय कुलकर्णी
कृतज्ञता सोहळा

मा. प्राचार्य, डॉ. उदय कुलकर्णी यांच्या सेवा निवृत्तीनिमित्ताने सन्मानपत्र बहाल करतांना प्रज्ञावंत नंदकुमारजी बेंडाळे व सन्मानणीय व्यवस्थापन मंडळ व इतर मान्यवर

दि. १४ फेब्रु. २०२०
मू. जे. महाविद्यालयाचे
नुतन प्राचार्य
मा. डॉ. सं. ना. भारंबे
यांचा के.सी.ई. तर्फे
सत्कार करतांना
माजी प्राचार्य डी. एस. नेमांडे

दि. १४ फेब्रु २०२०
मा. डॉ. गौरी राणे यांची
आण्णासाहेब जी. डी. बेंडाळे
महाविद्यालयाच्या प्राचार्य पदी
नियुक्ती निमित्ताने के.सी.ई. तर्फे
सत्कार करतांना प्रज्ञावंत
नंदकुमारजी बेंडाळे

वाणिज्य व व्यवस्थापन प्रशाळा

दि. १० जाने. २०२०
MAESTRO 2019-20
चे उद्घाटन करतांना SOYO
Systems कंपनीचे संचालक
मा. किशोर ढाके व इतर मान्यवर

MAESTRO 2019-20
च्या पारितोषिक प्राप्त
विद्यार्थ्यांसोबत वाणिज्य व
व्यवस्थापन प्रशाळेचे प्राध्यापक
व मान्यवर

दि. २७ सप्टें. २०१९
Soft Skills for
Employment workshop
मध्ये मार्गदर्शन करतांना
डॉ. रिता रांगणेकर

वाणिज्य व व्यवस्थापन प्रशाळा

दि. १७ डिसेंबर २०१९: विद्यार्थी
विकास उपक्रमांतर्गत आयोजित
कार्यक्रमात मार्गदर्शन करतांना
हिमाचल प्रदेश विद्यापीठाचे
प्रा. डॉ. पवन गर्ग.

यशवंतराव चव्हाण मुक्त विद्यापीठ, मू.जे. महाविद्यालय अभ्यासकेंद्र

दि. १२ मार्च २०२०:
महाराष्ट्र राज्याचे पहिले मुख्यमंत्री
मा. स्व. यशवंतराव चव्हाण यांच्या
१०६ व्या जयंती निमित्त अभिवादन
करण्यात आले.

इंग्रजी विभाग

Date 4 Jan. 2020:
Vocabulary Improvement
Program Prize Distribution
Ceremony

Date 4 Jan. 2020:
Winners of Vocabulary
Improvement

प्लेसमेंट सेल

दि. १५ फेब्रु. ते १५ मार्च २०२०
दरम्यान आयोजित व्हर्लपुल इंडिया प्रा.लि.
व कुबेर सोलुशन्स, औरंगाबाद पुरस्कृत
व्यवसाय प्रशिक्षण वर्गात विद्यार्थ्यांना
मार्गदर्शन करतांना मा. अशरफ मुजावर.

दि. १५ फेब्रु. ते १५ मार्च २०२०
व्यवसाय प्रशिक्षण कार्यशाळेच्या समारोप
प्रसंगी विद्यार्थ्यांसोबत मा. प्राचार्य डॉ.
सं.ना. भारंबे, व प्रा. जयंत मगर.

युवती सभा

दि. ०१ ते ०८ जाने. २०२०:
स्वयंसिध्दा अभियान अंतर्गत कराटे
प्रशिक्षण उद्घाटन प्रसंगी बोलातांना
डॉ. गौरी राणे, सोबत प्रा. राजीव पवार,
डॉ. रोशनी पवार, डॉ. योगिनी राजपूत
व कराटे प्रशिक्षक श्री. राजेंद्र जंजाळे.

दि. ०१ ते ०८ जाने. २०२०:
कराटे प्रशिक्षणात सराव करतांना
मू.जे. महाविद्यालयाच्या विद्यार्थिनी.

सोहम योग अँड नॅचरोपॅथी विभाग

दि. २१ जून २०२०:
आंतरराष्ट्रीय योग दिन योगाभ्यास
कार्यक्रमाच्या प्रात्यक्षिकात सहभागी
विद्यार्थी व योग विभागाचे प्राध्यापक.

दि. २१ जून २०२०:
आंतरराष्ट्रीय योग दिन योगाभ्यास
कार्यक्रम प्रसंगी व्यासपीठावर उपस्थित
मान्यवर.

दि. १ फेब्रु. २०२०:
'सुर्यनमस्कार दिन' कार्यक्रमात
व्यासपीठावर उपस्थित डॉ. श्रीकृष्ण
बेलोरकर, डॉ. व्ही.एस. कंची,
श्री. गिरीधर नेमाडे, व सुर्यनमस्कार
करतांना योग विभागाचे विद्यार्थी.

दि. २५ डिसे. २०१९:
भुसावळ येथे जेष्ठ नागरीकांना योग आणि
निसर्गोपचाराचे महत्व विषद करतांना
प्रा. डॉ. अनंत महाजन.

राष्ट्रीय सेवा योजना

रक्तदान शिबिर एन.एस.एस.
आणि एन.सी.सी.

रस्ता सुरक्षा युवा संकल्प
अभियानाच्या संकल्प पत्रिकेचे
प्रकाशन करतांना जिल्हाधिकारी
अविनाश ढाकणे, प्र-कुलगुरु
माहुलीकर, एनएसएस संचालक
डॉ. पंकज नन्नवरे व इतर मान्यवर

शिबिराचे उद्घाटन करतांना
आवेश खान नसीर खान पठाण
सोबर इतर मान्यवर

विशेष हिवाळी शिबीर
ग्रामस्वच्छता

Sports

आंतरमहाविद्यालयीन खो-खो स्पर्धा
२०१९-२०

आंतरमहाविद्यालयीन जलतरण
स्पर्धा २०१९-२०

आंतरमहाविद्यालयीन फुटबॉल स्पर्धा
२०१९-२०२० पुरुष व महिला
विजेता संघ. सोबत मा. प्राचार्य डॉ.
उदय कुलकर्णी, डॉ. सं.ना. भारंबे,
डॉ. चंद्रमणी लभाणे, डॉ. श्रीकृष्ण
बेलोरकर, डॉ. व्ही. आर. खडसे व
डॉ. लिधुरे.

आंतरमहाविद्यालयीन व्हॉलिबॉल
स्पर्धा २०१९-२०२० विजेता संघ
पुरुष. सोबत मा. प्राचार्य डॉ. सं.ना.
भारंबे, डॉ. चंद्रमणी लभाणे व डॉ.
श्रीकृष्ण बेलोरकर.

हार्दिक अभिनंदन

पीएच.डी. पदवी प्राप्त

डॉ. जे. न्ही. पाडवी
राज्यशास्त्र विभाग

डॉ. योगेश महाले
मराठी विभाग

डॉ. देवानंद सोनार
योग विभाग

डॉ. योगेश मोरे
रसायनशास्त्र विभाग

पुरस्कार

डॉ. भाग्यश्री भलवतकर श्री. रघुनाथ पंडित राष्ट्रीय पुरस्कार घेतांना

जलसंवर्धन संदर्भात उल्लेखनीय कार्य केल्याबद्दल डॉ. मिलींद पंडित व
डॉ. स्वाती समवंत्सर यांना राजस्थान सरकार पुरस्काराने सन्मानित करतांना

हृद्य निरोप
शिक्षक

डॉ. सुरेश तायडे
हिंदी विभाग

डॉ. देवयानी बेंडाळे
रसायनशास्त्र विभाग

प्रा. एस. डी. महाजन
रसायनशास्त्र विभाग

प्रा. जे.एस. व्ही. आर. कृष्णप्रसाद
गणित विभाग

शिक्षकेतर कर्मचारी

श्री. एकनाथ पाटील
प्रयोगशाळा सहाय्यक

श्री. प्रकाश चौधरी
प्रयोगशाळा सहाय्यक

श्री. प्रमोद जावळे
प्रयोगशाळा सहाय्यक

॥ भावपूर्ण श्रद्धाजली ॥

कै. प्रा. पी. जी. अभ्यंकर
वाणिज्य विभाग

कै. प्रा. मो. स. भावे
अर्थशास्त्र विभाग

कै. प्रा. एस. आर. चिरमाडे
अर्थशास्त्र विभाग

कै. प्रा. बी. के. परदेशी
प्राणीशास्त्र विभाग

कै. प्रा. आर. पी. चौधरी
वनस्पतीशास्त्र विभाग

कै. वाय. एस. बेलदार
वरिष्ठ लिपीक

**Congratulations...
Best Students**

Uzma Naz Sheikh Iqbal
(T.Y.B.Sc. Zoology)

Principal's Special Role of Honour

Vijay Aba Poste
(T.Y.B.A. History)

Vaishnavi Rajesh Chaudhary
(T.Y.B.Sc. Microbiology)

Dipali Dilip Baviskar
(T.Y.B.Com.)

N.C.C. Roll of Honour

SUO. Mohit Sapkale
All India Thal Sainik Camp 2019
Gold Medal in Map Reading
Silver Medal in Tent Pitching

JUO. Darshana Kakade
All India Thal Sainik Camp 2019
Maharashtra Firing Team

JUO. Vijay Poste
All India Thal Sainik Camp 2019
Silver Medal in Health & Hygiene

JUO. Shrushti Bhavsar
Gold Medal in All India
GV. Mavlankar Shooting
Competition, Ahmadabad
Gold Medal in IDSC, Asansol.

JUO. Rohit Mali
GV. Mavlankar Shooting
Competition 2019

JUO. Sunita Khileri
RDC-Delhi 2020
PM - Rally

JUO. Tejesh Patil
RDC - Delhi 2020
All India Cultural Programme
PM - Rally

N.C.C. Our Honour

SUO. Amit Wani
Pre - RDC 2019, Pune
Army Attachment
Camp 2018, Ahmednagar

SUO. Pankaj Patil
SSB Course 2019,
Kamptee
EBSB-I 2018, Kerla

JUO. Kiran Patil
Army Attachment
MIRC 2019
Ahmednagar

JUO. Ganesh Pathekar
Army Attachment
MIRC 2019
Ahmednagar

JUO. Viru Bhalerao
Army Attachment
MIRC 2019
Ahmednagar

CDT. Vaibhav Sakunde
Army Attachment
MIRC 2019
Ahmednagar

CDT. Nitin Saraf
Army Attachment
MIRC 2019
Ahmednagar

CDT. Dhiraj Patil
Army Attachment
MIRC 2019
Ahmednagar

CDT. Amol Pradeshi
Army Attachment
MIRC 2019
Ahmednagar

CDT. Swapnil Chavhan
Army Attachment
MIRC 2019
Ahmednagar

CDT. Vinay Songire
Army Attachment
MIRC 2019
Ahmednagar

CDT. Vishal Patil
Army Attachment
MIRC 2019
Ahmednagar

CDT. Chetan Suryavanshi
Army Attachment
MIRC 2019
Ahmednagar

CDT. Sachin Dhangar
Army Attachment
MIRC 2019
Ahmednagar

SGT Himanshu Tayde
223 Adventure Course
2019, Utter Kashi

JUO. Niraj Patil
EBSB 2019
Nagpur

SGT. Rahul More
EBSB 2019
Nagpur

CDT. Pravin Patil
EBSB 2019
Nagpur

JUO. Gaurav Patil
Basic Leadership Camp
2019, Kamptee

SUO. Jayshri Bendale
RDC - IGC Pune 2018
Gold Medal as College
Senior

JUO. Bhagyashri Marathe
Nilgiri Teaking Camp
Udagmangalam
Gold Medal for Camp Senior

CDT. Vishakha Ingale
CATC Faizpur
Gold Medal for
Hard Work

CDT. Harshada Sonawane
CATC Faizpur
Gold Medal for Overall
Camp Senior

CDT. Payal Mahajan
CATC Faizpur
Gold Medal in Firing
Gold Medal in Drill

CDT. Samruddhi Sant
CATC Faizpur
Gold Medal in Dance
Competition

CDT. Gauri Chaudhari
CATC Faizpur
Gold Medal in Dance
Competition

CDT. Madhuri Chandre
CATC Faizpur
Gold Medal for Anchoring
Participating BLC

CDT. Yojana Mahajan
Gold Medal for Overall
Camp Senior

CDT. Tanvi Shah
Silver Medal in Nilgiri
Tracking Camp

CDT. Pawan Bhad
Basic Leadership Camp
2019, Kamptee

CDT. Vivek Ingle
Advance leadership
Course 2019
Agratala

खान्देश कॉलेज एज्युकेशन सोसायटीच्या अमृत महोत्सवी कार्यक्रमात
अमृत कलशाचे अनावरण करतांना सन्माननीय मान्यवर

खान्देश कॉलेज एज्युकेशन सोसायटीच्या अमृत महोत्सवी प्रकट कार्यक्रमाचा
आनंद घेतांना प्रेक्षकगण

प्रकाशक

प्रा. संजय नारायण भारंबे

प्राचार्य, मूळजी जेठा महाविद्यालय (स्वायत्त), जळगाव
दूरध्वनी : (0240) 2230363

संपादक

प्रा. अनिल क्षिरसागर

मुखपृष्ठ

कु. रक्षा पंकज चोपडा

(तृतीय वर्ष कला विभाग)

मुद्रक

के. सी. ई. सोसायटीचे

स्पार्क डिझाईन अँड प्रिंट सर्व्हिसेस्, जळगाव

दूरध्वनी : (0240) 2249996

जागतिक भाषा व देशी प्रमाण भाषा याच्या आधी येते ती मायबोली. खरंतर बोली ह्याच प्रमाण भाषेच्या जीवनवाहिन्या असतात. बोलीमुळे कुठलीही प्रमाण भाषा अधिक समृद्ध आणि विकसित होत असते. बोली मृत पावल्या तर मानवी समुदाय आपली ओळख हरवून बसतील. बोली हरवणे म्हणजे आपला वारसा, ओळख, आणि सांस्कृतिक संचित हरवणे आहे. बोलीचे संवर्धन म्हणजे स्वतःच्या अस्तित्वाचे आणि पर्यायाने मानवी संस्कृतिचे संवर्धन करणे होय.